Udvalgte
Danske Viser
fra
Middelalderen;
efter
A. S. Vedels og P. Syvs
trykte Udgaver
og efter
haandskrevne Samlinger
udgivne
af
Nyerup og Rahbek.

3die Del. Iste Afsnit. = F. 3.

Kjøbenhavn, 1813.
Trykt og forlagt af Directeur J. F. Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

Fierde Afdeling

Romantser og Ballader.

1ste Affnit.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

CXI.

Hafbur og Signe.

1ste Vers.

Kong Hafbur og Herre Kong Sivard
De yppede dem en Kiv,
Alt om hin stolten Signelille,
Hun var saa væn en Viv.
Hvad heller I vinde mig, eller end saa ven
en Mø.

2. Og det var Hafbur, Kongens Søn,
Han vaagner om midie Nat;
Taled' han om sine stærke Drømme
Baade skjøt og overbradt.
Hvad heller I o. s. v.

3. "Mig tyktes jeg var i Himmerig,
Udi den favre By;
Jeg havde min Kjærest' i min Arm,
Vi fulde igjennem den Sky."
Hvad heller I o. s. v.

)a ſadde de Jomfruer og Møer,
e gave det ikke Gjemme,
n hans allerkjæreſte Moder,
un agted' ſaa vel hans Drømme.

Du Dig i Bjerget ind,
j vær Du Dig ej ſeen;
u Elvens ældſte Datter,
un raader Dig Drømmen Din."

)ar Hafbur, Kongens Søn,
)g Sverdet i venſtre Haand,
k han ſig til Bjerget hen,
ſøge den Lillievaand.

klapped' paa Bjerget med ſit Skind,
)d ſine ſmaa Fingre og lette.
laae hun, Elvens Datter,
n vidſte vel hvad det ſæd'te.

ſidde J, Elvens fineſte Datter!
:r vel ſvøbt i Skind.
)er Eder for den øverſte Gud,
raade vel Drømmen min.

yktes jeg var i Himmerig,
den favre By;
de min Kjæreſt' i min Arm,
fulde gjennem den Sky."

10. "Det Du drømte Du varst i Himmerig,
Da skal Du vinde den Mø;
Tyktes Dig, Du faldt igjennem den Sky,
Du skal for hende døe."

11. "Og er det mig til Lykke lagt,
At jeg maa vinde den Mø,
Da blir det mig ej til Sorrig vendt,
Skulde jeg end for hende døe."

12. Herr Hafbur lader sig Haaret vore,
Og Jomfruklæder skjære;
Saa rider han til Kong Sivards Gaard,
Han agter der Slyngende at lære.

13. Herr Hafbur lader sig Klæder skjære,
Alt udi Jomfrue-lige,
Saa rider han sig op ad Land,
Kong Sivards Datter at svige.

14. Midt udi den Borgegaard
Der arler han sit Skind,
Saa gaaer han udi Højeloft
For Fruer og Jomfruer ind.

15. "Hil sidde I Fruer og stolte Jomfruer,
Baade Møer og høviske Qvinder,
Og allermeest Dannerkongens Datter,
Om hun er ellers her inde!

l sidder I, Signild, Kongens Datter!
ʒ spinder det Silketvinde;
Hafbur har mig til Eder sendt,
ʒ skulde mig Slyngende kjende."

g har Herr Hafbur Eder til mig sendt,
ʒ er en velkommen Gjest,
n Slyngende som jeg kan,
Den kjender jeg Eder som bedst.

al den Slyngende som jeg kan,
Den lærer jeg Eder saa gjerne.
skulle æde af Fad med mig,
Og sove næst hos min Terne."

g jeg haver ædt med Kongebørn,
Og sovet hos deres Side;
jeg med Terner til Senge gaae,
Da maa jeg sige af Ovide."

lader det fare, min skjønne Jomfru!
ʒ faaer hos mig ingen Harm;
skal æde af Fad med mig,
Og sove alt paa min Arm."

: da sadde de stolte Jomfruer,
De syede alt hvad de kunde,
en Hafbur Kongens Søn,
aan legte med Naalen i Munde.

22. De syede Hjort og de syede Hind,
Som de paa Skoven runde.
Hafbur fik aldrig den Skaal saa stor,
Han drak den jo ud til Bunde.

23. Ind da kom den arge Terne,
 Udi saa ond en Stund:
"Aldrig saae jeg en skjøn Jomfru,
Der mindre Slyngende kunde.

24. Aldrig saae jeg nogen skjøn Jomfru,
Der mindre kunde sømme Lin;
Aldrig saae jeg nogen stolt Jomfru,
Der bedre kunde drikke Vin."

25. Det da meldte den onde Terne,
Det hændeste, det hun torde:
"Aldrig saae jeg en ædel Jomfru,
Der drak de Drikke saa store.

16. Hun syer aldrig saa liden en Søm,
Hun har jo Synaal i Munde.
Og hun saaer aldrig saa stor en Skaal,
Hun drikker jo ud til Bunde.

27. Aldrig saae jeg saa djerve Øien
Paa nogen stolt Jomfrue;
Dertil saa har hun og to Hænder,
Der ere som Jern at skue."

Du, liden Terne! i hvo Du est,
spotter Du mig usnilde?
laster jeg Dig et Ord,
d Du syer vel eller ilde.

ade Din Spot, Du lade Din Spe,
vogte ikke saa paa mig,
g vender Øjnene ud eller ind;
passer ikke deert paa Dig."

et var Hafbur, Kongens Søn,
yndte omsider at sye;
de Hjort og han syede Hind,
n de for Nakken monne flye.

syede Lilier, han syede Röser,
syede liden Fugl paa Qviste.
e Jomfruer undred' derpaa,
vilde ham ikke miste.

syede dem den Dag til Qvelde,
ud paa Natten saa længe;
baade Jomfruer og Møer,
lysted' at gaae til Senge.

ilde om den Aftenstund;
Dug drev over de Spange,
hende, stolten Signild,
Andre til Seng' at gange.

34. Da spurgte Hafbur, Kongens Søn,
Hvor han en Seng skulde faae?
"I skal sove i Højeloft,
Alt paa det Bolster blaa."

35. For da gik hun, stolten Signild,
Ned over den Højelofts Bro,
Efter gik han, Hafbur, Kongens Søn,
Saa hjertelig der han lo.

36. Saa tændte de op de Vorlys,
Saa herligt vare de snoed'.
Efter da kom den arge Terne,
Saa Ondt hun tænkte paa.

37. De Lys vare slukte og Ternen gik,
De meente, de vare allene.
Herr Hafbur drog af sin Kjortel rød,
Hans Sverd monne da først skinne.

38. Kong Hafbur med stor Liste
Satte sig i Sengen ned;
Det siger jeg paa min gode Tro,
Hans Brynie skingred' derved.

39. Svared' det stolten Signild lille
Ret udaf Hjertens Verk:
"Aldrig saae jeg saa væn en Jomfru,
Der havde saa grov en Serk."

lagde sin Haand paa Hafburs Bryst,
ı skinned' af Guld saa rød:
ikke Brystet paa Eder voxet,
m paa en anden Mø?"

er saa Skik i min Faders Land,
Jomfruer ride til Tinge;
Brystet ikke voxet paa mig,
f de Brynieringe."

er laae de den Nat saa lang,
ı Kongeſøn og den Jomfrue.
ked' saa Mangt, de ſove saa lidt,
havde saa meget i Hue.

J, ſtolten Jomfru Signild!
)ens vi ere ene to;
den Kjæreſte i Verden til,
Eders Hu ligger paa?"

en saa er i Verden til
ı Hu ligger mere paa,
bolde Kong Hafbur;
ham maa jeg ikke faae.

)in bolde Kong Hafbur,
ı jeg aldrig med Øjnene saae,
ı hørte hans forgyldte Lur,
ır han rider til Tinge og fra."

46. "Og er det Hafbur, Kongens Søn,
I haver af Hjertet saa kjær;
I vender Eder hid, Allerkjæreste min!
Jeg sover Eder jo saa nær."

47. "Og er I Hafbur, Kongens Søn,
Hvi vilde I mig saa skjænde?
Hvi rider I ej til min Faders Gaard
Med Hund, og Høg paa Hænde?"

48. "Jeg var i Eders Faders Gaard,
Alt baade med Høg og Hund;
Eders Fader sagde mig bradelig nej,
Spotted' mig saa mangelund."

49. Al den Stund de snakkede sammen,
Meente de vare ene to;
Ude da stod den falske Terne,
Hun lytted' saa vel derpaa.

50. Skam da faa den stemme Terne!
Hun gjorde deraf stor Ry.
Stjal hun bort hans gode Sverd,
Og saa hans Brynie ny.

51. Hun tog med sig hans gode Sverd,
Dertil hans Brynie blaa,
Saa gik hun til Højeloft,
Som Sivard Konning laa.

ag op, vaag op, Sivard Konge!
sover alt for længe;
han, Hafbur, Kongens Søn,
s stolten Signild i Senge."

e er her Hafbur, Kongens Søn,
t Du monne mig af sige,
langt borte i Østerleden,
od Kjæmper at fegte og krige.

stat og ti, Du slemme Terne!
lyv dog ikke paa hende;
n førend Sol opstaaer,
skal jeg lade Dig brænde!"

I det, min ædelige Herre!
oer I mig ikke saa;
ver I hans blanke Sverd,
rtil hans Brynie blaa."

Sivard blev i Huen saa vred,
n raaber over al sin Gaard:
r op, alle mine raske Hofmænd,
r er en Kjæmpe saa haard.

ge Eder Sverd og Skjold i Haand,
gjøre det uden Falsk;
afbur Konge han har os gjæstet,
n er saa haard en Hals."

58. De stødte paa Døren
Med Glavind og med Spyd:
"Stat op, unge Hábor!
Og gak i Gaarden ud."

59. Det hørte hun stolten Signild,
Hun vred sine Hænder saa saare:
"Hør I det Hafbur, Kongens Søn,
Hvo der er uden fore?"

60. Tak have Hafbur, Kongens Søn,
Han værged' sig som en Mand,
Ikke kunde de ham fange
Mens Sengestokken randt.

61. Toge de Hafbur, Kongens Søn,
Satte hannem i Bolter ny;
Han vred dem sønder i letten Mag,
Som de havde været af Bly.

62. Det meldte da den gamle Terne,
Hun gav det onde Raad:
"Binde I ham i Signilds Haar,
Han rører ej Haand eller Fod.

63. Tag I et af Signilds Haar,
Og binder Hafburs Hænder,
For den Villie, han har til hende,
Han river det ikke isønder."

ge de to af Signilds Haar
g bunde med dem hans Hænder;
ar ham i Hjertet saa kjær,
an rykked' dem ikke isønder.

ldte det stolten Signild lille,
g hende randt Taare paa Kinde:
ur, I slaae det Haar isønder,
gjør det med alt mit Minde."

tte de Hafbur, Kongens Søn,
di den Borgestue;
m gaae til baade Mand og Møer,
g meest hans egen Jomfrue.

ge de Hafbur, Kongens Søn,
agde ham i Bojen hin haarde.
Signild gaaer ham til og fra,
un fælder saa modige Taarer.

n taler til ham med sorrigfuldt Mod:
Vil I det, Hafbur! tilstæde,
e mine Mostre tre,
e skulle for Eder bede.

n Fader truer Eder i saa fast,
t lade Eder hænge i Gren
aarle i Morgen i højeste Eg
ør Solen oprinder igjen."

70. Svared' dertil hin unge Hafbur,
Udaf saa megen Vrede:
"Jeg giver det saa lidet i Agt,
At Qvinder for mig skulle bede.

71. I høre det, kjæreste Signild!
I lade god Villie kjende:
Naar I seer mig for Væjret svinge,
Lader Eder i Buret brænde!"

72. Det svarede stolten Signild,
Saa saare monne hun qvide:
"Saamænd ved! Hafbur, Kongens Søn,
Den Bøn skal jeg Eder vide."

73. Fulgte de Hafbur, Kongens Søn,
Saa tykke af Slottet ned.
Der græd for ham saa mangen ham saae,
De bare sig ilde derved.

74. Der de komme ud til den Plan,
Hvor Hafbur skulde Livet miste,
Han bad dem holde en liden Stund;
Han vilde der Elskoven friste.

75. "Hænge I op min Kappe rød,
I lade mig det først see.
Det maatte Kong Sivard end fortryde,
At jeg skulde hænge i Træ."

gnild blev den Kappe var,
nne hendes Hjerte bedrøve.
: "De onde Tidende ere visse,
ter ej længer' at leve."

kalder hun sine Jomfruer sammen,
r saa mod i Sinde:
i Højeloft gaae
Tidsfordriv der at finde."

te stolten Signild,
eldte et Ord med Pris:
jeg mig selver døde,
Hafbur i Paradis.

r Nogen i vort Selskab,
oldte Herr Hafburs Død,
jeg det i samme Stund,
nde tilsammen i Glød.

saa mange i Kongens Gaard,
ade ved Hafburs Død;
eg det hevne
res Fæstemøer."

n Ild paa Højelofts Bure,
astelig den opbrændte;
Hvermand for Øjen' see,
od god Villie kjende.

82. Det var Hafbur, Kongens Søn,
Han Øjet over Axel skjød,
Da stod al Signilds Fruerstue,
Udi en brændende Glød.

83. "Tager nu ned min Kappe rød,
Lader den paa Jorden ligge.
Havde jeg ti Liv i Volde for eet,
Jeg vilde dem ikke tigge."

84. Kong Sivard ud af Vinduet saae,
Han var saa bange i Hu,
Der seer han Hafbur hænge i Eg,
Og Signilds Bur i Lue.

85. Det meldte da den liden Smaadreng,
Var klædt i Kjortel rød:
"Stolt Signild brænder i Buret
Med alle sine skjønne Møer."

86. Det meldte Sivard Konge,
Og saa tog han oppaa:
"Aldrig saae jeg to Kongebørn
Saa ynkelig Skjebne faae.

87. Havde jeg det før vidst eller hørt,
Elskoven havde været saa stærk,
Jeg skulde disse Wølinge ej adskilt
For hele Dannemark.

88. "Løber I Nogle til Signilds Bur,
Og redder hendes Liv!
Løber I Nogle til Gallien hen;
Herr Hafbur er ingen Tyv!"

89. Og der de komme til Signilds Bur,
Da laae hun der i Glød;
Og der de kom hvor Gallien stod,
Da var alt Hafbur død.

90. Saa toge de Hafbur, Kongens Søn,
Svøbte ham i hviden Lin;
Saa lagdes han i Kristenjord,
Hos Signild Kjærsten sin.

91. De toge den Terne i Hals og Haar,
Der blev det ynkeligste Mord;
Hende redte de den rette Brudeseng:
De satte hende levende i Jord.
Hvad heller I vinde mig, eller end saa væn
én Mø.

CXII.

Riber Ulv.

1ste Vers.

Riber Ulv var en liden Hofdreng,
Han tjente Iver Skjoldsøn for hans Seng.
Saa herligt og saa vel der de traadde.

2. I Vintre fem han hannem vel tjente,
Baade Penning og Guld han deraf hented'.
Saa herligt o. s. v.

3. Han giljede Her Ivers Datter i Løn;
Han napped' deraf saa sørgelig Røn.
Saa herligt o. s. v.

4. Han førte hende bort med Sølv og Guld,
Kister og Skrine dem havde han fuld'.
Saa herligt o. s. v.

5. Riber Ulv lader en Borg giøre,
Han sætter den i en stor Uføre.
Saa herligt o. s. v.

6. Riber Ulv lader et Slot opbygge,
Mellem Varby Kjer og Ribe at ligge.

7. Han lod det bygge baade højt og fast;
Han agter hverken Bue eller Blidekast.

8. Han lader det gjøre baade højt og stærkt,
Med dybe Grave og høje Plankværk.

9. Med dybe Grave og høje Plankværk.
Han ræddes ikke Kongen af Danmark.

10. Over Skjoldsøn ganger for Kongen at staae:
"Paa Riber Ulv, Herre! jeg klage maa.

11. Han tog bort kjæreste Datter min,
Dertil mit røde Guld udi Skrin.

12. Han tog det bort, alt som en Tyv;
Han haver dermed forbrudt sit Liv.

13. I lader ham for Eders Naade indstevne,
Og mig ret over den Ulveunge hevne."

14. Dankonning lader de Lønbreve skrive,
Og dennem Riber Ulv overgive.

15. "I bede ham komme og være ej seen;
Der møder baade Ridder og Ungersvend."

16. Der Riber Ulv disse Breve saae,
Han skar dem alt isønder saa smaa.

17. "Jeg rider mig ikke til Kongens Stevne,
Jeg holder vel Ulvsborg med god Vone."

18. Dankongen lader et Udbud gjøre;
For Ulvsborg agter han den at føre.

19. Der laa de udi Maaneder to,
Og ikke saa kunde de Ulvsborg faae.

20. Og der kom gangend' saa gammel en Mand,
Han gav dem Raad saa snilde paa Stand:

21. "I lade en Dands af Hofmænd gjøre,
I Jomfruklæder I dem iføre."

22. De dandsede baade frem og tilbaze,
Mere eller mindre i fire Dage.

23. Saa dandsede de paa Ulvsborg Bro,
Den Portner for dem Porten opslog.

24. De dandsed' ud og de dansed' ind,
Med draget Sverd under Skarlagen Skind.

25. Saa dandsed' de i den Urtegaard;
Der fik Riber Ulv sit Banesaar.

26. Riber Ulv han heder paa Svende to:
"Lader mig Karl Læge til mig faae."

27. Hvor skulle vi Eder Karl Læge faae,
Han er paa Vandet, saa langt herfra."

28. Ret som Riber Ulv taled' de Ord,
Kom Karl Læge der ridende i Gaard.

29. "Hør Du, Karl Læge! læg min Færd,
Da giver jeg Dig mit sølvbundet Sverd.

30. Hør Du, Karl Læge! red mit Liv,
Da giver jeg Dig min sølvbundne Kniv."

31. "Ikke saa vil jeg redde Dit Liv,
Uden Du giver mig Din væne Viv.

32. Jeg lader Dig heller ligge og døe,
Uden Du giver mig Din Fæstemø."

33. "Langt heller vil jeg nu straxen døe,
End give saa bort min Fæstemø.

34. Jeg tog hende fra hendes Fader kjær,
Derfor ligger jeg saa usel her.

35. Hun fæste sig hverken Herre eller Svend!
Hun leve en Enke for sig alene!"

36. Riber Ulv døde med Sorg og Qvide.
Hans Viv sover hos en anden Mands Side.

37. Riber Ulv har hun med alle forgjettet,
Og sig en Ridder i Kongens Gaard jættet.

38. Det Riber Ulv med Synden vändt,
Med Spot og Sorg det sca ham randt.
Saa herligt og saa vel der de traadde.

CXIII.

Herr Karl.

1ste Vers.

Herr Karl rider sig opad Land,
Og fæsted' stolten Metteliile;
Derved vredes Dannerkonning,
Det skede ikke med hans Villie.
Men Herr Karl rider fredløs.

2. Herr Karl han var saa modig i Sind,
Han fæsted' den Rosensblomme.
Nu ligger Herr Karl i Bolten slagen,
Er skilt ved Glæde og Fromme.
Men Herr Karl o. s. v.

3. Nu ligger Herr Karl i Bolten spendt,
I Angel og haarden Jern,
Der bede for ham baade Moder og Brødre,
Hans Fæstemø jo saa gjerne.
Men Herr Karl o. s. v.

4. Hans Moder ganger for Kongen at staae,
Hun vred sine Hænder saa saare;
Hun bad saa mindelig for sin Søn,
Og fældte saa modige Taarer.

5. "Jeg byder for ham de Dyre ni,
De ere ved Rinen oprunden;
Dem kom aldrig Sadel paa Bag,
Eller nogentid Bidsel i Munde."

6. "Stat op, Herr Karls Moder, saa snart,
Herre Gud løse vel Din Dvide!
Aldrig lever Du saa god en Dag,
Du seer Herr Karl udride."

7. Det var Herr Karls ældste Broder,
Og han var Broder huld;
Han bød for sin Broder kjær
En Skjeppe af det røde Guld.

8. Det var Herr Karls anden Broder,
Han traad det næste han torde;
Han bød for Herr Karls unge Liv
Trehundrede byggede Gaarde.

9. Fremkom Herr Karls tredie Broder,
Han meente det med det Bedste;
Han bød for sin kjæreste Broder
Alle sine Borge og Fæste.

10. Den fjerde Broder en Helt saa kjøn,
Hannem var af Hjertet Vee;
Han bød Alt hvad han havde i Eje,
Baade Gods og Liggendefæ.

11. Indkom Herr Karls femte Broder,
Og han vilde Kongen friste;
Han bød for sin Bröders Hals
Vel tredive raske Heste.

12. "Sadel af Sølv og Bidsel af Guld,
Og Hestene ere alle hvide;
Saamænd I troe mig, Dannerkonning!
Eders Naade lyster dem at ride."

13. Det var Herr Karls sjette Broder,
Han lod god Villie kjende;
Han bød Kongen de dyrebare Stene,
Og Perler uden al Ende.

14. "Og de ere førte af Østerlande,
Af hedenske Kongens Gaard.
Her var aldrig Konge i Land,
Som saadan Prydelse bar."

15. Indkom Karls dens yngste Broder,
Var klædt i Skarlagen rød:
"Jeg byder ikke Andet for Broder min,
Jeg ganger for ham i Død."

16. "Staaer op, Herr Karls Brødre syv,
Jeg agter ikke om slig Gave;
Det blanke Sverd til sidste Mad
Det skal Eders Broder have."

17. Det var Jomfru Metteliile,
Hun samler sit Guld i Skrin,
Saa rider hun til Skanderborg,
At løse Fæstemand sin.

18. Og der hun ind ad Døren tren,
Faldt hun for Kongen i Knæ:
"Jeg beder Eder for den øverste Gud,
I ville mig Naade betee!

19. Lader min Fæstemand ud af Taarn,
Lader ham nyde min Bøn;
I er mit eget Kjød og Blod,
Saa nær i Kuld og Kjøn.

20. Jeg byder for ham alt det Guld,
Jeg haver udi mit Værge,
Dertil mit gyldne Span af ny,
Jeg torde det aldrig bære.

21. Jeg byder for ham de Dyrshorne ni,
De ere fra Østerleden sendte,
For inden med det hvide Sølv satt',
Før uden med røde Guld rendte.

22. Jeg byder for hannem Hadensgaard,
Ja mere og ikke mindre:
De Stolper ere af hvide Filsben,
Forgyldte saa ere de Tinde.

23. Jeg byder Aggershuus og Bekkeskov Slot,
Som Eder monne efterlange:
Aldrig lever I saa god en Dag,
Eder bydes mere for en Fange."

24. "Du stat op, stolt Jomfru Metteliile,
Herre Gud løse vel Din Ovide!
Aldrig lever Du saa god en Dag,
Herr Karl sover ved Din Side.

25. End est Du af vort Blod og Byrd,
Det maa vi vel bekjende;
Men Du troloved Dig Herr Karl,
Det skede ikke med vort Minde.

26. Du vidste saa vel det, at Herr Karl
Imod os Avindskjold førte;
Hvi gav Du ham Din Tro og Haand,
Og mig til Raads ej spurgte?

27. Jeg gik i min Seng at sove,
Jeg vidste mig ingen Fare,
Herr Karl han vakte mig overbradt,
Med tredive dragne Sverde.

28. Den ene Sko fik jeg paa min Fod,
Den anden tog jeg i Hænde;
Saa maatte jeg bag ad Døren ud,
Saa ingen Mand mig kjendte.

29. Jeg loved' mig en Pilegrimsrejse
Paa baren Fod at gange;
At jeg maatte leve saa god en Dag,
Herr Karl maatte blive min Fange.

30. Nu havde jeg endt min Romerrejse
Og monne derefter forlange.
Nu haver jeg levet den Dag saa god,
Herr Karl er vorden min Fange."

31. Det var Dannerkonning,
Lader sadle sin Ganger graa;
"I lade Herr Karl af Bolten ud,
Han skal sin Ret nu staae."

32. Det var stolten Jomfru Metteliile,
Faldt ned for Kongens Fod:
"I give mig min Fæstemand løs,
Han er af kongeligt Blod."

33. Saa toge de ungen Herr Karl,
Fulgte ham paa grønnen Vold,
Der hugged' de hannem Hov'det fra,
Alt over hans eget Skjold.

34. De hugged' ham hans Hoved fra,
Alt over forgyldene Skjold.
Nu er Herr Karls Guld og Gods
Udi Dannerkongens Vold.

35. Stolt Mettelill' tog den blodige Krop,
Hun tog den i sin Favn:
"Saamænd ved, Dannerkonning!
Han var min Fæstemand!"

36. Den Jomfru hun gav sig i Kloster under D,
Med Gods og rigen Gave;
Hun vilde der leve i Eenlighed,
Og aldrig nogen Mand have.

37. Nu ride Herr Karls Brødre syv,
Saa vidt og mangen Sti vilde;
Saa gierne de hevnte deres Broders Død,
Skulde de end Livet spilde.
Men Herr Karl rider fredløs.

CXIV.

Hans Frost.

1ste Vers.

Sten Basse han rider i Marken ud
Blandt Lilier og ædelig' Blommer;
Stolt Mettelill' blander Mjød og Vin,
Sig selv til liden Fromme.
Hun sørger mere for hin unge Hans Frost, i
Bolten ligger ispendt.

2. Det var unge Herr Sten Basse,
Sidder over sit brede Bord;
Taler han til sine gode Hofmænd
Saa mangt et Hadingsord:
Hun sørger mere v. s. v.

3. "Her tjener en Svend paa Nyborg Slot,
Han driver saa meget Hor;
Det før har været en Fruerstue,
Det gjør han til en Kro.
Hun sørger mere v. s. v.

4. Der tjener en Svend paa Nyborg Hus,
Han tjener sin Herre med Falsk;
Lokker han stolten Fru Mettelille,
Det koster hans hvide Hals."

5. Alle da sadde de gode Hofmænd,
De mælte ret aldrig et Ord,
Foruden hin eneste unge Hans Frost,
Han fortnede som en Jord.

6. Alle da sadde de Borgestue-Svende,
De smilede fast under Skind;
Foruden alene hin unge Hans Frost,
Og hannem randt Taare paa Kind.

7. Han meldte omsider, (det var af Nød)
Over Klaffer monne han klage:
"Saa sandt da hjelpe mig Gud og Mand!
Jeg tænkte det aldrig mine Dage.

8. Men længe da er mig spaaet og raadt,
Jeg skulde tage mig ivare
Og vogte mig for Fru Mettelilles Huld,
Mit Liv det stod i Fare.

9. Ak, var jeg aldrig til Hove kommet,
Men gaaet de Faar at røgte,
Fast bedre da var jeg bleven belønnet;
For Løgn torde jeg ei frygte.

10. Hvor En maa ikke med Anden gaae
Udi venlig Tale og Ynde,
Der er det bedre at flye end staae,
Og sig ad Døren skynde.

11. Fast bedre det er at bygge og boe
Udi de grønne Sige,
Og tage til Takke med Retter faa,
Og drikke med sine Jevnlige,

12. End leve med daglig Rædsel og Qval
Alt paa de høje Borge,
Hvor man maa vente Stød og Fald,
Og altid sukke og sørge.

13. Thi vil jeg sætte min Sag til Gud,
I hvad mig kommer tilhænde,
Hos hannem saa vil jeg bygge og boe,
Naar dette Liv er til Ende.

14. Hil sidde I, stolt Fru Mettelille,
Med mangen høvisk Qvinde!
Gud naade os begge den kranke Stund
Vi skulde hinanden kjende.

15. Jeg haver Eder tjent, en Frue væn,
Dertil saa kydsk en Mø. —
Aldrig bedreve vi nogen Utugt;
End skal jeg for Eder døe.

16. Dertil gav jeg min Kaabe blaa,
Er skaaren i Roser og Lilier,
Vi maatte alene af Landet gaae,
Efter begges vor fuld god Villie.

17. Jeg vilde give min Kjortel rød
Udskaaren i brændende Brand,
At vi vare begge efter vor Villie
Udi et fremmed Land."

18. Det meldte stolte Frü Metteliile
Udaf ret Hjertets Harm:
"Gud give alle de Klafre tillige
En Verdsens Skam i deres Barm!

19. Saa ilde er baaret det lille Barn,
Som ingenlunde græde maa.
Det er ikke Nyt i Borgestue,
Der lyves saa Mange paa.

20. Du være Dig trøst og hav god Nat,
Min Tjener, Hans Frost, med Ære!
Vi findes saa snart i Himmerig
Det er min største Begjere."

21. Saa toge de hin unge Hans Frost,
De spendte ham Bolten om Ben,
Saa vunde de ham i Taarnet ned,
Og gjorde ham Angest og Men.

22. Vand og Brød hans bedste Kost,
Det vared' i Maaned og Dage;
I mørken Vraa, uden Lys og Ild,
Monne de ham haardelig plage.

23. Saa toge de ham af Taarnet op,
For strengen Dom at møde;
Der gjaldt ikke Ord, der gjaldt ikke Ed;
De dømte ham strax til Døde.

24. Saa ledte de ham for oven det Bjerg,
Som Stegle og Hjul monne stande.
Der græd saa mangen hvisker Mø,
Den Svend skulde lide den Vaande.

25. Fru Metteliile tog den Dvaledrik,
Hun havde beredt med Liste,
Hun døde deraf i samme Stund,
Før Herr Sten Basse det vidste.

26. De lagde Hans Frost paa Stegle ny,
Den Død han sig ikke vented.
Baade Fruer og Møer i al sin Tid
Til Haand og Fod han tjente.

27. Sten Basse han er i Hjertet saa bange,
Han render ad Skove og Mose;
Han troede for vel den Klaffers Ord;
Saa lidet monne han det rose.

28. Hos Qvindegunst er Avind og Fare,
Det skalt Du, Hofmand! mærke.
Klafferi og Løgn, Hastighed og Vrede
Kommer Hjertet at bløde og verke.
Han sørget mere for unge Hans Frost i Bol-
ten ligger ispendt.

CXV.

Erland Svenske og Herr Mathis.

1ste Vers.

Herr Mathis haver en Husfrue
Hun er saa overmaade skjøn;
Alle der hende med Øjen see,
De ville hende lokke i Løn.
Herr Erland rider i Sverrig.

2. Herr Mathis haver en Hustru væn,
Saa gjerne de sammen sove;
Alle der hende med Øjen see,
Hendes Skjønhed monne de love.
Herr Erland o. s. v.

3. Herr Erland rider i Sverrig
Alt baade med Ære og Pris;
Fordi rider han saa sørgendes
Hin unge Herr Mathis.
Herr Erland o. s. v.

4. Der var Herr Erland
Han beder lægge Sadel paa Hest;
For han vil ride til Danmark,
Hin unge Herr Mathis at gjæste.

5. Det var i saa krank en Stund
Han kom til Søborg Led,
Der stod Herr Mathis's Hustru
Og hvilede sig derved.

6. "Her standes I, stolten Fru Gerild!
Og vil I være min Kjære,
Hver den Finger I haver paa Haand
Den skal det røde Guld bære.

7. Her standes I, stolten Fru Gerild!
Og vil I være min Viv,
Jeg giver Eder Ganger, og Sadel af Guld,
Og dertil Silkehviv."

8. "Jeg haver en saa dannes Mand,
Herre Gud da signe hans Liv!
Han giver mig Ganger, og Sadel af Guld
Og dertil Silkehviv.

9. Jeg haver en saa dannes Mand,
Herre Gud da være ham huld!
Hver en Finger, der jeg haver,
Maa bære det røde Guld."

10. Det var han Herr Erland
Tog hende saa hadelig,
Løfted' hende ved hendes gule Lok
Paa Gangeren op til sig.

11. Meldte det stolten Fru Gørild
Udaf saa megen Harme:
"Jeg er mig saa haardelig bunden
Med Herr Mathis's Barn."

12. "Er I med Herr Mathis's Barn
Saa haardelig klemt og bunden;
Gud lade Eder det jo visselig føde,
Saa bliver den Sorg forvunden."

13. Otte Dage derefter det var
Hun kom til Sverrig i Løn,
Gik hun sig til Bure,
Og fødte saa væn en Søn.

14. Hun gik sig i en Stenstue
Hun fødte en Søn saa væn.
Herr Erland ganger til Smede,
Lader smede en Jernten.

15. Saa tog han det lille Barn
Og stak det paa den Ten;
Saa sendte han det til Skaane,
Til unge Herr Mathis igjen.

16. Meldte det unge Herr Mathis,
Da han det usle Barn saae:
"Raade nu Gud Fader i Himmerig,
Hvor det din Moder monne gaae!"

17. Kongen lader en Herredag gjøre
Med Riddere og gode Mænd;
Ikke da kom hin unge Herr Mathis
Før Heredagen var endt.

18. Ikke kom han til Herredagen,
Før den til Ende monne lide.
Kongen spurgte ham selver ad,
Hvor han saa længe monne bide?

19. Alle da sadde de Kongens Mænd,
De drukke baade Mjød og Vin,
Foruden hin unge her Mathis,
Han satte sin Haand under Kind.

20. "Hør Du det, unge Herr Mathis!
Hvi sørger Du saa saare?
Hvad heller er Dig om Guld eller Sølv
Eller og om Vinen den klare?"

21. "Ikke er mig om Guld eller Sølv
Ikke heller om Vinen den rene;
Min Hustru er til Sverrig ført,
Mit Barn er stukket paa Tene."

22. "Er Din Hustru til Sverrig ført,
Dit Barn er stukket paa Ten;
Da skal jeg give Dig Guld og Sølv,
Du hente Din Hustru igjen.

23. Da skal jeg give Dig Guld og Sølv,
Du hente Din Hustru igjen;
Og laane Dig af mine bedste Hofmænd;
Du hevne Dig over den Meen!"

24. "Mig hjelper ej Sølv eller Eders Hofmænd
At jeg min Villie kan fremme;
Min Hustru hun sidder i Sverrig
Alt inden saa haarde Gjemme."

25. Saa tog han, unge Herr Mathis,
Sin Pilegrims-Stav i Hænde,
Og saa gik han den lange Vej
Ret lige til Sverriges Lande.

26. Det gjorde unge Herr Mathis,
Han gjorde det af stor Nød;
Han gik til den Kjælderssvend,
Bad ham om et Stykke Brød.

27. "Hør Du, gode Kjelderssvend!
Hvad jeg vil spørge af Dig:
Hvor lider stolten Fru Gørild?
Mon hun noget glæder sig?"

28. "Saa hjelpe mig Gud, for oven mig er,
Af al min Sorg og Ve,
Som jeg saae aldrig Fru Gørild
Her enten lege eller lee."

29. "Hør Du, goden Kjelderſvend!
Det røde Guld giver jeg Dig,
Om Du vilde bede Fru Gørild
I Kjelderen komme til mig."

30. Indkom goden Kjelderſvend
Og ſtædes han for Bord;
Det vil jeg for Sanden ſige,
Han kunde vel føje ſine Ord.

31. "Fru Gørild! I gange i Kjelderen,
Og prøve den Vin bedſt ſmager,
Saa faaer I Tak af Eders Herre,
Naar han nu kommer tilbage."

32. "Jeg har ikke Herre i Sverrig,
Foruden min Jeſum Kriſt;
Min Herre er udi Skaane,
Han heder unge Herr Mathis."

33. "Hør I det, ſtolten Fru Gørild!
I gaae i Kjelderen neder,
Der er af Skaane en Pillegrim,
Vil gjerne tale med Eder.

34. Er Herr Mathis Eders rette Herre,
Maaskee han er ei langt borte;
Lyster Eder at komme med ham i Tale,
Da skeer det vel inden Eders Porte."

35. Op da stod Fru Gørild,
Tog over sig Kaaben blaa,
Saa monne hun saa listelig
I Kjelderen neder gaae.

36. Fru Gørild ind ad Døren tren,
Saa saare hendes Hjerte monne verke.
Herr Mathis var haade vandt og vred,
Dog lod han sig ikke mærke.

37. "Hør Du, stolten Fru Gørild!
Du svare mig paa Din Sand:
Var det med Din gode Villie,
Du komst fra mig af Land?"

38. Det svared' stolten Fru Gørild,
Hun fældte saa modige Taare:
Det kom ret aldrig i min Hu,
Jeg vilde fra Eder af Gaarde."

39. "Du svare mig, stolten Fru Gørild!
Som Dig om Hjertet mon være:
Vilt Du følge til Skaane med mig,
Og være min Hjertenskjære?"

40. Saa tog han stolten Fru Gørild
Alt om hendes hvide Haand;
Saa fulgtes de sammen den lange Vei
Her hjem til Skaane Land.

41. Da hun kom med Herr Mathis i Gaarde,
Hun meldte det med stor Harm:
"Jeg er mig saa haardelig bunden
Alt med Herr Erlands Barn."

42. "Est Du saa haardelig bunden;
Herre Gud løse vel den Møde!
Bliver det Barn til Verden baaret,
Vi formaaer det saa vel at føde."

43. Det var kun otte Dage derefter,
At hun til Skaane kom;
Fru Gørild gik sig til Bure,
Hun fødte en Søn saa from.

44. Fru Gørild fødte sin liden Søn,
Saa stor da var hendes Men;
Herr Mathis gik til Smidie,
Lod smedde en Jernten.

45. Saa tog han det lille Barn,
Og stak det paa den Ten,
Saa sendte han det til Sverrig,
Dets kjære Fader igjen.

46. Meldte det Herr Erland,
Der han da Barnet saae:
"Raade mig Gud Fader i Himmerig,
Jeg fandt det onde Raad paa!"

47. Herr Erland bad lægge Sadel paa Hest,
Ham lysted' til Skaane at ride.
Herr Mathis at gjæste det var hans Sind,
Den kranke Lykke skulde han bie.

48. Det var Herr Erland en ynkelig Færd,
Han kom til Borgeled.
Herr Mathis lysted' den Gjæst at see,
Han holdt derindenved.

49. "Hør Du det, Herr Erland!
Hvi gjorde Du mig den Men?
Du førte min Hustru fra mig til Sverrig,
Og stak mit Barn paa Ten.

50. Nu skulle alle Dine gode Mænd
Fra mig i Freden fare,
Foruden Din Horkarl, Herr Erland,
Du skalt tilbage være."

51. "Haver jeg Din Hustru til Sverrig ført,
Og stukket Dit Barn paa Ten;
Alt mit Guld og grønne Skove,
Det giver jeg Dig igjen."

52. "Guld er vel kjært, og Gods er godt,
Men Æren er værre at miste.
Den haardeste Død for Din Hofmod
Uden Naade skalt Du friste.

53. Det Du mig gavst al Sverrigs Rige,
Og alle Dine Frænders Eje,
Jeg agter det ikke ved et Haar,
Selv skal Du mig Retten pleje."

54. Saa toge de Herr Erland,
Bunde ham i Taarnet ned;
Alle da stode hans gode Svende,
Og tyktes saa ilde derved.

55. Saa vunde de ham af Taarnet igjen,
Fulgte ham for oven den By,
Der klædte han de Stegler
Og de vare alle ny.

56. "Gud naade mig, sagde Fru Gørild,
Det jeg blev nogentid fød;
Jeg haver to Sønner til Verden baaret,
De begge fik en Udød!"

57. Herr Erland døde paa Marken ude,
Alt paa de Stegler to.
Fru Gørild døde i Højeloft,
Alt for sine Sønner smaa.
Herr Erland rider i Sverrig.

CXVI.

Fru Bodild.

1ste Vers.

Linden den stander paa Lindebjerg,
Og bøjer hun ned sin Rod.
Fru Bodild har faaet saa stor en Sorg,
Hun bier den aldrig Bod.
Det al Danmark raaded' hannem af.

2. Linden hun stander paa Lindebjerg,
Og breder hun ud sine Blade.
Fru Bodild har faaet en Hjertesorg,
Hun bliver ret aldrig glad.
Det al Danmark o. s. v.

3. Og det var ungen Herr Jon,
Han taler til sin Viv:
"Jeg drømte inat saa underlig,
Jeg rædded for mit Liv.
Det al Danmark o. s. v.

4. Mig drømte jeg drog at bede de Dyr
Udi de grønne Lunde,
Jeg blev der revet i Stykker smaa,
Udaf de Ulves Munde."

5. "Og haver I drømt denne farlige Drøm,
Gud være os begge blid!
I lade Eder skrifte, og Banner udslaae,
Førend som I drager i Strid."

6. Herr Jon han ganger i Kirken ind,
Han skrifter for højen Kor.
Den første Mand i Striden faldt,
Saamænd Herr Jon det var.

7. Herr Jon han fulgte sin Konning
I Leding hans Fiender imod;
Han førte hans Banner som en Helt;
Sit Liv derover han lød.

8. Det var ikke efter uden Maaneder tre
Fru Bodild udaf Vinduet saae:
"Hisset seer jeg den forgyldte Brand
For Sønden ude ved Aa.

9. Hisset seer jeg den forgyldte Brand
Skinner over Lomberd Lund;
Og det er enten Kongen selv,
Eller og min Herre, Herr Jon."

10. Det var stolten Fru Bodild,
Hun taler til Svende to:
"Sadler mig min Ganger graa
Jeg rider det Lig imod."

11. Meldte det Hert Peder,
Han meente det uden Svig:
"Jeg gav min Søster saa gode Ord,
Herr Jon fulgte med i Krig."

12. Han taler til Dannerkonning,
Som der red fremmerst i Skare:
"Hisset saa kommer min Søster mod os,
Og hvad skal jeg hende svare?"

13. "Du sig', Herr Jon han ventes endnu,
Det er hans egen Smaadreng;
Inden Kyndelmisse forgangen er,
Da kommer han hjem igjen."

14. Fru Bodild hun hørte den Tidende ny,
Som hun ikke vel kunde troe.
Hun græd og slog sine Hænder sammen,
Stor Angest i Hjertet hun drog.

15. "Sætter ned den forgyldte Baar,
Lader mig derunder see!
Langt bedre troer jeg mine Øjen to,
End alle mine Frenders Ed"

16. Herr Jon var ikke ret godt at kjende,
Han var halv værre at see.
Han var hugget i Stykker smaa
Og sanket op i en Ble.

17. Først skuede hun hans Finger,
Og saa hans Øjen blaa:
"Varst Du den Eneste i Verden til,
Jeg Dig ikke kjende maa."

18. Hun skuede igjen hans lille Finger,
Og der fandt hun det Ar;
Men det kom af saa liden en Leg,
Hun ham med Saxen skar.

19. "Ligger Du her, min kjære Herr Jon,
Udi de Stykker saa smaa?
Aldrig lever jeg saa god en Dag,
Den Sorg kan mig forgaae."

20. Hun klapped' ham ved Kinden,
Hun fældte saa modige Taarer:
"Forlad Dig det Gud, min kjære Broder,
Som hertil Aarsag var!"

21. Hun tog ham i hans lange Haar,
Det var som guleste Vox:
"Hvor ofte har jeg det afskaaret
Alt med min sølver Sax!"

22. Saa tog hun op hans højre Haand,
Hun kyste den med sin Mund:
"Gud naade mig, fattige Enke,
Jeg biede den kranke Stund!"

23. Meldte det Dannerkonning,
Og saa tog han oppaa:
"Lad fare Eders Sorrig, min ædle Fru Bodild!
Hvi sukker og græder I saa?

24. Lad fare Eders Angest og megen Qvide,
Det hjelper ikke for et Haar;
Vi giver Eder en Ridder igjen,
Fast rigere end Herr Jon var."

25. "Nok saa haver jeg Guld og Sølv,
Og nok saa er jeg rig;
Aldrig faaer jeg en Ven igjen,
Saa tro som Herr Jon var mig.

26. I have ellers Tak, Dannerkonning!
For Eders skjemtefulde Raad;
Vil det Gud Fader i Himmerig,
For min Sorg faaer jeg vel Bod.

27. I har nu stilt Eders Vrede og Harm
Paa mig en vaabenløs Qviude;
Seer til, hvad der gaaer af for Sagn,
Hvad I deraf kunde vinde."

28. Vred red Dannerkonning bort.
Fru Bodildlille drog til Kirke,
Hun lagde der ned Herr Jons Lig;
Saa saare hendes Hjerte mon verke.

29. Hun gjorde det Dannerkongen imod,
Hun passed' ikke paa hans Raad;
Alle de Dage, hun levede siden,
Udi Enkesæde hun sad.

30. Den Ridder var ikke i Kongens Gaard,
Han kunde til hende forskrive,
Som hun vilde give sin Ægtetro,
Den Stund hun var i Live.
Det al Dannmark raaded' hannem af.

CXVII.

Jomfru Mette.

1ste Vers.

Herr Peder og Herr Oluf sadde over Bord,
Op under den Lind! —
De snakked' saa mangt et Gammens Ord.
Op under den Lind der vaagner Allerkjæ-
ste min.

2. "Hør Du, Herr Oluf! Staldbroder min,
Op under den Lind. —
Du lave Dig at ægte en Jomfru fin."
Op under o. s. v.

3. "Og hvad skal jeg med Ægteviv,
Op under den Lind. —
Imedens jeg haver min gode Lyd.
Op under o. s. v.

4. Imedens jeg haver min gyldne Lyd
Op under o. s. v.
Jeg daarer dermed saa mangen Jomfru.
Op under o. s. v.

5. Den Jomfru er ikke i Verden til,
Op under o. s. v.
Jeg kan jo daare med dette Spil."
Op under o. s. v.

6. "Da veed jeg saa stolt en Jomfru ved Aa,
Op under o. s. v.
Ret aldrig skal Du hendes Villie faae.
Op under o. s. v.

7. Jeg sætter derpaa min Ganger prud
Op under o. s. v.
Du faaer ikke Jomfru Mette min Brud."
Op under o. s. v.

8. "Jeg sætter imod min Ganger graa
Op under o. s. v.
Iaften skal hun til min Bure gaae.
Op under o. s. v.

9. Jeg sætter der til mit hvide Halsben
Op under o. s. v.
Jeg daarer den Jomfru saa fin og væn."
Op under o. s. v.

10. Sildig om Aftenen, der Røgen faldt paa,
Op under o. ſ. v.
Her Oluf han leger det bedſte han maa.
Op under o. ſ. v.

11. Hr. Oluf han leger paa forgyldene Harpe,
Op under o. ſ. v.
Det hørte Jomfru Mette over de Marke.
Op under o. ſ. v.

12. Her Oluf blæſer i forgyldene Lyd
Op under o. ſ. v.
Det hørtes til Jomfru Mettes By.
Op under o. ſ. v.

13. Længe ſtod Jomfru Mette og lydte der paa:
Op under o. ſ. v.
"Mon jeg ſkulde did iaften gaae?"
Op under o. ſ. v.

14. Alt ſtod Jomfru Mette og tænkte ved ſig:
Op under o. ſ. v.
"Ingen af mine Møer tør jeg tage med mig."
Op under o. ſ. v.

15. Jomfru Mette og hendes lille Hund,
Op under o. ſ. v.
Saa ene gaae de gjennem Roſenslund,
Op under o. ſ. v.

16. Stolt Mettelil tog over sig Kaaben blaa
Op under o. s. v.
Til Hr. Olufs Bure saa monne hun gaae.
Op under o. s. v.

17. Hun klapper paa Loftsdør med sit Skind:
Op under o. s. v.
"Stat op Herr Oluf og lad mig ind."
Op under o. s. v.

18. "Ingen saa haver jeg Stevne sat,
Op under o. s. v.
Og ingen lader jeg i Loft om Nat."
Op under o. s. v.

19. "Stat op Herr Oluf og lad mig ind,
Op under o. s. v.
Saa vee er mig for Talen Din."
Op under o. s. v.

20. "Est Du skjønt vee for Talen min,
Op under o. s. v.
Saa kommer Du dog ej i Aften ind.
Op under o. s. v.

21. Men gjerne da vilde jeg lukke Dig ind,
Op under o. s. v.
Var ikke Herr Peder Kjæreste Din.
Op under o. s. v.

23. Om jeg end er Dig i Hjertet kjær,
Op under o. ſ. v.
Saa er Herr Peder os dog for nær."
Op under o. ſ. v.

23. "Stat op Herr Oluf og lad mig ind
Op under o. ſ. v.
Der driver Dug over mit Skarlagen Skind."
Op under o. ſ. v.

24. "Driver Dug over Dit Skarlagen Skind
Op under o. ſ. v.
Du vende det ud, der før vendte ind."
Op under o. ſ. v.

25. "Medens Du vilt ikke lade mig ind,
Op under o. ſ. v.
Da lad Dine Svende følge mig hjem."
Op under o. ſ. v.

26. "Natten er lys og Maanen ſkin',
Op under o. ſ. v.
Du finder vel Vejen tilbage igjen.
Op under o. ſ. v.

27. Maanen hun ſkinner ſaa klar over Loft,
Op under o. ſ. v.
Du gak ſelv ene hjem til Dit Loft."
Op under o. ſ. v.

28. Stolt Mettelil med sin lille Hund
Op under o. s. v.
De maatte gaae ene gjennem den Lund.
Op under o. s. v.

29. Og der hun kom til Borgeled,
Op under o. s. v.
Der stander Herr Peder og læner sig ved.
Op under o. s. v.

30. "Velkommen stolt Mettelil hjem saa blid!
Op under o. s. v.
Hvor haver Du været om Nattetid?"
Op under o. s. v.

31. "Og jeg var mig udgangen i Løn,
Op under o s. v.
Jeg plukked' de Urter, blaa og grønn'.
Op under o. s. v,

32. Jeg plukked' de Urter hvide og røde;
Op under o. s. v.
Som nu staae i deres fejreste Grøde.
Op under o. s. v.

33. Der haver jeg staaet den Nat saa lang,
Op under o. s. v.
Og hørt paa søden Nattergals Sang."
Op under o. s. v.

34. "Du lytted ej paa Fryd vg Fuglesang,
Op under o. s. v.
Men paa Hr. Olufs forgyldte Lyds Klang.
Op under o. s. v.

35. Baade denne Nats Gang og andre slige
Op under o. s. v.
Den daarer os begge saa visselig.
Op under o. s. v.

36. Baade denne Nats Gang og andre flere,
Op under o. s. v.
Saamænd, Jomfru Mette! gjør det ej mere.
Op under o. s. v.

37. Hør Du stolt Mettelil, Kjæreste min,
Op under o. s. v.
Du gak i Seng under hviden Lin.
Op under o. s. v.

38. Du gak i Seng, det er mit Raad,
Op under o. s. v.
Om jeg skal blive Dig tro eller god.
Op under o. s. v.

39. Nu haver jeg mistet min Ganger prud,
Op under o. s. v.
For Du var saa løs og falsk en Brud."
Op under o. s. v.

40. Og ingen Mand vidste hvor hun blev,
Op under o. s. v.
Hvor hun for Vind og Væjret støv,
Op under o. s. v.

41. Førend hendes Bur i Gløden stod.
Op under o. s. v.
Det var saa ond en Anger og Bod.
Op under o. s. v.

42. Herr Peder sørgede i saa saare,
Op under o. s. v.
Herr Oluf hannem ikke møde torde.
Op under o. s. v.

43. Jeg vil nu give hver Ungersvend den Lære:
Op under o. s. v.
Prøve sig aldrig den Viv som Ören har kjær!
Op under Lind der vaagner Allerkjære-
ste min.

CXVIII.

Jomfru Ingefred Torlufs-Datter.

1ste Vers.

Herr Lave og Herr Iver Blaa,
De lystige Herrer og milde,
De vare sig Hofbrødre to,
Deres Hu ret Ingen kunde skille.
Deres Tvang var alt udaf Elskov.

2. Og de sadde dem over Kongens Bord,
Jeg kan det fuld vel drue;
De meldte saa mangt et Skjemtens Ord,
Og meest om skjønne Jomfruer.
Deres Tvang o. s. v.

3. Det var ungen Herr Lave,
Han slog sin Haand mod Bord:
"Den Jomfru er ikke i Verden til,
Jeg kan jo lokke med Ord."
Deres Tvang o. s. v.

4. Det da svarede Herr Iver,
Og saa da tog han paa:
"End kjender jeg en skjøn Jomfru,
Du med gode Ord ej skalt faae.

5. Jeg kjender mig Herr Torlufs Datter,
Hun er saa dydefuld;
Du skalt hende ikke baare med Ord,
Eller med det røde Guld."

6. "Der sætter jeg mod mit Hus og Gaard,
Dertil mit hvide Hvalsben;
Var jeg hos hende iaften,
Imorgen saa var hun min.

7. Jeg sætter til ved Fæ mit unge Liv,
Dertil trehundrede Gaarde,
Stolt Ingefred, Herr Torlufs Datter,
Hun skal min Slegfred vorde."

8. "Hør Du, Herr Lave! Staldbroder min,
Du lade mig ride bort.
Kjendte Du Jomfruen saa vel som jeg,
Du talede ikke saa stort."

9. Og det da var Herr Lave
Slog op med hviden Haand:
"Maa jeg leve til imorgen,
Jeg vinder den Lilievaand."

10. Og det da var Herr Lave,
Han beder ſadle ſin Heſt:
"Jeg vil ride mig op ad Land,
Herr Torluf vil jeg gjæſte.

11. Jeg vil ride mig op ad Land,
Herr Torluf vil jeg gjæſte;
Han haver ſig en Datter ſaa væn,
Og hende vil jeg fæſte."

12. Det var unge Herr Lave,
Han kom der ridende i Gaard;
Ude ſtaaer Ingefred Torlufsdatter,
Hun var vel ſvøbt i Maard.

13. "Hil ſtande I, Ingefred, Torlufs Datter!
I bliver min Hjertenskjære,
Og alle de Dage jeg leve maa,
Jeg vil Eder elſke og ære."

14. "Hør Du det, Herr Lave!
Og det ſkeer ikke iaar,
Du lokked' ſtolten Sølverlil,
Hendes Lige Du aldrig faaer.

15. Saa loved' Du Jomfru Blidelil,
Et Speji over alle Qvinder;
Der Du havde faaet Din Villie frem,
Saa ſnarlig ſveg Du hende.

16. Saa sveg Du Jomfru Mettelil,
Den Sorg bær hun for Dig.
Herre Gud lade min Fader leve!
Den Sorg hændes aldrig mig.

17. Jeg skulde sidde i Højeloft,
Og Du skulde fra mig ride;
Du drak mig til baade Spe og Spot,
Mig og mine Frender til Ovide."

18. "Og hør Du, stolten Ingefred!
Og vil Du være mig huld,
Da giver jeg Dig det hvide Sølv,
Dertil det røde Guld."

19. "Tolv Mark af det røde Guld,
Dertil saa meget Sølv,
Det haver min Fader i sin Vold;
Min Ære gjemmer jeg selv."

20. "Hør Du, stolten Ingefred!
Og vil Du vorde min Viv,
Bjørnsholm og Revsø Slot,
Og dem vil jeg Dig give."

21. "Min Fader har selv Borge og Fæster
Og mere end een eller to,
Naar jeg fanger den Svend jeg under,
Han lader os derpaa boe."

22. "Du vende Dit Sind, stolt Ingefred!
Og bliv min Hjertenskjære;
Hver den Finger Du haver paa Haand,
Den skal de Ædelstene bære."

23. "Jeg takker Herr Torluf, kjær Fader min,
Han haver de Guldringe fem;
Naar mig lyster Guld at bære,
Han giver mig alle dem."

24. "Og hør Du, stolten Ingefred!
Bliv Allerkjæreste min,
Da skal jeg slye Dig de Følgesvende,
Skulle lede Dig ud og ind."

25. "Ikke er jeg halt og ikke blind,
Saa vel kan jeg gaae ene;
Min Fader har de gode Hofmænd,
Som mig kunde følge og tjene."

26. "Stolt Ingefred! vilt Du være min Kjære?
Der kommer ellers af stor Men;
Kan jeg ikke Din Villie faae,
Det koster mit hvide Hvalsben."

27. "Fast bedre det var, min kjære Herr Lavel
I laae under Jorden død,
End jeg skulde staae til Jomfrustevne
For Din Skyld bleg og rød.

28. Min Moder hun er i Himmerig,
Det maa jeg daglig kære,
Det sidste Ord hun taled' til mig,
Hun bad mig vogte min Ære."

29. "Fremmet jeg ikke min Villie idag,
Det koster mine femten Gaarde;
Det koster dertil mit unge Liv,
Saa lægges jeg Lig paa Baare."

30. "Min Fader han er ad Landsting,
Han kommer iaften hjem;
Du skynde Dig bort, Herr Lave!
Din Villie faaer Du ikke frem.

31. Der tjener en Svend i Kongens Gaard,
Herr Iver saa monne han hede;
Og det forbyde den øverste Gud,
Han fanger Dit Ærende at vide.

32. Dertil saa haver jeg Brødre ni,
De ere saa vel Dine Lige.
Det have de lovet og svoret paa,
De ville mig aldrig svige."

33. Herr Lave han kaster sin Ganger omkring;
Saa lidet baaded' han til Hove;
Borte vare hans femten Gaarde:
End stod hans Liv i Vove.

34. Tak have Jomfru Ingefred,
Hun vogted' saa vel sin Tro!
Nu gaaer hun i Herr Ivers Gaard,
Og slider sølvspendte Sko.
Deres Tvang var alt udaf Elskov.

CXIX.

Sorte Greve Henriksøn.

1ste Vers.

"Hvi monne sorte Grev Henriksøn
Lide til saa høvisk en Blomme?
Idag saa giver jeg hannem Ansvar,
Om han til mig vil komme.
Idag saa lader han Livet.

2. Og hvi monne sorte Grev Henriksøn
Stunde til saa væn en Viv?
Saamænd og Gud! Jeg sige vil,
At det skal koste hans Liv!"
Idag saa o. s. v.

3. Og det var Oplands Konning,
Han heder paa Svende to:
"I bede sorte Grev Henriksøn
For mig i Salen indgaae."
Idag saa o. s. v.

4. Det da hørte den unge Greve,
Han ſortner ſom en Jord,
Han fulgte de Kongens Svende to,
Og taled' ej et eneſte Ord.

5. Indkom ſorte Grev Henrikſøn
For Oplands Konges Fod:
"Hvad er Eders Villie, naadigſte Herre?
Hvi haver I ſendt mig Bud?"

6. "Hør Du, ſorte Grev Henrikſøn!
Du eſt ſaa ſpottefuld;
Dig tækkes hverken Fruer eller Møer,
Og ingen ſaa eſt Du huld."

7. "Jeg beder Eder, naadigſte Herre min,
Alt for Eders kongelige Ære,
I lade Eders Vrede og høre mig,
Jeg vil mig vel forſvare.

8. Saa mange da ere de Klaffere til,
Som mig monne Lykken misunde;
Det er til Hove ſaa ond en Skik,
At drage ad Trappen nu omſtunder.

9. Det er ikke mueligt, at tjene tillige
Hvermand til Villie og Tykke.
Den Svend ſom Fruerſtuen gjerne ſøger,
Den ville de Andre belakke.

10. Jeg kjender vel Nilaus Myntemester,
Han var mig aldrig god;
En Djentjener han er forvist,
Saa faae han et Fandens Mod!

11. I hvad min Lykke skal være idag,
Det stander i Eders Haand;
Jeg taale og lide den haardeste Død,
Jeg er en uskyldig Mand."

12. Og det var Oplands Konning,
Han heder paa Svende fem:
"I tage bort sorten Grev Henriksøn,
Hænger ham i Galliegren!

13. Den Død har han saa vel fortjent,
Langt mere end Aar og Dag.
Saa maa han gjelde for Spot og Spe,
Det er hans Døds Aarsag."

14. "Og maa jeg ikke min Aarsag nyde,
Og I vil bruge Eders Magt,
Alt til den Gud i Himmerig
Har jeg min Tillid sat.

15. Vil I mig hænge i Gallie og Gren,
Og gjøre min Fader den Harm;
Saamænd, ved Gud! jeg siger Eder sandt,
I bliver derover saa arm.

16. Jeg haver syv Brødre i Kejserens Gaard,
Som raske ere til deres Heste;
I vare derpaa, inden Aar og Dag
De skulle Eder hjemme gjæste."

17. Toge de unge Grev Henriksøn,
Det var saa stor en Skam!
Hængte de ham for Fruekloster,
Hvor Dronningen skulde selv frem.

18. Og det var Oplands Konning,
Han skulde i Leding fare;
Men det var Nilaus Myntemester,
Han skulde hjemme være.

19. Den lyse Morgen, da Solen opgik,
Og Duggen drev over de Spange,
Det var ungen Oplands Dronning,
Hun lysted' til Galgen at gange.

20. Og hun drog af sine Handsker smaa,
Hendes Hænder vare murehvide,
Saa steg hun op paa højen Gren,
Paa Svende torde hun ej lide.

21. Saa tog hun sorte Grev Henriksøn,
Førte ham i Klosteret hen;
Saa tog hun Nilaus Myntemester,
Hængte ham isteden igjen.

22. Det da spurgte hans Brødre syv,
Hvad her var gaaet tilhænde;
De sadlede hver sin Hest saa god,
Og lod ad Dpland rende.

23. Og der de spurgte, hvor Kongen var,
De lode sig ikke forsømme,
De droge ad Leding, som han for hen,
Og havde deres Sag i Gjemme.

24. Da Slaget begyndtes, i værste Tid,
De saae sig Ram og Syne.
De mærked' hvor Dplands Konge var,
Og holdt med hannem et Stevne.

25. "Nu skalt Du gjelde vor Brodere Død,
Du skalt os ikke undrende;
Men Du skalt lide den samme Nød,
Vor Broder kom paahænde."

26. Han bød for sig det Guld saa rød,
Sine Vogne af de bedste;
Og han bød for sig Land og Rige,
De vilde ham Livet friste.

27. End havde han beholdt sit Liv,
Var kommet ud af den Vaande,
Den yngste Broder han sagde, nei,
Han agted' ikke om hans Lande.

28. Liv for Liv, og Ære for Ære,
Det ſkulde han viſt undgjelde.
Saa toge de bort den Konge god,
De lagde paa ham en Hilde.

29. Det førſte Træ, de i Skoven fandt,
Det blev hans Brudeſeng;
End gjorde de ham meget større Ære,
De hængte derhos hans Smaadreng.

30. Og ſaa droge de af Landet ud,
De haſtede end ſaa ſaare,
Og dem fulgte efter den oplandſke Magt,
De brugte baade Segl og Aare.

31. Og der de kom midt paa den Sund,
Den Bør gik dennem imod;
De kaſted' for Borde baade Takkel og Tov,
Deres unge Liv de lode.

32. Det var ſtor Ynk at høre paa,
Hvor Dronningen monne ſig klage,
Hun leved' ikke alt efter den Tid
Uden Maanedstid og Dage.
Idag ſaa lader han Livet.

CXX.

Ebbe Skammelsøn.

1ste Vers.

Skammel han boer sig nør i Thy,
Han er baade rig og god.
Høviske haver han Sønner fem;
De to gaaer Verden imod.
Fordi træder Ebbe Skammelsøn saa mangen
Sti vild.

2. De tre de ere for længe døde,
De to de leve igjen.
Det vil jeg for Sanden sige:
De ere saa raske Hofmænd.
Fordi træder o. s. v.

3. Den ene heder Ebbe Skammelsøn,
Den anden, Peder hin unge;
Det er stor Ynk at høre derpaa,
Deres Skjebne blev dem saa tung.
Fordi træder o. s. v.

4. Ebbe han satled' sin Ganger graa,
Han red sig under D,
Fæsted' han stolten Adeluds,
Hun var saa væn en Mø.

5. Fæsted' han Jomfru Adeluds,
Hun var en Lilievaand.
Han førte hende til sin Moder hjem,
Og saa drog han af Land.

6. Han gik sig i Højeloft,
Ind for sin Hjertenskjære:
"Imedens jeg tjener i Kongens Gaard,
I gjemme saa vel Eders Ære.

7. I bie mig, stolten Adeluds!
Og vogte saa vel Eders Ære;
Imedens mig vorder Liv at vinde,
I blive min Hjertenskjære."

8. Ebbe han tjener i Kongens Gaard,
Ham følger baade Hæder og Ære;
Hjemme sidder Peder hans Broder,
Han lokker hans Hjertenskjære.

9. Ebbe han tjener i Kongens Gaard,
Alt baade for Guld og Fæ;
Peder hans Broder lader bygge et Skib,
Og rejser op Segletræ.

10. Peder hans Broder lader bygge et Skib,
Og segler den salte Sø;
Segler han sig til Nørre-Jylland,
Til Ebbe Skammelsøns Mø.

11. Det var Peder Skammelsøn,
Klæder sig i Skarlagen Skind;
Saa gaaer han i Højeloft
For Jomfru Adeluds ind.

12. "Hil sidde I, stolten Adeluds!
I give mig Eders Tro:
Jeg vil Eder elske, jeg vil Eder ære,
De Dage jeg leve maa."

13. "Hvorlunde skulde jeg Eder love,
Med Eder at bygge og boe?
Det er Ebbe, Eders ældste Broder,
Jeg haver givet min Tro.

14. Jeg loved' at bie i otte Aar
Med alle mine Frenders Raad;
Jeg vil mig aldrig med anden Mand gifte,
Det Kongen selv mig bad."

15. Det svarede Peder Skammelsøn,
Han stod i Skarlagen smaa:
"Ebbe han tjener i Kongens Gaard,
Han spotter Dig, mens han maa."

16. Det svarede Ebbes Moder,
Hun var hannem ikke huld:
"Love Du Peder Skammelsøn,
Ebbe han er svigefuld.

17. Ebbe han er i Kongens Gaard,
Og tjener der med stor Ære.
Den Jomfru er i Dronningens Kammer,
Som han i Hjertet haver kjær.

18. Bedre lover Du Peder min Søn,
Med sine Borge saa røde,
End Du bier Ebbe Skammelsøn,
Han lover en anden Mø."

19. "Hør Du, Peder Skammelsøn!
Lov Dig en anden Viv,
Jeg giver dog ingen Anden min Tro,
Imens Din Broder har Liv."

20. Det svarede Ebbes Moder,
Hun taled' et Ord saa trøst:
"Jeg siger Dig Sanden, stolt Adeluds!
At Ebbe han døde i Høst."

21. Opstod stolten Adeluds,
Var smal som Lilievaand,
Saa gav hun Peder Skammelsøn
Sin Tro med hviden Haand.

22. Saa lode de brygge og blande Mjød,
Og lave til Bryllup med Liste;
Ebbe han tjener i Kongens Gaard,
Saa lidet han deraf vidste.

23. Det var ikke derefter
Foruden Maaneder to,
Det var Peder Skammelsøn
Han lod sit Bryllup boe.

24. Det var Ebbe Skammelsøn,
Han vaagner af Søvne saa bradt.
Stærke vare de Drømme,
Han drømte den samme Nat.

25. Det var Ebbe Skammelsøn,
Han tæller sin stærke Drøm;
Vaagen laae hans næste Svend,
Han gav det vel i Gjem.

26. "Mig tyktes, at min Stenstue
Stod alt i lysende Lue,
Der brændte inde Peder min Broder,
Og saa min skjønne Jomfrue."

27. "Saamænd ved! Ebbe Skammelsøn!
Her bliver en underlig Færd.
Hvo som drømmer om Ildebrand,
Det boder et draget Sværd.

28. Men det Du tyktes Din Stenstue
Stod alt i brændende Glød,
Det boder, Peder Din Broder
Troslover Din Fæstemø."

29. Opstod Ebbe Skammelsøn,
Og bandt sit Sværd ved Side;
Saa bad han om Orlov,
Hjem til sin Fader at ride.

30. Thi gaaer han udi Højeloft
Ind for sin Herre at stande:
"Herre, I give mig Eders Forlov,
At fare hjem til mine Lande."

31. "Orlov og Venskab skalt Du have,
Hjem til Din Fader at ride.
Men skynd Dig snart og kom igjen,
Din Tjeneste skal efter Dig bie."

32. Det var Ebbe Skammelsøn,
Og han sprang til sin Hest.
Han red det i Dage to,
Som før var Syvnters Frist.

33. Det var Ebbe Skammelsøn,
Han kom saa vel til Lag,
At han kom til sin Faders Gaard
Den første Bryllupsdag.

34. Det var Ebbe Skammelsøn,
Han kom til Borgeled,
Ude da stod den lille Smaadreng,
Og lænede sig derved.

35. "Hør Du det, Du lille Hofdreng!
Og hvad jeg spørger Dig ad:
Hveden er det meget Folk,
Som her gjør sig saa glad?"

36. "Her ere de Fruer samlede,
Som boe i Norden ved Fjord,
Og det betyde de Karme,
Som holde i Skammels Gaard.

37. De have smykket Din Broders Brud,
Nu ere de glade og fro;
Din Broder og stolten Adeluds,
De lade deres Bryllup boe."

38. Ude stode Ebbes Søstre to,
Med Guldkar paa hviden Haand:
"Velkommen Ebbe, vor Broder,
Hjem til vort eget Land!"

39. Det vare Ebbes Søstre to,
De favned' saa vel hans Komme,
Langt bedre end baade Fader og Moder;
Det blev dem selv til Fromme.

40. Den ene gav han Guldbrase paa Bryst,
Den anden Guldspan saa rød;
Og det vandt han i Kongens Gaard,
Vilde givet sin Fæstemø.

41. Den ene bad ham hjemme blive,
Den anden bad ham bortride:
"Tøver Du her i denne Nat,
Det bliver os Alle til Qvide."

42. Hans Fader og Moder ginge ham imod
Og bade ham ride i Gaard;
Alt holdt Ebbe Skammelsøn,
Han svarede ikke et Ord.

43. Saa kasted' Ebbe sin Ganger omkring,
Og vilde af Gaarden rende;
Hans Moder fik fat i Tøjlen og holdt,
Og bad, han skulde vende.

44. Hun bar ham baade Hynde og Stol,
Og bad ham sidde tilbænke;
Alt sagde Ebbe Skammelsøn,
At han vilde gaae og skjænke.

45. Ebbe han skjænked' for Bruden Vin,
Hun skinned' af Perler og Guld.
Hver en Sinde han til hende saae,
Han blev saa sorrigfuld.

46. Det var Ebbe Skammelsøn,
Saa længe monne han skjænke,
Saa bad han Lov af Fader sin,
At han maatte gaae tilbænke.

47. Sildig om den Aften,
At Røgen den faldt paa,
Det da var den unge Brud,
Hun lysted' til Engs at gaae.

48. Saa fulgte de den unge Brud
Af Salen til Brudehus.
Ebbe han bad sig Lov dertil,
At bære for hende de Blus.

49. Det meldte Ebbe Skammelsøn,
Han kom paa Højelofts Bro:
"Mindes Eder, stolten Adeluds,
I gav mig først Eders Tro?"

50. "Ul den Tro som Gud mig gav,
Den gav jeg Peder Eders Broder;
Alle de Dage jeg leve maa,
Jeg vil Eder være for Moder."

51. "Jeg loved' Eder ej til min Moder;
Jeg loved' Eder til min Viv;
Derfor skal Peder Skammelsøn
Nu lade sit unge Liv.

52. Hør I stolten Adeluds,
Vil I følge mig af Lande?
Da vil jeg slaae min Broder ihjel,
Og taale for Eder den Vaande."

53. "Slaaer I Peder, Eders Broder, ihjel,
Saa skulle I mig dog miste;
Saa maa I sørge Eder selv tildøde,
Som Turteldven paa Qviste."

54. Det var Ebbe Skammelsøn
Han vrededes ved de Ord.
Han blev i sin Hu saa mod,
Han stamped' med Foden mod Jord.

55. Saa fulgte de den unge Brud
I Brudehuset ind,
Det var Ebbe Skammelsøn,
Bar Sverd under Skarlagens Skind.

56. Ebbe ind ad Døren tren
Med draget Sverd i Haande,
Saa vog han den unge Brud
For Sengen der hun monne stande.

57. Saa vog han den unge Brud,
For Sengen der hun stod;
Det var hendes høje Guldkrone
Svømmed' i hendes eget Blod.

58. Saa tog han det blodige Sverd,
Saa lønlig under sit Skind;
Saa gik han til Salen igjen
For Peder sin Broder ind.

59. "Hør Du, Peder Skammelsøn,
Og Du tøver alt for længe;
Bruden længes fast efter Dig,
Hun sidder i Brudesenge.

60. Det var Peder Skammelsøn,
Han blev i Hjertet saa vee;
Ebbe han var vorden vred,
Det kunde han paa hannem see.

61. "Hør Du, Ebbe Skammelsøn!
Allerkjæreste Broder min,
Du sov' hos stolten Adeluds,
Saa stilles Vreden Din.

62. Hør Du, Ebbe Skammelsøn!
Du lade bortfare Din Harme:
Jeg vil nu give Dig Lov at sove
Forinden min unge Bruds Arme."

63. "Du, stat op, Peder Skammelsøn,
Og gak snart til Din Mø;
Brudehuset og Brudesengen,
De ere med Roser strøed'."

64. Det var Peder Skammelſøn,
Han tren over breden Bord;
Ebbe hans Broder hans Hoved kløved'
Saa han faldt død til Jord.

65. Der var Ynk i Brudehus,
I Salen var ſtor Harme;
Død blev Brud og Brudgom,
Hans Moder miſted' ſin Arm.

66. Hans Fader blev der ilde ſaar,
Hans Moder miſted' en Haand,
Fordi træder Ebbe Skammelſøn
Saa mangen Sti vild om Land.

67. Dertil ſlog han ſin Broder ihjel,
Hans Feſtemø fik ſin Død;
Derfor rider Ebbe Skammelſøn
Saa vide alt om ſit Brød.

68. Gud naade Unge og Gamle med,
Som ſaa ſkulle Bryllup gjøre!
Den Vin er ſur, den Mjød er beſk,
Hvor man ſlig Tidende ſkal høre.
Fordi træder Ebbe Skammelſøn ſaa mangen
Sti vild.

CXXI.

Herr Nilaus.

1ste Vers.

Det var bolde Herr Nilaus,
Han red sig under D;
Fæsted' han stolten Hilderiglille,
Hun var saa væn en Mø.
De legte en Leg, og Legen var alt udaf Vrede.

2. Fæsted' han stolten Hilderiglille
Mod alle hendes Frenders Raad;
Hendes Morbroer saa hart det monne fortryde,
Det kom dennem selv til Had.
De legte o. s. v.

3. Saa drukke de deres Bryllup
End vel i Dage fem,
Den sjette Dag ad Qvelden kom,
Da førte han Bruden hjem.
De legte o. s. v.

4. Saa spendte de hine raske Heste
For Brudens forgyldte Karm;
Men da de komme paa Marken ud,
Der blæste en stikkende Storm.

5. Det regned' og blæste i saa saare,
Og Vejrliget blev saa koldt.
"Hør I det, stolt Hilderiglille!
Hvor skulle vi slaae vor Tjeld?

6. Vi kunne ikke vinde til Hermindsholm,
Det er saa langt af Led;
Jeg rider ikke heller til Fredelund,
Eders Morbroder er mig vred."

7. "Saa vel maa I fare til Fredelund,
Og tøve der over inat;
Er min Morbroder end skjøt hjemme,
Han gjør os ej Andet end Godt."

8. "Da rejs' for af, stolt Hilderiglille!
Med alle Eders Møer og Qvinder;
Jeg vil følge efter saa sagtelig,
Og høre hvad Lykke I finde."

9. Det var stolten Hilderiglille,
Hun kom til sin Morbroders Gaard;
Ude saa stod Herr Peder,
Han sortned' som en Jord.

10. "Hil stande I, Morbroder Peder!
I er en Mand saa fin;
I laane mig Hus den ene Nat
Med Herr Nilaus, Kjæreste min."

11. "Gud naade Dig, stolten Hilderiglille!
For lidet Godt Du paafandt;
Jeg havde Dig agtet en højere Mand,
Og end halv rigere end han."

12. "Alt I kunde have mig givet
En højere og rigere Mand;
Jeg kunde dog aldrig fange den,
Mig undte saa vel som han."

13. Alt som de stode og taledes ved,
Og sagde de samme Ord,
Da kom bolde Herr Nilaus
Selv ridende der i Gaard.

14. "Hil stande Du, Herr Peder,
Kjære Sælle og Staldbroder min!
Du laane mig Hus og Ly inat;
Os trænger Guds Væjr herind."

15. "Jeg vil laane Eder Hus inat,
Baade Dig og alle Dine Mænd.
Du vedst, Du har min Broder vejet,
Den Trætte er endnu ikke endt."

16. Saa fulgte de flokten Hilderiglille
I Højeloft hen at sove;
Saa fulgte de bolde Herr Nilaus
Ind i den Borgestue.

17. Saa skiænked' de bolde Herr Nilaus
Med Mjød og klaren Vin;
Udgik imedens Herr Peder,
Han væbned' sig og Sine.

18. Indkom saa Herr Peder,
Og kasted' sit Sværd paa Bord:
"Du veedst Herr Nilaus, Du vog min Broder,
Vi tales ved derom et Ord."

19. "Det mindes mig saa gjørlig,
Som det var skeet igaar,
Jeg har Dig budet baade Guld og Sølv,
Og selv for Broder at staae.

20. End er det ærlige Ridderes Sæd,
Naar de give ud deres Lejde,
Da lade de hver for sig udi Mag,
Og nøde slet Ingen til Fejde."

21. "Herr Nilaus! Du skalt og i Freden fare,
Baade Du og alle Dine Mænd;
Foruden Dine Søsterssønner to,
De skulle her blive igjen."

22. Dp saa stode de Hellede to,
Dg gjorded' sig med deres Sværd:
I give os Drlov, vor Morbroder kjær,
Selv ville vi vise vor Værd."

23. Alt sad bolde Herr Nilaus,
Som Fruer havde skaaret hans Haar,
Indtil han saae sine Søstersønner
Laae døde for ham paa Jord.

24. "Det lovede jeg paa den hellige Grav,
Der som vor Herre taalte Død,
Jeg skulde mit Sværd ej en Søndag drage
Uden mig trængte stor Nød."

25. Dp stod bolde Herr Nilaus,
Dg han sit Sværd uddrog;
Det vil jeg for Sanden sige,
Saa mandelig der han hug.

26. Det var bolde Herr Nilaus,
Han værged' sig alt saa fast,
Indtil saa længe hans gode Sværd
Det sønder i Hjaltet brast.

27. Han værgede sig med Borde og Bænke,
Med Hynder og Bolster blaa;
Men uden for den Stuedør
Fik han sit Banesaar.

28. Saa mødig kom bolde Herr Nilaus
Ud i den Borgegaard.
Stolt Hilderig ud af Vinduet saae,
Hun vidste ikke hvordant var.

29. Meldte det bolde Herr Nilaus,
Han bandt sit Sværd ved Side:
"I komme nu stolten Hilderiglille,
Det er nu Tid at ride.

30. Vi ride os til Hermindsholm,
Som vi kunne allerbedst.
I skynde Eder, stolten Hilderig!
Saa ilde da er jeg qvæst."

31. Det var bolde Herr Nilaus,
Kom der i Gaarde saa mod.
Det var hans kjære Søster
Hun gaaer hannem ud imod.

32. "Velkommen bolde Herr Nilaus!
Hvi rider Du nu saa ene?
Hvor da ere mine Sønner to,
Som Dig skulde følge og tjene?"

33. "Jeg red mig til Fredelund,
Tog efter stolt Hilderigs Ord,
Der bleve slaget Dine Sønner to;
Selv fik jeg mit Banesaar.

34. Du gak bort, kjæreste Søster min,
Og lad mig rede min Seng;
Du stat stolt Hilderig i Moders Sted,
Hun er end en Jomfru saa væn."

35. "Hvorledes skulde jeg blive
Stolt Hilderig nogentid god?
For hende har jeg mine Sønner mistet,
Dig selv forløber Dit Blod.

36. Herre Gud naade Dig, kjære Broder min!
Du skulde saa lade Dig daare,
At troe paa Hilderigs løse Ord,
Og give Dig selv udi Fare.

37. Man maa vel male Kjærlighed blind,
Hende følger Sorg og Qvide;
Han ligger i Skarnet fra Sadel og Hest,
Sig tyktes saa rank at ride.

38. Og alle de Dage, jeg Solen seer,
Og monne paa Jorden træde,
Det siger jeg Dig, stolt Hilderiglille!
Jeg bærer til Dig stor Vrede."

39. De førte ham af sin Silkeskjorte,
Og den var blodig og rød:
"Saamænd ved, Herr Nilaus!
Du har i Haanden Din Død."

40. Der var stor Ynk i Højeloft,
Og end halv mere Harm,
Hr. Nilaus døde saa hastelig
Oppaa sin Søsters Arm.

41. Død saa blev Herr Nilaus,
Det var stor Angest og Qvide;
Stolt Hilderig lagde sig i hans Arm,
Saa svalte hun ved hans Side.
De legte en Leg, Legen var alt udaf Vrede.

CXXII.

Den skuffede Bejler.

1ste Vers.

Ridder tager Høg og Svend tager Hund,
Mine Venner er mig saa faa.
Saa ride de dem i Rosenslund.
Man finder ikke en blant tyve, der man kan lide paa.

2. Og han fandt under den Lind saa grøn,
Mine Venner o. s. v.
En stolt Jomfru der staaende i Løn.
Man finder ikke o. s. v.

3. "Hil stande I, Jomfru, favr og blid!
Mine Venner o. s. v.
Hvi stander I her ved Nattetid?"
Man finder ikke o. s. v.

4. "Her haver jeg standet den Nat saa lang,
Mine Venner o. s. v.
Og lytted paa Fryd og Fuglesang."
Man finder ikke o. s. v.

5. "Ei lytted' Du paa Fuglesang,
Mine Venner o. s. v.
Du stander her mere for Ridderes Gang."
Man finder ikke o. s. v.

6. "Det duer ikke at dølge for Dig,
Mine Venner o. s. v.
En Ridder af Skaane har lovet mig."
Man finder ikke o. s. v.

7. "Hør Du, stolt Jomfru, hvad jeg siger Dig:
Mine Venner o. s. v.
Forlad Du ham, og lov Du mig.
Man finder ikke o. s. v.

8. Ak var Du byrdig, som Du est bold,
Mine Venner o. s. v.
Al Danmark maatte Du have i Vold.
Man finder ikke o. s. v.

9. Du give mig Tro og bliv min Kjære,
Mine Venner o. s. v.
Jeg lover Dig Hæder, Tugt og Ære.
Man finder ikke o. s. v.

10. Jeg giver Dig Borge, og Bradsen af Guld
Mine Venner o. s. v.
Du være min Brud saa væn og huld."
Man finder ikke o. s. v.

11. "Det skeer ret aldrig medens jeg maa leve,
Mine Venner o. s. v.
At jeg to Riddere min Tro skal give.
Man finder ikke o. s. v.

12. Du gjøre det, Ridder, for Æren Din,
Mine Venner o. s. v.
Du føre mig Mø til Buren min."
Man finder ikke o. s. v.

13. "Mere har jeg for Æren gjort,
Mine Venner o. s. v.
End en skjøn Jomfru til Bure ført."
Man finder ikke o. s. v.

14. Det var stor Ære, den Jomfru sik,
Mine Venner o. s. v.
Den Jomfru red, den Ungersvend gik.
Man finder ikke o. s. v.

15. Den Jomfru hun red, den Ungersvend randt,
Mine Venner o. s. v.
Saa kom hun til Buren førend han.
Man finder ikke o. s. v.

16. Jomfruen lukker sin Buredør bradt:
Mine Venner o. s. v.
"Stat ude, Ridder! og hav en ond Nat."
Man finder ikke o. s. v.

17. Bort red den Ridder og havde Uro;
Mine Venner o. s. v.
Igjen stod Jomfruen, saa hjertelig hun loe.
Man finder ikke o. s. v.

18. Den Ridder kom ridende frem ad Gade;
Mine Venner o. s. v.
Ham fulgte baade Spot og Skade.
Man finder ikke o. s. v.

19. Det klaged' den Ridder for Moder sin;
Mine Venner o. s. v.
Han fik ej anden Trøst end den:
Man finder ikke o. s. v.

20. Hun bad ham see hvem han tog i Haand,
Mine Venner o. s. v.
Naar han skulde gaae med Jomfruer i Dands.
Man finder ikke o. s. v.

21. Jomfruer see til baade aarle og silde,
Mine Venner o. s. v.
At de paa Jagt deres Ære ej spilde.
Man finder ikke o. s. v.

Bayerische Staatsbibliothek München

22. Slige ere, en Part, i deres Tale,
Mine Venner o. s. v.
Alt som man griber en Aal om Hale.
Man finder ikke o. s. v.

23. Slige ere de Jomfruer i deres Tro,
Mine Venner o. s. v.
Alt som man træder paa Trøske-Bro.
Man finder ikke o. s. v.

CXXIII.

Jomfruen i Skoven.

1ste Vers.

Ridder tager Høg og Svend tager Hund,
De ride i Lunden at bede;
De funde der Dyr baade store og smaa,
Som spilled' for dem over Hede.
Om Sommeren.

2. Han fandt en Hind alt under en Lind,
En Jomfru under de Pile;
Der udslog Ridderen sin Kappe blaa,
Der var saa favrt at hvile.
Om Sommeren.

3. Og der laae de den Nat saa lang,
Og ingen Mand til Skade;
Linden hun skjuler dem saa vel
Med sine bolde Blade.
Om Sommeren,

4. Og der laae de den Nat saa lang,
Og ingen Mand det vidste.
Linden hun skjuler dem herligen vel
Med sine bolde Qviste.

5. Aarle om Morgenen, det var Dag,
De Haner galede saa vide,
Den Jomfru klapped' Ridderens hvide Bryst:
"I maa ikke længere bie.

6. I rider vel snarlig over den Bro,
Vel listelig over den Hede,
Der møder I mine Brødre syv,
Saa raske Hofmænd og vrede."

7. "Og ere Dine Brødre syv eller ti,
Og ere de bolde og skjønne,
Ville de kjende mig for Staldbroder god,
Saa vel skal jeg dem rønne.

8. Og ville de have mig Svoger trøst,
De skulle mig Broder finde;
Men tragte de mig efter Liv og Blod,
Da Sejer skulle de ikke vinde."

9 "Hør I, Allerkjæreste min,
Jeg beder Eder jo saa gjerne,
I ride en anden Vej omkring,
I kan see dem saa fjerne."

10. "Aldrig skal det til Kongens Gaard spørges,
Jeg skulde af Vejen vige
For trøsser syv pel væbnede Mænd;
Mig haabes, at være deres Lige."

11. Den Ridder bandt sig Sverd ved Side,
Og tog god Brynie paa.
Han sagde den Jomfru tusend' god Nat,
Saa ene der maatte hun staae.

12. Han stak sin Ganger med skarpen Spore
Han var saa modig i Sind;
Og da han kom af Lunden ud,
Han mødte syv raske Hofmænd.

13. "Vel mødt, vel mødt, Ridder god!
Hvor haver Du været saa aarle?"
"Jeg var mig udi Rosenslund,
Jeg beded' de Dyr saa snarlig."

14. "Hvor er Din Høg, hvor er Din Hund
Hvor ere de Dyr Du bedte?"
"Dem gav jeg min kjæreste god Ven,
Mig først i Morgen mødte."

15. "Og det plejer ingen Ridder god,
At give bort vilden Brad;
Du sov alt hos vor Søster inat,
Du spurgte os lidet derad."

16. "Jeg red mig at jage de Dyr,
Eders Søster jeg ei kjendte;
Jeg beded' det væneste Dyr saa bold,
Som mig kom først tilhænde.

17. Det gav sig under mit Skarlagens Skind,
Var mig saa vel til Føje.
Jeg tog til Takke og var saa glad,
Og lod mig dermed nøje.

18. De vilde Dyr jeg løbe lod
Ad Skoven for mine Hunde;
Den tamme Hind jeg tog i Favn,
Vi glædtes af Hjertensgrunde.

19. En Jomfru var hun hold og fin,
Som man med Øjen vilde see.
Er hun Eders Syster, Jeg beder derom,
I lade vort Bryllup skee.

20. En Broder vil jeg findes tro,
For Eder mit Liv opsætte;
Jeg vil holde hende i Agt og Ære,
Hvad skal jeg mere jætte?"

21. "Og ikke saa fanger Du af vor Søster;
Dit Bryllup vil vi her gjøre.
Du gjør Dit Skriftemaal til den Lind,
Det skulle Fuglene høre.

22. Hvad heller vil Du stande eller flye
Eller Du vilt ad Skoven rende,
Eller Du vilt værge Dit unge Liv
For kjæreſt god Villie til hende?"

23. "Og jeg vil stande og ikke flye,
Ej heller ad Skoven rende;
Men jeg vil værge mit unge Liv
For megen god Villie til hende."

24. Først vog han een, saa vog han to,
Og saa lod han sig kjende;
Saa vog han Jomfruens Brødre syv,
De raske og vrede Hofmænd.

25. Den Jomfru spurgte der Tidende fra,
Saa modige Taarer hun fældte,
Hun græd for sine Brødre syv,
Fast mere for Ridderen hin gilde.
Om Sommeren.

CXXIV.

Herr Nielus og stolten Adeluds.

1ste Vers.

Herr Peder han boer sig ude ved Aa,
Han haver de Døttre fem:
Og Adeluds heder den yngste Datter,
Og hun var vænnest blandt dem.
Saa løser hun Svenden af al hans Angest.

2. Herr Nielus undte stolt Adeluds vel,
Siden først han hende saae.
Han bad saa inderlig til Vor-Herre,
Han maatte den Lilie faae.
Og de bære Sorrig for Elskov.

3. Herr Nielus han tjener i Kongens Gaard,
Han er en Ridder saa fin;
Fæsted' han stolten Adeluds
Til Hjerteallerkjæreste sin.
Saa løser hun o. s. v.

4. Det da spurgte den gamle Greve,
Han boede under D,
Det hin bolde Herr Nielus
Havde fæstet den yænne Mø.
Og de bære o. s. v.

5. Det da var den gamle Greve,
Beder sadle Ganger sin:
"Jeg vil mig til Kongens Gaard,
Han er kjær Søstersøn min."
Saa løser hun o s, v.

6. Det da var den gamle Greve,
Han ind ad Døren tren,
Det var Dannerkonning,
Han stander ham op igjen.
Og de bære o. s v.

7. "Velkommen, min kjære Morbroder,
Velkommen her hjem til mine!
Hvad heller vil I den brune Mjød,
Eller og den klare Vin?"
Saa løser hun o. s. v.

8. "Mig er ikke om den brune Mjød,
Eller om Eders klare Vin;
Herr Nielus har en Jomfru fæstet,
Og det er Sorgen min.
Og de bære o. s. v.

9. Nu er I Konge over alt dette Land,
I kjende mig gode Raad,
Herr Nielus har den Jomfru fæstet,
Der al min Hu til stod."
Saa løser hun o. s. v.

10. "Har Herr Nielus den Jomfru fæstet,
Som al Eders Agt laae paa;
Vil det Gud at jeg maa leve,
Han skal hende aldrig faae."
Og de bære o. s. v.

11. Kongen han lader et Udbud gjøre,
Byder ud baade Ridder' og Svende;
Mest for bolde Herr Nielus Skyld,
Han vilde ikke have ham hjemme.
Saa løser hun o. s. v.

12. Det var Dannerkonning,
Han taler til Svende tó:
"Beder I bolden Herr Nielus
I Stuen ind for mig gaae."
Og de bære o. s. v.

13. Indkom bolde Herr Nielus,
Og stædes han for Bord:
"Hvad vil I mig, ædelig Herre?
Hvi haver I sendt mig Ord?"
Saa løser hun o. s. v.

14. "Hør Du det, bolde Herr Nielus!
Og hvad jeg siger Dig:
Du skalt fare i Leding i Aar,
Og føre mit Banner for mig."
Og de bære o. s. v.

15. Det da svared' Herr Nielus,
Han var en Mand saa trøst:
"Jeg havde agtet mit Bryllup at gjøre
Udi denne samme Høst."
Saa løser hun o. s. v.

16. "I Aar skalt Du i Leding fare,
Og der mit Banner føre;
Det første Du kommer i Landet igjen,
Maa Du Dit Bryllup gjøre."
Og de bære o. s. v.

17. "Saa gjerne vil jeg i Leding fare,
Hvad Ondt jeg end skal lide;
Mest er det for min Fæstemøes Sorg,
Hun bærer for mig stor Qvide."
Saa løser hun o. s. v.

18. Det var bolde Herr Nielus,
Ham kom saa meget i Sinde;
"Nu vil jeg til stolt Adeluds,
Og tale vil jeg med hende."
Og de bære o s. v.

19. Det var bolde Herr Nielus,
Han kom der ridende i Gaard;
Ude stod stolten Adeluds
Alt i sit Skarlagen smaa.
Saa løser hun o. s. v.

20. Han tog hende listelig i sin Arm,
Fulgte hende i Fruerstuen ind;
Saa lidet vidste stolt Adeluds,
Alt hvad hannem var i Sind.
Og de bære o. s. v.

21. Det meldte bolde Herr Nielus
Baade med Sorrig og Qvide:
"Hør I det, kjæreste Fæstemø!
Jeg vil Eder Tidende vide.
Saa løser hun o. s. v.

22. Jeg havde agtet mit Bryllup at gjøre,
Og leve baade glad og fro;
Min Herre vil mig i Leding sende,
Fra Eder, min højeste Ro."
Og de bære o. s. v.

23. Saa længe stod stolten Adeluds,
Hun kunde ikke svare et Ord;
De samme Kinder som før vare røde,
De fortnede som en Jord.
Saa løser hun o. s. v.

24. Det var stolten Adeluds,
Hun fortner som en Jord;
Hun stod vel en Time
Før hun kande tale et Ord.
Og de bære o. s. v.

25. Det da var Herr Nielus,
Klapped' hende paa hviden Kind:
"I sørger ikke stolten Adeluds,
Allerkjæreste Fæstemø min!
Saa løser hun o. s. v.

26. Hør I det, stolten Adeluds!
I skal hverken sørge eller qvide;
Vil Gud, jeg kommer vel hjem igjen,
Jeg lægger Eder ved min Side.
Og de bære o. s. v.

27. Stolt Adeluds kjæreste Fæstemø min,
I bære hverken Angest eller Harme;
Vil Gud, jeg kommer vel hjem igjen,
Jeg lægger Eder i mine Arme.
Saa løser hun o. s. v.

28. Nu skilles vi ad, stolten Adeluds!
Jeg beder af Eder en Bøn,
I bier mig Jomfru, indtil saa længe
Jeg kommer af Leding igjen."
Og de bære o. s. v.

29. "Vist skal jeg Eder Jomfrue bie,
Det siger jeg Eder for sand;
Kommer I ikke af Leding hjem,
Jeg lover mig aldrig Mand."
Saa løser hun o. s. v.

30. Det svarede stolten Adeluds
Alt baade med Sorrig og Møde:
"Kommer I ikke af Leding hjem,
Jeg sørger mig selv tildøde."
Og de bære o. s. v.

31. Det var stor Ynk at see derpaa,
De bade hverandre god Nat:
"Det give Gud Fader i Himmerig,
At vi maatte findes saa bradt!"
Saa løser hun o. s. v.

32. Herr Nielus satte sig paa sin Hest,
Han monne af Gaarden ride;
Efter stod stolten Adeluds
Alt baade med Sorrig og Qvide.
Og de bære o. s. v.

33. Herr Nielus han foer i Leding ud,
Han var en Mand saa trøst,
Af hannem havde Kongens Mænd
Baade stor Glæde og Lyst.
Saa løser hun o. s. v.

34. Herr Nielus han foer i Leding ud
Med Kummer og megen Qvide,
Det voldte meest hans Fæstemø,
Han maatte ej hos hende bie.
Og de bære o. s. v.

35. Af hannem havde de Kongens Mænd
Baade stor Glæde og Ro;
Alt var stolten Adeluds
Dog meest udi hans Hu.
Saa løser hun o. s. v.

36. Og det var den gamle Greve,
Han beder lægge Sadel paa Hest:
"Jeg vil ride mig op ad Land,
Herr Nielus's Jomfru at gjæste."
Og de bære o. s. v.

37. Det da var den gamle Greve,
Han kom der ridende i Gaard,
Ude stod Herr Peder,
Han var vel svøbt i Maard.
Saa løser hun o. s. v.

38. "Hil stande I, Herr Peder,
I er vel svøbt i Skind!
Giv mig stolten Adeluds
Til Allerkjæreste min."
Og de bære o. s. v.

39. "Hende har fæstet saa fin en Ridder,
Som nogentid Hesten kan ride;
Det forbyde den øverste Gud,
Jeg skulde ham gjøre den Ovide!"
Saa løser hun o. s. v.

40. Det svarede Herr Peder,
Han stod i Skarlagen rød:
"Kommer Herr Nielus af Leding igjen,
Hun er hans Fæstemø."
Og de bære o. s. v.

41. Det da meldte den gamle Greve,
Det var ham saa rede at svare:
"Herr Nielus er i Leding slagen,
I seer ham aldrig hjemfare."
Saa løser hun o. s. v.

42. Mig lyster ikke at love
En anden Svends Fæstemø;
Det vil jeg for Sanden sige,
Herr Nielus han er alt død."
Og de bære o. s. v.

43. Da lod han Greven i Stuen lede,
Og skjenked' for ham Vin;
Saa gik han selv i Højeloft,
At raade med Datter sin:
Saa løser hun o. s. v.

44. "Hil sidde Du, min kjære Datter,
Vel vorde Dig alle Dine Dage!
Dig beder til den gamle Greve,
Om han Dig kunde behage."
Og de bære Sorrig o. s. v.

45. "Hvi siger I saa, kjære Fader min?
Med Alvor I vil ej fare.
Jeg har Herr Nielus givet min Tro,
Hvad skulde jeg ham da svare?"
Saa løser hun o. s. v.

46. "Herr Nielus blev i Leding død,
Som Du bær' for den Ovide;
Det vil jeg for Sanden sige:
Du tørst ej efter ham bie.
Og de bære o. s. v.

47. Herr Nilus er i Leding slagen,
Som Du har for den Tvang;
Jeg siger Dig, kjær' Datter min,
Du tørst ikke efter ham lange."
Saa løser hun o. s. v.

48. "Blev Herr Nielus i Leding død,
Og siger I mig saa,
Jeg lover ret aldrig anden Mand,
Mens han ikke leve maa."
Og de bære o. s. v.

49. "Jeg giver Dig den gamle Greve
Alt baade med Pris og Ære;
Han haver baade Slotte og Fæste,
Har Dig og i Hjertet saa kjær."
Saa løser hun o. s. v.

50. "Giver I mig den gamle Greve,
Og gjører mig det imod,
Da skal jeg det klage for den øverste Gud,
Han skal vel raade mig Bod."
Og de bære o. s. v.

51. Og det var Herr Peder,
Han var en Mand saa brad;
Han gav bort stolten Adeluds,
Foruden hendes eget Raad.
Saa løser hun o. s. v.

52. Gav han bort sin Datter,
Foruden hendes Behag;
Saa redeb' de til Bryllup
Den samme Maaneds Dag.
Og de bære o. s. v.

53. Det var stolten Adeluds,
Hun breder op sine Bænker:
"Den rige Krist i Himmerig
Han vide mig det jeg tænker!
Saa løser hun o. s. v.

54. Den rige Krist i Himmerig,
Han kan mine Tanker raade;
Han sende Herr Nielus af Leding nu hjem,
Det var saa vel tilmaade!"
Og de bære o. s. v.

55. Drukke de deres Bryllup
I fulde Dage fem;
Alt sad Bruden sorrigfuld,
Og Folkene de fore hjem.
Saa løser hun o. s. v.

56. Herr Nielus kom af Leding,
Havde vundet baade Pris og Ære;
Det var da hans største Begjær,
At finde sin Hjertenskjære.
Og de bære o. s. v.

57. Det da var Herr Nielus,
Han kom af Leding hjem;
Stærke da vare de Tidender,
Der hannem gik ud igjen.
Saa løser hun o. s. v.

58. Da spurgte han de Tidender,
Som ham vare meest til Harm:
Den Greve havde hans Fæstemø borte,
Og lagt hende i sin Arm.
Og de bære o. s. v.

59. Herr Nielus kom af Leding hjem,
Hans Hjelm den skinned' som Guld.
Det vidste Dannerkonning vel,
Hans Hjerte var sorrigfuldt.
Saa løser hun o. s. v.

60. Det var bolde Herr Nielus,
Han kom der ridende i Gaard;
Det var Dannerkonning,
Han ude for hannem staaer.
Og de bære o. s. v.

61. "Velkommen bolde Herr Nielus,
Velkommen af Leding igjen!
Hvor haver Dig i Leding lidet,
Alt med de gode Hofmænd?"
Saa løser hun o. s. v.

62. "Jeg haver været i Leding,
Og vundet baade Pris og Ære;
Borte er stolten Adeluds,
Hun var min Hjertenskjære.
Og de bære o. s. v.

63. Jeg haver været i Leding,
Og været Eder huld og tro;
Borte er min-kjære Fæstemø,
Og al min Glæde og Ro."
Saa løser hun o. s. v.

64. "Hør Du, bolde Herr Nielus!
Du bære ej Qvide for hende,
Jeg giver Dig min Søster igjen,
Et Spegl over alle Qvinder.
Og de bære o. o. v.

65. Hør Du, bolde Herr Nielus!
Du tænke der ikke paa;
Jeg giver Dig min Søster,
Er vænner' end hendes to."
Saa løser hun o. s. v.

66. "Giver I mig Eders Søster igjen,
Et Spegl over alle Qvinder;
Saa kjær var mig stolt Adeluds,
Ret aldrig glemmer jeg hende."
Og de bære o. s. v.

67. Dog gjorde det bolde Herr Nielus,
Alt efter sin Herres Raad,
Fæstede han den stolte Jomfru,
Alt førend han red derfra.
Saa løser hun o. s. v.

68. Det gjorde Dannerkonning,
Han var saa brad og fage,
Han lod deres Bryllup sætte
Den samme Maaneds Dag.
Og de bære o. s. v.

69. Det meldte bolde Herr Nielus,
Han havde stor Sorrig i Sinde:
"Alt skal jeg med stolt Adeluds tale,
Før jeg drikker Bryllup med hende.
Saa løser hun o. s. v.

70. I lade nu brygge, I lade nu blande,
I lade nu Bænkene brede;
Selv vil jeg ride til stolt Adeluds,
Hun skal min unge Brud rede."
Og de bære o. s. v.

71. Det var bolde Herr Nielus,
Han kom der ridende i Gaard,
Ude staaer den gamle Greve,
Var klædt i Sobel og Maard:
Saa løser hun o. s. v.

72. "Velkommen bolde Herr Nielus,
Og kjære Staldbroder min!
Hvad heller vil Du den brune Mjød,
Eller og den klare Vin?"
Og de bære o. s. v.

73. "Ikke vil jeg den brune Mjød,
Og ikke den klare Vin.
Hvor lider stolten Adeluds,
Som før var Kjæreste min?
Saa løser hun o. s. v.

74. Herr Nielus og den gamle Greve
De fulgtes i Fruerstuen ind;
Det første stolt Adeluds Herr Nielussaae,
Da falmed' hendes Rosenskind.
Og de bære o. s. v.

75. Han gik til stolten Adeluds,
Stor Sorrig var ham i Sinde.
Stolt Adeluds rakte ham hviden Haand,
Hende faldt Taaren paa Kinde.
Saa løser hun o. s. v.

76. Det da meldte den gamle Greve,
Var rød Skarlagen iført:
"Herr Nielus har fæstet liden Kirstin,
Har I det ikke før hørt?"
Og de bære o. s. v.

77. "Haver han fæstet hin liden Kirstin,
Og siger I mig saa,
Krist lade ham det til Gode være,
Den Stund han leve maa!"
Saa løser hun o. s. v.

78. "Hør I, stolten Adeluds,
En Bøn vil jeg Eder bede:
Vil I med vor Dannerdronning
Min unge Brud smykke og rede."
Og de bære o. s. v.

79. Længe stod stolten Adeluds,
Og hun torde Intet svare.
"Ja mænd, sagde den gamle Greve,
Jeg selv vil med Dig fare."
Saa løser hun o. s. v.

80. Længe stöd bolde Herr Nielus,
Og tænkte han der paa:
"Fuld lidet var det mig om Dig,
Maatte jeg Din Hustru aae."
Og de bære o. s. v.

81. Det var bolde Herr Nielus,
Han havde saa Ondt i Hu:
"Give det Gud Fader i Himmerig,
Jeg raadte for Dig nu!"
Saa løser hun o. s. v.

82. Herr Nielus tog hende i sin Arm,
De græd da begge saa saare:
"I skal mig finde for Eders Broder,
Imedens vi leve baade."
Og de bære o. s. v.

83. Herr Nielus red af Grevens Gaard,
Da skiltes han fra den Frue;
Saa saare da sørged' de unge To,
De havde hinanden i Hue.
Saa løser hun o. s. v.

84. Tak have bolde Herr Nielus,
Han holdt saa vel sin Tro,
Han skrev til Fruer og stolte Jomfruer;
Han lod sit Bryllup boe,
Og de bære o. s. v.

85. Førte de den unge Brud
Udi den Brylluys Gaard;
Den klare Vin, den brune Mjød,
Den var for dem uspart.
Saa løser hun o. s. v.

86. De satte Bruden paa Brudebænk,
Som de kunde allerbedst;
Satte de stolten Adeluds
Den unge Brud allernæst.
Og de bære o. s. v.

87. Meldte det Dannerkonning,
Han gik baade ud og ind:
"Hvi mon stolten Adeluds
Falmer saa i Rosenskind?"
Saa løser hun o. s. v.

88. Det var Dannerkonning,
Han rækker Haanden fra sig:
"I staae op, stolten Adeluds!
I komme og danse med mig."
Og de bære o. s. v.

89. "Saa gjerne vilde jeg danse,
Saa lystelig vilde jeg qvæde;
Men Sorgen haver mit Hjerte belagt,
Nu kan mig Intet glæde,
Saa løser hun o. s. v.

90. Saa gjerne vilde jeg danse
Saa listelig ved Eders Haand;
Men Sorgen har mit Hjerte klemt;
Herre Gud løse alle mine Baand!"
Og de bære o. s. v.

91. "Hør I det stolten Adeluds,
I sørge ikke fordi;
Jeg har givet Eder den gamle Greve
Han er riger' end Herr Nielus's ti."
Saa løser hun o. s. v.

92. Svared' det stolten Adeluds
Med Tugt og megen Sinde:
"Maatte jeg leve i tusende Aar,
Den Sorrig jeg aldrig forvinder."
Og de bære o. s. v.

93. Sildig om den Aften,
Der de skulle gaae til Senge,
Herr Nielus og stolten Adeluds
De holdt deres Tale saa længe.
Saa løser hun o. s. v.

94. "Hør Du, stolten Adeluds,
Og hvad jeg spørger Dig:
Var det med Dit fulde Minde,
At Du brødst Tro mod mig?"
Og de bære o. s. v.

95. "Saa hjelpe mig Gud, der over mig er,
Af Angest og al min Nød,
Som det var aldrig med mit Minde,
Jeg Tro med Eder brød.
Saa løselig o. s. v.

96. Saa mærkelig gaaer de unge Møers Lykke,
Som bedes i Tugt og Ære,
At Mangen giver tidt sit Minde til det,
De gjerne vilde lade være.
Og de bære o. s. v.

97. Vi staa her begge saa længe,
Det bliver jo længer' jo værre;
I faaer af Eders unge Brud,
Jeg Utak af min Herre."
Saa løser hun o. s. v.

98. "Hjelpe mig Gud foroven
Og saa den rene Vor-Frue;
Jeg vil langt heller med Eder tale,
End hos min unge Brud sove."
Og de bære o. s. v.

99. "Hør I det bolde Herr Nielus,
I faaer saa væn en Viv.
Jeg vil lægge begges vor Sorrig sammen,
Det tvinger mit unge Liv.
Saa løser hun o. s. v.

100. Og hør det bolde Herr Nielus,
I faaer saa væn en Mø;
Jeg vil lægge begges vor Sorrig tilsammen,
Det tvinger mig til min Død."
Og de bære o. s. v.

101. Herr Nielus gik til Brudeseng
Med Suk og sorrigfuld Hu,
Det var hans første Sorrig,
Han skiltes ved den Frue.
Saa løser hun o. s. v.

102. Det var stolten Adeluds
Hun slog de Sparlagen sammen,
Hun bar den Sorg, næst Hjertet laae,
Hun gjorde deraf ej Gammen.
Og de bære o. s. v.

103. Det var stolten Adeluds
Hun lukked' den Dør saa bradt:
"Herr Ni'lus og Eders unge Brud,
Kriſt give Eder tusend' god Nat!"
Saa løser hun o. s. v.

104. Det var danske Dronning,
Hun tog den Frue til sig:
"Her Du, stolten Adeluds,
Vilt Du gaa ind med mig?
Og de bære o. s. v.

105. Du kom hid stolten Adeluds,
Og gak Du ind med mig;
Vidste jeg Dig nogen Glæde at faae,
Saa gjerne hufvaled' jeg Dig."
Saa løser hun o. s. v.

106. Det var stolten Adeluds,
Hun gaaer i Fruerstuen ind;
Stor Sorrig havde hun i Hjertet,
Det kjendtes vel paa hendes Kind.
Og de bære o. s. v.

107. Det meldte stolten Adeluds,
Tog Ringen af hviden Haand:
"Sorgen haver mit Hjerte klemt,
Herre Gud løse vel min Vaande!"
Saa løser hun o. s. v.

108. Det var danske Dronning,
Klapped' hende paa hviden Kind:
"Jeg beder Dig for den vældige Gud,
Lad fare bort Sorgen Din!"
Og de bære o. s. v.

109. Meldte det danske Dronning,
Og hende randt Taare paa Kind:
"Jeg frygter fuld saare, min ædelige Herre
Har Synd for Sorgen Din."
Saa løser hun o. s. v.

110. Det var Ynk i Fruerstue,
Og alle de Fruer til Harm,
Det var stolten Adeluds,
Hun døde i Dronningens Arm.
Og de bære o. s. v.

111. Det var Ynk i Brudehus,
Og alle de Fruer til Qvide;
Herr Nielus han døde i Brudeseng,
Alt ved sin unge Bruds Side.
Saa loser hnn o. s. v.

112. For Sønden den Kirke de lagde ham,
Strax hos der lagde de hende;
Der sprang to Roser af begges Grav,
De lode god Villie kjende.
Og de bære Sorrig for Elskov.

113. Nu hvile de Unge i Jorden tilhobe,
Som før ej sammen maatte være;
Og nu de ligge i grønnen Grav,
Have de naaet al deres Begjære.
Saa løser hun Svenden af al hans Angest.

CXXV.

Fru Mettelil.

1ste Vers.

Og det var rige Herr Peder
Han skulde til Rom at fare;
Det var stolten Fru Mettelil
Hun skulde hjemme være.
Min Herre har lovet sine Svende i Lunden
at ride.

2. Og da han, rige Herr Peder,
Sin Rommerrejse havde endt,
Ikke vilde hun, Fru Mettelil,
Da gaae hannem ud igjen.
Min Herre har o. s. v.

3. Saa gaaer han sig i Højeloft
For Fruer og Jomfruer ind;
Alt sad hun stolten Fru Mettelil,
Hun var saa mod i Sind.
Min Herre har o. s. v.

4. Alle da spurgte de Fruer og Møer,
Hvor han havde lidet af Lande?
Selv spurgte han om Fru Mettelil,
Hvor hende var gaaet ihaande?

5. "Vel haver mig lidet i fremmed Land
Al den lange Vinter om.
Hvor lever hun, stolten Fru Mettelil?
Hvi vil hun ikke til mig komme?"

6. Herr Peder han sidder over sit Bord,
Der tager han til at rime:
"Der tjener en Svend forinden vor Gaard,
Er født i saa kränk en Time.

7. Jeg plantede i min Urtegaard
Baade Roser og ædelige Lilier;
Nu er der voxet noget Andet iblandt,
Det er ikke med min Villie.

8. Jeg haver plantet en Urtegaard
Med Roser og ædelige Blommer;
Nu er der voxet noget Andet iblandt,
Medens jeg var udi Rom.

9. Udi min Have er vant en Hjort,
De Blomster han nedtræder;
Han agter at øde den eneste Rod,
Mit Hjerte alene glæder."

10. Herr Peder han sidder over breden Bord,
Han digter de Rim saa stærke;
Fru Mettelil gaaer paa Stuegulv,
Saa saare hendes Hjerte monne værke.

11. Den Frue hun staaer i Højeloft
Med megen Vee udi Sinde;
Saa saare hun sukker og klager sig ved,
Hun hører de Rim saa rinde.

12. Stolt Mettelil samler baade Sax og Søm,
Lægger det i forgyldene Skrin,
Saa gaaer hun i Stuen at staae
For Herr Peder Herren sin.

13. "Hør I det Herr Peder!
Jeg beder Eder i saa saare,
Iaften da giver I mig Forlov,
Hjem til min Fader at fare.

14. I love mig det min ædelige Herre!
Og give mig Orlov at ride;
Jeg haver det spurgt, min Fader er syg,
Og saare mon efter mig lide.

15. Jeg haver det spurgt, min Fader er syg,
Jeg vilde dog finde ham ilive;
Jeg vilde det ikke for alt mit Guld,
At han nu død skulde blive."

16. "Vilt Du til Din Fader fare,
Jeg vil Dig det ikke formene;
Bliv Du der et Aar omkring,
Saa gjerne da lever jeg ene.

17. Bliv Du der et Aar omkring,
Og bliv Du der i to;
Du blive der alle Dine Levedage,
Alt om Dig selv tykkes saa."

18. "Min Fader gifted' mig af sin Gaard,
Med forgyldte Karme fem:
Jeg beder Herr Peder, kjær' Herre min!
I laane mig een af dem."

19. "Din Fader han gifted' Dig af sin Gaard
Med forgyldte Karme fem;
Du gak bort, stolten Mettelil,
Du faaer ikke een af dem."

20. Bort gik stolten Fru Mettelil
Hun lukked' baade Skrin og Kiste,
Og der laae i hendes røde Guld;
Men ingen god Ven hun sig vidste.

21. Stolt Mettelil ganger ad Vindebro ned,
Hun seer de Borge saa bolde:
"Herre Gud da naade den fattige Qvinde,
Sin Lykke ikke haver at volde!"

22. Stolt Mettelil ganger fra Vindebro frem,
Hun seer de Borge saa røde:
"Herre Gud da raade mit sorrigfulde Hjerte,
Den Sorrig monne mig døde."

23. Herr Peder han tog de Nøgler smaa,
Kasted' dem til Datter sin:
"Aldrig lever Du saa god en Dag,
Du hører jo Moder Din."

24. Det da svarede Datteren,
Hun var en Jomfru saa bold:
"Saamænd ved, kjæreste Fader min!
Jeg maatte der lidet i volde."

25. Stolt Mettelil kom i sin Faders Gaard,
Saa rød som en Rosensblomme;
Alle de Folk i Gaarden vare,
De favned' saa vel hendes Komme.

26. Hendes Fader gik hende ud imod,
Han var en Mand saa fin:
"Velkommen stolten Mettelil!
Velkommen i Gaarden min!

27. Velkommen stolten Mettelil,
Du est kjær' Datter min.
Hvor lider han, Herr Peder,
Kjær Hosbond og Herre Din?"

28. "Saa vel lider rigen Herr Peder,
For nylig kom han fra Rom;
Fuld usel var den modige Stund,
Da vi tilsammen kom."

29. "Jeg gav Dig saa ædel en Mand,
Som gange maatte paa Jord;
Er der noget nu kommet imellem,
Da haver Du selv det gjort."

30. "I gifted' mig rigelig af Eders Gaard,
Med Gods og Borge saa bolde;
Er os nu kommet Noget imellem,
Da har han selv det voldet.

31. Og I gav mig saa fin en Mand,
Som nogensteds er at finde,
Men at os er kommet Noget imellem,
Det kjendes paa mine Kinder.

32. Herr Peder har nu været i Rom,
Der haver han lært at rime;
Men da han kom fra Rom igjen,
Det var saa usel en Time."

33. "Hør Du det, min kjære Datter,
Vi finde et andet Raad,
Vi lade Dig bygge et Kloster,
Du lever derinde saa glad."

34. "Lader I mig et Kloſter bygge
Herfra til Verdſens Ende,
Ret aldrig fanger jeg Ro deri,
Før Gud min Ulykke vil vende."

35. Det da ſvarede hendes Fader:
"Herfra og til Verdſens Ende
Skal jeg bygge et Kloſter ſaa langt,
At Din Ulykke ſig maa vende.

36. "Du gak bort, Mettelil, Datter min,
Og ſkynd Dig af min Vælde!
Gud lade Dig aldrig ſaa ilde lide,
Du gjæſter Din Fader om Qvelde."

37. Det da ſvarede hendes Moder,
Hendes Hu den løb ſaa vide:
"Lad hende bie her den ene Nat,
Imorgen ſaa maa hun ride."

38. Det var ſildig om Aftenen,
Da Duggen den drev paa;
Det var ſtolten Fru Mettelil,
Hun ſkulde til Senge gaae.

39. Saa tidlig anden Morgen,
Da Solen monne opſtaae,
Det var ſtolten Fru Ingerlil
Vilde til ſin Datter gaae.

40. Det var stosten Fru Ingerlil
Hun kom i Højeloft ind,
Da laa hun Mettelil paa sin Seng
Med Sorrig og blegen Kind.

41. Død laae hun Mettelil paa sin Seng,
Hendes Hjerte det braft af Sorg.
Herr Peder han fæsted' saa rig en Jomfru,
Han førte hende til sin Borg.
Min Herre har lovet sine Svende i Lunden
at ride.

CXXVI.

Ung Villum.

1ste Vers.

Fru Margrete hun boer i Skaane,
Hun haver en Datter saa væn,
Aarle saa blev hun givet en Mand,
Saa mangen til stor Men.
Selv var hun stolt udi Hu.

2. Hende bad Svend af Voldesløv,
For han var Kongens Frende;
Hende fik liden Villum,
For han var bedre kjendt.

3. Hende bod Svend af Voldesløv,
For han var rig paa Guld,
Hende fæsted' liden Villum,
For han var dydefuld.

4. Det var Svend af Voldisløv
Der han de Tidende fro,
Gik han sig i Højeloft,
Af Sorrig saa syg han laa.

5. Gik han sig i Højeloft,
Af Sorrig saa syg han laa;
Hans Moder og hans Søster
De gaae ham til og fra.

6. Saa lønlig spurgte hans Moder,
Der de vare ene to:
"Est Du udi Herretrette,
Eller er Dig gaaet Noget imod?"

7. "Ikke er jeg udi Herretrette,
Eller gjort af Frender imod;
Herr Villum haver den Jomfru fæstet,
Der al min Hu stod paa."

8. "Hør Du det, min kjære Søn,
Du sørge ikke fordi,
Jeg skal Dig vise en skjønnere Jomfru,
Og skjønner' end hendes ti.

9. Vil Du lyde et Qvinderaad,
Jeg raader som jeg kan bedst,
Du lide aldrig paa den Mø,
En anden Svend har fæstet."

10. Hans Søster gav ham det onde Raad:
"Du slaa Herr Villum ihjel,
Naar Du har Herr Villum vejet,
Saa faaer Du Bruden selv."

11. Dertil da svared' hans Moder
Med Sind og fuld god Evne:
"Der vorer op saa liden en Søn,
Sin Faders Død kan hevne."

12. Svarede Svend af Voldisløv:
"Derfor er vel ikke Nød,
Det bliver vel godt den Sag at raade,
Medens Sønnen er end ufødt.

13. Jeg seer ret aldrig saa god en Dag,
Jeg faaer saa væn en Mø;
Vil Gud det jeg leve maa,
For hendes Skyld skal Villum dø."

14. Herr Villum red til sin Fæstefælle,
Og drak sit Bryllup med Ære;
Han skjøtted' ikke Svend af Voldisløv,
Hvor vred han og monne være.

15. Det var ungen Herr Villum,
Han rider i grønnen Lund,
Der møder han Svend af Voldisløv
Alt i saa krank en Stund.

16. "Hør Du unge Villum,
Hvi rider Du mig imod?
Du vedst Du har den Jomfru fæstet,
Som al min Hu til stod."

17. "Haver jeg fæstet en Jomfru,
Der al Din Hu til stod,
Havde det været Lykken Din,
Jeg havde hende aldrig faaet.

18. Enddog jeg har stolt Lisbet fæstet,
Vil jeg for Dig ikke vige;
Der ere Jomfruer i Danmark flere,
Som vel maa være Dine lige."

19. Det var Svend af Voldisløv
Og han tog til sin Kniv;
"Du haver stolten Lisbet fæstet
Og det skal koste Dit Liv!"

30. Det var ungen Villum
Han monne til Jorden falde:
"Faaer stolt Lisbet en Søn iaar
I skulle ham efter mig kalde.

21. Faaer stolt Lisbet en Søn iaar,
I kalde ham efter mig,
I kalde ham ungen Villum;
Han bliver vel Mand for sig."

22. Fyrretyve Uger derefter kom,
Da Skoven den gjordes grøn,
Den Frue hun gik til Bure
Hun fødte saa væn en Søn.

23. Han blev født en Aftenstund,
Og kristnet samme Nat;
Det sagdes for Svend i Vollisløv:
Hun fødte en Jomfru saa bradt.

24. Føded' hun hannem saa længe,
At han var atten Aar.
Saa gav hun hannem Heste høje,
Og satte ham til Kongens Gaard.

25. Han var de fulde atten Aar
Da han red først i Mark;
Han legte med Riddere og Svende,
Han var dem alle for stærk.

26. Villum og den Bondeson
De kasted' med Stang og Sten;
Der kom Splid i deres Leg
Saa mangen Mand til Men.

29. Villum slog den Bondeson
Og drog ham i hans Haar:
"Bedre hevned' Du Din Faders Død,
Og lod mig være ubaarn."

28. Det da svarede ungen Villum,
Han blev baade rød og bleg:
"Blev min Fader med Vaaben vejet,
Borte er min Sommerleg."

29. Det var liden Villum
Han axler Skarlagen Skind,
Saa gaaer han i Højeloft
For sin kjære Moder ind.

30. "Hil sidde I, kjær Moder min,
I dølge det ikke for mig,
Blev min Fader med Vaaben vejet?
Hvo gjorde os denne Svig?"

31. "Du est Dig saa ung endnu,
Kanst ej binde Sværd ved Side;
Saa vel maa Svend af Voldisløv
For Dig til Tinge ride."

32. Det var liden Villum
Lader skrive de Breve omkring:
"Bede I Svend af Voldisløv
Møde mig imorgen til Ting."

33. Det meldte Svend af Voldisløv,
Da han de Breve saae:
"Alt skal jeg ride til Kongens Gaard,
Og spørge min Morbroder til Raad."

34. "Hør I det, kjære Morbroder,
Hvad Raad vil I mig kjende?
Villum har mig til Tinge stevnet
Med alle sine rige Frender."

35. "Hør Du, Svend af Voldisløv,
Hvi siger Du nu saa?
Hvor tidt har Du tilforn sagt,
At hun en Datter havde faaet."

36. "Saamænd, og ved min Jomfru kjær!
Det jeg aldrig Andet vidste.
Aldrig lever jeg saa god en Dag,
Jeg overvinder Qvindelist."

37. "Jeg skal laane Dig af mine Mænd,
Saa mange som Du kanst faae;
Saa maa Du Dig til Tinge fare,
Og see, hvor det vil gaae."

38. Til Tinge mødte Svend af Voldisløv,
Han holdt under Hjelmen hin røde:
"Hvo haver mig til Tinge bedet,
Og gjort min Hest den Møde?"

39. Det svarede liden Villum,
Som han havde da udi Syne:
"Du maatte vel møje Dine Hesteben,
Og møde til Bondestevne."

40. Fremtraad liden Villum',
Han var saa trøst i Mod:
"Du haver vejet min Fader,
Du bødst mig aldrig Bod."

41. Det svarede Svend af Voldisløv,
Han stødte op Muld med Sværd:
"Du fanger aldrig for Fader Din
Enten Penge eller Penges Værd."

42. Det var liden Villum
Han stødte sit Sværd mod Jord:
"Jeg skal have for Fader min
Baade Penge og gode Ord."

43. Saa tog Svend en Silketraad
Kasted' den over Hjelmen den røde:
"Du vogte Dig, liden Villum!
Du hug mig ej tildøde."

44. Det var liden Villum,
Og han sit Sværd uddrog,
Det var Svend af Voldisløv
Han ned paa Tinget hug.

45. Hug han Svend af Voldisløv,
Saa han paa Tinget laae død;
Saa red han til Voldisløv,
Voldtog saa væn en Mø.

46. Det spurgte bolde Herr Nielus
Han boede ude ved A:
Hans Broder var med Vaaben vejet,
Hans Søster var krænket saa.

47. Det var bolde Herr Nielus
Lod skrive de Breve omkring:
"Bede I ungen Villum
Møde mig til Bønderting."

48. Det var bolde Herr Nielus
Beder sadle sin Ganger graa;
"Jeg vil mig ride til Kongens Gaard,
Og høre min Morbroders Raad."

49. "Hør I det, kjære Morbroder min,
Har I det ikke spurgt?
Min Broder er med Vaaben vejet,
Min Søster er voldgjort."

50. "Jeg vil laane Dig af mine Mænd
De fleste som Du kanst faae;
Selv vil jeg med til Tinget fare,
Og see hvor det vil gaae."

51. Det var ungen Villum
Han ind paa Tinget tren,
Spurgte hvo hannem bedet havde,
Og gjort hans Ganger den Men?

52. Svarede det bolde Herr Nielus,
Han stod under Hjelmen blaa:
"Du maa vel møje Dine Hesteben,
Og mig til Tinge bestaae.

53. Hør Du, ungen Villum!
Hør hvad jeg siger Dig:
Du haver vejet min Broder,
Hvad Bod saa byder Du mig?"

54. "Din Broder vog min Fader,
Det ville vi lade saa være;
Din Søster vil jeg ægte idag,
Og gjøre hende Hæder og Ære."

55. Svarede det bolde Herr Nielus,
Og saa da tog han paa:
"Saamænd ved, ungen Villum!
Du skalt hende aldrig faae."

56. Det svarede ungen Villum,
Og han tog til sin Kniv:
"Mens det kan ikke Andet være,
Da raade Gud for mit Liv!"

57. Saa vog han bolde Herr Nielus
Udi den samme Kiv;
Han satte Kongen Sværdet for Bryst,
Og bad ham skjænke sig Liv.

58. Da raabte Dannerkonning,
Han var i Huen saa vred:
"I gribe mig ungen Villum,
Han har brudt Tingefred!"

59. Det var ungen Villum,
Han svarede med Besked:
"I lade mig, Herre! i Fred bortfare,
Jeg vidste ikke Tingesæd."

60. Det var ungen Villum,
Han sprang til Ganger graa:
"Nu vil jeg ride til Moder min,
Og sige hende Tidende fra."

61. Det var ungen Villum
Han kom der ridendes i Gaard.
Ude stod skjønne Fru Lisbet,
Hun var vel svøbt i Maard.

62. "Velkommen ungen Villum,
Allerkjæreste Sønnen min!
Og hvad for Bud saa byde de Dig
For de voge Faderen Din?"

63. "Ingen Bud saa er mig budden
Og ingen saa vil jeg have;
Død er Svend af Voldisløv
Og ligger i sin Grav.

64. Død er Svend af Voldisløv
Og Herr Nielus under D;
Fæstet har jeg Jomfru Gjertrud
Hun er saa væn en Mø."

65. Det var stolten Fru Lisbet,
Hun tog sin Søn udi Arm:
"Medens Du har hevnet Din Faders Død,
Forvunden er al min Harm."

66. Tak have ungen Villum,
Han var saa rask en Svend,
Saavel hevned' han sin Faders Død;
End blev han siden i Land.

CXXVII.

Liden Engel.

1ste Vers.

Det var liden Engel
Han var baade favr og bold,
For han sig til Opland,
Førte bort en Frue med Vold.
Hvi monne ikke Dagen oplide?

2. Han foer sig til Opland
Og tog den Frue med Pris.
Den første Nat de sammen sove
Det var i Vesterris.
Hvi monne ikke o. s. v.

3. Det var liden Engel,
Han vaagner om Midienat;
Udaf sine stærke Drømme
Dem siger han saa bradt.
Hvi monne ikke o. s. v.

4. "Mig tyktes, at den Ulveunge
Og saa den Ulv saa graa
De havde mit Hjerte i deres Mund,
Saa vaagen som jeg laae."

5. "Det er ej Under, liden Engel!
Det Eder drømmer saa;
I haver bortført mig med Vold,
Spurgde ikke mine Venner tilraad."

6. Indkom Sølvē Johnsen,
Og stædes han for Bord,
Snild var han i Tale sin,
Han kunde vel føje sine Ord.

7. "Hør I, liden Engel!
Vil I ikke fra Taffel flye?
Her kommer Gjøde Herr Lovmand
Paa fire Veje til By."

8. "Jeg rædes ikke for fire,
Jeg rædes ikke for fem,
Og ikke for Gjøde Herr Lovmand,
End ikke for tredive Mænd."

9. "De ere flere end fire,
Og de ere flere end fem;
Det er Gjøde Herr Lovmand
Med hundrede væbnede Mænd."

10. Det var liden Engel
Tog Malfred i sin Favn:
"I kjende os nogle gode Raad
Udi Vor-Herres Navn."

11. Det var liden Engel
Klapped' hende ved hvlden Kind:
"Hør I det, allerkjæreste min,
Hvad Raad skulle vi nu finde?"

12. "Da giver jeg Eder det bedste Raad,
Som jeg nu kan paafinde:
Give vi Guld for Mariæ Kirke,
Og hende de aldrig brænde.

13. Vi spare ikke Guld, vi spare ikke Sølv,
Vi lade i Skaalen det løbe;
Give vi Guld for Mariæ Kirke,
Imorgen ville vi den kjøbe.

14. Tager I saa Eders Svende,
Som I har givet Brød;
Saa søge vi os til Kirken,
Imedens os trænger den Nød.

15. I tage alle Eders Svende
Som redet have Eders Heste,
Saa søge vi til Mariæ Kirke
Som vi kunne allerbedst.

16. Det er det bedste Raad jeg veed,
Jeg er en ydske Qvinde;
Vi love os til Mariæ Kirke,
Og lade os lukke derinde."

17. Det var liden Engel
Han ind i Kirken rendte;
Det var Gjøde Herr Lovmand
De Hofmænd efter sendte.

18. De laae derfor i Dage
Og udi Maaneder fem;
Alt var Gjøde Herr Lovmand
I Huen saa gram udi dem.

19. Meldte det Malfreds Moder,
Hun var hende ikke huld:
"Brænde I Mariæ Kirke op,
Og bygge den igjen med Guld."

20. Ilden tog til at brænde
Og Luen legte fast ind.
Det var liden Malfred
Hun blegned om hviden Kind.

21. Det var saa hedt paa Kirkegaard,
Alt som den stod i Brand;
Det var fast hedere i Kirken,
Alt som det Bly det randt.

22. Meldte det liden Malfred,
Hun var i Huen saa mod:
"Stunge I vore Heste ihiel,
Vi svale os i deres Blod."

23. Det svarede liden Engel
Paa Gulvet som han stod:
"Fuld liden Svale kan vi faae
Af vore Hestes Blod."

24. Da raabte og den lille Smaadreng,
Ham var de Heste saa kjær:
"Stinge I heller liden Malfred ihjel,
Den Død er hun nok værd."

25. Det var liden Engel,
Tog Malfred i Armen sin:
"Den Død est Du aldrig værd,
Hjertallerkjæreste min!

26. Men hør mig, liden Malfred,
Hvad jeg nu siger Dig:
Faaer Du Dig en Søn iaar,
Du nævne den efter mig."

27. De satte hende paa de Skjolde,
De løfted' under hende med Spyd,
Saa løfted' de hende saa sørgendes
Af Kirkevinduet ud.

28. Det var liden Malfred,
Hun ganger om Kirkegaard,
Skjændt saa var hendes Skarlagen,
Og brændt saa var' hendes Haar.

29. Det var liden Malfred
Faldt paa sine bare Knæ:
"Gid jeg maatte føde den Søn iaar,
Den Hevn herover kunde faae."

30. Saa toge de liden Malfred
Svøbte hende i Kaaben blaa,
Løfted' de hende saa klagelig
Alt paa den Ganger graa.

31. Meldte det liden Malfred,
Hun kom i grønnen Eng:
"Idag da brænder Mariæ Kirke
Og end saa rask en Svend.

32. Idag saa brænder Mariæ Kirke
Og end saa rask en Mand,
Aldrig kommer hans Lige
Igjen paa dette Land."

33. Det var ej længe derefter
End i den samme Høst,
Ganger hun sig til Bure
Og føder en Søn saa trøst.

34. Saa bare de ham i Kirke,
De kristned' ham om en Nat,
De kaldte ham liden Engel,
Og dulgte ham, mens de maatte.

35. Fostred' hun ham i Vintre
Og fostred' ham i ni;
Det blev den vænneste Ridder,
Man vilde med Øjen see.

36. Saa vel han voxte, saa vel han trivtes
I fulde Vintre syv:
"Din Morbroder slog Din Fader ihjel,
Det hører Du allerførst nu."

37. End blev han hos sin Moder
I fulde Vintre fem.
"Din Morbroder slog Din Fader ihjel"
Det hørte han meest i dem.

38. "Hør I, kjæreste Moder min,
I er vel svæbt i Maard,
Jeg vil ride mig under D,
Og tjene i Kongens Gaard."

39. "Rid Du Dig til Kongens Gaard,
Tjen der med Hæder og Ære!
Du mindes vel Din Faders Død;
Jeg siger Dig det aldrig mere."

40. Han tjente saa længe i Kongens Gaard,
Til Kongen blev ham huld.
Naar andre Riddere legte og lo,
Var han alt sorrigfuld.

41. Mærked' det Dannerkonning
Han sørged' saa alletide:
"Og hør Du, liden Engel!
Hvorfor bær Du den Qvide?

42. Du sørger i saa saare,
Som liden Fugl paa Qviste.
Du est som den eenlige Mand,
Der alle sine Frender har mistet."

43. "Hør I, Dannerkonning!
Mig er saa meget imod;
Min Morbroder slog min Fader ihjel,
Og bød mig aldrig Bod."

44. "Vilt Du ride Dig op paa Land,
Din Faders Død at hevne,
Da skal jeg laane Dig af mine Mænd
At følge Dig til det Stevne.

45. Vilt Du hevne Din Faders Død,
Det er saa vel til Maade;
Trehundrede Mænd dem laaner jeg Dig,
Iførte baade Harnisk og Plade."

46. Det var liden Engel
Han rider i grønnen Lund,
Der væbner han sine gode Mænd
Udi saa snar en Stund.

47. Indkom da den liden Smaadreng
Og stædes han for Bord,
Han var snild i Tungen sin,
Han kunde vel føje sine Ord.

48. "Hør I, Gjøde Herr Lovmand!
Og vil I ikke flye,
Her kommer liden Engel
Vel fire Veje til By.

49. Her kommer liden Engel
Vel fire Veje til By;
Han er sig i Huen saa vred,
Han fører sine Glavind i Sky."

50. "Jeg haver været saa vide
Alt baade til Ting og Stevne,
Aldrig kom jeg end til det Sted,
Jeg hørte liden Engel nævne."

51. Det var Gjøde Herr Lovmand
Klapper ham ved hviden Kind:
"Vedst Du mig nogle gode Raad,
Sig det, kjær Smaadreng min!"

52. "Vidste jeg nogle gode Raad,
Jeg sagde Eder dem vist;
Søger I nu vor Stenstue,
Imedens vi trænges saa fast.

53. De Vægge ere af Marmorsten,
De Dørre de ere af Bly;
Det skal gaae ret underlig til,
Om de tage os deri."

54. Det var liden Engel,
Han lader ad Vejen stande:
"Hisset seer jeg den Kirke ligge,
Hvor min Fader led den Vaande.

55. Og hissет seer jeg den Borgergaard,
Der hvor min Morbroder er inde.
Raade det Gud Fader i Himmerig,
Hvad Bod her er at vinde."

56. Besatte han den Stenstue
Paa fire Veje omkring;
Selv var han, liden Engel,
Den fremmeste i den Ring.

57. Det var Gjøde Herr Lovmand
Han ud af Vinduet saae:
"Hvem have I til Formand,
Medens I saa braske maa?"

58. Svarede det liden Engel,
Han holdt under Skarlagens Skind:
"Det er jeg, liden Engel,
Herr Gjøde! Søsterson Din."

59. Det svarede Gjøde Herr Lovmand,
Udaf saa megen Harme:
"Saa lidet tør Du deraf rose,
Du est et Slegfredbarn."

60. "Og er jeg end et Slegfredbarn,
Da er jeg af de bedste;
Nok haver jeg baade Sølv og Guld,
Selv rider jeg høje Heste.

61. Lad være jeg er et Slegfredbarn,
Der haver Du meget i voldet,
End har jeg nok af Skove de grønne
Og saa af Borge de bolde.

62. Du vedst, Du vejed' min Fader,
Og bødst mig aldrig Bod;
End spotter Du mig nu af Had;
Og det skal gjælde Din Død.

63. Tage vi baade Sølv og Guld,
Lade det tilsammen løbe,
Saa brænde vi af denne Stenstue,
Vi formaae den nok at kjøbe."

64. Der var hedt i Forstuen,
Blyet tog til at rinde;
End var der hedere i Stuen selv,
Da Ilden tog til at brænde.

55. Det var liden Engel,
Sin Ganger han ikke vendte;
Ikke vilde han af Gaarden ride,
Førend Stuen den var brændt.

66. Liden Engel red af Gaarden,
Slog op med hviden Haand,
Da han saae sin Morbroder
Der laae i brændende Brand.

67. Sagde det liden Engel,
Han saae sin Morbroder brænde:
"Nu er Dig timet den samme Nød,
Du lod min Fader kjende."

68. Det var liden Engel,
Red til sin Moders Gaard,
Ude stod hans kjære Moder,
Hun var vel svøbt i Maard.

69. "Hil stande I, kjæreste Moder!
I er vel svøbt i Skind;
Jeg haver mig været op ad Land
Har hevnet Faderen min."

70. Svarede det Fru Malfred;
Hun græd og Hænderne slog:
"Før havde jeg kun een Sorrig,
Og nu da haver jeg to."

71. "Selv ville I det, kjær' Moder, have;
Hvi rinder Eder Taare paa Kind?
Nu ångrer I det, I selv raaded' til;
Saa underligt er Qvindesind."

72. Saa kasted' liden Engel sin Hest omkring,
Saa snart red han af Gaarde,
Igjen da stod hans Moder
Hun fælded' saa modige Taarer.

73. Saa red han liden Engel
Ret lige til Kongens Gaard,
Ude stod Dannerkonning,
Han savned' saa vel hans Færd.

74. Det var liden Engel,
Han gik med Kongen ind:
"I have Tak, Dannerkonning!
For alle Eders ædelige Mænd.

75. Nu har jeg hevnet min Faders Død,
Brændt er Herr Gjødes Stenstue,
Og selv er han, min Faders Bane,
Fortæret i samme Lue."
Hvi monne ikke Dagen oplide.

CXXVIII.

Herr Nilus og Herr Tidemand.

1ste Vers.

Herr Nilus og Herr Tidemand
De have tilsammen god Villie,
Den lever ikke i Verden til
Der dennem kan baade adskille.
Herr Nilus og Herr Tidemand.

2. Den lever ikke i Verden til
Der dennem kan baade adskille,
Foruden allene det Spegl saa klart,
Som dem lyster begge at gille.
Herr Nilus o. s. v.

3. Der tjener en Jomfru i Kongens Gaard,
Hun heder Jomfru Ingeborg,
Herr Nilus og Herr Tidemand
Bare baade for hende stor Sorg.
Herr Nilus o. s. v.

4. Saa bad han hende Herr Tidemand,
Og ham vilde hun ikke have;
Saa bad hende Herr Nielus,
Det faldt saa vel i Lave.

5. Herr Tidemand rider til Sverrig
At høre sine Frenders Mindez
Herr Nielus han blev før rede
Den stolte Jomfru at vinde.

6. Det da var Herr Tidemand,
Han kom til Landet igjen,
Da spurgte han de Tidender,
Der vare ham mest til Men.

7. Da spurgte han de Tidender
Og de vare alle saa:
Herr Nielus fæsted' den skjønne Jomfru,
Som al hans Agt stod paa.

8. Det svarede Herr Tidemand
Da han de Tidender monne faae:
"End skal jeg den Jomfru svige,
Det gaae siden som det maa."

9. Det var Jomfru Ingeborg
Tog over sig Skarlagens Skind;
Hun agted' til Herr Nielus's Søster at gaae;
Herr Tidemand tog hende ind.

10. Sildig om den Aften
Til Nielus's Søster vilde hun gaae;
Ude stod Herr Tidemand
Og tager han vare derpaa.

11. Hun gik ad de Stræder
Frem for det Borgeled;
Det var Herr Tidemand
Han stod der inden ved.

12. Det da var Herr Tidemand,
Slog over hende Skarlagens Skind,
Saa førte han hende i Højeloft,
Der fremmed' han Villien sin.

13. Det var stolten Ingeborg,
Hun græder alt saa saare,
Hun bad saa idelig til Gud,
At lægges snart paa Baare.

14. Saa saare sørged' Jomfru Ingeborg,
Saa bedrøvet monne hun være;
Hun bar det saa lønlig hos sig allene,
Hun torde sig for Ingen kære.

15. Og det var Herr Nielus,
Han kom fra Tinget hjem,
Det var stolten Ingeborg
Gaaer hannem grædende igjen.

16. Han tog hende listelig i sin Arm
Ham tyktes det var stor Vaade:
"Hvi sørger I saa, Allerkjæreste min?
Hvad er Eder ganget imod?"

17. Længe stod stolten Ingeborg
Og hende randt Taare paa Kind:
"Skam saa faae Herr Tidemand!
Han fremmede Villien sin.

18. Det var sildig iaftes,
Jeg tog over mig Skarlagens Skind,
Jeg agted' mig til Eders Søster at gaae;
Herr Tidemand tog mig ind.

19. Jeg agted' til Eders Søster at gaae;
Herr Tidemand tog mig ind.
Jeg veed ikke hvad jeg sige skal;
Krist veed vel, hvad jeg meen'."

20. "Sørger ikke, stolten Ingeborg
Min allervænneste Lilie!
I er mig dog alt lige kiær,
Mens det er mod Eders Villie."

21. Det var bolde Herr Nielus
Han lader sit Bryllup tilrede;
Saa saare sørger Jomfru Ingeborg,
Saa hjertelig monne hun græde.

22. Herr Nielus lader ſit Bryllup boe,
Det koſter ham Sølv hin hvide;
Herr Tidemand lader ſin Ganger ſkoe,
Han ſiger, han vil did ride.

23. Det lided' faſt ad Bryllupstid,
Og Folkene vare tilſtede,
Tak have Dannerdronning god,
Selv vilde hun Bruden rede.

24. Dandronning beder alle ſine Mænd,
Baade Riddere og adelige Svende:
"I ride med os til Kirken idag,
Vor unge Brud ſkulle I tjene."

25. Den unge Brud ager i forgyldene Karm
Alt over de grønne Enge;
Herr Tidemand rider i Brudeſkare,
Han lader ſin Ganger ſpringe.

26. Saa fulgte de den unge Brud
I bolde Herr Nilus's Gaard;
Saa højt bar hun ſin Guldkrone
Alt over ſit udſlaget Haar.

27. De ſatte Bruden paa Brudebænk
Som de kunde allerbedſt;
Fremgik danſke Dronning
Og ſatte ſig Bruden næſt.

28. De Riddere gaae ad Salen frem
De gaae baade ud og ind;
Alt sad Bruden sorrigfuld,
Alt randt hende Taare paa Kind.

29. Saa skjænked' de den klare Vin
Forinden den Fruerstue;
Saa stille sad Bruden paa Brudebænk,
Hun havde stor Sorrig i Hue.

30. Det var silde om Aftenen
Og Røgen den faldt paa,
Tændte de op de Brudeblus,
De gaae for Bruden at staae.

31. Saa fulgte de den unge Brud
Til hendes Brudeseng;
Efter gaaer Herr Tidemand,
Han var i Sind saa kreng.

32. Det var danske Dronning,
Hun holdt sig Bruden saa nær;
Hun fulgte hende selv til Brudeseng,
For hun vilde gjøre hende Ære.

33. Saa satte de Bruden i Brudeseng,
Saa nær monne de hende tjene;
Efter gaaer bolde Herr Nielus,
Ham fulgte baade Riddere og Svende.

34. Herr Tidemand ſtander i Brudehus
Han holdt ſig over en Side;
Han taled' de Ord i ſamme Stund,
Som han maatte ſiden fortryde.

35. Herr Tidemand til Herr Nielus ſaae,
Han ſmilede under Skind:
"Nu gaaer Du med Din Brud i Seng,
Som før var Slegfred min."

36. Det meldte danſke Dronning
Og hun tog da ſaa paa:
"Du tie qver, Herr Tidemand!
De Ord ſkal ingen Mand troe."

37. Det meldte danſke Dronning
Hun monne det haardt fortykke:
"Det ſømmer ej vel en Ungerſvend,
At ſpilde en ærlig Møes Lykke."

38. Saa ſaare da græd den unge Brud
Alt under ſin Guldkrone rød:
"Det give Gud Fader i Himmerig,
Jeg var i Vuggen død!"

39. Det meldte bolde Herr Nielus
Han blev i Huen ſaa mod:
"Du lad Dig mindes, Herr Tidemand!
Det koſter Dit Hjerteblod.

40. Gaaer jeg med Din Slegfred i Seng,
Det vorde jeg nu at lide;
Derfor skal aldrig Jomfru Ingeborg
Et eneste ondt Ord bie."

41. Det var bolde Herr Nielus,
Klapper hende ved hviden Kind:
"I sørge ikke, Jomfru Ingeborg!
Den Sorg staaer til at forvinde.

42. Sørg ikke, Jomfru Ingeborg!
Saa godt da skal det blive;
Jeg skal tage Herr Tidemand af Dage,
Naar ham lyster helst at leve.

43. I love mig det, Jomfru Ingeborg!
At lade bortfare Eders Møde;
Jeg skal tage Herr Tidemand af Dage
Udi hans fejreste Grøde."

44. Det var bolde Her Nielus
Lukker Brudehusdøren saa bradt,
Alle de Folk til Brylluppet vare
Dem alle bad han god Nat.

45. Aarle om den Morgen,
Det første Dagen var lys,
Det var danske Dronning,
Hun gaaer til Brudehus.

46. "God Morgen, bolde Her Nielus,
God Morgen give Eder Gud!
Hvor da har I lidet inat
Alt med Eders unge Brud?"

47. "Krist signe Eder, min naadige Frue,
Alt baade for Dyd og Ære!
Fuld vel da har jeg lidet inat,
Bruden skal aarsaget være."

48. Det stod saa i Vintre,
Og vel i Vintre fire,
Ikke torde Herr Tidemand
Enten bejle eller Bryllup gjøre.

49. Det var om en Sommers Tid
Han red sig under D,
Fæsted' han Adeluds, Herr Adelkinds Datter,
Hun var saa væn en Mø.

50. Herr Tidemand lader sit Bryllup boe,
Det koster ham Sølv hin hvide;
Herr Nielus lader sin Ganger skoe,
Til Bryllup lyster han at ride.

51. Og det da var Herr Nielus,
Han kom der ridendes i Gaard,
Ude staaer liden Tjenestemø
Hun fletter i Silke sit Haar.

52. "Hil stande Du liden Tjenestems
Med silkeflettet Haar!
Hvilket Loft sover Herr Tidemand i,
Som her drak Bryllup igaar?"

53. "Herr Tidemand sover i Højeloft,
Som hannem fuld vel sømmer.
Herr Adelkind sover der udenfor;
Saa stærke haver han Gjemme."

54. Han stødte op den Brudehusdør
Med sit forgyldte Spyd:
"Du stat op, Herr Tidemand!
Og gak til os her ud."

55. Han stak ham ind ved Skulderblad
At Odden i Hjertet vendte:
"Herr haver Du en Elskovs-Skaal,
Din Slegfred hun Dig sendte."

56. Bruden hun sidder i Brudeseng,
Monne sig saa saare give:
"Det være for Vor-Herre kært,
At jeg denne Dag skulde leve!"

57. "Hør I det, Jomfru Adeluds,
I skal ikke græde saa saare,
Jeg veed en halv vænnere Frue,
Har fældet fast modigere Taarer."

58. Det meldte han Herr Tidemand,
Da han faldt ned til Jord:
"Ikke er jeg den eneste Ridder,
Der Hevn fanger for sine Ord."

59. Herr Nielus han red til Vinduet,
Og ind af det han saae,
Saa skjøn da var den Jomfrudans
Som der forinden mon gaae.

60. "Lader nu fare den Jomfrudans,
I lade nu falde den Glæde,
Gaae I Eder i Højeloft,
Herr Tidemands Lig at klæde."

61. Herr Nielus han af Gaarden red
Med gylden Tøjle i Hænde,
Han red sig saa glædelig,
Som han agted' sin Kjærest' at finde,

62. Hjem saa red Herr Nielus
Udi sin egen Gaard;
Op stod skjønne Fru Ingeborg
Stor Sorg i Hjertet hun bar.

63. "Vel mødt, Hjertallerkjæreste min,
Du tage mig i Din Arm;
Jeg haver vejet Herr Tidemand,
Som voldet har al Din Harm."

64. Det var stolten Fru Ingeborg,
Sine Hænder sammen hun slog:
"Før da havde jeg en daglig Sorg,
Og nu da haver jeg to.

65. Det er al min meste Sorg
Og al min højeste Nød,
Jeg frygter for Eder, min ædelig' Herre!
At I skulle for hannem døe."

66. Han bødede for Herr Tidemand
Med Sølv og Guld det røde,
Saa gave de Adeluds Herr Nielus's Broder
Isteden igjen for den Døde.
Herr Nielus og Herr Tidemand.

CXXIX.

Stolt Signild.

1ste Vers.

Stolt Signilds Søskende toge paa Haand,
De gifted' deres Søster til fremmed Land.
Stolt Signild og hendes Brødre.

2. Toge paa Haand
De gifted' deres Søster til fremmed Land.
Hun blev bortgivet saa vide af Land
De gave hende deres Faders Banemand.
Stolt Signild o. s. v.

3. Saa vide af Land,
De gave hende deres Faders Banemand.
Og det stod saa i otte Aar,
Stolt Signild sine Brødre aldrig saae.
Stolt Siguild o. s. v.

4. I otte Aar
Stolt Signild sine Brødre aldrig saae.
Stolt Signild lader brygge, og blande Vin,
Hun byder sine Brødre hjem til sin.

5. Og blande Vin
Hun byder sine Brødre hjem til sin.
Saa hjertelig loe da Herr Loumor;
Han loe ikke før i otte Aar.

6. Herr Loumor
Han loe ikke før i otte Aar.
Stolt Signild gaaer i Lofte
Og ud hun seer saa ofte.

7. I Lofte
Og ud hun seer saa ofte.
Hun seer sig under Lide
Sine syv Brødre at ride.

8. Under Lide
Sine syv Brødre at ride.
Stolt Signild stander paa Hojelofts Svale,
Hun hørte sine Brødre i Gaarden tale.

9. Højelofts Svale
Hun hørte sine Brøde i Gaarden tale.
Stolt Signild svøber sit Hoved i Skind,
Hun gaaer i Loftet for Herr Loumor ind.

10. Hoved i Skind
Hun gaaer i Loftet for Herr Loumor ind.
"Hør I Loumor, Herre fin!
Hvor vil I favne syv Brødre mine?"

11. "Herre fin,
Hvor vil I favne syv Brøde mine?"
"Saa vel vil jeg favne syv Brødre dine,
Som vare de allesammen mine."

12. "Brødre dine,
Som vare de allesammen mine."
Herr Loumor begyndte atter at lee;
Den haarde Mur der revnede ved.

13. Atter at lee,
Den haarde Mur der revnede ved.
Meldte det Barnet i Vuggen laae,
Det talede aldrig førend da.

14. I Vuggen laae,
Det talede aldrig førend da:
"Det er ikke for det gode,
Min Fader leer ad min Moder."

15. "For det Gode,
Min Fader leer ad min Moder."
Han stødte til Vuggen med sin Fod,
Da opgav Barnet sit Hjerteblod.

16. Med sin Fod,
Da opgav Barnet sit Hjerteblod.
Det lided' fast ad Aftenmaal,
Da de skulde alle til Borde gaae.

17. Ad Aftenmaal,
Da de skulde alle til Borde gaae.'
Herr Loumor satte hun op til Bord,
Hendes Brødre paa Stole udenfor.

18. Op til Bord,
Sine Brødre paa Stole udenfor.
Herr Loumor skjænked' hun Vinen rød,
Sine Brødre skjænked' hun Melken sød.

19. Vinen rød,
Sine Brødre skjænkte hun Melken sød.
Herr Loumor lod som han monne drikke,
Han slog det paa Jorden og drak det ikke

20. Monne drikke,
Han slog det paa Jorden og drak det ikke.
Stolt Signild gaaer sig til Senge,
Hun reder under raske Drenge.

21. Til Senge,
Hun reder under raske Drenge.
Hun reder deres Seng paa Stene,
Hun vilde dem Søvnen formene.

22. Paa Stene,
Hun vilde dem Søvnen formene.
Hun lagde under deres Side
Deres Knive, de kunde paa lide.

23. Deres Side
Deres Knive, de kunde paa lide.
Hun lagde under deres Hovedgjerde
Deres Brynier og deres dragne Sverde.

24. Hovedgjerde
Deres Brynier og deres dragne Sverde.
Det lided fast ad Aften paa,
Da de skulle alle til Senge gaae.

25. Aften paa,
Da de skulle alle til Senge gaae.
Den første Søvn stolt Signild fik,
Herr Loumor af hendes Arme gik.

26. Signild fik,
Herr Loumor af hendes Arme gik.
Han gaaer sig til Helde,
Stolt Signilds Brødre han qvelte.

27. Til Helde,
Stolt Signilds Brødre han qvelte.
Han gaaer sig til Senge,
Han slaaer ihjel raske Drenge.

28. Til Senge,
Han slaaer ihjel raske Drenge.
Han drog ud baade Sverd og Kniv,
Han skilte dem alle ved deres Liv.

29. Sværd og Kniv,
Han skilte dem alle ved deres Liv.
Saa tog han det Brødreblod,
Han bar det ind for Signild god.

30. Det Brødreblod,
Han bar det ind for Signild god.
Herr Loumor ind ad Døren tren,
Stolt Signild falmer hendes Rosenskind.

31. Døren tren,
Stolt Signild falmer hendes Rosenskind.
"I sige mig, Herr Loumor, Herre blid!
Hvor har I været om Nattetid?"

32. "Herre blid,
Hvor har I været om Nattetid?"
"Jeg var mig ude paa Helde,
Jeg hørte de Høge der gjælde."

33. "Paa Helde,
Jeg hørte de Høge der gjælde."
"Saa længe snakker Du om Høge Dine,
Herre Gud raade vel for Brødre mine!"

34. "Om høge Dine,
Herre Gud raade vel for Brødre mine!"
Han tog frem hendes Brødres Blod,
Og satte det ned for hendes Fod.

35. Brødres Blod,
Og satte det ned for hendes Fod.
"Du drikke stolt Signild, min Frue god,
Du drikke af Dine syv Brødres Blod."

36. "Min Frue god,
Du drikke af Dine syv Brødres Blod."
"Alt skulde mig tvinge en Tørst fuld stor,
Om jeg skulde drikke efter Eders Ord.

37. Tørst fuld stor,
Om jeg skulde drikke efter Eders Ord.
Gaa i Seng, kjære Herre fin;
Fuld lidet passer jeg paa Brødre mine.

38. Herre fin,
Fuld lidet passer jeg paa Brødre mine.
Jeg passer ikke mine Brødre syv,
Mens jeg haver Eder, min Herre! i Liv.

39. Brødre syv
Mens jeg haver Eder, min Herre! i Liv."
Det stod saa hen i otte Aar,
Herr Loumor aldrig sine Sødskende saae.

40. I otte Aar
Herr Loumor aldrig fine Sødskende saae.
Herr Loumor lader brygge, og blande Vin,
Saa byder han hjem Sødskende fine.

41. Blande Vin
Saa byder han hjem Sødskende fine.
Da loe stolt Signild den væne Maar,
Hun loe ikke før i otte Aar.

42. Den væne Maar,
Hun loe ikke før i otte Aar.
Hun satte Herr Loumors Sødskende til Bord,
Hun skjænked' dem Mjød med favre Ord.

43. Sødskende til Bord,
Hun skjænked' dem Mjød med favre Ord.
Herr Loumor han drak Vinen den klare,
Han tog saa lidet sit Liv i Vare.

44. Vinen den klare,
Han tog saa lidet sit Liv i Vare.
Hun redte deres Senge paa Dynen blød,
Hun vilde unde dem Søvnen sød.

45. Paa Dynen blød,
Hun vilde unde dem Søvnen sød.
Hun redte deres Seng paa Bolster blaa,
Saa skrev hun Søvneruner der paa.

46. Bolster blaa,
Saa skrev hun Søvneruner der paa.
Den første Søvn Herr Lo mor fik,
Stolt Signild af hans Arme gik.

47. Herr Loumor fik,
Stolt Signild af hans Arme gik.
Hun tog Sværd, som stode i Flokke,
Herr Loumors Sødskende vilde hun vække.

48. Stode i Flokke,
Herr Loumors Sødskende vilde hun vække.
Hun gaaer sig ad Gaarden frem,
Hun slaaer ihjel hans Brødre fem.

49. Ad Gaarden frem,
Hun slaaer ihjel hans Brødre fem.
Hendes Hjerte var saa meget vee,
Hun gjorde saa ved hans Søstre tre.

50. Saa meget vee,
Hun gjorde saa ved hans Søstre tre.
Saa tog hun det Sødskendeblod,
Hun bar det ind for Herr Loumor god.

41. Det Sødskendeblod,
Hun bar det ind for Herr Loumor god.
Saa tog hun en Silkesnor,
Dy bandt med den hans Fod og Laar.

52. En Silkesnor,
Og bandt med den hans Fod og Laar.
Saa tog hun sit Flettebaand,
Og bandt det om Herr Loumors Haand.

53. Sit Flettebaand,
Og bandt det om Herr Loumors Haand.
"Vaag op, Herr Loumor! tal med mig,
I søvne vil jeg ej svige Dig.

54. Tal med mig,
I Søvne vil jeg ej svige Dig.
Drik nu, drik nu, Herr Loumor god!
Drik nu af Dine Sødskendes Blod."

55. "Herr Loumor god!
Drik nu af Dine Sødskendes Blod."
"Alt skulde den Tørst være ondt at slukke,
Der mig skulde tvinge det Blod at drikke.

56. Ondt at slukke,
Der mig skutde tvinge det Blod at drikke,
Du gak i Seng, min Signild sød!
Saa lidet passer jeg mine Sødskendes Død."

57. "Min Signild sød!
Saa lidet passer jeg paa mine Sødskendes Død."
Herr Loumor tog efter sin brune Brand,
Hun havde ham bundet Fod og Haand.

58. Sin brune Brand,
Hun havde ham bundet Fod og Haand.
"Hold inde, stolt Signild! Du slaa ikke mig,
Ret aldrig saa vil jeg svige Dig!"

59. "Slaa ikke mig,
Ret aldrig saa vil jeg svige Dig!"
"Mig tykkes det var stor Svig i Dig,
Dentid Du vejed min Fader fra mig.

60. Stor Svig i Dig,
Dentid Du vejed' min Fader fra mig.
Først togst Du min Fader af Liv
Og saa mine raske Brødre syv.

61. Fader af Liv,
Og saa mine raske Brødre syv.
Saa vist vil jeg det hevne paa Dig,
Som Du haver vejet dem alle fra mig.

62. Hevne paa Dig,
Som Du haver vejet dem alle fra mig."
Stolt Signild tog Kniv af Arme rød,
Hun slog Herr Loumor til hans Død.

63. Af Arme rød,
Hun slog Herr Loumor til hans Død.
Det meldte Barnet i Vuggen laae:
"Jeg hevner det om jeg leve maa."

64. I Vuggen laae:
"Jeg hevner det om jeg leve maa."
"Jeg veed Du eft af samme Blod,
Jeg venter Du bliver mig aldrig god.

65. "Det samme Blod
Jeg venter Du bliver mig aldrig god."
Saa tog hun det lidet Nap,
Og slog det mod den Sengeknap.

66. Det lidet Nap,
Og slog det mod den Sengeknap:
"Nu haver jeg vejet Mand for Mand,
Nu vil jeg til min Faders Land."
Stolt Signild og hendes Brødre.

CXXX.

Stolten Helleliile.

1ste Vers.

Det drømte stolten Helleliile
Forinden sin egen Bure,
Det hun skulde i Barnsnød døe,
Og aldrig vorde Frue.
Herr Gjøde har talet med stolt Helleliile.

2. Det var stolten Helleliile
Hun vaagner om Midienat,
Alle sine stærke Drømme
Dem siger hun overbradt.
Herr Gjøde o. s. v.

3. "Mig haver drømt saa underlig
Op under denne D;
Det veed Gud Fader i Himmerig,
Mig er saa meget vee.
Herr Gjøde o. s. v.

4. Mig haver drømt saa underlig,
Herre Gud raade vel min Færd!
Mig tyktes, jeg var i Midien vejet
Alt med Herr Gjødes Sværd."

5. Vaagen laae hendes kjær' Moder,
Og Drømmen kunde hun vel raade:
"Du vogte Dig, min kjære Datter!
Alt for saa megen Vaade.

6. Du vogte Dig vel, kjær Datter!
Du vogte Dig, hvad Du maa;
Herr Gjøde stræber efter Din Ære,
Som Falken efter vilden Raa."

7. "Herr Gjøde skal aldrig leve den Dag
At han min Tro skal faae;
Før skal jeg mig i Kloster give
Med alt det Gods jeg aaer,"

8. "Hør Du, min kjære Datter!
Du gjøre mig ikke den Harm;
Du er den skjønneste paa vort Land,
Dertil mit eneste Barn.

9. Du sætte Dig i Din Bure,
Og lege med gyldne Nest,
Indtil Du kanst de Tidende faae,
Herr Gjøde er gift eller fæst."

10. Det stod saa i otte Aar
Og Tiden gjordes hende lang,
Ret aldrig hørte hun Messe
Ikke heller Ottesang.

11. Herr Gjøde lader de Breve udgaae,
Som han af Landet vilde ride;
Om Natten rider han tilbage igjen,
Han holder under grønnen Lide.

12. Det var stolten Helleliłle
Hun spurgte sin Moder paastand:
"Maa jeg nu age til Kirke?
Herr Gjøde er faret af Land."

13. "Du maa vel fare, kjære Datter min!
Jeg veed Dig ingen Vaande;
Herr Gjøde har sig en Enke fæstet
Langt borte i Sjællands Lande."

14. Det var stolten Helleliłle
Hun rider i grønnen Lund,
Der mødte hun Herr Gjøde
Udi saa ond en Stund.

15. "God Morgen, stolten Helleliłle!
Hvort vil I ride i Løn?
Har I endnu det samme Sind?
I vil ikke vide mig Bøn?

16. Tregange har jeg om Eder bedet,
Med alle mine Frenders Raad;
Selv svor I om den vældige Gud,
Jeg skulde Eder aldrig faae."

17. "Hør I det, kjæreste Gjøde!
I lade mig nu bortride;
Jeg sværger Eder paa min kristne Tro,
Jeg vil Eder Jomfru bie."

18. "Bier Du mig i Maaneder
Og bier Du mig i to,
Naar den kommer, som Du under vel,
Saa giver Du ham Din Tro."

19. I Lunden var Helleliles Brudeseng
Hende baade til Angest og Møde;
Der blev hun med de Sønner to,
Der tvinged' hendes Liv til Døde.

20. "Tregange har jeg Eder bedet,
Mine Frender gjorde Eder den Ære;
I sagde: jeg havde ingen Morgengave,
Der Eder kunde sømme at bære.

21. Nu haver jeg ingen Morgengave,
Som jeg tør byde Eder;
Den er udi Lund at gjøre,
Den er endnu ikke rede.

22. I fare nu hjem, stolten Helleliłłe!
Sidder over Eders Moders Bord;
Ret aldrig lever I saa god en Dag,
Jeg hilser Eder med et Ord."

23. Meldte det stolten Helleliłłe,
Hun var saa sorrigfuld en Viv:
"Spørge det mine rige Frender,
Herr Gjøde! det koster Eders Liv."

24. "Fuld lidet tør I mig true, dermed,
Eders Frender skulle efter mig ride,
Jeg vil segle den salte Sø,
Enten de ere vrede eller blide."

25. Hjem kom stolten Helleliłłe,
Hun kaster sit Guld mod Jord,
Hun sukked' og græd saa mangenfold,
Hun kunde ikke tale et Ord.

26. Ind kom hendes Moder kjær,
Hun hilser stolt Hilleliłłe:
"Hvad haver Du udi Lesten hørt,
Mens Du holder Dig saa ilde?

27. Du sige mig, min kjære Datter!
Hvor haver Du været saa længe?
Jeg mente, det var ikke Kirketid,
Nu alle Folk ere i Senge."

28. "Herr Gjøde har gjort mig Last og Skam,
Og dertil daglig Møde;
Det var alt for ilde,
At mig skulde Moder føde."

29. "Du tie qver, min kjære Datter!
Enddog Dig er timet den Møde;
Spørge det Dine rige Frender,
De slaae Herr Gjøde tildøde."

30. "I tør ham ikke true
Alt med mine Venner rige;
Herr Gjøde hen segler den salte Sø,
Han agter dem ikke at vige."

31, Det stod i saa længe,
Hun hverken legte eller loe,
Der var aldrig hverken Fruer eller Mør
Der hende saae nogentid fro.

32. Herr Gjøde han styrer sin Snekke fra Land,
Han segler den salte Sø;
Han kom ikke til Landet igjen,
Før stolt Helleliile var død.

33. De fyrretyve Uger forgangne vare,
De vare den Frue saa lange,
Hun spurgte sig Lov af Moder sin,
Hun maatte i Stenstue gange.

34. Stolt Helleliile ganger i Stenstuen ind,
To Sønner saa monne hun føde;
Det vil jeg for Sanden sige:
De tvinged' hendes Liv til Døde.

35. Der var stor Ynk i Stenstuen,
De Fruer deres Øjen de runde;
Saa toge de stolten Helleliile,
De lagde hende Kjævle i Munde.

36. Det meldte stolten Helleliile,
Da hun skulde taale den Død:
"I sige Herr Gjøde tusend' god Nat!
Han har mig voldet den Nød.

37. I sende Herr Gjøde mine Sønner to
I sætte dem over hans Bord;
Enddog han har for al min Nød
Ikke villet hilse mig med et Ord."

38. Det var Jomfru Helleliile
Hun vendes til Væggen saa bradt;
Hun døde forinden sin Moders Arm
Udi den samme Nat.

39. Og det var ham Herr Gjøde
Han vaagner om Midienat;
Og alle sine stærke Drømme
Fortæller han alt saa bradt.

40. "Mig tyktes, jeg og mine Mænd
Vi skulle til Offers gaae,
Mit Skarlagen faldt til Jorden ned',
Saa nøgen monne jeg staae."

41. Herr Gjøde han styrer sin Snekke for Land
De ringed' de Klokker under D:
"Hjelp nu Gud Fader i Himmerig
Det stolt Hilleliile ikke er død!"

42. Herr Gjøde han gaaer i Kirken ind
Med sine velbyrdige Mænd,
Han saae stolt Helle staae Lig paa Baare,
Hendes Moder rinde Taare paa Kind.

43. "Gud naade mig, Herr Gjøde!
Hvi har I voldet mig den Harm?
Herr ligger Helleliile paa Baaren Lig;
Hun var mit eneste Barn."

44. Det var hendes Moder
Og tager hun til sin Kniv:
"Havde min Datter ikke for Dig bedet,
Da skulde det kostet Dit Liv?"

45. "I lade mine Sønner til Kirken komme
I lade dem Kristendom faae,
Jeg følger stolt Helle til Kirken idag,
Og aldrig mere derfra."

46. Og det da var Herr Gjøde
Satte sit Sværd mod en Sten:
"Nu skal jeg lade det kolde Jern
Læske al min Angest og Men."

47. Det meldte da Herr Gjøde,
Da Blodet randt hannem tildøde:
"Mine Sønner de ere mine ægte Børn
Over Gods og Guld det røde."
Herr Gjøde har talet med stolt Helleliile.

CXXXI.

Stolt Mettelil og Herr Nilus.

1ste Vers.

Fru Margrete ſidder i Bure,
Hun lærte ſin Datter ſaa prude;
Hun lærte hende at ſømme og ſye;
"Du ſkalt ikke gaae forlænge i By.
Saa forlader hun ſin Tvang.

2. At ſømme og ſye —
Du ſkalt ikke gaae for længe i By.
Du vogte Dig vel for Mundeglam,
For drukken Mand, ſom vil gjøre Dig Skam.
Saa forlader o. ſ. v.

3. For Mundeglam,
For drukken Mand, ſom vil gjøre Dig Skam.
Du vogte Dig vel for Herr Nilus bold,
Saa mangen ſtolt Jomfru tager han med Vold.
Saa forlader o ſ. v.

4. Herr Nilus hold,
Saa mangen stolt Jomfru tager han med Vold.
Herr Nilus er en svigefuld Svend,
Saa mangen Jomfru volder han Men.

5. En svigefuld Svend,
Saa mangen Jomfru volder han Men."
Svared' stolt Mette under Skarlagen smaa:
"Min kjære Moder! sig ikke saa.

6. Skarlagen smaa:
"Min kjære Moder! sig ikke saa.
Jeg haver det spurgt op under D,
Her Nilus sviger hverken Frue eller Mø.

7. Op under D,
Her Nilus sviger hverken Frue eller Mø.
Her Nilus er saa dannes en Mand,
Ingen skjøn Jomfru kommer han i Vaande.

8. Dannes en Mand,
Ingen skjøn Jomfru kommer han i Vaande."
Førend de Ord vel talede var'
Da kom Herr Nilus der ridende i Gaard.

9. Vel talede var'
Da kom Herr Nilus der ridende i Gaard.
Herr Nilus ind ad Døren tren,
Fru Margrete stander ham op igjen.

10. Ad Døren tren,
Fru Margrete ſtander ham op igjen.
"Hil ſidde I, Fru Margrete! I ſømmer Lin;
I give mig ſtolt Mette til Huſtru min.

11. Sømmer Lin —
I give mig ſtolt Mettelil til Huſtru min."
Fru Margrete blev ſaa ſnart at ſvare:
"Jeg kan mig dermed Intet bevare.

12. Snart at ſvare:
"Jeg kan mig dermed Intet bevare;
Det ſtaaer alt i Kongens Haand,
Han giver hende hvem han vil til Mand."

13. "I Kongens Haand
Han giver hende hvem han vil til Mand."
Ingen Fugl flyver ſaa faſt under Sky,
Som Herr Nilus rider ſin Ganger af By.

14. Faſt under Sky
Som Herr Nilus rider ſin Ganger af By.
Her Nilus drager i baade Sabel og Maard,
Saa rider han ſig til Kongens Gaard.

15. Sabel og Maard
Saa rider han ſig til Kongens Gaard.
Han rider ſig til Kongens Gaard,
Der beder han om det Spegl ſaa klar.

16. Kongens Gaard
Der beder han om det Spegl saa klar.
Midt i Gaarden han arler sit Skind,
Saa gaaer han i Loftet for Kongen ind.

17. Arler han Skind,
Saa gaaer han i Loftet for Kongen ind.
"Hil sidde I, Dan Konge! og drikke Vin!
Vil I give mig stolt Mette til Hustru min?"

18. Drikke Vin,
Vil I give mig stolt Mette til Hustru min?"
"Stolt Mettelil skalt Du til Hustru faae,
Og femten Borge med, ude ved Aa.

19. Til Hustru faae,
Og femten Borge med, ude ved Aa.
Jeg giver Dig med hende byggede Gaarde;
Herre Gud lade Dig og hende vel vorde!

20. Byggede Gaarde;
Herre Gud lade Dig og hende vel vorde!
Jeg giver Dig Karm af det røde Guld,
Herr Nilus, Du blive stolt Mettelil huld!"

21. Det røde Guld.
Herr Nilus, Du blive stolt Mettelil huld!"
Det svarede Dronningen af stor Harm:
"Det er for meget for et Slegfredbarn!"

22. Af stor Harm:
"Det er for meget for et Slegfredbarn!"
Det svarede Dronningen af stor Vrede:
"Selv vil jeg Hr. Nilus hans Brud rede."

23. Af stor Vrede:
"Selv vil jeg Herr Nilus hans Brud rede."
De reded' til Bryllup i Maaneder to,
Alt gik stolt Mette, hverken legte eller loe.

24. I Maaneder to,
Alt gik stolt Mette, hverken legte eller loe.
De førte Bruden til Herr Nilus's Gaard,
Der var ikke Mjøden og Vinen spart.

25. Herr Nilus's Gaard,
Der var ikke Mjøden og Vinen spart.
De løfted' Bruden af Karmen ned,
Kongen og Bispen de toge derved.

26. Af Karmen ned,
Kongen og Bispen de toge derved.
Saa leded' de Bruden i Salen ind,
Efter ginge Riddere, de bare hendes Skind.

27. I Salen ind,
Efter ginge Riddere, de bare hendes Skind.
De satte Bruden som de kunde bedst,
Dronningen selver sad hende næst.

28. De kunde bedst,
Dronningen selver sad hende næst.
Dronningen taler til Jomfruen sin:
"Du hente mig ind et Horn med Vin."

29. Jomfruen sin:
"Du hente mig ind et Horn med Vin.
Du hente mig ind et dyrebart Horn,
Og kaste deri et Ædderkorn."

30. "Et dyrebart Horn,
Og kaste deri et Ædderkorn."
Den Jomfru hun ind i Salen tren;
Det Horn hun bar med Edder blændt.

31. I Salen tren
Det Horn hun bar med Edder blændt.
Dronningen tager det Horn til sig:
"Herr Nilus's Brud! I drikker med mig."

32. Det Horn til sig:
"Herr Nilus's Brud! I drikker med mig."
Dronningen drikker den unge Brud til;
Bruden siger nej, hun ikke vil.

33. Den unge Brud til;
Bruden siger nej, hun ikke vil.
"Og vilt Du ikke drikke med mig,
Da bliver Din Fader vist vred paa Dig."

34. "Drikke med mig,
Da bliver Din Fader vist vred paa Dig."
"Før min Fader skulde blive mig vred,
Da skal jeg drikke, det koste end min Død."

35. Blive mig vred,
Da skal jeg drikke, det koste end min Død."
Hun tog til Munden og af hun drak,
Guldbeltet af hendes Side sprak.

36. Af hun drak,
Guldbeltet af hendes Side sprak.
Bruden taler til Dronningen saa:
"Maa jeg mig til Brudehus gaae?"

37. Til Dronningen saa:
"Maa jeg mig til Brudehus gaae?"
"Du maa Dig ikke af Salen gaae,
Der kommer saa Mange, som tale derpaa."

38. "Af Salen gaae,
Der kommer saa Mange, som tale derpaa."
"Da maa de tale, som tale vil,
Den maa nu gaae, som trænger dertil."

39. "Som tale vil,
Den maa nu gaae, som trænger dertil."
De løfted' Bruden paa Gulvet ned,
Hun svonede og daanede strax derved.

40. Paa Gulvet ned,
Hun svonede og daanede strax derved.
Saa fulgte de Bruden til Brudehus,
For ginge de Riddere og bare Blus.

41. Til Brudehus,
For ginge de Riddere og bare Blus.
Satte de Bruden i Brudeseng,
Herr Nilus biede ikke ret længe.

42. I Brudeseng,
Herr Nilus biede ikke ret længe.
Saa lurked' han den Loftsdør saa bradt;
Alt det Folk bad hannem god Nat.

43. Loftsdør saa bradt,
Alt det Folk bad hannem god Nat.
Og der laae de den Nat saa lang;
Den unge Brud med saa megen Tvang.

44. Den Nat saa lang,
Den unge Brud med saa megen Tvang.
Aarle om Morgnen der Dagen var lys,
Hendes Moder ganger til Brudehus.

45. Dagen var lys,
Hendes Moder ganger til Brudehus.
"God Morgen, Hr. Nilus, det give Eder Gud!
Hvor har Eder lidet med Eders unge Brud?".

46. Det give Eder Gud!
Hvor har Eder lidet med Eders unge Brud?"
"Hun vrides og vendes som Øren i Klove,
Den lange Nat kunde hun ikke sove."

47. "Øren i Klove,
Den lange Nat kunde hun ikke sove."
"Hør Du, stolt Mettelil! Datter min,
Vil Du til Kirken med Moder Din?"

48. "Datter min,
Vil Du til Kirken med Moder Din?"
"Saamænd, kjære Moder! vil jeg saa,
Jeg vil til Kirken og aldrig derfra.

49. Vil jeg saa,
Jeg vil til Kirken og aldrig derfra.
Fuldvoxen blev I Kongens Slegfredviv,
Derfor maa jeg lade mit unge Liv."

50. "Slegfredviv;
Derfor maa jeg lade mit unge Liv."
Bruden hun staaer paa Kirkegaard,
Hun kejser sin Grav paa grønnen Jord.

51. Paa Kirkegaard,
Hun kejser sin Grav paa grønnen Jord:
"Herr Nilus giver jeg mit røde Guld;
Maatte jeg leve og han blev mig huld!

52. Mit røde Guld;
Maatte jeg leve og han blev mig huld!
Dronningen skal have mit Skarlagen rød,
Hun haver det voldet, at jeg maa døe.

53. Mit Skarlagen rød;
Hun haver det voldet, at jeg maa døe.'
Min Moder hun skal slet Intet have,
Hun fører mit Lig med Sorg til Grave.

54. Intet have,
Hun fører mit Lig med Sorg til Grave.
Hvergang hun mit Guld skulde see,
Da gjorde det hende i Hjertet vee."

55. "Guld skulde see,
Da gjorde det hende i Hjertet vee."
Bruden hun døde under langen Lest;
Herr Nilus døde paa sin høje Hest.

56. Under langen Lest;
Herr Nilus døde paa sin høje Hest.
Kongen derover stor Sorg monne bære;
Han lod de Lig begrave med Ære.
Saa forlader hun sin Tvang.

CXXXII.

Stolt Eline.

1ste Vers.

Det var bolde Herr Remold
Han red ſig under D,
Han fæſted' Herr Bondes Datter
Saa væn en Mø,
Hun ſveg ham i Søvne.

2. Han fæſted' Herr Bondes Datter,
Og førte hende hjem;
Kongen og vor Erkebiſkop
De rede med dem.
Hun ſveg ham o. ſ. v.

3. Saa førte de den unge Brud
Til Herr Remolds Gaard;
Der var ikke det røde Guld
For Legeren ſpart.
Hun ſveg ham o. ſ. v.

4. De fulgte Bruden i Salen
Fra Karmen ind.
Efter gik Riddere øg Svende
De bare hendes Skind.

5. Saa satte de den unge Brud
Paa Brudebænk,
Fremgik Riddere og Svende,
De bare hendes Skind.

6. Opstod stolten Eline
Med Kande i Haand,
Saa gik hun at skjænke Vin
Mens Dagen randt.

7. Saa gik hun at skjænke Vin
Mens Dagen randt.
Saa vredelig tog hun Sølvkar
Af Brudens Haand.

8. Saa skjænked' de den klare Vin
Den Dag saalænge.
Sildig om Aftnen fulgte de
Den Brud til Senge.

9. Saa fulgte de den unge Brud
Til Brudehus;
For gaae Riddere og Svende,
De bare Blus.

10. Saa satte de den unge Brud
I Brudeseng;
Opstod bolde Herr Remold
Han dvælede ikke længe.

11. Alle da monne de gode Folk
Af Brudehus gaae;
Uden stolt Elin', hun sig forstak
Under Silkeblaa.

12. Det meldte bolde Herr Remold,
Alt som han laa:
"Vil I mig sige, min unge Brud!
Her mellem os To.—

13. I sige mig det, min unge Brud!
En Lilievaand,
Hvor lyster Eder at sove
Hos troløs Mand?

14. Al min kristelig Tro jeg havde
Og Gud gav mig,
Den gav jeg hende, stolt Eline,
Før jeg loved Dig."

15. "Mens I havde saa væn en Maar
I Gaarde her,
Hvi red I da til min Faders Gaard
Og fæsted' mig der?

16. Mens I havde saa høvisk en Maar
I Eders Bo,
Hvi red I da til min Faders Gaard,
Gav mig Eders Tro?"

17. "Jeg vilde ej med stolt Eline
Leve Slegfredliv;
Thi loved' jeg Eder, Daumor!
Til Ægteviv."

18. Det svarede Jomfru Daumor
Saa dydelig:
"Saa vel maatte stolt Eline
Været Eders Lige."

19. Herr Remold vidste ikke Andet
End de vare ene to;
Da stod stolt Eline i Brudehus,
Og lytted' derpaa.

20. Det var i den første Søvne,
Herr Remold fik,
Da var det stolt Eline
Til Sengen gik.

21. Hun drog ud forgyldte Kniv
Af Ermet rød;
Hun slog til bolde Herr Remold
Saa han blev død.

22. Op da vaagned' den unge Brud
Og hvenede sig;
"Jeg beder Dig for den øverste Gud,
Slaa ikke mig!"

23. "Havde det ikke voldet de gode Ord,
Du taled' for mig,
Den samme Død, Herr Remold fik,
Havde jeg agtet Dig.

24. Sæt op nu Din Guldkrone
Og Dit Guldbaand;
Saa sandelig komst Du Jomfru
Fra Herr Remolds Haand.

25. Skynd Dig nu til Din Fader hjem
Og bær Guld saa rød;
Du kom vist af Remolds Gaard
Saa væn en Mø."

26. Den unge Brud foer til Faderen hjem
Med sorrigfuldt Mod;
Igjen laae bolde Herr Remold
Svømmed' i sit Blod.
Hun sveg ham i Søvne.

CXXXIII.

Esben og Malfred.

1ste Vers.

Der boer en Frue i Sjælland,
Hun har en Datter, en Lilievaand.
Men Søen roer aldrig.

2. Hun haver ikke Datter uden een,
Hin rige Herr Esben trolover den.
Men Søen o. s. v.

5. Herr Oluf og hans Datter sad over Bord,
De talede saa mangt et Gammens Ord.
Men Søen o. s. v,

4. "Min kjære Datter! det sig nu mig,
Alt om Herr Esben har lovet Dig?"
Men Søen o. s. v.

5. Længe sad stolt Malfred og tænkte derpaa,
Hvad Svar hun skulde sin Fader faae.

6. Alt som de sad og taled' de Ord,
Indkom liden Smaadreng og stædes for Bord.

7. "Her sidder I, Herr Oluf! er svøbt i Maard,
Her holder en Ridder udi vor Gaard."

8. Alle Jomfruer som der sadde, de loe,
Men Malfred hun rødmer som et Blod.

9. Her Esben han svøber sit Hoved i Skind,
Han gaaer i Loftet for Herr Oluf ind.

10. "Her sidder Du, Herr Oluf! og drikker Vin;
Giv mig stolt Malfred, Datter Din."

11. Det svarede Her Oluf, en Mand saa fin:
"Min Datter er Din og ikke min.

12. Min Datter har lovet med Dig at boe;
Mig haabes til Gud, Du bliver hende tro."

13. Der var Glæde og halv større Gammen,
Saa lode de give de unge To sammen.

14. I tolv Aar de tilsammen vare,
Og elleve Børn til Verden bare.

15. Det lakkede fast ad det trettende Aar,
Det tolvte Barn hun da med var.

16. "Nu vil jeg fare til Frender Dine,
Og bede til Barsel baade dem og mine."

17. "Hr. Esben! Hr. Esben! I drage ikke bort,
I fortryder det siden, naar det er gjort.

18. Bier til I seer hvor alting gaaer,
I drages til Minde, hvad for lang Tid er spaaet.

19. Det blev mig spaaet, mens jeg var ung,
At al min Skiæbne skulde blive mig tung.

20. Det blev mig spaaet, saa liden en Ms,
Jeg af mit tolvte Barn skulde døe."

21. "De Spaaqvinder vil jeg lade sætte i Band,
Og tage vor Lykke af Herre Guds Haand."

22. Herr Esben han udaf Gaarden red,
Igjen stod Fru Malfred, sine Hænder hun vred.

23. Fru Malfred gaaer sig til Bure i Løn,
Hun føder der strax saa væn en Søn.

24. Hun fødte en Søn alt med stor Nød,
Alt for det Barn saa maatte hun døe.

25. Der var stor Ynk øg halv større Harm,
Stolt Malfred døde i sin Moders Arm.

26. Alt det Hr. Esben paa Rejsen monne være,
Hver Nat han drømte om sin Hjertenskjære.

27. "Mig drømmer, mig drømmer, og det er saa;
Gud raade hvor stolt Malfred hun maa!"

28. Herr Esben han taler til Styresmand:
"Du vinde op Segl, Du vende til Land."

29. Her Esben han styrer sit Skib for Land,
Hans Sønner de gaae paa hviden Sand.

30. "Og hvi da Klæder I nu saa sort?
Alle vare I røde da jeg drog bort."

31. "Vi have forlovet vore Klæder rød,
Alt siden vor kjære Moder er død."

32. "Den Tale den troer jeg ingenlund,
Før jeg det hører af min Moders Mund."

33. Herr Esben han kom til Borgeled,
Ude stod hans Moder og hviltes derved.

34. "Min Moder, som staaer her svøbt i Skind:
Hvor lider hende, Malfred, Kjæresten min?"

35. "Stolt Malfred er syg, og ilde hun maa,
Hende gange de Fruer til og fra."

36. Her Esben klapper sin Moder ved Kind:
"Lader mig gaae til min Kjæreste ind."

37. "Her Esben! jeg siger Dig af stor Nød,
Stolt Malfred hun er i Barnsnød død."

38. Her Esben han falmer i Rosenskind:
"Da lader mig see Allerkjæreste min."

39. Herr Esben han gaaer i Stuen ind,
Og der finder han det lille Kind.

40. Han tog det Barn op samme Stund,
Han kyssed' det tusindgang' for dets Mund.

41. Saa lagdes Barnet i Buggen sin:
"Du seer ret aldrig mer Fader Din."

42. Han slog op over Malfred det hvide Lin,
Og minded' død Allerkjæreste sin.

43. Her Esben tyktes det var stor Nød,
Stolt Malfred var for hans skyld død.

44. Han tog en Guldring af sin Barm,
Og han satte den paa Ligets Arm.

45. "Tag Du den i Grav med Dig,
Mens Du maatte ikke leve med mig."

46. Han tog en Guldring af sin Finger,
Den gav han dem, de Klokker skulde ringe.

47. Han tog en Guldring af sin Taske,
Den gav han den, som Graven skulde kaste.

48. "Du kaste den Grav baade bred og lang,
Hun faaer ikke anden Kirkegang.

49. Du kaste den Grav baade bred og vid,
Jeg venter, jeg skal der selv udi."

50. Herr Esben drog ud forgyldte Kniv,
Han skilte sig ved sit unge Liv.

51. Det var Ynk og Sorg at sige,
De komme begge i een Grav tillige.
Men Søen roer aldrig.

CXXXIV.

Den onde Svigermoder.

1ste Vers.

Herr Volmor skulde af Landet fare,
Han flyede sin Moder sin Hustru at vare.
I lyder paa Raadet.

2. Stolt Lyborg gik i Dandsen og qvad;
Efter gik Fru Ingeborg med falsken Raad:
I lyder o. s. v.

3. "Maa jeg kun leve til Sommer og Høst,
Da skal jeg forvende Din savre Røst."
I lyder o. s. v.

4. Stolt Lyborgs Møer paa Gulvet sprang,
Og al den Aften hun for dem sang.
I lyder o. s. v.

5. Det var ikke Dage derefter uden to,
Stolt Lyborg fik Sot og syg hun laae.
I lyder o. s. v.

6. Stolt Lyborg fik Sot og syg hun laae.
Fru Ingeborg gaaer hende til og fra.

7. "Hør I, Fru Ingeborg! Moder min,
I give mig enten Vand eller Vin."

8. "Frosset er Vandet, og frossen er Vin,
Og frossen er Tappen i Tønden min.

9. Døren er lukket og Nøglen er borte,
Saamænd, Datter lille! jeg veed ikke hvort."

10. "Kan jeg da faae hverken Vand eller Vin,
Luk Døren op, lad Duggen drive ind.

11. Da lad den nørre Dør opslaae,
Saa god en Svale monne jeg da faae."

12. "Jeg skal lade den søndre Dør opslaae,
At den hede Sol kan til Dig indgaae."

13. "Krist give! jeg havde saa fuldtro en Ven,
Mit Bud vilde føre til min Moder i Løn."

14. Det svared' stolt Lyborgs egen Svend:
"Jeg bærer saa gjerne Eders Bud i Løn."

15. De vidste ikke Andet, end de vare ene to,
Da stod Fru Ingeborg og lytted' derpaa.

16. Den Svend sprang til sin Hest saa høj,
Han rendte saa fast, som Fuglen fløj.

17. Indkom den Svend i Kjortel rød:
"Eders Datter, Fru Lyborg, er snart død.

18. Hun bad Eder komme baade skjøt og bradt,
Hun lever ikke over i denne Nat."

19. Fru Mettelil taler til sine Drenge:
"I hente mig mine Heste af Enge."

20. Hestene løb, og Karmen randt,
Al den Dag medens Heden vandt.

21. Den Midsommers Sol, den skinner saa hed,
Stolt Lyborg daaner i sterken Vee.

22. Fru Ingeborg tager en Skaal med Guld,
Hun ganger i Loftet saa frydefuld:

23. "Hvo som Guld og Penge vil have,
Den hjelpe mig Lyborg levend' i Grave."

24. Saasnart da fik de Penge tilfulde,
De lagde den Lilie i sorten Muld.

25. Stolt Mettelil kom til Borgeled,
Der stod Fru Ingeborg og hviltes ved.

26. "Stolt Ingeborg! hør, hvad jeg siger Dig,
Hvor er min Datter? Dølg det ikke for mig."

27. "Det er ikke længer' end siden igaar,
Da lagde de hende i sorten Jord."

28. "Ti qver, stolt Ingeborg! sig ikke deraf,
Vis mig hen til min Datters Grav."

29. Stolt Mettelil over Stetten tren,
Stolt Lyborg raaber under Jorden igjen.

30. "Hvo som Guld og Sølv vil have,
Den hjelpe mig nu snarlig at grave."

31. De toge op stolt Lyborg som hun laae,
Hendes Moder slog over hende Skarlagen smaa.

32. "Sig mig nu, Lyborg! Datter min,
Mens Du kom levende til Moder Din,

33. Hvad Død da skal Fru Ingeborg have,
For hun vilde levende Dig begrave?"

34. "Vel vilde hun mig mit unge Liv røve;
Dog lad hende, kjæreste Moder! leve."

35. "Alt skal jeg lade Fru Ingeborg vide,
Hvad det er, paa en Ild at sidde."

36. Stolt Mettelil taler til Svende to:
"I lade en Ild paa Marken boe.

37. I hugge deri baade Ask og Eg,
Og deraf blive Luen qveg."

38. De førte Fru Ingeborg ude for By,
De brændte hende paa en Ild saa ny.

39. Herr Volmor han kom fra Leding hjem,
Saa stærke Tidender gaae ham igjen.

40. Saa stærke Tidender gaae ham igjen,
Hans Hustru var borte, hans Moder var brændt.

41. Han bød for stolt Lyborg Guld og Gave;
Han maatte den Lilie ret aldrig have.

42. Han bød for hende de Borge fem,
Stolt Lyborg vilde aldrig til ham hjem.

43. Hverken Bøn eller Gave kunde hende vinde,
Det voldte hans Moder den falske Qvinde.
I lyder paa Raadet.

CXXXV.

Liden Kirſtin.

1ſte Vers.

Det var danſke Dronning
Hun ſkulde af Landet fare;
Saa ſaare græd hun liden Kirſtin,
Hun ſkulde med i den Skare.
Det er end ſaa høviſk en Ridder, den Jom-
fru troloved.

2. Og det var Herr Peder
Han tog liden Kirſtin for ſig:
"Først Du kommer i fremmed Land,
Saaſnart da glemmer Du mig."
Det er end o. ſ. v.

3. Det meldte liden Kirſtin,
Hun meldte et Ord med Ære:
"Ret aldrig kommer jeg ſaa lang en Vej,
En Anden bliver mig ſaa kjær."
Det er end o. ſ. v.

4. Det var liden Kirstin,
Hun red af Slottet ned;
Hun bad Fader og Moder god Nat;
De saaes aldrig mere ved.

5. Det var ikke derefter
Uden en stakket Tid,
Da lyster det Herr Peder,
Alt efter den Jomfru at ride.

6. Liden Kirstin staaer i Højeloft,
Og seer hun ud saa vide,
Der seer hun hvor Herr Peder
I grønnen Lund mon ride.

7. "Hisset seer jeg Herr Peder,
Jeg kjender hans Ganger hvid;
Det vil jeg for Sanden sige,
At bejle kommer han hid."

8. Midt udi den Borgegaard
Der arler han sit Skind,
Saa gaaer han i Højeloft,
For Dronningens Jomfruer ind.

9. Alle da sadde de Jomfruer
Og smilede under Skind,
Foruden hin liden Kirstin,
Hun rødmer i sin Kind.

10. "Hør I det, liden Kirstin!
Hvor tykkes det Eder at være?
Jeg vil gaae i Højeloft
Og fæste Eder med Ære."

11. Det svarede liden Kirstin
Med Tugt og høviske Sinde:
"Jeg haver Eder kjær over Verdens Guld,
Gjerne stæder jeg dertil mit Minde."

12. Det da var Herr Peder,
Han gaaer för Dronningen at staae,
Saa favrlige lode ham alle hans Lader,
Saa rede hannem Ordene laae.

13. "Hil sidde I, danske Dronning
Og naadigste Frue min!
Maa jeg vel bede til min Kjære
Af Eder hin liden Kirstin?"

14. Det meldte danske Dronning,
Da hun havde hørt hans Ord:
"Saamænd ved, Herr Peder!
I hende ret aldrig faaer."

15. Det da var Herr Peder
Han gaaer af Slottet ned,
Han sukked' og han sørgede,
Saa saare sine Hænder han vred.

16. Liden Kirstin sidder i Fruerstue,
Hun syer med Silke og Guld;
Hun skjæmter og hun taler,
Dog Hjertet var sorrigfuld.

17. Saa tungt faldt det de unge To
De maatte den Lykke ej nyde. —
Herr Lave han stunder ad Hoffet til,
At bejle saa monne han ride.

18. Dronningen stander i Højeloft
Hun seer over Mark og Hede,
Der seer hun hvor Herr Lave kommer,
Hun smiler af hjertelig Glæde.

19. Hun taler til hin liden Kirstin:
"Du klæde Dig pyntelig,
Det vil jeg for Sanden sige,
Herr Lave vil bejle til Dig."

20. Det da svarede liden Kirstin,
En Jomfru med en af de bedste:
"Det plejer ingen god Mø at gjøre,
At pynte sig for kommende Gjæster."

21. Herr Lave han kom i Borgegaard,
Han svøber sit Hoved i Skind;
Saa gaaer han i Højeloft
For danske Dronning ind.

22. "Hil sidde I, danske Dronning!
En Frue saa mild og blid;
Jeg beder om hin liden Kirstin,
Min Bøn vilde I mig vide."

23. Det var danske Dronning
Hun svared' et Ord med Ære:
"Saamænd ved, Herr Lave!
Mig tykkes det vel at være.

24. I staae op, to af mine Jomfruer,
Og snakke med hannem baade;
Imedens jeg hører liden Kirstins Ord,
Hvorledes hun er tilmode."

25. Opstod danske Dronning
Slog over sig Fløjel blaa,
Saa gaaer hun i Højeloft
For liden Kirstin at staae.

26. Det var danske Dronning
Hun ind ad Døren tren,
Alle der vare, de stolte Jomfruer,
De stode hende op igjen.

27. Alle der vare, de stolte Jomfruer,
De stode hende op igjen,
Uden hun hin liden Kirstin,
Hun havde i Hjertet stor Men.

28. "Hil sidde Du, min Søsterdatter!
Vel vorde Dig alle Dine Dage!
Og Dig beder Herr Lave,
Du lad Dig det vel behage."

29. Dertil svarede liden Kirstin,
Hun fældte saa modige Taarer:
"Saamænd ved, kjæreste Moster!
Jeg vil i Kloster inden Aare."

30. Ind saa kom den lille Smaadreng
Var klædt i Kjortel rød:
"I lader Eder mindes det, liden Kirstin!
Herr Peder af Sorrig er død."

31. Længe stod hun liden Kirstin,
Hun var i Huen saa mod;
Saa blegnede hun og daanede ned,
Laae død for Dronningens Fod.

32. Liden Kirstin hun døde i Dronningens Arm,
Hun tyktes det ilde at være.
Saa skulde man aldrig skille dem ad,
Som ville tilsammen i Ære.
Det er end saa høvisk en Ridder, den Jomfru troloved.

CXXXVI.

Hertug Hildebrand og liden Kirstin.

1ste Vers.

Der var Drik paa Helle,
Der drukke Kjæmper snelle.
Ihvor langt som I vil.

2. Paa Helle,
Der drukke Kjæmper snelle.
Der var hos hin liden Kirstin,
Og stolten Karen, en Jomfru fin.
Ihvor langt o. s. v.

3. Liden Kirstin,
Og stolten Karen, en Jomfru fin.
Og de vare dem i Trætte,
Hvilken fejrest Haar der aatte.
I hvor langt o. s. v.

4. I Trætte,
Hvilken fejreſt Haar der aatte.
Liden Kirſtin fejreſt havde Haar;
Men, hvilken af dem bedſt byrdig var.

5. Havde Haar;
Men, hvilken af dem bedſt byrdig var.
Liden Kirſtin var ſaa væn en Mø,
Hende bade ſaa rige Bejler' under D.

6. Væn en Mø,
Hende bade ſaa rige Bejler' under D.
Hende bad Hertug Hildebrand,
Kongens Søn af Engelland.

7. Hildebrand,
Kongens Søn af Engelland.
Han gav hende Guld ſaa rød,
Han kunde ikke faae den vænne Mø.

8. Guld ſaa rød,
Han kunde ikke faae den vænne Mø.
Han gav hende de Guldringe ſmaa,
Dog kunde han ikke den Jomfru faae.

9. Guldringe ſmaa,
Dog kunde han ikke den Jomfru faae.
"Da ſkal jeg hende med Vold borttage,
Mens hun for Æven mig ikke vil have!

10. "Vold borttage,
Mens hun for Æren mig ikke vil have!"
Det stod saa hen fire Vintres Tid,
Den Jomfru torde ikke til Kirken ride.

11. Vintres Tid,
Den Jomfru torde ikke til Kirken ride.
Det var en hellig Paaskedag,
Da lyster det Spegl til Kirken at age.

12. Paaskedag,
Da lyster det Spegl til Kirken at age.
Den Jomfru kom i grønnen Lund,
Da mødte hun Hildebrand i kranken Stund.

13. Grønnen Lund,
Der møder hun Hildebrand i kranken Stund.
Han red sig til hængende Karm,
Han minded' den Jomfru, tog hende i Arm.

14. Hængende Karm,
Han minded' den Jomfru, tog hende i Arm.
Han tog Jomfruen ved hviden Haand,
Han bandt hende ved sit Sadelbaand.

15. Hviden Haand,
Han bandt hende ved sit Sadelbaand.
Baade Bække og dybe Sige
Rider Hildebrand over tillige.

16. Dybe Sige
Rider Hildebrand over tillige.
Det var aldrig saa bred en Dam,
Hildebrands Ganger jo over svam.

17. Bred en Dam,
Hildebrands Ganger jo over svam.
Det var aldrig saa liden en Qvist,
Den jo tog Guldet af Jomfruens Bryst.

18. Liden en Qvist,
Den jo tog Guldet af Jomfruens Bryst.
Det var aldrig saa liden en Rod,
Den jo stod blodig i Jomfruens Fod.

19. Liden en Rod,
Den jo stod blodig i Jomfruens Fod.
Da de kom i grønnen Lund,
Bad Jomfruen der at hvile en Stund.

20. Grønnen Lund,
Bad Jomfruen der at hvile en Stund.
"Ikke saa vil jeg hvile med Dig;
For Du vilde ej trolove mig."

21. "Hvile med Dig;
For Du vilde aldrig trolove mig."
"Vilt Du ikke hvile med mig,
Vive kan jeg ej meer følge Dig.

22. Hvile med mig,
Ilive kan jeg ej meer følge Dig.
Du tage min Serk, saa blodig den er,
Og den hjem til min Moder før.

23. Blodig den er,
Og den hjem til min Moder før.
Bed hende, den blege og toe vel ud;
Hun seer mig i den ret aldrig Brud.

24. Toe vel ud,
Hun seer mig den ret aldrig Brud.
Bed hende, den toe og blege hvid,
Og med den imorgen selv komme hid.

25. Blege hvid,
Og med den imorgen selv komme hid.
Om hun ej finder mig levende for sig,
Da bed hende komme og følge mit Lig.

26. Levende for sig,
Da bed hende komme og følge mit Lig."
Hildebrand ned fra Gangeren sprang,
Med gyldent Bidsel i hviden Haand.

27. Gangeren sprang,
Med gyldent Bidsel i hviden Haand.
Hildebrand fik aldrig større Qvide:
Jomfruen døde alt ved hans Side.

28. Større Qvide:
Jomfruen døde alt ved hans Side.
Hildebrand fik aldrig større Harm:
Jomfruen døde alt i hans Arm.

29. Større Harm:
Jomfruen døde alt i hans Arm.
"Nu skal jeg lade det kolde Staal
Raade for Skjæl og Skriftemaal!

30. Kolde Staal
Raade for Skjæl og Skriftemaal!
Nu skal jeg lade det kolde Jern
Slukke baade Sorg og Hjertets Harm!

31. "Kolde Jern
Slukke baade Sorg og Hjertets Harm."
Hildebrand var den Død uværd';
Han stak sig paa sit eget Sværd.

32. Død uværd;
Han stak sig paa sit eget Sværd.
Han satte Sværdet mod en Sten,
Odden gjorde hans Hjerte Men.
Ihvor langt som I vil.

CXXXVII.

Den daarede Uforsigtige.

1ste Vers.

Ørnen sidder paa højen Hald,
Og Linden den stander i dyben Dal,
Forinden den Lind der synger en Stær.
Men Svenden den glemmer hun aldrig.

2. Forinden den Lind der synger en Stær.
Det er saa favert paa Bovet Kjær,
Der voxer op Lind, der synger Stær;
Men Svenden o: s. v.

3. Der voxer op Lind, der synger Stær;
Men Bølgen bryder den haarde Knør,
Og Bølgen bryder den haarde Eg.
Men Svenden o. s. v.

4. Og Bølgen bryder den haarde Eg;
Mens hjertelig Sorg gjør Kinden bleg;
Den gjør den baade bleg og dum.
Men Svenden o. s. v.

5. Den gjør den baade bleg dum,
Og Rosenskinder dem vender den om,
Den vender dem om, som Dug for Sol.

6. Den vender dem om, som Dug for Sol,
Og skifter dem om saa mangefold.
Den Ridder tager Høg, og Svenden tager Hund.

7. Ridder tager Høg, og Svenden tager Hund,
Saa rider de dem i Rosenslund.
Han hug den Have, han satte den Snare.

8. Han hug den Have, han satte den Snare;
Saa plejer den Ridder efter Dyr at fare.
Han fanger de Dyr baade store og smaa.

9. Han fanger de Dyr baade store og smaa,
Han griber der Hind og raasken Raa.
Og der kom løbende saa vild en Hjort.

10. Og der kom løbende saa vild en Hjort,
De andre smaa Dyr han jagede bort.
Saa maa den under, som mindst formaaer.

11. Saa maa den under, som mindst formaaer.
Den Jæger lod sig dog ikke forsmaa,
Han fandt der under den Lind saa grøn —

12. Han fandt der under den Lind saa grøn
En Jomfru som stod der udi Løn.
Han hilsede hende den Jomfru væn.

13. Han hilsede hende den Jomfru væn,
I mørken Nat, under Linden grøn,
"Hvad heller staaer I for Fuglesang?

14. Hvad heller staaer I for Fuglesang,
Eller I staaer her for Ridderes Gang?"
"Jeg staaer her paa min egen Tro.

15. Jeg staaer her paa min egen Tro,
Her vil jeg bygge og ene boe."
"Du love mig, kjæreste Jomfru fin!

16. Du love mig, kjæreste Jomfru fin!
Eller hvo har fanget Troen Din?
Jeg beder Du dølge det ikke for mig."

17. "Ikke saa vil jeg dølge for Dig,
En Ridder fra Skaane har lovet mig."
"Lad hannem fare og følg Du mig.

18. Lad hannem fare og lov Du mig,
Saa trofast vil jeg være Dig.
Jeg giver Dig det Guld saa rød.

19. Jeg giver Dig det Guld saa rød,
Jeg tager Dig til min Fæstemø."
Og det var saa lidt udi hans Agt.

20. Og det var saa lidet udi hans Agt;
Dog gav hun hans Ord og Løfte Magt,
Og troede paa Ungersvends løse Tale.

21. Hun troede paa Ungersvends lose Tale,
Hun havde en Drm og Aal ved Hale.
Og der laae de den Nat saa lang.

22. Og der laae de den Nat saa lang,
De lytted' paa Fryd og Fuglesang.
Aarle om Morgenen, det var Dag,

23. Aarle om Morgenen, det var Dag,
Den Ridder blev borte, det var hendes Klag'.
Forinden den Lind der qviddrer en Stær.

24. Forinden den Lind der qviddrer en Stær,
Udi haarden Bølge der brydes den Knør,
Og Bølgen bryder den haarde Eg.

25. Og Bølgen bryder den haarde Eg.
Vel er den Jomfru som Æren ej sveg!
Dog sviges en daarlig Jomfru paa Love.

26. Saa sviges en daarlig Jomfru paa Love;
Thi raader jeg hver som rider til Hove,
At vare sin Ære og gjemme den vel.

27. At vare sin Ære og gjemme den vel;
En Usling Du est, naar den Dig fejler.
I Andres Skade maa Du Dig spegle.
Men Svendens Svig glemmer hun aldrig.

CXXXVIII.

Grevens Datter af Vendel.

1ste Vers.

Jeg blev født saa spæd udi Bur,
Blandt Fruer og andre Møer;
Svøbte de mig udi Silke-Lagen,
Og saa udi Skarlagen rød,
Der ingen Mand skulde min Sorg alt vide.

2. Saa tidlig fik jeg Stifmoder,
Hun var mig ikke god;
Hun lagte mig i et forgyldt Skrin,
Hun skjød mig ud for Flod.
Der ingen Mand o. s. v.

3. Den ene Bølge bar mig til Land,
Den anden slog mig fra;
End gjorde Herre Gud min Lykke saa god,
Jeg kom paa Grunden at staae.
Der ingen Mand o. s. v.

4. Den Flod drev mig med sig til Land,
Den Ebbe tog mig derfra;
Aldrig hørte Nogen et Kongebarn,
Der saadanne Bør monne faae.

5. Paa sidst gjorde Gud min Lykke saa god,
At Søen blæste mig til Land;
Der kom gangendes saa vild en Ulv
Alt paa den hvide Sand.

6. Der kom gangendes Ulven hin graa,
Han tog mig i sin Mund;
Saa førte han mig saa listelig
Hen ind i grønnen Lund.

7. Den samme Ulv var mig saa blid,
Han lagde mig under et Træ;
Der kom løbendes saa rask en Hind,
Den bar mig i sin Læ.

8. Saa fostred' den mig udi Vintre,
Og saa udi Vintre to;
Først nam jeg at krybe,
Og siden nam jeg at gaae.

9. Der var jeg udi otte samfulde Aar,
Udi den vilde Skov;
Jeg sov saa mangen søder Søvn
Forinden den Hinde-Bov.

10. Jeg havde ikke andet til Klæder og Skjul
End som den grønne Lind;
Ikke saa havde jeg anden Fostermoder
End som den vilde Hind.

11. Der kom ridendes frem en Ridder,
En Ridder meget bold:
Han skjød min Fostermoder ihjel
Alt paa den grønne Vold.

12. Han skjød ihjel min kjære Fostermoder,
Og gjorde os denne Vold;
Han svøbte mig i sin Kjortel blaa,
Og lagde mig i sit Skjold.

13. Den samme rigeste Ridder
Fostred mig i sit eget Bur;
Der var jeg hos hannem saa længe,
Jeg blev hans egen Brud.

14. Han havde sig omspurgt og ledt,
Min Fader var en Greve
Udi Vendels Land, over Slotte og Borg
En Herre, der han monne leve.

15. Den første Nat vi sammen sov,
Kom mig til megen Qvide;
Der kommer hans Fiender ridendes i Gaard,
De sloge hannem ved min Side.

16. Den første Nat vi sammen laae,
Blev mig til Angest og Harm;
Hans Fiender brøde den Brudehus-Dør,
De slog hannem i min Arm.

17. Saa ginge de mine Venner i Raad,
Gave mig en anden Mand;
Prioren var han i Klosteret,
Herr Nilaus saa hedte han.

18. Det første jeg udi Klosteret kom,
De Nonner mig vel kjendte;
De svore om den overste Gud,
At Prioren var min Frende.

19. Saa fulgte de hannem foroven den By,
Der stenede de hannem ihjel;
Jeg stod saa nær jeg saae derpaa,
Jeg lidte ikke meget vel.

20. Paany da ginge mine Venner i Raad,
Gave mig mit tredie Gift,
Kongens Søn af Engelland,
Han hedte Herr Engelbret.

21. Saa vare vi sammen udi Vintre,
Ja vel i Vintre ni;
Det vil jeg for Sanden sige,
Jeg fødte de Sønner ti.

22. Saa kom der Orlog paa det Land
Mig til stor Sorg og Qvide;
De sloge ihjel Herr Engelbret
Og saa mine Sønner ni.

23. De sloge ihjel baade Sønner og Mand,
Det maa jeg højligen kære;
Den tiende Søn de af Landet tog,
Jeg seer hannem aldrig mere.

24. Nu er min Sorg saa mangefold,
Som Jomfruer de spinde Guld;
Herre Gud glæde Herr Engelbret,
Han var saa dydefuld.

25. Nu vil jeg mig i Kloster give,
I Kloster under Ø;
Jeg vil mig ret aldrig Mand give,
Jeg vil i Sorgen døe.

26. Al min lønlige Sorrig
Den vil jea træde under Fod;
Deslængere det jeg sørger,
Desværre da er min Bod.
Der ingen Mand skulde min Sorg alt vide.

CXXXIX.

Palle, Baar, og Liden.

1ste Vers.

Liden han rider til Tinge,
Beder skue sine dødelige Saar;
"Og det gjorde mig aldrig nogen Verdsens Mand,
Foruden min Broder Baar."
Der de ikke ride maatte.

2. Opstod unge Herr Baar,
Og byder han for sig Lov:
"Og jeg byder Dig baade Guld og Sølv,
Dertil min fædrene Skov."
Der de o. s. v.

3. "Have Du selv Dit hvide Sølv,
Dertil Dit Guld saa rød!
Seer Du denne liden hvide Haand,
Og den skal vorde Din Død."
Der de o. s. v.

4. Palle og Baar ride af Landsting,
De vide sig ingen Sag;
Liden og hans Svende fem
De fulgte dem fast paa Bag.

5. Palle, Baar, og Liden vare tre,
De mødtes under grønnen Lide;
Det var stor Ynk at see derpaa,
Hvor Sverde de runde af Skede.

6. Først vog han sin Broder Palle,
Og saa da vog han Baar;
Det vil jeg for Sanden sige,
Liden fik selv sit Banesaar.

7. Op saa toge de Palle og Baar,
Og førte dennem til By;
Liden han ligger i Rosenslund
Saa blodig under aaben Sky.

8. Nu ligger Liden for Ugle og Ørn,
Og andre Dyr til Føde;
Det spurgte hjem hans Fæstemø,
Hun sørger sig selv tildøde.

9. Havde han lydt sin Moders Ord,
Og talet sin Sag med Rette,
Da havde hans Brødre været uslagen,
Og skilt havde været deres Trætte.

10. Saa saare sørger stolt Metteliłle
Alt for sine Sønner tre;
Herre Gud naade mig den svigfuld Stund,
Jeg Eder med Øjen skulde see.

11. Saa saare græd hun for Palle,
End mere græd hun for Baar;
Men allermest græd hun for Liden,
Han kom i heden Jord.
Der de ikke ride maatte.

CXL.

Oluf Strangeſøn og unge Hafburd.

1ſte Vers.

Det var Oluf Strangeſøn
Og ſaa hin unge Hafburd,
Og de tjente dennem ſaalænge
I Danner-Kongens Gaard.
Saa brænder deres Gods inde paa Ryland.

2. Og de tjente dennem ſaa længe
Paa Danner-Kongens Bedſte;
Saa yppede de dennem en Trætte
Om begge deres gode Heſte.
Saa brænder o. ſ. v.

3. De vilde og Dyſten prøve
Alt om ſaa væn en Viv;
Det vil jeg for Sanden ſige,
Det koſted' deres unge Liv.
Saa brænder o. ſ. v.

4. "Hør Du, kjære Oluf Strangesøn!
Alt hvad jeg siger til Dig;
Og Du skal fægte med mig i Dag,
Eller Du skal rende med mig."

5. "Og hør Du, ungen Hafburd!
Jeg vil ikke med Dig trette;
Din Moder var min gode Gudmoder,
Hun skal ikke for os græde."

6. "Og er min Moder Din gode Gudmoder,
Og siger Du det med Skjæl;
Gud lad Dig aldrig blive Dannemand lig
Foruden Du dyster med mig.

7. Jeg kan ikke rose mine Hunde,
Som dennem ingen Gang haver friist;
Men det vil jeg for Sanden sige,
Saa rask da haver jeg Hest."

8. "Gud veed det er mig saare imod,
At jeg skal med Dig stride;
Men hedder jeg Oluf Strængesøn,
Skal jeg Dig imorgen bide."

9. Aarle var det en Morgenstund,
Og længe før Lærken hun sang,
Op da stod han Oluf Strangesøn,
Han klædte sig for sin Seng.

10. Aarle om Morgenen til god Tid,
Langt førre den Dag gjordes lys,
Saa mange da vare de sadlede Heste
Alt for det Dyste-Hus.

11. Den første Dyst de sammen red,
Begyndte deres Heste at lege;
Og der stod Fruer og stolte Jomfruer,
De bleve i Kinder saa blege.

12. Den anden Dyst de sammen red,
Da knælede Hafburds Hest;
"Saa mangen Dyst den haver jeg reden,
Jeg frygter denne bliver mig værst."

13. Den tredie Dyst de sammen red,
Og da blev Hafburd saar';
Og der stode Fruer og stolte Jomfruer,
De fældte saa modige Taare.

14. Den fjerde Dyst de sammen red,
Og da blev Hafburd nær død;
Og der stode Fruer og Dronningen selv,
De daaned' under Skarlagen rød.

15. Det var Oluf Strangeføn,
Han tog ham i sin Arm;
Du sætte Dig nu paa min Hest,
Forlad mig al Din Harm.

16. "Gjerne vil jeg tilgive Dig,
Jeg agter ej om Din Hest;
Jeg beder Dig for den øverste Gud,
At Du nu flyer mig Præst."

17. "Jeg beder Dig for den øverste Gud,
Forlad mig nu Din Død;
Gud veed det er mig saare imod,
At jeg saa mod Dig brød."

18. "Fuld gjerne tilgiver jeg Dig min Død;
Gud løse saa vel vor Qvide!
Men det vil koste Dit unge Liv,
Om min Fader det faaer at vide."

19. Og det var Oluf Strangeføn,
Og taler han til sin Hest:
Nu tykkes mig selv udi mit Sind,
At Skoven vil skjule os best.

20. Og det var Oluf Strangeføn,
Slog op med hviden Haand:
"Give det Gud Fader i Himmerig,
Jeg kunde Skoven naae!"

21. Dertil svarede Danner-Konning,
Han holdt der lidet fra:
"Og det forbyde den øverste Gud,
At Du skulde Skoven naae."

22. Og nu ligger ungen Hafburd,
Og er ſlagen død fra Heſt;
Oluf Strangeſøn er en fredløs Mand,
Og Skoven ſkjuler hannem beſt.

23. Og nu ligger ungen Hafburd,
Og Blodet rinder hannem tildøde;
Oluf Strangeſøn rider til Jorſals Land,
Han kan vel tjene ſin Føde.

24. "I give mig Vand og læſke min Tørſt,
Jeg drikker det heller end Vin;'
Ret aldrig kommer jeg fra Jorſal hjem,
At tale med Moder min."

25. Tak ſaa have Oluf Strangeſøn,
Han var ikke meget ſeen;
Og han red ſig af Landet ud
Fra Kongen og alle hans Mænd.
Saa brænder deres Gods inde paa Ryland.

CXLI.

Herr Ove og Herr Torkild.

1ste Vers.

Herr Ove han vogner om Midienat,
Sine stærke Drømme siger han saa bradt.
Hr. Oves Svende ride vilde gjennem Skoven.

2. Om Midienat,—
Sine stærke Drømme siger han saa bradt.
"Mig tyktes, at de Bjørne tre
Alt for min Seng saa stode de.
Hr. Oves Svende o. s. v.

3. De Bjørne tre,—
Alt for min Seng saa stode de.—
Mig tyktes, at den første
Han havde mig spendt udi Bryste.
Hr. Oves Svende o. s. v.

4. Den første
Han havde mig spendt udi Bryste.
Og mig tyktes, at den anden
Han havde mig spendt med Rammer.

5. Og mig tyktes, at den tredie
Han havde mig spendt udi Midie.

6. Og mig syntes, at den lille Hund
Han bar mit Hoved udi Rosens Lund.

7. Og mig drømte, at de Falke to
De toge mit Hjerte imellem deres Klo."

8. Det svarede Hr. Oves næste Svend,
Han kunde vel raade Herr Oves Drøm.

9. "Hr. Ove! I lade Eders Ydsted Red,
I vide saa vel, Hr. Torkild er vred."

10. "Det jeg vidste, al Skaane er vred,
Jeg skal ikke lade mit Ydsted Red.

11. I lader i Skaale, I drikke mig til,
Det vorder vel godt, naar Herre Gud vil.

12. For Herr Torkild bær jeg ingen Fare,
Jeg veed, hvormed jeg skal hannem svare."

13. Hr. Ove han rider gjennem Ydsted By,
Hannem fulgte vel hundrede Glavind i Sky.

14. Hr. Ove han rider gjennem Ydsted Gade,
Hannem fulgte vel hundrede Hofmænd i Plade.

15. Hr. Thorkild og hans Svende fem
Udi Harniſk saa klædte de dem.

16. Hr. Thorkild og hans Svende ni
Udi Harniſk saa klædte han alle de.

17. Hr. Ove han hørte de Heste knye,
Han kunde ikke for fine Fiender flye.

18. Thi lod han staae ad Klosterport',
Og alle sine Svende dem viste han bort.

19. Hr. Ove og hans liden Smaadreng
I Klosterstuen saa ginge de dem.

20. Torkild han gaaer Hr. Ove imod:
"Du vejed min Morbroder, gav mig ej Bod."

21. Hr. Ove støder op Muld med Fod:
"Der haver Du for Din Morbroder Bod."

22. Hr. Torkild han sit Sværd uddrog,
Hr. Ove han ned til Jorden hug.

23. Hr. Torkild han triner til sin Hest:
"Mig tykkes, at Skoven er mig bedst."

24. Hr. Torkild han rider over Nybro,
Og alle de Fiælle dem løste han af.

25. Hr. Torkild rider op i Tostrup Gaard,
Udstaaer Hr. Anders Nielsen var svøbt udi
Maard.

26. Hr. Torkild han blæser i forgyldte Horn:
Nu haver jeg vejet den skaanske Bjørn.

27. Anders Nielsen monne saa inderlig lee:
"Det var saa ilde, den Skade skulde skee."
Hr. Oves Svende ride vilde gjennem Skoven.

CXLII.

Knud af Borg.

1ste Vers.

Ville I høre og lyde,
Det jeg nu qvæder forsand,
Huru liden Kirstin
Sin Sorrig ej forvandt.
Deraf vor Sorg fordrives.

2. Først døde Jomfruens Fader,
Og saa hendes kjær' Moder;
Saa døde Junker Valdemar,
Jomfruens yngste Broder.
Deraf vor Sorg fordrives.

3. Hende bedes en Kongesøn,
Den vilde hun ikke hâ,
Men hende bad saa rig en Ridder,
Og hannem sagde hun Ja.
Deraf vor Sorg fordrives.

4. Hende bad saa rig en Ridder,
Og han hedte Knud af Borg;
Han levede med hende en stakket Stund,
Deraf yppes Jomfruens Sorg.

5. Knud han gaaer i Kjelderen,
Han smager baade Mjød og Vin:
"Bede vi Dannerkongen,
Til vores Bryllup ind!"

6. Svared det liden Kirstin,
Og hende randt Taare paa Kind:
"Bede vi Dannerkongen,
Vor Glæde hun bliver mindre."

7. Det var liden Knud af Borg,
Han beder sadle sin Hest:
"Vi ville ride til Stranden ud,
Og byde Kongen til Gjæst."

8. Det var liden Knud af Borg,
Han red ud med den Strand;
Det var den unge Konning,
Han ganger paa hviden Sand.

9. "Hør I Dannerkonning!
Vil I gjøre mig den Ære
At blive hos mig i denne Dag,
Mit Bryllup vil jeg gjøre."

10. "Du have Tak, liden Knud af Borg!
Du hav Tak for Din Møde;
Jeg havde vel til Bryllup kommet,
Det Du havde mig ej bødet."

11. Saa satte de det Folk i Ring,
Som de kunde allerbedst;
Det var Dannerkongen,
Sad Bruden allernæst.

12. Saa drukke de den brune Mjød,
Og saa den klare Vin;
Alt sad hun liden Kirsten
Med Haanden under Kind.

13. Det var liden Knud af Borg,
Klapped hende ved forrigfuld Kind:
"Hvi sørger I saa saare,
Hjertallerkjæreste min?

14. Hør' I liden Kirsten!
Hvi gjøres Eders Kinder saa bleg'?
Hvad heller har I det fanget
Af Harpe- eller Pibe-leg?"

15. "Jeg haver det ikke af Harpeslet,
Og ikke af Pibeleg;
Det er mere i mit Sind,
Kongen tænker mod Eder Svig.

16. I vogte Eder, liden Knud af Borg!
Thi Kongen vil Eder ilde;
Han bød to af sine gjæveste Riddere,
Eders unge Liv at spilde."

17. "I tige qvær, liden Kirsten!
I tage det Intet til Fare;
Jeg vil graae i Hejeloft,
Og drage paa Brynien haarde."

18. Det var ungen Konning,
Han taler til sine Mænd:
"Hvilken af mine Dannesvenne
Vil følge min Brud til Seng?

19. Hvilken af mine danske Hofmænd
Vil følge den Brud at sove?
Hvilken af mine danske Hofmænd
Vil veje liden Knud i Stove?"

20. Alle da ville de danske Hofmænd
Følge den Brud at sove;
Kun faa af de danske Hofmænd
Vilde veje liden Knud i Stove.

21. Det var Dannerkonning,
Satte sig i Sengen ned,
Det da var den unge Brud,
Hun vendtes til Væggen derved.

22. "Jeg beder Eder, Herre Konning!
Alt for min megen Møde,
Lader mig Jomfru een Nat sove,
Alt for den haarde Død."

23. Den første Nat de sammen sov,
Hun undte hannem ikke vel;
Den anden Nat derefter kom,
Da slog hun ham ihjel.

24. "Lig Du der, Danner-Konning!
Herre Gud løse vel min Sorg!
Det gjorde mig saa ilde i Hjerte,
Du vogst liden Knud af Borg."
Deraf vor Sorg fordrives.

CXLIII.

Axel Thorsen og Skjøn Valborg.

1ste Vers.

De legte Guldtavel ved breden Bord,
I Glæde og Lyst med alle;
De Fruer tvende med Ære stor.
Saa underlig Legen mon falde.
Thi Lykken vender sig ofte om.

2. De Terning' løbe saa ofte omkring,
De sig saa snart monne vende;
Saa gjør og Lykkens Hjul udi Ring,
Deńs Løb man neppe kan kjende.
Thi Lykken o. s. v.

3. Fru Julli og Dronning Malfred,
De legte Guldtavel med Ære;
Paa Gulvet ganger det Barn derved,
Det legte med Æble og Pære.
Men Lykken o. s. v.

4. Paa Gulvet ganger det Barn saa væn,
Det leger med Æble og Blomme;
Da indkom Hr. Axel Thordsen,
Han agter til Rom at komme.

5. Han hilsede Fruer og Jomfruer skjøn,
Hannem fulgte baade Tugt og Snilde;
Han elskte det ædle Barn udi Løn,
Men Lykken vilde for dem spille.

6. Paa Armen tog han den liden Dukke,
Klapped hende ved hviden Kind:
"Krist give, at Du var voxen nok!
Da blev Du snart min Mandinde."

7. Hans yngste Søster svarede bradt,
Paa Klæder hun Guld monne bære:
"Var hun end voxen i denne Nat,
I maatte ej sammen være."

8. Jomfruens Moder talede ret,
Hun monne ham Sandhed sige:
"I ere altfor nær udi Æt,
Dog vel hinandens Lige."

9. Han tog en Guldring af sin Haand,
Bad Barnet dermed at lege.
Der hun fremvoxte i Alder, Forstand,
Det gjorde hendes Kinder blege.

10. "Kom vel ihu, min liden Brud!
I Dag monne jeg Dig fæste;
Jeg vil nu reise af Landet ud,
Og fremmede Herrer gjæste."

11. Hr. Axel drager af Landet ud,
Hannem følger baade Tugt og Ære.
I Kloster sættes hans liden Brud,
At hun skulde Sømmen lære.

12. De lærte hende Silkesøm at sye,
At læse lod de hende lære;
Af hendes Dyd gik herlig Ry,
Hende fulgte stor Tugt og Ære.

13. Slig' adelig Sæder som hun bær',
Maa hver med rette prise;
I Sindet hun og forstandig er,
Og regnes iblandt de Vise.

14. I Kloster var hun i elleve Aar,
Til Gud hendes Moder henkaldte;
Da tog hende Dronningen i sin Gaard,
For Alle hun hende udvalgte.

15. Hr. Axel han tjener i Kejserens Gaard,
Forgyldte vare hans Spore;
Sit Sværd han ved sin Side bar,
Og ridderlig var hans Fore.

16. Hr. Axel han hviler saa sødelig,
Alt som en Herre mon sømme;
Men har om Natten ej Ro hos sig
Alt for sine stærke Drømme.

17. Hr. Axel han sover i højen Stue,
Og hviler paa Silke hin bløde,
Men haver om Natten ej Ro at sove,
Han drømmer om Fæstemø søde.

18. Han drømmer, at Valdborg Immers Datter
I Fløjel staaer klædt med Ære;
Hos hende sig Hagen Kongens Søn satte,
En Bøn monne han begjære.

19. Aarle om Morg'nen det blev Dag,
Og Lærken sin Stemme rørte;
Opstod Hr. Axel af Sengen bradt,
Sig snarlig i Klæderne førte.

20. Han sadlede hastig Gangeren graa,
Han lyster i Lunden at ride;
Sine Drømmetanker af Hov'det at slaae,
Og lyde paa Fuglesang blide.

21. Der nu Hr. Axel Thordsen
Kom hen udi Rosens Lund,
Der møder hannem en Pilegrim
Udi den samme Stund.

22. "Vel mødt! god Dag! Du Pilegrim from!
Hvorhen stander Din Begjære?
Fra mine Lande saa monne Du komme,
Det kan Dine Klæder mig lære."

23. "Norge det er mit Fæderneland,
Jeg er udaf gilske Stamme;
Til Rom haver jeg mig svoren forsand,
Om jeg kan Paven der ramme."

24. "Est Du kommen af gilske Æt,
Og da est Du min Frende;
Har stolten Valdborg mig forgjæt?
Sig mig, om Du hende mon kjende."

25. "Valdborg er en Jomfru skjøn,
Jeg hende saa vel monne kjende,
Der er saa mangen Ridderson,
Som sætter sin Love hos hende.

26. Jeg kjender saavel den Jomfru der,
Hun slider Zobel og Maard;
Blandt alle Jomfruer hun Prisen bær,
Som tjene i Kongens Gaard.

27. Opvoren er Valdborrig Immersdatter
Som Lilien fejrest paa Kviste,
Blandt alle Jomfruer i Landet er,
En skjønnere ingen Mand vidste.

28. Fru Julli hviler under Marmorsten
Alt hos sin ædle Herre;
Dronning Malfred tog Skjøn Valdborg hen,
Hun hende mon elske og ære.

29. Guld har hun om sin hvide Haand,
I Perler fletter hun sit Haar;
Hr. Axels Brud af alle Mand
Hun kaldes, i hvor hun gaaer.

30. De kaldte hende Axels Fæstemø skjøn;
Men hendes Frænder tilsammen
De agte hende Hagen Kongens Søn,
Og gjøre deraf godt Gammen."

31. Det var Hr. Axel Thordsen,
Han svøber sig udi Skind;
Saa ganger han udi Salen hen
For romerske Kejser ind.

32. "Hil sidde I, Kejser Henrik saa from!
I er en Herre saa blid;
Orlov det vil jeg bede Eder om,
Til Fædrenelard at ride.

33. Mig er Fader og Moder fradød,
Mit Gods det stander ivove;
Mig tvinger dog mest min Fæstemø sød,
En Anden vil hende trolove."

34. "Orlov det skal Du gierne faae,
Jeg straxen vil Dig den give;
Om Du tilbage komme maa,
Din Plads skal aaben blive."

35. Hr. Arel rider af Keiserens Gaard,
Hannem fulgte saa herlig en Skare;
Og Alle de udi Gaarden var,
De bad hannem Alle velfare.

36. Paa Reisen var han saa rask og snart,
Hannem fulgte tredive Svenne;
Der han kom til sin Moders Gaard,
Da red den Herre allene.

37. Der nu Hr. Arel Thordsen
Kom frem til Borge-led,
Ude stod Helfred hans Søster væn,
Og hvilte hun sig derved.

38. "Her stander Du, Helfred Søster fin!
Nu venter Du ikke min Komme;
Hvor lever Valdborrig Fæstems min,
En Rose for alle Blomme?"

39. "Skjøn Valdborrig lider meget vel,
Den skjønneste Jomfru for Alle.
Hun tjener og vores Dronning selv,
For Alle hun hende udvalgte."

40. "Du raade mig, Helfred Søster fin!
Du give mig Raad de gode;
Hvor jeg kan tale med Fæstemø min,
At ingen Mand det forstode."

41. "Svøb Du Dig udi Silke skjøn,
Og klæd Du Dig udi Pjeld:
Sig, at Du est mit Bud udi Løn,
At tale med Jomfruen selv."

42. Det var Hr. Arel Thordsen,
Gaaer over de Højelofts-Spange;
Der mødte ham Dronningens Jomfruer skjøn'
De komme fra Aftensange.

43. Han rakte skjøn Valborg hviden Haand,
Og talte saa mildelig:
"Jeg er Fru Helfreds Sendebud fand,
Jeg haver Edet Noget at sige."

44. Hun brød op det Lønnebrev stor,
Hun læste det ud med alle;
Der stod udi de Elskovens Ord,
Som Nogen best kunde udtale.

45. Der laae udi de Guldringe fem,
Var dreven i Roser og Lilier;
"Eder giver Arel Thordsen dem,
Der Eder saa ung haver gilliet.

46. I loved' at være min Fæstemø,
Den Tro skal I mig holde;
Jeg sviger Eder ej paa Verdens Ø,
Det lover jeg Eder, min Bolde!"

47. Saa fulgtes de over den Højeloftsbro,
Som Gud gav dennem tilraade;
Der gave de hinanden Tro,
Og Eden svore de baade.

48. De svore om Dorothea i Er',
Og om den hellige Mø;
I Eren vilde de leve her,
I Eren vilde de døe.

49. Hr. Axel rider i Kongens Gaard,
Han var baade glad og fro;
Hans Fæstemø udi Højeloft staaer,
Hun baade legte og loe.

50. Det stod saa i Maaneder fem,
Og vel udi Maaneder ni;
Elleve Grevesønner ginge frem,
Og bade om hende i de.

51. Elleve vare de Ridder skjøn',
Til hende i Ere mon gille;
Den tolvte var Hagen Kongens Søn,
Han bad hende aarle og silde.

52. "Hør I det, skjøn Valdborrig fin!
Og vil I være mine Kjære;
Da tager jeg Eder til Dronning min,
Og Kronen den skal I bære."

53. "Hør I det, Hagen Kongens Søn!
Nej det kan ikke saa gaae;
Jeg haver lovet Hr. Axel i Løn,
Det ganger jeg aldrig fra."

54. Vred blev Hagen Kongens Søn,
Og svøbte han sig udi Skind;
Saa gaaer han udi Salen saa skjøn
For sin kjær Moder ind.

55. "Hil sidde I, kjær Moder min!
Hvad giver I mig for Raad?
Jeg beder om Jomfru Valdborrig fin,
Hun byder mig Spot og Had.

56. Jeg byder hende baade Hæder og Ære
Samt Rige og Lande tillige;
Hun siger, hun haver Hr. Axel saa kjær,
Hun vil hannem aldrig svige."

57. "Haver Valdborrig sin Tro bortjæt',
Da er hun den pligtig at holde;
Her er vel flere af Greve-æt,
Saa byrdig og saa bolde."

58. "Vel er der Grevedøttre fler,
Saa bolde og saa rige;
Men ingen saa skjøn som Valdborrig er,
Ej heller saa dyderige."

59. "Med Magt kanst Du hende ikke faae;
Thi det var Skam at høre;
Med Vaaben om Du hende vinde maa,
Kan sig Hr. Axel og røre."

60. Da vred blev Hagen Kongens Søn,
Og vred saa gik han ud;
Der mødte hannem Skriftefader hans,
Han kaldtes Sortebroder Knud.

61. "Hvi ganger min Herre saa sørgelig frem?
Hvorhen stander Hans Begjære?
Er Hannem paakommen nogen Modgang flem,
Da sige Han mig det here."

62. En Modgang stor er kommen mig paa,
Som tvinger mig allermest,
Stolt Valdborrig kan jeg ikke faae,
Hr. Axel har hende fæst."

63. "Haver Hr. Axel skjøn Valdborrig fæst,
Han skal ej føre hende hjem;
I Sortebrødre-Kloster hernæst
Der ligger deres Herkomst igjen.

64. Nærsødskende-Børn de begge er
Af Frender saa høje og gode;
Een Frue holdt dem til Daaben med Ære,
Paa Højeborrig hun døde.

65. Daabsødskende da ere nu de
For vores Klosterret;
Derhos kan vi erfare og see,
De ere i tredie Et.

66. Min Herre lader skrive om Land,
Capitulet skal de lyde;
Hr. Axel faaer ikke den Lilie-vand,
Vi ville ham det forbyde."

67. Det var Hagen Kongens Søn,
Han taler til Svenne saa:
"I lader Jomfruens Morbrødre i Løn
I Stuen for mig indgaae."

68. De Grever de stedes for breden Bord
Med Tugt og megen Ære:
"Vor naadige Herre os sendte Ord,
Han sige os sin Begjære!"

69. "Jeg beder om Eders Søsterdatter,
I Æren hos mig at blive;
Til Dronning vil jeg hende sætte,
Om I mig hende vil give."

70. Svarede hendes Morbrødre tre —
De bleve baade glade og fro:
"Vel er skjøn Valdborg født; thi see!
En Kongeson lover hende Tro."

71. Det var de ædle Grever da,
Svøbte de sig udi Skind;
I Højeloft strax monne de gaae
For Dronning Malfred ind.

72. Først hilste de Dronning Malfred skjøn
Med Tugt og høviske Sinde,
Dernæst ogsaa stolt Valdborg
Den skjønneste der var inde.

73. "Vel Dig, kjære Søsterdatter skjøn,
Vel Dig, mens Du er ilive!
Om Dig beder Hagen Kongens Søn,
Og hannem vil vi Dig give."

74. "Haver I mig trolovet hen,
Da vil jeg Eder sige,
Hr. Axel er min kjæreste Ven,
Jeg vil hannem aldrig svige."

75. Svarede hendes Morbrødre tre,
De mægtige Grever og bolde:
"Det skal i Sandhed aldrig skee,
At Du det Løfte skal holde."

76. Det var Hagen Kongens Søn,
Lod skrive de Breve af ny,
Og lader han hente den Erkebisp
Med Klerkerne syv gange ti.

77. Meldte det Mester Erland,
Han læste det Kongebrev ud:
"Skam faae den, som dette paasandt,
Ja først og sidst Broder Knud!"

78. Erkebispen han stedes for Bord,
Og talte til Kongen med Ære:
"Min naadige Herre har sendt mig Ord,
Hvad monne Hans Villie være."

79. "Jeg haver mig en Jomfru fæst,
Til hende skal I mig vie.
Hr. Axel er hende om Hjertet næst,
Hun skal hannem overgive."

80. Saa skreve de den Stevning ud,
Og lode den læse til Tinge,
At møde for Erkebispen prud
Begge de to Ædelinge.

81. Aarle om den Morgentid,
Der Ottesang var tilende;
Til Kirken skulde Hr. Axel ride
Med Fæstemø sin den vænne.

82. Den Herre stiger til højen Hest,
Han monne saa hjertelig sukke;
Den Jomfru hun følger i Karmen næst,
Sin Sorrig hun inde mon lukke.

83. Den Ridder han rider paa højen Hest,
Hans Tanker de vanke saa vide;
Den Jomfru hun følger i Karmen næst,
Hun dølger sin Sorg med Smilde,

84. Det meldte hun stolten Valdborg,
Hun kom i Rosens Lund:
"Sjelden sukker glad Hjerte af Sorg,
Men ofte leer sorrigfuld Mund."

85. Udenfor Mariæ Kirkegaard
Der traadte de Herrer fra Heste;
Derefter de ind udi Kirken gaae,
Med Frender og Ridder de bedste.

86. De hvilte midt paa den Kirkegang,
Der mødte dem Bisper og Klerke;
At de vare begge i Hjertet bange,
Det kunde man paa dennem mærke.

87. Der mødte dem Erkebispen selv
Med sølvbunden Stav udi Hænde,
Og alle hans Ordensbrødre med,
Som deres Venskab skulde vende.

88. Fremfraadte han strax Sortebroder Knud
Med Slægtebog udi Hænde;
Og læste han der den Arvetavle ud,
At Axel var Valdborrigs Frende.

89. Saa læste de op den Arvetavl,
Som Munken gav dennem tilraade;
Næst-Sødskende Børn vare de udi Valg,
Paa Møderne-Slægten baade.

90. Næstsødskende Børn de rettelig var'
Af adeligt Blod det bedste;
I fjerde Led deres Slægtskab staaer,
Strax skilte dem ad de Præste.

91. De vare komne af gildske Rod
Nærsødskendebørn saa fromme.
Hr. Axel og skjøn Valdborg god
Maatte ikke tilsammen komme.

92. Een Frue dem begge til Daaben bar,
Der de finge Daabens Gave;
Hr. Asbjørn begges deres Gudfader var.
Hinanden maatte de ej have.

93. De var Frender af Byrd og Blod,
Af adelig gilske Slægte;
Dernæst vare de Gudsødskende to;
De kommé ej sammen i ægte.

94. Saa fulgte de dennem til Alteret hen,
Fik dennem Haandklædet ihænde;
De løste det Baand, og vare ej seen',
For Svenden var Jomfruens Frende.

95. Det Haandklæd mellem dem skaaren blev,
Hver fik af dennem et Stykke;
Saa lever den aldrig i Verden saa gjæv,
Der selver kan raade sin Lykke.

96. "Det Haandklæde sønderskaaren er,
Hvormed I os monne adskille,
Saa længe vi leve, det aldrig skeer,
I bryder vort Venskab og Villie."

97. De toge Guldringen af Fingeren hen,
Og Armbaandet af hendes Haand;
De fik den Ridder sin Gave igjen,
Opløst var Kjærlighedsbaand.

98. Herr Axel kasted' Guldet paa Alteret da,
Gav det Sanct Oluf til Ære;
Svor, alle de Dage han leve maa,
Han Valdborgs Ven vilde være.

99. Da vredes Hagen Kongens Søn
Alt under sin Silke rød:
"Mens Du kan hende ikke glemme i Løn,
Da er hun vist ikke Mø."

100. Da Erland Erkedegn talte paastand,
Den Viseste blandt de Klerke:
"Den agter jeg for en ufrist Mand,
Der kjender ej Elskoven stærke.

101. Med Vand udslukker man Ilden stor,
Dertil den brændende Brand;
Men Kjærligheds Brynde langt overgaaer,
Den ingen Mand dæmpe kan.

102. Solens Hede den falder saa stærk,
At Ingen den lædske kan;
Men Elskovens Baand er haardere Værk,
Den aldrig slet brydes forsand."

103. Prinds Hagen svarede Axel saa,
Han stod i Silke saa rød:
"Den Sag skal jeg mig lægge fra,
Skulde jeg imorgen end døe."

104. Da blev Hagen Kongens Søn vred,
Traadte frem paa breden Sten:
"Imorgen skal Du sværge en Ed
Og det foruden al Men.

105. Sværge skal Du imorgen mig
Paa Sværd og hellige Læst:
Om Valdborrig hun er Mø for Dig,
Eller Du har sovet hende næst."

105. "Skal jeg Loven give saa,
Jeg kan det fuldvel gjøre;
I Kampen tør jeg end bestaae,
Saa længe jeg mig kan røre."

107. I Loftet hviler Elskelin Hagens Frue,
Hun vogner af Søvnen saa bradt:
"Sancte Birgitte raade nu for min Hu,
Hvad haver jeg drømt udi Nat!

108. Jeg drømte om Julli hin vænne,
Som hviler under sorten Muld,
Hun bad mig saa meget gjerne,
At være hendes Datter huld.

109. Min Herre! jeg haver Sønner syv,
Og hver haver tredive Svende;
De binde op Sværd og vove deres Liv,
At hjelpe den Jomfru saa vænne!

110. Min Herre han sadle Ganger ti,
Og ride bort som en Herre!
I følge dem med, I staae hende bi!
Det maatte ej blive desværre.

111. Syv Sønner have vi nu tilsammen,
De unge Hertuger bolde;
Det er vores egen Glæde og Gammen,
De ridderlig sig kan holde.

112. Sødskende-Børn vi tvende vare,
Fru Julli og jeg her baade;
Derfore det os hel ilde staaer,
Om vi hendes Datter forlade."

113. Aarle om den Morgen saa kjøn,
Der Solen skinned over den Hede;
Paa Slottet ganger de Ridder saa skjøn,
At sværge de dyre Ede.

114. Færdig Hr. Arel Thordsen var,
Og rakte sin Haand fra sig:
"I kommer, hid Grever af gilske Gaard,
Og lover idag med mig!"

115. Fremgaae elleve Ridder med Mag,
Vare klædte i Sabel og Maard:
"Vi ville love med Hr. Arel i Dag,
Gud give ihvor det gaaer."

116. Saa stride randt Taare paa Jomfruens Kind,
Som Regnen kan falde mest:
"Ah hvor skal jeg nu Venner finde?
Jeg er elendig forvist."

117. Hendes Morbrødre tre de svarede da,
Og talede saa til hende:
"Ene Du selver sværge maa,
I Raadet var Du selv ene."

118. Meldte det Erkedegn Erland
Og saa tog han oppaa:
"Frender Du mange finde kan,
Men Venner haver Du faa.

119. Frender Du vel mange har,
Men Venner kan Du ej finde;
Gud hjelpe Dig vel udaf den Fare,
Du maatte den Sorrig forvinde!"

120. "At mig er Fader og Moder fradød,
For Gud maa jeg det klage;
Den Gud som hjelper Alle af Nød,
Han veed vel min Aarsage.

121. Fru Julli hviler under Marmorsten,
Hr. Immer i sorten Muld;
Men vare de endnu i Live her,
Da vare mine Frender mig hulde."

122. Der hun saa sad med Jammer og Vee,
Og udi sin største Sorrig,
Da kom Hr. Hagen og lod sig see,
Fremridendes til den Borrig.

123. Han traadte strax frem saa hastelig,
Sine Ord lod han saa lyde:
"I Lov gaaer jeg idag med Dig,
Jeg monne mig selv tilbyde.

124. Fru Elskelin er Dig huld og god,
Hun sover mig hver Nat nær,
Din Moder og hun vare af samme Rod,
Derfor saa kommer jeg her.

125. "I træde frem, mine syv Sønner i Tal,
Og Eder i Loven blande!
Hr. Karl hans Sønner af Sønderdal
De skal her hos os stande."

126. Elleve Hertugesønner ginge frem,
Var' svøbt i Sabel og Maard;
Paa førstelig Vis saa klædte de dem,
Og kruset var deres Haar.

127. Elleve Grever gik sammen i Flok,
Og vare slet uforfærded;
Kruset var deres gule Lok;
Forgyldte vare deres Sværde.

128. "Med Jomfruen vi nu sværge vil,
Og Loven med hende gjøre;
I Ædelinge to! I træder hertil!
Thi Alle skal derpaa høre."

129. Paa Messebog lagde Hr. Axel sin Haand,
Og Sværdet holdt han udi Fæste;
Hans rige Frender stode hos forsand,
De gjæveste og de bedste.

130. Hæftet det holdt han i sin Haand,
Dg Odden stod mod en Sten;
Saa gjorde han strax sin Ed paastand,
Dg det foruden al Men.

131. "Vel haver jeg haft skjøn Valdborrig kjær,
Hun var min højeste Trøst;
Jeg hende dog aldrig var saa nær,
At jeg hende eengang kyste."

132. Paa Messebog lagde den Jomfru sin Haand,
Dg svor hun om Vor-Frue:
"Mine Øine var aldrig saa drigstig forsand,
Jeg torde Hr. Axel anskue."

133. Saa løfted' de over hende Himmel skjøn,
Dg bare saa over hende Skrud;
Saa fulgte de hende i Salen hen,
Dg kaldede hende Kongens Brud.

134. Indkom Hagen Kongens Søn,
Han talede et Ord saa bradt:
"Hverken Svend eller Ridder skjøn
Maa rejse herfra i Nat."

135. Han sagde: "Jeg fæster stolt Valdborrig sin
Alt til min Hjertenskjære,
Hun skal nu være Dronning min,
Dg Kronen af røde Guld bære."

136. Der bredtes Dug, de sattes tilbord.
De skjænkte baade Mjød og Vin;
Hr. Arel sad og sørgelig' Ord
Han talde med Kjæreste sin.

137. "I sige mig, Valdborrig Hjærtens kjær!
Mens vi er ene herinde;
Hvad Raad os begge nu bedst monne være,
Vor Længsel den kan forsvinde?"

138. "Faaer jeg Kongen, om det saa skeer,
Da er det mod mit Minde;
Om jeg i tusind Aar levede her,
I ganger mig aldrig af Sinde.

139. Jeg vil da sidde i Højeloft vid,
Og virke det Guld udi Hue;
Saa sørgelig vil jeg leve min Tid
Alt som en Turteldue.

140. Hun hviler aldrig paa grønnen Gren,
Hendes Ben er aldrig saa møde;
Hun drikker aldrig det Vand saa ren,
Hun rører det først med Fødder.

141. Min Herre! I ride saa lystelig,
At bede den vilde Raa;
Alle de Tanker I faaer om mig,
I lade dem snart bortgaae!

142. Min Herre! I ride saa lystelig,
Og beder den vildene Hare,
Alle de Tanker I faaer om mig,
I lade dem strax bortfare!"

143. "Om jeg end rider i Rosens Lund,
Og beder de Dyr udi Skove;
Hvad skal jeg gjøre om Nattestund,
Naar jeg kan ikke sove?

144. Mit Fædrenegods jeg sælger forsand
For Sølv og Guld det røde;
Saa vil jeg drage i fremmede Land,
Og sørge mig selv tildøde."

145. "Min Herre! I sælge ej Eders Jord,
Det er saa haardt at miste;
Men sender nu strax Hr. Asbjørn Ord,
Hans Datter den skal I fæste.

146. Alhed hans Datter I fæste maa,
Og leve hos hende med Ære;
I Moders Sted vil jeg Eder staae,
Og Sorgen saa for os bære."

147. "Ingen skjøn Jomfru jeg have maa,
Og ingen trolover jeg mig,
Kunde jeg end Keiserens Datter faae,
Mens jeg fik ikke Dig."

148. Men Erland Erkedegn varte dem ad,
Han klappede dennem med Ære:
"I sige hinanden i Aften God-Nat,
Det kan nu andet ej være."

149. Erkebispen han raabte det ud,
Sin Tunge kunde han vel røre:
"Skam faa sorten Broder Knud,
Som heri Splid mon gjøre!"

150. Hr. Arel han bød den Jomfru Godnat,
Han gjorde det meget ugjerne;
Hans Hjerte det var med Sorrig beladt,
Som Fangen der ligger i Jerne.

151. Skjøn Valdborrig gaaer i Høje-Loft hen,
Hendes Møer følge hende at sove;
Hendes Hjerte det brænder af Sorrig og Men,
Som Ilden i lysende Lue.

152. Aarle om den Morgenstund,
Der Solen skinned med alle;
Begynder hun Dronningen mangelund
Paa Jomfruer sine at kalde.

153. Dronning Malfred beder Jomfruer sine
At virke det Guld saa rød,
Stille stod Valdborrig Jomfru fin,
Hendes Hjerte af Sorrig blødte.

154. "Hør Du Valdborrig Jomfru kjær!
Hvi sidder Du her saa drud?
En Hjertens Glæde maa det Dig være,
At Du bliver Kongens Brud."

155. "Langt heller vilde jeg Hr. Axel have,
Og leve med hannem i Ære;
End jeg vil nyde den store Gave,
Den norske Krone at bære.

156. Saa lidet det mig gavne kan,
Mine Frender de sig monne glæde,
Naar jeg med mine Djens Vand
Mine Kinder maa daglig væde."

157. Det stod saa hen en Tid saa rum,
Ja mere end Maaneder to;
Hr. Axel og den Jomfru from
De hverken legte eller lo.

158. Der kom Orlog paa det Land,
De Fiender vare saa stærke;
Hr. Hagen Kongens Søn forsand
Maatte til at prøve Hofværke.

159. Kong Hagen lod byde alle sine Mænd
Ja baade de Lege og Lærde,
Hr. Axel den højædle Svend
Lod sig og ikke forfærde.

160. Det var Hagen Kongens Søn,
Han rider i Herrefærd,
Han byder i Landet Hver og een,
Som bære kunde Sværd.

161. Han byder ud over alt sit Land,
Saa mange som Sværd kunde bære;
Hr. Axel den højædle Mand
Han skulde hans Høvedsmand være.

162. Hans Skjold var baade hvid og blaa,
Det kjendes i Marken vide;
To røde Hjerter deri monne staae,
For Æren vilde han stride.

163. Der de kom i Marken ud,
Saae de deres Fiender glandse;
Der gjaldt da Mod og Manddom prud,
Og ikke med Fruer at dandse.

164. Hr. Axel prøver saa stort Høfværk,
Sit Fæderneland til Fromme;
For hannem faldt de Hofmænd saa stærk',
Han gjør dennem Sadelen tomme.

165. Han slog saa mangen velbyrdig Mand,
Han traadte dem under sine Heste,
Han skaaner Ingen med sin Haand
End ej de ypperste og bedste.

166. Han vog de Herrer af Oppeland,
Som ride de høje Heste;
Kong Amunds Sønner faldt for hans Haand,
De Grever og Hertuger bedste.

167. De Pile fløj saa tykke i Skare
Som Bønderne de slaae Hø;
Selv Hagen Kongens Søn blev saar',
Og maatte snarligen døe.

168. Der nu Hagen Kongens Søn
Fra Hesten monne nedfalde,
Hr. Axel den ædle Herre saa kjøn
Han gav sig derved med alle.

169. "Hør nu Hr. Axel Thordsen,
Du hævne tilfulde min Død!
Saa fanger Du Norges Rige og Land,
Og dertil begges vores Mø."

170. "Tilfulde skal jeg hævne Din Død,
Saa det skal spørges til By;
Jeg skaaner mig ej for noget Stød,
Og aldrig skal jeg flye."

171. Hr. Axel han render i Hoben ind,
Han var saa vred imode;
Enhver som hannem mødte gesvindt,
Den slog han ned forfode.

172. Da faldt alle de stærke Mænd,
Som Bønderne Korn monne høste;
Hr. Axel den højædle Svend
Saa mandelig sig mønne trøste.

173. Saa længe den Herre værgede sig,
Til han misted' Brynien bolde;
Han stridte saa frisk og mandelig,
Til kløven bleve hans Skjolde.

174. Han værgede sig saa mandelig der,
Og monne sig selver trøste;
Indtil saa længe hans gode Sværd
Det monne i Hæftet briste.

175. Ved atten vare de dødelige Saar,
Den Herre han havde i Bryste;
I Teltet de hannem siden bar,
Saa nødig de hannem misted.

176. Den Herre randt Blodet saa strideligt,
For Sejeren maatte han døe;
Det sidste Ord han talte for sig,
Var om hans Fæstemø.

177. "I siger skjøn Valdborg tusind Godnat;
Vor-Herre skal for hende raade;
I Himmerige vi findes saa bradt,
Og sankes saa gladelig baade."

178. Ind da kom den liden Smaadreng,
Og stedes han for Bord;
I Talen var han snild og kreng,
Han kunde vel føje sine Ord.

179. "Jomfruer aflægger nu Silke rød,
Og bærer de hvide Lin!
Hagen, Kongens Søn, er nu død,
Og Axel kjær Herre min.

180. Død er Hagen, Kongens Søn,
Han ligger paa Ligebaare;
Det hevnede Axel Herre min;
Thi fik han sit Banesaar.

181. Sejeren haver de vunden vist,
Al Norriges Land til Ære;
Saa mangen Bonde haver Livet mist
Og mangen ædelig Herre."

182. Saa saare græd Malfred Dronning skjøn,
Det kan hver Moder vel vide;
Skjøn Valdborrig sørger og saare i Løn,
Sine Hænder monne hun vride.

183. Hun talede strax til Tjeneren sin,
Bad, han skulde snarlig være:
"Du hente mig ind mit forgyldte Skrin,
Du maa det strax indbære."

184. "I spender graa Ganger for Karmen rød,
'Til Kloster vil jeg mig give;
Jeg glemmer aldrig Hr. Arels Død,
Saa længe jeg er udi Live."

185. Udenfor Mariæ Kirkegaard,
Der traadte hun fra sin Karm,
Saa sørgelig hun i Kirken gaaer,
Hun haver baade Angest og Harm.

186. Guldkronen tog hun med sin Haand,
Hun satte den ned paa Stene:
"Nu vil jeg aldrig have Mand,
Men leve en Jomfru alene.

187. To Gange var jeg Fæstemø,
Men aldrig Brud kunde blive;
Nu vil jeg udi Klosteret døe,
Fra Verden mig ganske give."

188. De bare frem de forgyldte Skrin,
Der var udi Guld det meste,
Det skifted' hun iblandt Frenderne sine
De Ypperste og de Beste.

189. Hun tog af Guld det store Halsbaand,
Hvori de Smykker mon hænge;
Det gav hun Fru Elskelin paastand,
Som hende havde elsket saa længe.

190. Saa tog hun op det store Armbaand,
Dertil de Brasser brede;
Det gav hun Hr. Hagen, med Haand og Mund,
Som svor med hende de Ede.

191. Hun tog Guld og Sølv saa kjøn,
Vel hundrede gyldene Ringe,
Dem gav hun de Hertugesønner skjøn,
Som Loven med hende i ginge.

192. Hun gav til Kirker og Klostere vel,
Og dennem som skulde læse;
For sin og for sin Kjærestes Sjel
Hun stiftede daglig Messe.

193. Hun gav til Enker og faderløs Børn,
Og dennem som vandre om Føden;
Til Sancte Anne Billede skjøn
Gav hun Guldkronen den røde.

194. "I træder frem, Bisp! ærværdige Herre,
I vier mig ind med Muld!
Den Klosterorden jeg sværger her,
Jeg haaber, I vorder mig huld.

195. Kommer, Aage Erkebisp kjær!
Og vier mig ind for Gud;
Jeg kommer aldrig af Klosteret her,
Før jeg bæres død herud."

196. Der vare saa mange Grever bold'
Som bare derved stor Harm,
Der de nu kasted' det sorte Muld
Over Skjøn Valdborrigs Arm.

197. Nu ganger Valdborrig i Klosteret der,
Hun lider saa megen Tvang,
Messen hun aldrig forsømmer her
Ej heller Ottesang.

198. I Klosteret mange given er
Baade Møer og høviske Qvinder,
Dog ingen saa skjøn som Valdborrig kjær,
Hvis Lige man ikke kan finde.

199. Flux bedre det er, ej være født,
End stedse i Sorgen leve,
Med Længsel daglig æde sit Brød,
Og aldrig Lystighed prøve.

200. Gud dennem forlade, som Aarsage er,
At de ej sammen maa være,
Som have hinanden af Hjertet kjær,
Og elske i Dugt og Ære.

CXLIV.

Edmund og Benedikt.

1ste Vers.

Der boer en Jarl i Engelland,
Og han er sig saa rig,
Han haver og de Sønner to,
De ere hinanden saa lig'.
Jeg sadler min Hest og rider i Dag til Hove

2. Rigen Jarl udi Engelland
Han haver de Sønner to,
Edmund og dertil Benedikt
Nævned saa ere de baade.
Jeg sadler min Hest o. s. v.

3. Benedikt er i sin Faders Gaard
Favr er han og fin,
De vilde ham sende til Jørsal hen
Over den salte Rin.
Jeg sadler min Hest o. s. v.

4. Benedikt er i sin Faders Gaard
Han skinner som en Lilie:
Øjen haver han som Stjerner klar'
Og Haar som røde Guld spindes.

5. "Høg! Du est kjær Frende min,
Skjøn est Du som en Lilie,
Du skal fare over kolden Rin,
Vor kjæreste Søn til Villie."

6. De lode hannem Klæder skjære,
Dem syede baade Fruer og Møer,
De vare med Roser og Lilier sat,
Og syede med Guld saa rød.

7. De vare med Roser og Lilier sat,
Og syede med Guld paa Herde.
Tak have hver en Moder god,
Sin Søn pryder saa med Ære!

8. Det vieldte Benedikt, Jarlens Søn,
Som røde Guld havde paa,
Han hilsede hver det Barn der var,
Alt førend han red derfra.

9. Han hilsede hver det Barn der var,
Sin Fader og sin kjær Moder,
Og allermest den skjønne Jomfru,
Som hannem de Klæder gjorde.

10. Hannem fulgte baade Fader og Moder
Saa langt udaf den Led,
Hver det Barn i Gaarden var,
Til Stranden med hannem red.

11. Saa saare græd hans kjær' Moder,
Hun var saa rig en Frue,
Taaren' af hendes Øjne faldt
Ret neder paa Jordens Tue.

12. Taaren af hendes Øjen faldt
Ret neder paa sølvspændte Sko;
"Det Du drager til Kongens Gaard,
Er mig fuld haardt imod."

13. Svarede det Edmund Broder hans
Med Tugt og fuldgod Sinde:
"Farvel Benedikt Broder min!
Gud raade, naar vi findes."

14. Meldte det Benedikt, Jarlens Søn,
Han triner udi fremmer Stavn:
"I drager ind vort Anker nu
I Jesu Christi Navn."

15. De hisede op det Silke-Segl;
De ud fra Landet ginge;
De kaldte paa Jesus Mariæ Søn,
Saa blid en Bør de finge.

16. De vunde op deres Sikesegl;
Nokken legte ved Raa,
De strøge ikke Seglene ned,
Før de den kolde Rin saae.

17. Kasted de deres Anker
Ult paa den hvide Sand,
Det var Benedikt, Jarlens Søn,
Han tren der først paa Land.

18. Benedikt ganger udi Kongens Gaard
Med de sølvspændte Sko,
Af røde Guld var hans Arelbord,
Og Perler paa Jorden drog.

19. Benedikt ind i Forsalen tren,
Der arler han sit Skind,
Saa snarlig gaaer han i Højeloft
For Kong Herr Magnus ind.

20. Benedikt ind i Salen tren,
Han kunde vel megen List;
Han hilste dem Alle paa Bænken sad,
Men Kongen allerførst.

21. Der han var kommen i Salen ind,
Han kunde saa smukke Sæder,
Han hilsede Alle som han burde,
Og saa satte han sig neder.

22. Meldte det Kong Magnus's Raad,
De havde derover stort Under:
"Hvo monne den Ungersvend være,
Slig Klæder lade gjøre kunde?"

23. Meldte det Kongens Raadgivere:
"Røde Guld drager han,
Jeg saae aldrig saa rig en Mand
Komme paa dette Land."

24. Talte det Magnus Konge
Alt under Skarlagen Skind:
"Give det Gud Fader i Himmerig,
At Benedikt var Sønnen min!"

25. Han var ej i Kongens Gaard
Uden i Maaneder to,
Lagde han sig med Kongens Datter
I saa stor en Elskov.

26. Kong Magnus haver en Datter
Overmaade skjøn og rig,
Hende maa ikke Solen paaskinne
Uden ved Paasketid.

27. Hun kan Alt med Hænder gjøre,
Det Fruer lære maa,
Klippe, sye og skjære Pjeld
Det kan ej Alle gjøre saa.

28. Hun kan Alt med Hænder gjøre,
Som sømmer vel en Qvinde,
Hun kan Bog og Runemaal,
Det røde Guld kan hun spinde.

29. Mund haver hun som Rosen rød
Og Øjen som Falken graa,
Hver det Ord hun taler,
Falder alt som Runemaal.

30. Det første Kong Magnus mærkede,
Benedikt hans Datter vel and,
Han lod bygge saa fast et Hus
Paa det samme Land.

31. Det var Magnus Konge
Han lod det gjøre saa,
Udi saa høj en Guldsal
Lod han sin Datter indgaae.

32. Udi saa høj en Guldsal
Lod han sin Datter indgaae;
Alle de som til Buret ginge,
Lod han i Jern beslaae.

33. "Hvilken Mand som i Buret gaaer
Udad den lønlige Sti,
Ingen i det ganske Rige
Skal borge for hans Liv."

34. Svarede det Kong Magnus,
Han tager til sølvbunden Kniv:
"Hvo der træder den lønlige Sti,
Da skal det koste hans Liv."

35. Svarede det Benedikt, Jarlens Søn,
Han stod der lidet fra:
"Alt skal jeg ride den lønlige Sti,
Og sige saa lidet deraf."

36. Benedikt rider i Skoven ud,
Han beder den vilde Raa;
Om Natten sover han udi Jomfruens Bur,
Det gjelder hans Liv paa.

37. Om Dagen rider Benedikt i Marken ud
Og beder den vilde Hind,
Om Natten sover han hos Jomfruen sin
Alt under den hvide Lin.

38. Jomfruen kjæmmer hans hvide Haar
Under det Silke smaa,
"Nu raade Gud Fader i Himmerig,
Hvad Ende det vil faae?"

39. "Var jeg nu udi Engelland,
Min ædelig Rose fin!
Ingen Konge udi Nordre-Rige
Skulde stride imod mit Liv."

40. Det var Benedikt Jarlens Søn,
Ganger udaf Jomfruens Bur,
Den liden Smaadreng hannem mødte:
"Hvorfra da kommer I nu?"

41. Det meldte Kongens liden Smaadreng,
Han axler Kaaben blaa:
"Det Du ganger i Jomfruens Bur,
Vil gjelde Dit Liv paa."

42. Svarede dertil Benedikt,
Han stod udi Silketvinde:
"Jeg skal gaae i Buret ind,
Det begge Dine Øjen udginge."

43. Meldte det Margrete Kongens Datter,
Hun stod i Skarlagen smaa:
"I slaaer ihjel min Faders Smaadreng,
Saa siger han Intet derfra."

44. Det meldte dertil Benedikt,
Thi han var altid god:
"Jeg tør ikke saa synde,
Og gyde ud hans Blod."

45. Det var liden Smaadreng
Han axler sin Kaabe blaa,
Saa gaaer han for Kongens Bord,
Og siger disse Ord saa:

46. "Her sidder I Magnus Konge glad
Og drikker Mjød og Vin,
Benedikt gaaer i Guldsalen
Og sover hos Datter Din."

47. "Jeg vil tusind Eder sværge,
Saasnart denne Dag over lider,
Da skal Benedikt, Jarlens Søn,
Ej længer blive ilive."

48. Han svor vel tusinde Eder
Saa stærkelig derpaa,
At han straxen Benedikt
Skulde i Jernet slaae.

49. De toge Benedikt Jarlens Søn,
Sloge de hannem i Baand;
De sparte ej Liner og Lænker
Om hans hvide Haand.

50. Frem ginge Præster og Klerker
Og dertil Biskopper tolv,
De bøde Borgen for Benedikt
Udi Kong Magnus's Sal.

51. De bøde for Benedikt, Jarlens Søn,
Saa meget Guld det røde
Det hvide Sølv og ædele Stene,
At løse den Herre fra Døde.

52. De bøde for hannem Alle
Som vare baade ude og inde,
Men der var Ingen i Kongens Gaard,
Der denne Bøn kunde vinde.

53. Det var Kong Magnus's Dronning
Hun arler Skarlagen smaa,
Faverlig var hendes Fore,
For Kongen monne hun gaae.

54. "I toge mig af mine Forældres Gaard
Foruden deres Raad,
Hver den Bøn jeg Eder bad,
Sagde I, skulde være Ja."

55. "Hver den Bøn Du mig beder,
Den skal vist være Ja,
Foruden det at Benedikt
Staaer aldrig til Løsen at faae."

56. Svarede det Dronning Margrete
Alt med saa megen Vrede:
"Troløs est Du Herre min,
Dine Ord have ej at sede."

57. Det var Margrete Kongens Datter
Hun havde baade Sorg og Men,
Saa gaaer hun for Fader sin,
I Silke-Serk allene.

58. Det var Margrete Kongens Datter
Hun faldt for Kongen i Knæ:
"En Bøn vil jeg Eder bede;
Kjære Fader! I vide mig den.

59. Jeg vil ej mere af Riget have
End min Kjortel gjort af Tvinde,
Tjene vil jeg for Øl og Mad
Som en anden fattig Qvinde.

60. Jeg vil ej mere af Riget have
End Kjortel af Vadmel graa,
I give mig Benedikt, Jarlens Søn,
Vi ville af Landet gaae."

61. "Gak bort Margrete Datter min!
Jeg vil Dig ikke høre;
Det sømmer saa ilde, mit gode Sværd
I Qvindeblod at røre.

62. Mine Øren gide Dig ikke hørt,
Mine Øjet ikke seet Dig paa;
Usel jeg mit Sværd haver baaret,
Om jeg Dig nu skal slaae."

63. Meldte det Benedikt, Jarlens Søn,
Med røde Guld paa Hænder:
"I hente mig Præst, mig skrifte skal,
Jeg lyster ikke længer at leve."

64. Svarede det Magnus Konge,
I sin Skarlagen smaa:
"Præst og dertil Skriftemaal
Det skal Du fuld vel faae."

65. Han skriftede der for Præsten
Og saa for Bisper tu;
Taarerne af hans Øjen faldt
For saa skjøn en Jomfru.

66. Han bar op sit Skriftemaal,
Det kunde vel saa være:
"En Jomfru haver jeg daaret,
Og krænket haver jeg hendes Ære.

67. En Jomfru haver jeg lovet mig
Og aldrig flere Møer,
Jeg vil ikke sørge forsand,
Men gjerne for hende døe."

68. Det meldte Benedikt,
Han var saa sorrigfuld:
"I lader en Ridder afhugge mig!
Den Jomfru er jeg saa huld.

69. Herre Gud Fader i Himmerig
Bevare den skjønne Viv!
Det vil jeg forsanden sige,
For hende lader jeg mit Liv."

70. Svarede det Magnus Konge,
Han gjorde hannem stor Men:
"En Træl skal Dig afhugge,
Som ager os Veden hjem."

71. Svarede dertil Benedikt,
Han strøg det Guld af Hænde:
"Høg! Du hug mit Hoved af;
Du est min næste Frænde.

72. Du sig skjønne Margrete Godnat,
Hendes Møer og alle hendes Qvinder;
Du bede hende være fro og glad;
Vi findes i Himmerige.

73. Du bede min Broder hevne min Død,
Og bære slet ingen Sorg;
Og ej mere leve i Kongens Gaard,
Men søge en anden Borg."

74. Saa færdig lagde Benedikt
Sig over den Tingestok,
Saa hugges hannem Hovedet fra,
Der kom ikke Blod paa hans Lok.

75. Den Herre huggedes Hovedet fra,
Der var stor Ynk paafærde;
Trællen kasted hen sit Sværd,
Af Sorg daaned han neder.

76. Nu ligger Benedikt, Jarlens Søn,
Blodet rinder hannem tildøde,
Igjen lever stolten Margrete
Med Sorg og megen Møde.

77. "Vel er den i Verden til,
Den Gud har til bedre udvalgt,
Jeg er elendig og lever igjen,
Mit Hjerte er i mig qvalt."

78. De bare det Lig i Mariæ Kirke,
Dertil vare de vel fus;
Margrete stod for Alteret,
Tændte op for hannem Ljus.

79. Den Jomfru ganger paa Kirkegulv
Med Sorg og megen Qvide:
"Herre Gud unde mig den Glæde,
Jeg maatte dve herinde!"

80. Hun vrier sine hvide Hænder
Udaf stor Hjertens Nød;
Det vil jeg forsanden sige,
Hun faldt til Jorden død.

81. Nu haver den skjønne Jomfru
Forvunden al sin Qvide;
Hun blev alt død af Sorg,
Og ligger ved Benedikts Side.

82. Meldte det Magnus Konge
Han talte til Svenne et Ord:
"I hente mig ind Høg Hermandsøn,
Og lader ham gaae for vort Bord."

83. De ledte ud de ledte ind,
De ledte ved vilden Strand;
Det var fuld ondt at finde den Svend,
Som var bortfløjen af Land.

84. "Hør I min ædelige Herre!
Vi siger Eder forsand,
Det er Høg Hermandsøn
Han er bortfløjen af Land."

85. Det var Magnus Konge
Han kunde ej tale et Ord;
De Kinder som før vare røde,
De bleve da sorte som Jord.

86. Det var Høg Hermandsøn
Kom hjem til Engelland;
Edmund sidder over breden Bord,
Drikker Mjød med sine Mænd.

87. Midt udi den Borgegaard
Der axler Høg sit Skind,
Saa gaaer han i Højeloft
For ungen Edmund ind.

88. "Velkommen Høg Hermandsøn!
Lyster Dig Mjød eller Vin?
Hvor lider Dem i Kongens Gaard,
Og Benedikt Broder min?"

89. "Benedikt lokkede Kongens Datter;
Det duer ej længer at dølge;
Derfor blev han slagen ihjel;
Det skete mod min Villie.

90. Benedikt bad Dig hevne sin Død
Og bære slet ingen Sorg,
Og ikke leve i Kongens Gaard,
Men søge en anden Borg."

91. Da meldte ungen Edmund,
Han blev baade bleg og rød:
"Det vil jeg forsanden sige,
Jeg skal hevne min Broders Død."

92. Edmund blæste i sin forgyldte Ljud
Baade til Ting og Stevne,
Naar han kaldte Een saa kom der To,
Hans Broders Død at hevne.

93. Det var Edmund Greve
Han triner i Fremmerstavn,
"I drage ind vort Anker
I Jesu Kristi Navn!"

94. De ſtrøge op deres Silkeſegl,
Og Bølgen legte ved Raa,
De ſtrøge ikke Segl paa Bunken ned,
Førend de Skjærene ſaae.

95. De lagde ud deres Anker
Udi ſaa lønlig en Havn.
"Høg! uddrag til Kongens Gaard,
Gjør os af Kongen Sagn!"

96. Midt udi den Borgegaard
Der axler han Skarlagen ſmaa;
Snarlig var hans Fore,
For Kong Magnus monne han gaae.

97. "Velkommen Høg Hermandſøn!
Velkommen hid til mig!
Drik tillige hvad Du vil
Mjød eller klaren Vin."

98. "Mig er ej om Din brune Mjød,
Ej om Din klare Vin;
Jeg vil hevne Benedikts Død,
Som var kjær Frende min."

99. Det ſvared Magnus Konge
Med ſaa grum en Vrede:
"Eſt Du kommen at hevne hans Død,
Hvor er da Svenne flere?"

100. Svarede det Høg Hermandsøn,
Han stod i Brynie blaa:
"Under mig Frist en liden Stund,
Svenne vil jeg vel faae."

101. Det var Kong Magnus,
Han byder gribe den Mand:
"Han skal aldrig Budet bære
Herfra til Engelland."

102. Det var Høg Hermandsøn
Han løb saa rask tilbage,
De kunde hannem ej med Øjen fæste,
End mindre med Hænder tage.

103. Høg han gaaer til Skibene
Med saa megen Pris,
Edmund staaer paa Bunken
Saa blank som en graa Is.

104. "Velkommen Høg Hermandsøn
Inden mine Skibsborde!
Hvor tog Magnus Konge
Mod Dit Ærende og Ord?"

105. "Mig svarede Magnus Konge
Med saa stor en Vrede:
Om jeg var kommen at hevne ham,
Hvor da var Svenne flere."

106. Meldte det Edmund Erlandsen,
Han var baade gram og vred:
"Maa jeg leve en liden Stund,
Mine Svende skal han see."

107. Indkom Kongens liden Smaadreng
Han sagde Tidender fra:
"Jeg seer saa mangen Riddersmand
Og mangen Brynie blaa."

108. Vred blev Magnus Konge
Alt med saa stor en Hast;
Tre Hundred' i Jern han klædte,
I Harnisk klædte han sig fast.

109. Præster og de Lærde
De vilde see den Færd,
Øster for den Borg
Der sloges de tvende Hær.

110. De sloges tilsammen den første Dag,
Den anden Dag ad Qvelde,
Saa fast da hug han Edmund
Alt med saa stor en Velde.

111. Det var ungen Edmund
Han saa mangen Mand skjød,
Der faldt saa Mangen ned til Jord
Og blev uskyldig død.

112. Edmund taler til sine Mænd,
Han beder dem Striden ende:
"Jeg blæser i min forgyldene Lyd,
Denne Strid kan ej vare længe."

113. I Land da sprang Rani Rolf
Med Egen udi Hænde,
Han holdt ved Toppen og slog med Rod,
Saa monne han den Leg ende.

114. Der de havde slaget alle Kongens Mænd
Og gjort hannem den Men,
Der levede ej mere end Kongen selv
Og saa hans liden Smaadreng.

115. Det da var Kong Magnus
Han var saa sorrigfuld:
"Jeg byder i Dag for mit Liv
Gods og det røde Guld."

116. Svarede Høg Hermandsøn,
Han var ond til Røn:
"Mindes Eder, Magnus Konge!
I vilde ej vide os Bøn?

117. Jeg bad for min Frende
Og for Eders Datter kjær,
At I vilde stede Eders Minde dertil,
De maatte tilsammen være.

118. Benedikt lod I aflive
Eders Datter sørged sig tildøde;
Hør I Magnus Konge!
I voldte den store Møde."

119. Meldte det Edmund Erlandsøn,
Med røde Guld paa Hænde:
"I lade den Herre aflive,
Han skal ej leve længer."

120. Det var Konning Magnus
Han var saa fuld af Sorg;
De hug hans Hoved af med Hast,
Det skete paa hans Borg.

121. Glad var Edmund Erlandsøn
Der han saae Kongen død falde:
"Hør I nu, alle mine Mænd!
Nu ville vi Gud takke alle."

122. Edmund gik i Mariæ Kirke,
Han tog sin Broder af Grav,
Han laae baade hel og holden
Alt paa den samme Dag.

123. Hos hannem laae Kongens Datter,
Hun sørged sig tildøde;
Det er vist og det er sandt,
Hun laae baade hvid og rød.

124. Meldte det Edmund Erlandsen
Han stod i saa bange:
"Jeg takker Gud af Himmerig,
At jeg disse Lig haver fanget."

125. Det var Edmund Erlandsen
Han hevned sin Broders Død;
Han satte Ild paa Kongens Gaard
Og brændte hannem i Glød.

126. Det var ungen Edmund
Han segled' til Engelland,
Han levede udi mange Aar
Alt baade med Sorg og Vaande.

127. Jeg ikke mere qvæde vil
Af denne sørgelig Sang,
De Kongebørn døde saa ynkelig,
Og fik saa sørgelig en Afgang.
Jeg sadler min Hest og rider i Dag til Hove.

CXLV.

Hr. Strange og liden Kirsten.

1ste Vers.

Liden Kirsten hun stod paa Højelofts Svale,
Og lyder hun paa Hr. Stranges Tale.
Mig længes i alle mine Dage.

2. Han siger, han elsker sin Slegfred saa,
Liden Kirsten skal aldrig en god Dag faae.
Mig længes o. s. v.

3. Liden Kirsten laver sin Karm til rede;
Hr. Strange han lader sin Ganger udlede.
Mig længes o. s. v.

4. Liden Kirsten hun aag, Hr. Strange han red,
Den lange Nat over den mørke Hed'.

5. Liden Kirstin hun kom paa Tinget ind,
Hende stander imod baade Mand og Qvind.

6. "Velkommen liden Kirsten, kjær Søster min!
Hvad Nyt haver Du om Skjebne Din?"

7. "Om Dagen er jeg truet og hødt,
Om Natten er jeg af Sengen udstødt.

8. Om Natten er jeg af Sengen udtrykt,
Saa er jeg og i mit favre Haar rykt.

9. Han siger, han vil elske sin Slegfred saa,
At jeg skal aldrig en god Dag faae.

10. Han siger, han vil elske sin Slegfred Viv,
Liden Kirsten skal faae et stakked Liv."

11. Dannerkonning heder paa Svenne to:
"I beder Her Strange for mig indgaae."

12. Indkom Hr. Strange, han stod for Bord:
"Min naadige Konge har sendt mig Ord?"

13. "Hør Du, Strange! hvad jeg siger Dig,
Hvorledes med liden Kirsten lever Du mig?"

14. "Saaledes lever jeg med Søsteren Fær,
Jeg haaber, hun skal ikke over mig kjære'.

15. "I tage Hr. Strange i hans gule Top,
I hugge hans Hoved fra hans Krop!"

16. De lagde Hr. Strange alt over en Blok,
De hugged hans Hoved der fra hans Krop.

17. Liden Kirsten hun græd, sine Hænder hun vred:
"Den Sorg jeg har, hun lægger mig ned."

18. Liden Kirsten hun græd, sine Hænder hun slog:
"Før havde jeg Sorg, nu haver jeg to."
Mig længes i alle mine Dage.

CXLVI.

Jomfru Ellensborg og Hr. Oluf.

1ste Vers.

Stolten Ellensborg stander i højen Loft,
Og seer hun ud saa vide:
"Hisset seer jeg Hr. Oluf
I grønnen Lund at ride.
Thi sørger hun for hannem saa lønlig.

2. Hissét seer jeg Hr. Oluf
I grønnen Lund at ride;
Give Gud Fader i Himmerig,
At han vilde ride hid!"
Thi sørger o. s. v.

3. Det var stolten Ellensborg
Og raadte hun med sin Terne:
"Og hvad skal jeg Hr. Oluf svare?
Han beder mig alt saa gjerne."
Thi sørger o. s. v.

4. "Svar hannem vel med Tugt og Ære,
I svare som I hannem and,
Han er den allerkjæreste i Eders Hu,
For nogen Verdens Mand."

5. Det var Herr Oluf
Han kom der ridend i Gaard,
Ude stander stolten Ellensborg,
Hun var vel svøbt i Maard.

6. "Her stander I, stolten Ellensborg!
I give mig Eders Tro,
Jeg vil Eder elske og ære,
Skille Eder ved stor Uro."

7. "Slig er I Oluf for andre Mænd
Som Solen for lyse Stjerner,
Havde I ikke vejet min Morbroder,
Jeg troloved Eder saa gjerne."

8. "Jeg vil give Guld og Sølv
For kjære Morbroder Din,
Og dertil Bøn og Knæfald
Med Dannemænd paa Ting."

9. "I tige qver, Hr. Oluf!
Og siger ikke slig' Ord,
Jeg haver Eder i mit Hjerte kjær
For Nogen der lever paa Jord."

10. Saa liſtelig den ſamme Stund
De gave hinanden deres Tro,
Saa de hinanden vilde elſke
Den Stund de levede baade.

11. "I ſkynder Eder, Hr. Oluf!
I drage af denne Gaard;
Kommer Hr. Maghus min Broder hjem,
Jeg frygter, det ilde gaaer."

12. Saa ſørgende vare de unge To,
De bøde hinanden Godnat;
Give det Gud Fader i Himmerig,
At de maatte findes bradt!

13. Det var Herr Oluf
Han rider i grønnen Lund,
Der møder hannem Hr. Magnus
Udi ſaa krank en Stund.

14. "Vel mødt, Hr. Oluf!
Hvi rider Du mig imod?
Og Du haver vejet min Morbroder,
Du bødſt mig aldrig Bod."

15. "Jeg vil give Dig Guld og Sølv
For kjære Morbroder Din,
Og dertil Bøn og Knæfald
Med Dannemænd til Ting."

16. "Du har vejet min Morbroder,
Du bødst mig aldrig Bod,
Og Du har trolovet min Søster,
Gav mig der aldrig for Ord."

17. "Jeg haver trolovet Din Søster
Baade for Hæder og Ære,
Og alle de Dage jeg leve maa
For Broder vil jeg Dig være."

18. For rider Hr. Oluf
Med sine Svenne fem,
Efter rider Hr. Magnus
Med femten raske Hofmænd.

19. Toge de Hr. Oluf,
De huggede hannem saa smaa
Alt som det lille Lindeløv,
Der under Linden laae.

20. Det var Hr. Magnus
Han binder sig Sverdet ved Side,
Og saa mon han saa snarlig hjem
Alt til sin Søster ride.

21. Det var Hr. Magnus
Kom i sin egen Gaard,
Ude stander hans kjære Søster,
Hun var vel svøbt i Maard.

22. Vær velkommen Hr. Magnus,
Og kjære Broder min!
Hvad for Dyr haver Du bedet
Enten Hjort eller Hind?"

23. "Ingen Dyr saa haver jeg bedet
Enten Sobel eller Maard,
Men jeg haver bedet den tamme Hjort,
Som var udi vor Gaard."

24. "Haver Du vejet Hr. Oluf
Og gjort mig denne Vee,
Ret aldrig skal Du leve den Dag,
At Du mig glad skal see.

25. Haver Du vejet Hr. Oluf
Og gjort mig denne Møde,
Da skal jeg mig i Kløster give,
Og sørge mig selv tildøde."

26. "Ti qver min kjære Søster!
Og lad bortfare Din Qvide!
Jeg skal give Dig den rigeste Ridder,
Som er i dette Rige."

27. "Langt heller vilde jeg Hr. Oluf have
Paa sin Ganger graa,
End jeg vil have den rigeste Ridder,
Der jeg kunde nogensteds faae."

28. Det meldte stolten Ellensborg,
Saa saare sine Hænder monne vride:
"Du vidste, min Broder! jeg troede Dig best,
Hvi vilde Du mig saa svige?"

29. Da ynkedes Hr. Magnus
Udover den store Nød:
"Havde jeg den Elskovssorg vidst,
Han skulde ikke bleven død."

30. Den Jomfru hun sørger saa saare,
Hun sørger sig selv fra Sinde
Alt for sin Kjæreste, hun havde mist,
Hun kunde hannem ikke finde.
Thi sørger hun for hannem saa lønlig.

CXLVII.

Hr. Jonas og Hr. Nielus.

1ste Vers.

Herr Jonas og Herr Nielus Maard
De vare Staldbrødre baade;
Og de red dem at bede Dyr
Alt om en Paaskemorgen.
Den ene vinder den anden alle de Dyr fra.

2. De red frem for Kirker og Kloster,
Og Messen vilde de ikke høre:
Og der de kom paa Heden ud,
Der fik de andet at gjøre.
Den ene vinder a. s. v.

3. De red frem for Kloster og Kirker,
Og Messen gav de ikke i gjemme:
Og der de kom paa Heden ud,
De talte hverandre deres Drømme.
Den ene vinder o. s. v.

4. "Mig tyktes, jeg var udridende
Alt over saa bred en Bro;
Min Ganger han kasted mig under sig,
Han traadte mig under sin Sko."

5. "Tyktes dig, Du varst udridende
Alt over saa bred en Bro; —
Saamænd ved, Hr. Nielus Maard!
Din Drøm bliver os ej god."

6. Frem saa red de Stalbrødre to
Alt under saa grøn en Lide.
"Saamænd ved, Hr. Jonas!
Jeg drømte saa underlig.

7. Jeg drømte, at mine Støvler
De vare alt fulde med Blod;
Min Ganger slog mig under sig,
Han løb til vilden Stod."

8. Saa red de dem bedre frem,
Og Drømmene lode de fare;
Og der kom løbende saa lidet et Dyr,
Dem syntes det var en Hare.

9. Der kom løbende saa lidet et Dyr,
Havde Menneskens Røst i Munde:
"Saamænd ved, Hr. Nielus Maard!
Du beder mig ikke med dine Hunde.

10. Endog Du beder mig i Dag,
Du faaer mig ikke til Steg;
Og naar Du kommer paa Marken ud,
Der yppes en anden Leg.

11. Endog Du beder mig i Dag,
Du steger mig ikke paa Røste;
Saamænd ved, Hr. Nielus Maard!
Din Staldbroder skal Du miste."

12. Det da meldte Hr. Jonas;
Han maatte langt heller have tiet:
"Og Dyret løber ad Skoven til,
Og hvad gjør Mynderne dine?"

13. "Jeg haver mig selv de Hunde opfødt,
Mig vil jeg ikke rose;
De løbe saa vel over salten Sø,
Som over den grønne Mose."

14. Det da meldte Hr. Nielus Maard,
Han blev saa vred i Sinde:
"Og ride Du bort, Du Slegfred-Barn!
Og spot ikke Mynderne mine.

25. Ride Du bort, Du Slegfred-Barn!
Og spot ikke Mynderne mine;
Og ride Du Dig saa vide om Land,
Og led efter Fader Din."

16. "Jeg er ikke et Slegfred=Barn,
Jeg kjender vel Fader min;
Han lod mig Gods og grønne Jord,
Det gjorde ret aldrig din."

17. De skrev Kredsen paa den Jord
Alt paa den sorte Hede;
Og, saa begyndte de at fegte,
Og det var alt af Vrede.

18. De fegted i Dage, de fegted i to,
De vilde ikke hverandre vige.
Det vil jeg forsanden sige,
De vejed' hinanden tillige.

19. Nu da ligge de Herrer to,
Og Blodet rinder dennem tildøde.
Deres Heste, Høge, og Hunde
Fare nu saa vilde over Hede.

20. Sammen saa løbe de Heste,
De sloges udaf stor Nød;
Og sammen saa løbe de Hunde,
De rev hinanden tildøde.

21. Ilde saa blev de Hunde opfødt
Under deres Herrers Bord.
To Staldbrødre slog hinanden ihjel;
Der gik ret aldrig for Bod.

22. Saa saare sørged stolt Mettelil,
Herr Nielus's Fæstemø;
Saa gjør og skjønne Jomfru Sidselille,
Hun sørged sig selver tildød.

23. Nu raader jeg alle hver og een,
Som ride saa aarle ud,
At de ride dennem til Kirke,
Og frygte den øverste Gud.
Den ene vinder den anden alle de Dyr fra.

CXLVIII.

Herr Ribolt.

1ste Vers.

Ribolt er en Greveſøn; —
Om det er Eders Villie.
Han gilled Guldborg, det var udi Løn.
Der Huen legtes for dem.

2. Han gilled hende fra hun var Barn,
Om det er o. ſ. v.
Og ſiden til hun voxen var.
Der Huen o. ſ. v.

3. "Guldborg! giver mig Eders Tro;
I et fejrere Land ſaa ſkal I boe.

4. Jeg ſkal føre Jer paa det Land,
Hvor Jer aldrig kommer Sorg til Haand.

5. Jeg ſkal føre Jer paa den Ø,
Hvor I ſkal leve og aldrig døe."

6. "I fører mig aldrig paa det Land,
Mig kan jo komme Sorg til Haand.

7. I fører mig aldrig paa den Ø,
Jeg er jo Gud skyldig en Død."

8. "Der groer ej andet Græs en Løg;
Der synger ej anden Fugl en Søg;

9. Der rinder ej andet Vand end Vin;
I maa forvist tro Talen min."

10. "Hvor skulde jeg komme af Gaarde med Dig?
Der er saa mange som vogte paa mig.

11. Mig vogter Fader og mig vogter Moder,
Mig vogter Søster og mig vogter Broder.

12. Mig vogter og min Fæstemand,
Det meste jeg frygter, er for ham."

13. "End om Dig vogtede al Din Ætt,
Du skal mig holde det Du haver jæt.

14. Jeg drager Dig i min Brynie blaa,
Min forgyldte Hjelm sætter jeg Dig paa.

15. Jeg gjorder Dig med mit gode Sværd,
Saa synes det ingen Jomfrufærd.

16. Jeg spender Dig gyldene Spore paa Fod,
Saa kan Du ride Dine Frender imod."

17. Han slog over hende Kappen blaa,
Saa sætter han hende paa Ganger graa.

18. Der de kom paa den Hede,
Der mødte dem rigen Greve.

19. "Hør Du Ribolt, kjær Staldbroder min!
Hvor haver Du faaet denne Smaadreng fin?"

20. "Det er min yngste Broder,
Jeg førte ham fra vor Moder."

21. "Du tørst det ikke dølge for mig;
Guldborg, Guldborg! jeg kjender vel Dig.

22. Kan Du dølge Dit Skarlagen-Skind,
Fuld vel kjender jeg Din Rosenskind.

23. Jeg kjender Dig paa Dit favre Haar,
Der jeg tjente i Din Faders Gaard.

24. Jeg kjender Dig ikke paa Klæder og Sko,
Dog veed jeg den Ridder, Du gav Din Tro."

26. Hun tog et Guldsmykke af sin Barm,
Og satte det paa den Greves Arm.

26. "I hvor I kommer i Qvelde,
I skal ej om mig melde."

27. Greven rider til Kullø Hus,
Hvor Kjæmper drukke og gjorde godt Rus.

28. Der han kom i Hr. Truids Gaard,
Der sidder han over breden Bord.

29. "Her sidder Du Truid, drikker Mjød og Vin,
Ribolt rider bort med Fæstemø Din."

30. Truid lader raabe over al sin Gaard:
"I raske Hofmænd drager Brynie paa."

31. Der de komme en Stund derfra,
Guldborg sig tilbage saae.

32. "Hissет seer jeg min Faders høje Hest,
Jeg seer og den Ridder, som mig haver fæst."

33. "Guldborg! I lader Eder dertil sømme,
I holder begge vore Heste i Tømme.

34. End om Du seer mig falde,
Du skal ikke paa mig kalde.

35. End om Du seer mig bløde,
Du nævn mig ikke tildøde."

36. Ribolt kasted sin Brynie om Hals,
Guldborg spændte den uden Falsk.

37. Han hug i den første Skare
Hr. Truid og hendes kjær Fader.

38. Han hug i den anden Flok
Hendes Brødre med gulen Lok.

39. "Holder op, Ribolt min Hjertens Kjær!
I stinge omsider ind Eders Sværd!

40. Min yngste Broder I intet Ondt gjøre!
Han kan min Moder Tidende føre.

41. Han føre hende Tidende om de Døde,,
O ve! Hun nogentid Datter fødte!"

42. I det som Ribolt nævnet var,
Og da fik han sit Banesaar.

43. Ribolt stak sit Sværd i Skede.
"Kommer Guldborg! nu ville vi ride."

44. De rede igjennem Rosenslund,
Der kom ej et Ord af deres Mund.

45. "Hør I Ribolt min Hjertenskjære!
Hvi er I ikke saa glad som førre?"

46. "Et er det at mig rinder Blod,
Et andet at jeg er træt og mod;

47. Alt gaaer det mig allernæst,
At Døden haver mit Hjerte fæst."

48. "Jeg tager af mit Snørebaand,
Og snører for Blodet som jeg kan."

49. "Gud naade Dig, Guldborg! saa lidt Du kan,
Slet intet duer her Dit Snørebaand."

50. Der han kom til Borgeled,
Der stod hans Moder og hvilte sig ved.

51. Velkommen Ribolt Sønnen min!
Saa er hun ogsaa unge Brud Din.

52. Nu saae jeg aldrig saa bleg en Brud,
Der færdes saa langt foruden Guldskrud."

53. "Det er ej Under at hun er bleg,
Thi hun haver seet saa haard en Leg.

54. Gud give jeg maatte leve en Stund,
Men jeg bytter Sjælegave ud!

55. Min Fader giver jeg min høje Hest; —
O min kjær Moder! I hente mig Præst!

56. Min kjære Broder, mig staaer saa nær,
Jeg giver Guldborg, jeg haver saa kjær."

57. "Gjerne jeg det gjorde,
Om jeg for Synden torde."

58. "Hjelp mig Gud af al min Nød!
Saa vist er Guldborg for mig Mø.

59. Foruden engang, mig lysted,
At jeg hendes Rosensmund kyste."

60. "Det skal ej skee men jeg maa leve,
At jeg to Brødre min Tro skulde give."

61. Ribolt var død før Hanen gol,
Guldborg døde før oprandt Sol.

62. Der kom da af det Bure
Tre Lig, de vare saa prude.

63. Det ene var Ribolt, det andet hans Mø,—
Om det er Eders Villie. —
Det tredie hans Moder af Sorgen død.
Der Huen legtes for dem.

CXLIX.

Det tvungne Samtykke.

1ste Vers.

Der gaaer saa skjøn en Jomfru
Forinden sin egen Gaard,
Og hende elskede en Ridder
Det hele lange Aar.
Og hendes Lige den findes ej.

2. "Hør I, skjønne Jomfru!
I give mig Eders Tro,
I skulle gaae paa Silke,
Og aldrig paa sorten Jord.
Og hendes Lige o. s. v.

3. Hør I, skjønne Jomfru!
I være min Hjertenskjære,
I skulle aldrig for min Skyld
Den mindste Sorg bære."
Og hendes Lige o. s. v.

4. "Jeg haver loved Jomfru Marie
Saa sandelig paa min Tro,
Det jeg vil aldrig paa Jorderig
Hos nogen syndig Mand boe."

5. "Jeg kommer her imorgen
Med mine syv Brødre i Skare,
Jomfru! I klæde Eder hæderlig og vel,
Som I ville med os fare."

6. Det var rigen Ridder
Han ud af Dørren løb,
Saa skrev han de ramme Runer
Kasted dem i Jomfruens Skjød.

7. Saa skrev han de ramme Runer
Kasted dem under Jomfruens Skind,
Blodet sprang af Neglerødder
Og Taarer paa hviden Kind.

8. "Komme I her imorgen
Med Eders syv Brødre i Skare!
Jeg skal mig klæde hæderlig og vel
Som jeg vil med Eder fare."

9. Tidlig om anden Morgen
Det første Dagen blev lys,
Da var der tredive raske Hofmænd
Holdt udenfor det Hus.

10. Da var der tredive raske Hofmænd
Og alle paa Gangere graa,
Med Silke var den Hest beklædt,
Som Jomfruen skulde ride paa.

11. Det gjorde da den Jomfru
Før hun steg til sin Hest,
Saa drak hun sig en Edderdrik,
At døe holdt hun for bedst.

12. De rede over Bække
Og over breden Aa,
Alt klaged sig den skjønne Jomfru:
"Hvor hjertelig ilde jeg maa!"

13. Der de komme til den Ridders Gaard
Som Brylluppet skulde være,
Da var der Silke paa Jorden bredt
Ja Guld med megen Ære.

14. "Hør I det, min skjønne Jomfru!
Nu har jeg holdt min Tro,
Nu ganger I paa Silke
Og ikke paa sorten Jord."

15. "Nok da er her Silke bredt
Ja Guld og megen Ære,
Alt er det bedre i Himmerig
Hos Gud vor Fader at være."

16. Saa fulgte de hende i højen Sal,
Sloge over hende Skarlagen rød,
Men kort var Bryllupsglæden,
Hun monne som Jomfru døe.

17. Tak have rigen Ridder,
Han holdt saa vel sin Tro;
Han lod hendes Lig til Kirken føre
Med femten Gaarde og Bo.

18. Det meldte rigen Ridder
Han stod paa Jomfruens Grav:
"Give det Gud i Himmerig,
Det jeg i Jorden var!"
Og hendes Lige den findes ej.

CL.

Den fortalte Uskyldighed.

1ste Vers.

Ulykken er for hver Mands Dør,
Ihvem den kommer tilhænde,
Det maa hun liden Kirsten kjære
For alle dem hende kjende.
Den Sorg haver os voldet en saa venne.

2. Og det var Herre Peder
Han kom fra Tinge hjem,
Det var liden Kirsten
Hun gaaer ham imod igjen.
Den Sorg o. s. v.

3. "Velkommen min kjære Fader,
Velkommen fra Tinge hjem!
Og hvad da var der Tidende i Dag
At høre paa vort Ting?"
Den Sorg o. s. v.

4. "Vel da var der Tidend i Dag,
Dog de vare ikke gode,
Din Fæstemand har Dig forsvoret,
For Du est kommen i Ord.

5. Din Fæstemand har Dig forsvoret
For Du est kommen i Ord,
I disse otte Vintere
Drev Du baade Hor og Mord."

6. "Hør min kjære Fader!
I skulle det ikke troe,
Saa mangen ærlig Jomfru
Der bliver løjet paa."

7. "Hør min kjære Datter!
Du faaer det selv at kjende,
I Dag age de Bønder Ved,
Imorgen skal Du brænde."

8. Saa toge de liden Kirsten
Kasted over hende Kaaben blaa,
Saa løfted de hende saa sørgelig
Alt paa den Ganger graa.

9. Det var liden Kirsten
Hun kom paa grønnen Eng:
"Loved være Gud Fader i Himmerig,
Hist seer jeg min Brudeseng.

10. Mine Lagen ere saa røde,
Mine Bolstere ere saa blaa;
Fuld faa ere de Riddere
Der gifte deres Døttre saa."

11. Toge de liden Kirsten,
Satte hende paa Tingestok;
Til ganger to af hendes Jomfruer
Og børsted hendes favre Lok.

12. Tolv da vare de Tingmænd
Som hende skulde dømme tildøde,
Tolv vare og de Tingmænd
Som hende dømte til Gløde.

13. Toge de liden Kirsten
Kasted hende i brændende Glød,
Ilden slog saa langt omkring,
Hun stod baade favr og rød.

14. "Nu takker jeg Gud af Himmerig
Som mig har hjulpet af Nød,
Nu vil jeg mig i Kloster give,
Og tjene Gud til min Død."

15. Hun gav sig i Kloster
I Kloster med hver sin Mø;
Hendes Fader og hendes Fæstemand
De sørged' sig selv tildød'.

16. Nu ganger liden Kirsten
Udi den Klostergaard,
Saa gladelig sætter hun sorten Slør
Alt over sit favre Haar.
Den Sorg haver os voldet en saa venne.

CLI.

Utilladelig Kjærlighed.

1ste Vers.

Søster beder hun Broder sin
Med Elskov og god Villie;
Og aldrig hørte jeg Elskende to,
Der fejrere sammen kunde gillie.
Det er stor Sorg at skille dem ad, som gjerne
tilsammen vil være.

2. "Og Du skulde være den skjønneste Ridder
Der sidde kunde ved Bord;
Og jeg vilde være et Stob af Guld,
Og stande for Ridderen paa Bord."
Det er stor Sorg o. s. v.

3. "Det er saa ondt et Stob at være,
Og stande for Ridderen paa Bord;
Der kommer saa mangen drukken Daare,
Og slaaer det Stob mod Jord."
Det er stor Sorg o. s. v.

4. "Da skulde Du være den skjønneste Ridder
Der nogen Tid Hest kunde ride,
Og jeg vilde være et Sværd af Guld
Og hænge ved Ridderens Side."

5. "Det er saa ondt et Sværd at være
Og hænge ved Ridderens Side,
Der kommer saa mangen drukken Daare
Og vil med Ridderen stride."

6. "Da skulde Du være den fejreste Dam
Der stande kunde paa Sand,
Og jeg vilde være saa liden en And
Og flyde mellem begge de Land."

7. "Det er saa ondt en And at være
Og flyde mellem begge Lande;
Den Jæger drager saa aarle ud
Han skyder den op med alle."

8. "Da skulde Du være den skjønneste Hjort
Der løbe kunde i Skove,
Og jeg vilde være en liden Hind
Og spille ved Hjortens Bove."

9. "Det er saa ondt en Hind at være
Og spille ved Hjortens Bove,
Den Jæger rider saa aarle ud
Han skyder den op forfode."

10. "Da skulde Du være den skjønneste Lind
Der stande kunde paa Jord,
Og jeg vilde være et lidet Græsstraa
Og groe ved Linderod."

11. "Det er saa ondt et Straa at være
Og groe ved Linderod,
Den Øxe han driver saa aarle ud,
Han træder det under sin Fod."

12. "Da skulde Du være det skjønneste Træ
Der stande kunde paa Hede,
Og jeg vilde være en Nattergal fin
Og bygge deri min Rede."

13. "Det er saa ondt en Nattergal at være
Og bygge i Træet sin Rede,
Der lyder saa Mangen paa Nattergal,
Og jager den af sit Sæde.

14. "Da skal Du være den skjønneste Kirke
Der stande kunde paa Hede,
Og jeg vilde være et Alter af Guld
Og stande den Kirke tilrede."

15. O Søster! gillier Du Broder Din! —
Før Dig af Serken hin hvide,
Barfodet skal Du gange dernæst,
Og Haarklæder skal Du slide.
Det er stor Sorg at skille dem ad, som gjerne
tilsammen vilde være.

CLII.

Den udkaarne Ridder.

1ste Vers.

Herr Oluf han rider i Marken ud
Vel syv Mile vidt og syv Mile bredt,
Ret aldrig kunde han finde paa den Mand,
Der Dysten torde med ham ride.

2. Han saae sig under Lide
En Rytter vel udreden,
Hans Heste var sorte, hans Hjelm var lukt,
Hans Ganger gik alt udi Spring.

3. Han førte paa sine Sporer
Vel tolv forgyldte Fugle;
Hver Gang han Hesten med Sporen tvang,
Og da sad alle de Fugle og sang.

4. Han førte paa sin Mile
Vel tolv forgyldte Hjule;
Hver Gang at Vejret blæste i Ring,
Og da løb alle de Hjul omkring.

5. Han førte for sit Bryst
Et Glavind var slaget i Røste;
Og den var skarper end Demantsten,
Den gjorde Hr. Olufs Hjerte Men.

6. Han førte paa sin Hjelm
En Krands af røden Guld,
Og den gav ham de Jomfruer tre,
Den yngste var dydefuld.

7. Hr. Oluf spurgde den Ridder ad,
Om han var kommen af Himmelen ned:
"Est Du Krist af Himmerig,
Da vil jeg gjerne vige for Dig."

8. "Ikke er jeg Krist hin rige,
Du tør ikke for mig vige;
Jeg er en Ridder ubekjendt,
Tre høviske Jomfruer har mig udsendt."

9. "Er Du en Ridder udkaaren,
Og har tre Jomfruer Dig udsendt,
Da skal Du Dysten ride i Dag
For alle Jomfruers Ære."

10. Den første Dyst de sammen red,
Da prøved de deres Heste,
Den anden Dyst de sammen red,
Da prøved de Manddom bedste.

11. Den tredie Dyst de tilsammen red,
De vilde ikke hinanden vige,
Den fjerde Dyst de tilsammen red,
Da faldt de baade tillige.

13. Nu ligger de Herrer i Marken ud,
Og Blodet rinder dennem tildøde;
Nu sidde de Jomfruer i Højenloft,
Den yngste sørger sig tildøde.

CLIII.

Herr Sallemand.

1ste Vers.

Hr. Sallemand er den gjæveste Ridder,
Stolt Metteliłle hedte den Frue,
De havde hinanden i Hjertet saa kjær,
God Villie dem sammen drog.
I vide det saa vel, Hr. Sallemand døde af Elskov.

2. Hr. Sallemand havde den Frue saa kjær,
Han kan sig hverken styre eller raade,
De ere saa nær to Sødskendebørn,
Deres Fædre var Brødre baade.
I vide det o. s. v.

3. Hr. Sallemand havde en Morsyster,
Og hun hedte Ingeborg,
Han rider til hende aarle og silde,
Han klager for hende sin Sorg.
I vide det o. s. v.

4. "Du være velkommen Hr. Sallemand
Og kjære Søsterſøn min!
Og gak Du Dig i Højeloft
Og drik baade Mjød og Vin."

5. Det var Herr Sallemand,
Han ganger i Svalen at ſtande;
Frem da gik hans kjære Morſyſter,
Hun ſkjænkte ham Vin i Haande.

6. "Jeg gider ikke ædt jeg gider ikke drukket,
Endog I byder mig Vin;
Min Hu er til ſtolten Fru Metteliłe,
Hjertallerkjæreſte min."

7. "Hør I det Hr. Sallemand!
I tør det intet troe;
I ere ſaa nær to Søſkendebørn,
I maa ikke ſammen boe."

8. "Maa det ikke ſtolt Mettelille være,
Der ſlukke maa min Harm,
Da ſkal der aldrig Frue eller Mø
Sove paa min hvide Arm."

9. "Er det ſtolte Fru Mettelille,
Den D. haver givet Din Tro,
Du lade Dit Bud gange til Rom
Førend I maa ſammen boe."

10. "I Fruer I kunne saa mangelunde vende,
Som Vognen de age til Torv.
Jeg veed den ikke i Verden til,
Jeg tør for klage min Sorg."

11. Det var Hr. Sallemand,
Han lader de Lønnebreve skrive;
Han sender dem stolten Fru Metteliile,
Og hende lader han dem give.

12. Han sender dem stolten Fru Metteliile,
Og hende lader han dem give:
Om de skulde begge til Rom fare
At de maatte sammen blive.

13. Hun skrev ham et andet igjen,
Sendte ham det med sin Terne:
Hvorhen han i al Verden vil,
Der følger hun ham saa gjerne.

14. Det var Herr Sallemand
Han lader sin Ganger skoe,
Det var stolte Fru Metteliile
Hun lader sin Karm boe.

15. De red dem af Danmark ud
Den Ridder og den stolte Frue,
Det vil jeg for Sandingen sige,
De havde stor Sorrig i Hu.

16. Han red sig i Paris ind
Med den ædelig Rosensblomme,
Alle de Folk i Staden var
De toge vel mod deres Komme.

17. De sparede ikke det Silke
Under hendes Fødder at brede;—
Hendes Hjerte var med Sorrig bespendt,
Hun kunde sig ingensteds glæde.

18. De ledte den Lilie i Stuen ind;
Det blev jo længer jo værre;
Hr. Sallemand ganger hende til og fra,
Han var hendes Hjertenskjære.

19. "Hør I stolten Fru Mettelille!
I giver Eder ikke saa saare!
Imorgen faae vi det Brev fra Rom
At vi maa sammen være."

20. "Hør I det Hr. Sallemand,
I gjøre Eder ikke den Møde!
I hente mig Præsten, mig skrifte maa;
Den Sorg tvinger mig tildøde."

21. Det var Ynk i Fruerstue
Og alle de Fruer til Harm,
Stolt Mettelille blev af Sorgen død
Alt i Hr. Sallemands Arm.

22. De bar det Lig i Kirken ind
Som Præsterne læste og sjunge;
Herr Sallemands Hjerte isønder gik,
Og Blodet randt af hans Mund.

23. For sønden Kirke lagde de ham,
For Norden lagde de hende;
Der sprang to Roser af begges Bryst,
De lod god Elskov kjende.

24. Der sprang to Roser af begges deres Bryst,
Og Blomsterne de vare røde;
Aldrig Nogen slig Elskov mindes,
Siden Tristram og Isald døde.
I vide det saa vel, Herr Sallemand døde af
Elskov.

CLIV.

Hellelil og Hildebrand.

1ste Vers.

Hellelil ſidder i Bure —
Min Sorrig veed ingen uden Gud.
Hun ſyer ſin Søm ſaa prude.
Og den lever aldrig, jeg vil for klage min Sorrig.

2. Det hun ſkulde med Guld virke —
Min Sorg veed ingen uden Gud —
Det ſyer hun med Silke.
Og den lever aldrig o. ſ. v.

3. Det hun ſye med Silke ſkulde,
Det ſyer hun med Guld.

4. Bradt kom Bud for Dronningen ind:
Stolt Hellelil ſyer ſin Søm ſaa vild.

5. Dronningen svøber sig udi Skind,
Saa ganger hun for Helleliile ind.

6. "Hør Du Hellelil! Du syer med Flid,
Men aldrig andet end Sømmen vild."

7. "Derfor syer jeg Sømmen saa vild,
Min Lykke har været mig meget ublid.

8. Min Fader var en Konge saa god,
Femten Riddere tjente ham for Bord.

9. Min Fader lod mig saa hæderlig sømme,
Tolv Riddere skulde mig vogte og gjemme.

10. De elleve tjente mig daglig vel,
Den tolvte mig lokkede med Uskjel.

11. Og den mig lokked var Hildebrand,
En Kongeson af Engelland.

12. Vi var ikke snarere i Buret lagt,
Førend det var for min Fader sagt.

13. Min Fader han raaber over al sin Gaard:
"Staaer op mine Mænd! drager Brynie paa.

14. Drager Brynie paa foruden al Falsk,
Hr. Hildebrand er saa haard en Hals."

15. De stødte paa Døren med Glavind og Spyd:
"Stat op Hr. Hildebrand og gak herud."

16. Hr. Hildebrand klapped mig ved hviden Kind:
"Nævner ikke mit Navn Allerkjæreste min!"

17. Alt om I seer mig bløde,
Da nævner mig ikke tildøde."

18. Hr. Hildebrand ud af Døren løb,
Sit gode Sværd han for sig skjød.

19. Han hug udi den første Flok
Mine syv Brødre med gulen Lok.

20. Da var min yngste Broder igjen,
Jeg havde ham af Hjertet kjær.

21. Saa raabte jeg: "Hr. Hildebrand!
Stiller Eder i vor Herres Navn!

22. I lade min yngste Broder leve,
Han kan min Moder de Tidender hjemføre."

23. Før jeg havde vel udsagt de Ord,
Faldt Hildebrand med otte Saar til Jord.

24. Min Broder tog mig udi gule Lok,
Han bandt mig ved sin Sadelknap.

25. Og ikke var der saa liden en Rod,
Den tog jo et Stykke udaf min Fod.

26. Og ikke var der saa liden en Gren,
Den jo tog et Stykke udaf mine Ben.

27. Aldrig var der saa dyb en Dam,
Min Broders Hest jo over svam.

28. Der vi kom til Borgeled,
Der stod min sorrigfuld Moder ved.

29. Min Broder lod bygge et Taarn saa stort,
Forinden var det med hvasse Torn.

30. Min Broder tog mig i min Silkesærk,
Han kasted mig i det Taarn saa stærk.

31. Hversinde jeg rakte ud mine Ben,
De hvasse Torne gjorde mig Men.

32. Hversinde jeg rakte ud min Fod,
De hvasse Pinde tog af mit Blod.

33. Min Broder vilde mig qvæle,
Min Moder vilde mig sælge.

34. De solgte mig for en Klokke ny,
Den hænger udi Mariæ Kirkeby.

35. Det første Slag den Klokke hun slog,
Da brast min Moders Hjerte i to.

36. Førend hun fik udsagt sin Angst og Harm —
Min Sorg veed ingen uden Gud —
Da sad hun død i Dronningens Arm.
Og den lever aldrig, jeg vil for klage min
Sorrig.

CLV.

Herr Sverkel.

1ste Vers.

Der gaaer Dands i Hr. Sverkels Gaard,
Der dandser liden Kirsten med udslagen Haar.
Det er saa høvisk en Jomfru der mig tvinger.

2. Der dandser Kongen og alle hans Mænd,
Liden Kirsten qvad en Vise for dem.
Det er saa høvisk o. s. v.

3. Hr. Sverkel rækker han Haanden fra sig:
"Gaaer hid, liden Kirsten! og dandser hos mig."

4. Han krysted hendes Fingre, han traadte
hende nær:
"Liden Kirsten! I bliver min Hjertenskjær."

5. Han krysted hendes Fingre, han traadte
hendes Fod:
"Liden Kirsten! I raader min Angest Bod."

6. Saa vandse de over den Højelofts Bro,
Saa gav den Jomfru den Ridder sin Tro.

7. Hr. Sverkel slaaer over sig Skarlagen Skind,
Han ganger i Loftet for sin Moder ind.

8. "Hil sidde I kjær Moder min!
Nu haver jeg trolovet hin liden Kirstin."

9. "Det forbyde Vorfrue,
At Søster skulde trolove sin Broder!

10. I maa ikke tilsammen boe,
For I ere Sødskende baade to."

11. "Siger mig det, Moder min!
Naar da fødte I liden Kirstin?"

12. "Den Tid Du var til Rom,
Da fødte jeg den Rosensblomme.

13. Den Tid Du varst til den hellige Grav,
Da fødte jeg den Spejl saa klar.

14. Hun er opfødt i Dronningens Gaard
Har slidt rødt Skarlagen jævnet med Maard."

15. "I siger mig Raad, kjær Moder min!
Hvor skal jeg forglemme hin liden Kirstin?"

16. "Bed Du Hjort og bed Du Hind,
Saa forglemmer Du hin liden Kirstin.

17. Bed Du Hjort og bed Du Raa,
Saa forglemmer Du den Elskovens Attraa."

18. Han bedte baade Hjort og Hind,
Aldrig kom Jomfruen udaf hans Sind.

19. Han bedte baade Hjort og Raa,
Han kunde ikke forglemme den Elskovs Attraa.

20. Saa blev den Herre af Landet dreven,
Den Jomfru blev i Kloster givet.

21. Der fløj aldrig saa liden en Fugl af Land,
Hun spurgte jo efter sin Fæstemand.

22. Der fløj aldrig saa liden en Fugl under D.
Han spurgte jo efter sin Fæstemø.
Det er saa høvisk en Jomfru der mig tvinger.

CLVI.

Herr Medelvold.

1ste Vers.

Skjøn Sidselille og hendes Moder
De sad udi deres Bure.

2. Sidselille slog Guldvæven saa haardt,
Saa Melken af hendes Brysier sprang.

3. "Hør Du Sidlelille, kjær Datter min!
Hvi rinder Melk af Brysterne din'?"

4. "Det er ikke Melk, det synes kun saa,
Det er af den Mjød jeg drak udi gaar."

5. "De to Ting er hinanden ulig,
Mjøden er brun og Melken er hvid."

6. "Det nytter ikke at dølge for Dig,
Hr. Medelvold haver lokket mig."

7. "Og er det Sandt hvad Du siger mig,
Og haver Medelvold lokket Dig,

8. Da skal han øverst i Galgen hænge,
Og Du skal nederst paa Baalet brænde."

9. Skjøn Sidselille tager over sig Kaaben blaa,
Saa gik hun hen hvor ung Medelvold laae.

10. Hun banker paa Dørren med Fingrene smaa:
"Stat op Hr. Medelvold og tag Laasene fra!"

11. "Slet ingen saa haver jeg Stevne sat,
Og Ingen lukker jeg i mit Bure om Nat."

12. "Stat op Hr. Medelvold og luk mig ind!
Jeg haver talt med Moderen min.

13. Dig vil hun øverst i Galgen hænge,
Og mig vil hun nederst paa Baalet brænde."

14. "Ikke saa vil jeg hænge for Dig,
Og ikke saa skal Du brænde for mig.

15. Du samle nu snarlig dit Guld udi Skrin,
Imedens jeg sadler graa Gangeren min."

16. Han slog over hende Kappen saa blaa,
Og løfted hende paa Gangeren graa.

17. Og da de kom udi Rosenslund,
Der lysted Sidselille at hvile en Stund.

18. "Hvad heller nu gjøres Dig Veien for lang?
Hvad heller er Dig Din Sadel for trang?"

19. "Ikke saa gjøres mig Veien for lang,
Men Sadelen bliver mig for trang."

20. Han bredte ud den Kappe saa blaa,
"Lyster Eder, Sidselille! at hvile derpaa?"

21. "Kriſt give, jeg havde en af mine Mør,
Der kunde mig hjelpe inden jeg døer!"

22. "Dine Møer de ere saa langt fra Dig,
Du haver nu Ingen foruden mig."

23. "Langt heller jeg ligger paa Jorden død,
End Manden skal see paa Qvindens Nød."

24. "Tag Klædet og bind mig for Øjnene med,
Saa vil jeg staae Dig i Fostermors Sted."

25. "Kriſt give, jeg havde mig en Drik Vand,
Mit sorrigfuldt Hjerte lædske kan!"

26. Ung Medelvold var hende huld og tro,
Han hented hende Vand i sølvspendte Sko.

27. Ung Medelvold gik gjennem Lunden saa trang,
Og gik til Brønden den Vej saa lang.

28. Og da han kom til Brønden ned,
Sad der to Nattergale, sang derved:

29. "Skjøn Sidselille ligger i Lunden død,
Og to smaa Sønner i hendes Skjød."

30. Han agted ej hvad de Nattergale sang,
Og gik til Lunden den Vej saa lang.

31. Men da han kom til Lunden saa trang,
Da var det sandt, hvad Nattergalen' sang.

32. Han grov en Grav baade dyb og bred,
Deri lagde han dem alle tre.

33. Og da han over Graven stod,
Han syntes, de Børn græd under hans Fod.

34. Han satte sit Sværd imod en Sten,
Saa Odden den gjorde hans Hjerte Men.

35. Sidselille var ham saa tro og huld,
Nu ligger han hos hende i sorten Muld.

CLVII.

Herr Peder og Liden Kirstin.

1ste Vers.

Hr. Peder og liden Kirstin de sadde over Bord —
Den Elskoven ville vi nu gjemme. —
De talte saa mangt et skjemtsomt Ord.
Allerkjæreste min! jeg kan Dig ret aldrig
forglemme.

2. "Hør I Hr. Peder hvad jeg siger Eder:
Den Elskoven o. s. v.
Naar vil I mig til Eders Bryllup bede?"
Allerkjæreste min o. s. v.

3. "Mit Bryllup det staaer langt af Land,
Den Elskoven o. s. v.
At Du der slet ikke komme kan."
Allerkjæreste min o. s. v.

4. "Det Eders Bryllup end stod udi Rom,
Beder I mig, saa vil jeg komme."

5. Vil Du til mit Bryllup fare,
Dit røde Guld skal Du lade hjemme være."

6. "Mit røde Guld tør jeg vel bære,
Jeg fik det for ingen Vanære."

7. Hr. Peder han lader sit Bryllup boe;
Liden Kirstin lader sin Ganger skoe.

8. Liden Kirstin lader sadle sin Ganger graa,
Saa rider hun til Hr. Peders Gaard.

9. Liden Kirstin kom der ridendes i Gaard,
Da stod Hr. Peder svøbt i Maard.

10. "Hør I Hr. Peder baade favr og fin!
Maa jeg i Dag skjænke for Eder Vin?"

11. "Kommer Du ikke til Brudeskjænk,
Da kommer Du dog paa Ungersvends Bænk."

12. Liden Kirstin hun fælder Taare saa bradt:
Det er Ynk at være af hver Mand forsmaat.

13. Hr. Peder han gaaer i Stuen ind,
Ham fulgte liden Kirsten i Skarlagen Skind.

14. Hun sætter paa sig det røde Guld,
Og alle sine Fingre sætter hun fuld.

15. Der hun nu kommer i Stuen ind,
Baade Fruer og Møer stande hende op igjen.

16. Hun tog det Sølvkar paa hviden Haand,
Saa skjænker hun Vin for den unge Brudgom.

17. Bruden hun taler til Tjenestepigen sin:
"Hvo er den Jomfru som skjænker Vin?"

18. Svarede det den Tjenestepig':
"Det er Hr. Peders Slegfredviv."

19. "Har Hr. Peder saadan en Slegfredmaar,
Hvi red han til min Faders Gaard?

20. Har Hr. Peder saadan en Slegfredviv,
Hvi bad han da min Fader om mig?

21. Hun haver mere Guld paa Fingre smaa,
End min Fader i al sin Gaard."

22. Det lakkede fast ad Sengemaal,
Den unge Brud lysted tilsenge at gaae.

23. De ledte Bruden til Brudehus,
Liden Kirstin bar for de gule Blus.

24. De satte Bruden i Sengen ned;
Hr. Peder han dvæled ej længe derved.

25. Liden Kirsten flog over dem Silkepjeld;
"Der ligger den Svend jeg haver udvælgt."

26. Liden Kirstin hun gaaer ad Dørren bradt,
Hun ønsked dem begge tusind Godnat.

27. Saa lukte hun det Brudehus til:
"Det gaae herefter som Herre Gud vil!"

28. Liden Kirstin hun gik udi Abelgaard,
Hun hængde sig ved sit favre Haar.

29. Hastig kom Bud for Hr. Peder ind:
"Liden Kirstin hun hænger i Abelgren."

30. Hr. Peder han gik ud med stor Harm,
Saa tager han Sværdet under sin Arm.

31. Hr. Peder satte det mod en Sten,
Odden den gjorde hans Hjerte Men.

32. Kunde dog nu ej det kolde Jern
Udslukke Sorg og stille Harm.

33. Saa kom der Bud for den unge Brud ført:
"Hr. Peder han ligger i Abelgaard død."

34. Det var stor Ynk det var stor Nød,
Den unge Brud blev af Sorgen død.

35. Aarle om Morgen der Dagen var ljus,
Da var der tre Lig i Hr. Peders Hus.

36. Den ene Hr. Peder, den anden hans Sleg-
fredmø,
Den Elskoven ville vi nu gjemme —
Den tredie hans Brud údaf Sorgen død.
Allerkjæreste min! jeg kan Dig ret aldrig
forglemme.

CLVIII.

Hr. Peder og hans Slegfred.

1ste Vers.

Hr. Peder han spurgte sin Moder tilraad —
Over Borde.
"Maa jeg ride ud og gifte mig bradt?"
De legte saa vel om de torde.

2. "Vel maa Du ride ud og gifte Dig;
Over Borde.
Men var Dig for Din Slegfred, hun far'
med Svig."
De legte saa vel om de torde.

3. Hr. Peder han ganger i Stalden,
Han skuer de Foler alle.

4. Han skued de gule han skued de graa,
Den bedste lagde han Guldsadel paa.

5. Saa rider han til sin Slegfreds Gaard,
Ude staaer hans Slegfred og børster sit Haar.

6. "Velkommen Hr. Peder udi min Gaard!
Hvor haver Du været siden ifjor?

7. Hør Du Hr. Peder kjær Fæstemand min!
Naar skal vi brygge og blande Vin?

8. Naar skal vi brygge og naar skal vi bage,
Og naar skal vi vor Bryllupsdag mage?"

9. "Ikke vil vi brygge og ikke vil vi bage,
Og ikke vil vi vor Bryllupsdag mage.

10. Og hør Du min Slegfred! hvad jeg siger
Dig:
En anden Brud vil jeg fæste mig."

11. "Vil Du en anden Viv fæste Dig,
Da lud først hid og tal med mig!"

12. Hr. Peder han luder over Sadelknap,
En Kniv hun udi hans Hjerte stak.

13. Hr. Peder han vender sin Ganger igjen,
Saa red han til sin Moder hjem.

14. Der han kom til sin Moders Gaard,
Ud hans Moder til hannem gaaer.

15. "Hr. Peder! Du sig mig det gesvindt,
Hvi seer Du nu saa bleg om Kind?".

16. "Min Hest han var saa snar om Ben,
Jeg stødte mig paa en Lindegren.

17. Min Hest han var saa snar om Fod,
Jeg stødte mig paa en Linderod."

18. "Jeg kjender vel Hesten paa sine Ben,
Du stødte Dig ikke paa Lindegren.

19. Jeg kjender vel Hesten paa sin Fod,
Du stødte Dig ikke paa Linderod."

20. "Min kjære Moder! reder mig en Seng;
Og min kjær Søster! følg mig i den."

21. De redte ham Seng i Højeloft snart —
Over Borde.
Saa saae de strax hans Hedenfart.
De legte saa vel, om de torde.

CLIX.

Fortvivlelsen.

1ste Vers.

Der tjener en Jomfru i Kongens Gaard,
Hun er med de Kongens Børn saa smaa,
Jeg gider ikke levet, saa længes mig.

2. Den Jomfru tager over sig Kaaben blaa,
I Stenstuen ind saa monne hun gaae.
Jeg gider ikke levet, saa længes mig.

3. I Stenstuen ind saa monne hun gaae,
Saa favre fødte hun de Sønner to.

4. Hun svøbte de Børn i hvideste Lin,
Saa lagde hun dem i forgyldte Skrin.

5. Saa skrev hun neden paa Skrinets Bund:
"Moderen ligger død paa Havsens Bund."

6. Saa skrev hun oven paa Skrinets Laag:
"Faderen findes i Kongens Hof."

7. Jomfruen tager over sig Kaaben blaa;
Til Stranden ned saa monne hun gaae.

8. Hun sætter det Skrin paa Bølgen blaa:
"Raade nu Gud Fader, hvor med Eder
vil gaae."

9. Saa slog hun ud sit favre Haar,
Til Havsens Bund monne hun selv gaae.

10. Der efter kom flyvende en Ravn saa fort,
Og han satte sig paa den Borgestue-port.

11. Han satte sig paa den Borgestue-qvist,
Han sang saa meget om Jomfruers List.

12. Kongen tager over sig Kappen graa,
Til Stranden hen ud saa monne han gaae.

13. Der han da selv kom ned til Strande,
Da kom det Skrin der flydende til Lande.

14. Optog han det Skrin, og i det han saae,
To dejlige Drengebørn der i laae.

15. Der stod skrevet paa Skrinets Laag;
"Faderen han findes i Kongens Hof."

16. Der stod skrevet paa Skrinets Bund:
"Moderen ligger død paa Havets Grund."

17. Han grov en Grav med Sverdet i Sand,
Og kasted den Muld op med sin Haand.

18. Han grov den Grav baade dyb og vid,
Der satte han strax de smaa Børn udi.

19. Saa satte han sit Sværd imod en Sten,
At Odden gjorde hans Hjerte Men.

20. Saa satte han sit Sværd imod den Jord,
At Odden naaede hans Hjerterod.
Jeg gider ikke levet, saa længes mig.

CLX.

Mord af Hovmod.

1ste Vers.

Herr Peder han beder sadle sin Hest:
"Vor Dannerkonning vil jeg gjæste."

2. Vor Dannerkonning vil jeg gjæste,
Han haver en Datter, den vil jeg fæste."

3. Midt udi Gaarden der axler han sit Skind,
Saa gaaer han i Højeloft for Dannerkon-
gen ind.

4. Han tog af sin Hat, han bød god Dag:
"Giver mig Eders Datter saa bliver jeg
Eders Maag.

5. "Fru Malle boer sig ude ved Aa,
Hun haver hendes Giftermaal at raad'."

6. Hr. Peder han sprang til Ganger graa,
Saa red han til Fru Mallelils Gaard.

7. Han tog af sin Hat, han bød god Dag:
"Giver mig Eders Datter, saa bliver jeg
Eders Maag."

8. "Min Datter hun er saa liden en Mø,
Hun kan' hverken skjære eller sye."

9. "Hun skal hverken skjære eller sye,
Hendes Jomfruer skal det for hende flye."

10. Det var Lyst at høre derpaa,
Fru Malle gav sin Datter bort, Hr. Peder
hende tog.

11. Nu monne man det saa vide spørge,
Hr. Peder lader sit Bryllup gjøre.

12. Hr. Peder lader brygge og blande Vin,
Han byder Dannerkongen hjem til sin.

13. Kongen og Dronningen sidde over Bord,
De tale om liden Kirstin et Ord.

14. "Hør Du min Dronning baade faver og fin!
Hvem skal rede kjær Datter min?"

15. "Eders Søster skal hende Guldkronen bære,
Selv vil jeg hendes Brudterne være."

16. Kongen blev saasnart at svare:
"Christ give at Du vilde hjemme være!"

17. De førte Bruden i Hr. Peders Gaard,
Der glædes hver Mand som der hos var.

18. De fulgte Bruden i Brudehus ind,
For gik de Herrer de bare hendes Skind.

19. To Hertuginder børsted hendes favre Haar,
To Frøkener holdt hende Speglet for.

20. To Frøkener de holdt hende Speglet for,
To Dronninger satte hende Guldkronen paa.

21. To Hertuger bredte hende Peld for Ben,
To Konger ledte den Liliegren.

22. De satte den Brud paa Brudebænk,
For gik de Herrer, bar for hende Skjænk.

23. Det meldte Dronningen af stor Harm:
"Det er for meget Ære for et Slegfred-Barn."

24. Kongen kaldte sin Datter til sig:
"Kom hid min Datter og qvæd for mig!"

25. Den unge Brud bar op en Vise og qvad,
Der glædtes alle der hørte derpaa.

26. Det meldte hun Dronningen og tog hun saa paa:
"Alt skal jeg stække det favre Maal."

27. Dronningen taler til Tjenestеqvinde sin:
"Du hente mig ind et Horn med Vin.

28. Du hente mig ind et Horn saa højt,
Du lade det være med Edder strøet."

29. "Du drik nu, kjære Datter min!
Og smag Du nu vor nykjøbte Vin."

30. "Fru Malle, min Moder, forbød det mig,
At jeg skulde ikke drikke med Dig."

31. "Drik Du, liden Kirsten! med mig;
Var det end Vand, jeg drak med Dig."

32. Hun lagde det til Munden, saa lidet hun drak,
Saa saare det til hendes Hjerte stak?

33. "Min naadige Frue! jeg er saa vee,
Jeg kan ikke Folk paa Gulvet see."

34. De løste hendes Skarlagen, tog af hendes Guld;
Alt sad den Brud saa forrigfuld.

35. De satte den Brud i Brudeseng,
Hr. Peder han dvælde ej heller længe.

36. Han klapped hende ved hviden Kind:
"Hvad skader Eder? Allerkjæreste min!"

37. "Dronningen gav mig at drikke Vin,
Det stak saa saare til Hjertet ind."

38. Det var Ynk og megen Harm,
Bruden døde i Hr. Peders Arm.

39. Hr. Peder tog Sværd under Skarlagen Skind,
Saa gik han for Dronningen ind.

40. Hr. Peder og han drog ud sit Sværd,
Og saa raadte han for Dronningens Færd.

41. "Og nu skal Du aldrig mere
Raade saa for Jomfruer flere."

42. Saa satte han Hjalten imod en Sten,
Og Odden gjorde hans Hjerte Men.

43. Aarle om Morgenen Dagen var ljus,
Da kom der tre Lig af Hr. Peders Hus.

44. Det ene Hr. Peder, det andet hans Mø,
Hans Moder hun monne af Sorgen dø.

45. De med de Lig til Kirken for',
Den Dronning lagde de i heden Jord.

46. Det spørges nu saa vide om D,
Dannerkongen sørged' sig selv tildød.

CLXI.

Hr. Peder og Jomfru Roselil.

1ste Vers.

Hr. Peder og stolt Mettelil sidde over Bord.
Foruden al Sorg.
De snakked saa mangt et Skjemtens Ord.
Saa fryder jeg mig.

2. "Hør Du Mettelil Søster Min!
Fly mig Roselil Vennen Din."

3. Mettelil tager over sig Kaaben blaa,
Til Roselils Loft saa monne hun gaae.

4. Hun klapped paa Døren med sit Skind:
"Du stat op Roselil og lad mig ind!"

5. "Ingen saa haver jeg Stevne sat,
Ingen lader jeg i Loft om Nat."

6. "Du ti qver Roselille! sig ikke saa;
Jeg er Metteliile Vennen Din."

7. "Hvad saa er Dig gangen til Qvide,
Mens Du kommer her om Nattetide?"

8. "Jeg haver mig en Søm at sye,
Tre Sinde er jeg forvildet deri."

9. "Du ti qver Mettelil! sig ikke saa,
Der haver een Jomfru lært os baade."

10. "Mig vildtes ikke Hjorte, mig vildtes ikke Hind,
Mig vildtes under saa grøn en Lind.

11. Roselil vil Du gange med mig,
Saa vel da skulde jeg lønne Dig."

12. "Saa gjerne da vilde jeg gange med Dig,
Vidste jeg, Du vilde ikke forraade mig."

13. "Det forbyde Gud og vor Frue!
Min Broder han er i Seng at sove."

14. "Hør Du Mettelil Søster min!
Hvem er der i Loftet Din?"

15. "Ingen er der i Loftet min,
Föruden min Pige, hin liden Kirstin."

16. Roselil ind ad Dørren tren,
Metteliłle lukker hun Dørren for hend'.

17. Hr. Peder begyndte at lege med hende,
Det var af Spot og Hadings Sinde.

18. "Hør I Hr. Peder! I lader mig være;
Der er saa mange give over Eder Kjære."

19. "Er der saa Mange give over mig Kjære,
Da skal jeg i Aften spilde Din Ære."

20. "Hør I Hr. Peder! I stiller Eders Kiv,
Jeg haver hos mig en dragen Kniv."

21. "Aldrig saa var jeg i den Kiv,
At jeg var ræd for Qvindekniv!

22. Aldrig saa var jeg i den Færd,
At jeg var ræd for Qvinders Sværd."

23. Roselil drog Kniv af Erme rød,
Hun slog Hr. Peder, det blev hans Død.

24. Roselil ganger paa Højelofts Svale,
Der mødte hende Metteliłle med slæger Tale.

25. "Her haver Du Lærred, her haver Du Lin,
Sæt paa Dit Hoved, kjær Broderkone min!"

27. "Broderkone Din er ikke jeg;
Du gak i Stuen og klæd hans Lig."

28. "Vidste jeg nu, min Broder var død,
Og vidste jeg saa, om Du var Ms."

29. "Er det Sanden, Din Broder er død,
Da er det og Sanden, at jeg er Ms."

30. Nu ligger Hr. Peder, rinder Blod ham tildød,
Endnu gaaer Roselille og hun er Ms.

CLXII.

Herr Adelbrand.

1ste Vers.

Hr. Adelbrand han rider til Lenelilles Gaard,
Der stander Lenelil svøbt udi Maard.

2. "Hil stande I Lenelil favr og fin!
Og vil I være Allerkjæreste min?"

3. "Jeg passer ikke mere paa Hr. Adelbrands Tro
End paa min Faders gamle Sko."

4. Hr. Adelbrand svor ved sit unge Liv,
At hun skal være hans om fem Aar eller syv.

6. Det drog hen i fire, det drog hen i fem,
Lenelille var ikke i Kirken i dem.

6. Det drog hen i fem, det drog hen i syv,
Lenelille var ej i Kirken i al den Tid.

7. Der kom Bud til Lenelilles Gaard,
Hr. Adelbrand ligger nu Lig paa Baar.

8. Lenelil taler til Kjøresvend sin:
"Du spende graa Ganger for Karmen min!"

9. Der hun kom udi Rosenslund,
Der mødte hende Hr. Adelbrands lille hvide Hund.

10. "Nu kan jeg see paa den lille hvide Hund,
Hr. Adelbrand han hviler udi Rosenslund."

11. Hr. Adelbrand red hen til Lenelilles Karm,
Han hypped med hende Kiv og Harm.

12. Saa løfte han op hendes gule Lok,
Og bandt hende ved sin Sadelknap.

13. Han kom ej forbi saa liden en Gren,
Der jo var Blod af Lenelilles Ben.

14. Han kom ikke til saa liden en Qvist,
Der var jo Blod af Lenelils Bryst.

15. "Krist give! jeg maatte leve den Stund,
Saa længe jeg skifter min Sjælegave rund.

16. Min Fader giver jeg min Sadel og Hest,
Han være nu snart og hende mig Præst!

17. Min Moder giver jeg min Silkeserk,
Hun haver for mig baade Sorg og Verk.

18. Hr. Adelbrand giver jeg min sølvbunden Kniv,
Kriſt give, den ſtak i hans unge Liv!"

19. Om anden Dags Morgen, da det blev Dag,
Laae Leneliſſe Lig i Hr. Adelbrands Gaard.

20. Leneliſſe blev begraven i Jordens Muld,
Hr. Adelbrand han klædte baade Stejle og Hjul.

CLXIII.

Giftblanding.

1ste Vers.

Hr. Peder han spurgde sin Herre om Lov:
Maa jeg gaae til Vaagestu?

2. "Orlov vil jeg give Dig selv,
Og hvilken af mine Svenne som ride vil."

3. Hr. Peder ganger til Stalden,
Han skuede de Foler alle.

4. Han sku'de den brune, han sku'de den graa,
Den bedste lagde han Sadelen paa.

5. Sadel af Sølv og Bidsel af Guld,
Saa rider den Herre saa frydefuld.

6. Der han kom til Borgeled,
Ude stander hans Moder og hviler derved.

7. "Her stander I Fru Metteliile kjær Moder min,
Hvor lider liden Kirsten Fæstemø min?"

8. "Saa lider liden Kirsten som andre Møer,
Hun spinder Guld, hun væver i Rør.

9. Hun spinder Guld, hun væver i Lad,
En anden Ridder gjør hendes Hjerte glad.

10. Hr. Peder han tog til sin Kniv:
"Var I ikke min Moder, det skulde koste
Eders Liv."

11. Hr. Peder han tog til sit Sværd,
"Var I min ikke Moder, I skulde faae en Uferd."

12. "Hvor skulde det Græs paa Jorden groe,
Om Sønnen vil ikke sin Moder troe!

13. Hvor skulde Træerne Løvet bære,
Om Sønnen vil ikke Moderen ære?"

14. Hr. Peder kom der ridende i Gaard,
Ude stod liden Kirsten, var svøbt i Maard.

15. Liden Kirsten taler til Ternen sin:
"Du hent mig ind et Horn med Vin!

16. Du hent mig ind et Horn saa højt,
Lad det være inden med Edder strøet."

17. Indkom den Terne, bar det Horn saa højt,
Det var uden med røde Guld' svøbt.

18. Liden Kirsten drak Hr. Peder til,
Hendes Rosensmund ikke rørte derved.

19. Hr. Peder tager Hornet for Munde;
"Drikker som I mig under."

20. Han holdt til Munden, og af han drak,
Hans Silketrøje i Siden sprak.

21. Nu ligger Hr. Peder paa Gulvet død,
En anden Ridder haver hans Fæstemø.

22. Nu ligger Hr. Peder og rinder Blod,
For han vilde ikke sin Moder tro.

CLXIV.

Hr. Truels's Døttre.

1ste Vers.

Hr. Truels han boede sig ude ved D,
Langt ude ved Fruerlands D,
Saa høviske haver han Døttre tre.
Men Silke drage de Roser.

2. Fru Mettelil vækker sine Døttre tre,
Langt ude o. s. v.
"Staaer op mine Døttre! jeg vække Eder vil.
Men Silke o. s. v.

3. Staaer op mine Døttre! I sover vel haardt;
Nu haver I sovet Jer Fropræ̈diken bort."

4. "Og have vi forsovet vor Ottesang,
Da ville vi gjøre vor Højmesse lang."

5. Fru Mettelil ſlaaer ud deres gule Haar,
Hun vidſte ej, hvor det ſkulde dem gaae.

6. Saa ſlaaer hun over dem Kaaben blaa,
Til Horbeløv Kirke da vilde de gaae.

7. Men der de komme i Toſtruppe Lund,
Der mødte dem de tre Røveres Hund.

8. Men der de komme i Toſtruppe Ris,
Der bleve dem de tre Røvere vis.

9. "Enten vil I nu være tre Røveres Viv,
Eller vil I heller miſte Jer Liv?"

10. "Ikke vil vi være tre Røveres Viv,
Langt heller vil vi miſte vort unge Liv."

11. Den Tid de havde da myrdt de to,
Den tredie ſtod dem ſaa haardt imod.

12. "I gjøre det for vores Æres ſkyld,
I gjæſte Hr. Truels i Ovelv."

13. Det lakked nu faſt ad Ovelde,
Hr. Truels de gjæſte vilde.

14. Og der drak de ſaa længe,
De drak Hr. Truels til Senge.

15. "Hør I, stolt Mettelil! hvad vi sige Jer,
Vil I nu love os alle tre?"

16. "Vel vil jeg love jer alle tre,
Maa jeg kun i Jere Sække see."

17. Stolt Mettelil i deres Sække saae,
Der saae hun sine Døttres røde Guld laae.

18. "I sidde ned og tøve lidt,
Medens jeg sanker mit Guld udi Skrin."

19. Stolt Mettelil ud af Dørren tren,
Saa stor en Jernstang skjød hun for igjen.

20. Stolt Mettelil svøber sit Hoved i Skind,
Saa gaaer hun i Højeloft for Hr. Truels ind.

21. "Staaer op Hr. Truels og klæder Eder i,
De Røvere have myrdet vore Døttre tre.

22. Hr. Truels lader raabe over al sin Gaard:
"Staaer op mine Hofmænd, binder Harniſk paa.

23. Binder Harniſk paa foruden Falſk,
De Røvere ere saa haarde Halse."

24. "Siger mig nu, I Røvere tre!
Jer Herkomst, og hvem Eders Fader er.

25. "Vor Fader sendte os i Skole at gaae,
Da blev vi af Skovrøverne stjaalne bort.

26. Der have vi været i fjorten Aar,
Og ædt vort Brød med Kummer og Sorg.

27. Nu ere de gamle Skovrøvere død,
Nu ere vi gaaet ud at søge vort Brød.

28. Den første Gjerning vi haver gjort,
Igaar have vi tre Jomfruer myrdt."

29. Herr Truels han svarte, — han var vel vee —
"Ak, nu er alle mine Børn forseet!

30. Det var Eders Moder, I vilde trolove,
Det var Eders Søstre, I myrded igaar.

31. Jeg vil nu give Eder Klæder af ny,
Saa maa I reise af Land og By."

32. "O nej, kjær Fader! vi ikke vil;
Liv for Liv, — det hører sig til."

33. De lebte dem foruden den By,
Langt ude ved Argelands D —
Og der maatte Hoved for Klingen springe.
Men Silke drage de Roser.

34. De to maatte klæde Stejle og Hjul,
Langt ude ved Fruerlands D —
Den tredie han fik Skoven til Skjul.
Men Silke drage de Roser.

CLXV.

Liden Karens Død.

1ste Vers.

"Og hør Du liden Karen! og vil Du være min?
Syv silkestukne Klædninger dem giver jeg Dig."

2. "Syv silkestukne Klædninger dem vil jeg ikke ha',
Giv dem Din unge Dronning, lad mig med Æren gaae."

3. "Og hør Du liden Karen! og vil Du være min?
Et Slot og en Fæstning det vil jeg give Dig."

4. "Et Slot og en Fæstning dem vil jeg ikke ha,
Giv dem Din unge Dronning, lad mig med Æren gaae."

5. "Og hør Du liden Karen! og vil Du være min?
Den rødeste Guldkrone den vil jeg give Dig."

6. "Den røde Guldkrone den vil jeg ikke ha',
Giv den Din unge Dronning, lad mig med Æren gaae."

7. Liden Karen hun gik sig for Dronningen at staae:
"Din Herre han haver formanet mig saa."

8. "Og vil han saadan gjøre og saadan byde til,
Saa tænk paa Gud i Himmerig, og sig, Du aldrig vil".

9. "Og hør Du liden Karen! vil Du ej være min,
Saa sætter jeg Dig i Fangetaarnet ind."

10. Saa sat han liden Karen i Fangetaarnet ind,
Og selver gjemte Kongen de Nøgler dertil.

11. "Og hør Du liden Karen! vil Du ej være min,
Saa sætter jeg Dig i Spigertønden ind."

12. Saa sat han liden Karen i Spigertønden ind,
Og selver rulled' Kongen den Tønde omkring.

13. Hendes Hjerte begyndte at bede, skjønt Tungen tie maa:
"Gud give at vor Konge maa leve i Fred og Ro!"

Anmærkninger.

I første Del af denne Visebog leveres Kjæmpe- og Tryl-
le-viser; i 2den Del de historiske; i tredie Del følger nu
den 4de Afdeling: Romanser og Ballader. Da disse ere
af en dobbelt Art, saasom nogle have et sørgeligt andre et
glædeligt Udfald, saa dele de sig derved i tvende adskilte
Classer, af hvilke Balladerne eller Sange af tragisk Ind-
hold udgjøre nærværende 1ste Afsnit. I Spidsen af denne
Classe er sat Samlingen Tragica eller gamle danske hi-
storiske Elskovsviser som ere lagte om saadan Kjærligheds
Øvelse, som haver taget en tragisk eller sørgelig Ende,
prentet i Kjøbenhavn 1657. De ere aftrykte i den Or-
den som de i bemeldte trykte Udgave følge paa hinanden;
kun ere No. 4, 5 og 23 her udeladte, da No. 4 har faaet
sin Plads i 1ste Del pag. 132 under No. XVII, No. 5 i
2den Del pag. 253 under No. XCVI, og No. 23 samme-
steds S. 278 under No. C.

Bogen Tragica bestaaer ialt af 30 Viser, bemeldte
trende fraregnede, haves her følgelig de 27, som gaae
fra No. CXI til CXXXVII.

Umiddelbar efter Aftrykket af Tragica følge de Bal-
lader som forekomme adspredte i Syvs Udgave, og der-

næst de som have været udgivne i Levninger af Middelalderens Digtekonst. Afsnittet sluttes med nogle faa tilforn særskilt trykte eller tagne af haandskrevne Visebøger.

Efter denne korte Udsigt over nærværende Binds Indhold gaaes videre frem til Anmærkninger over enkelte af de mærkeligste Stykker.

No. CXI. Pag. 1.

Hafbur og Signe.

Om denne Ballade, som er den første i Tragica, og som i Grimms altdänische Heldenlieder staaer pag. 93, er i Frigge for 1813 S. 21-36 indrykket efterfølgende her henhørende Afhandling.

Det ved Signes og Habors Hændelser fremstillede Exempel paa trofast Kjærlighed, urokkeligt Venskab, uslukkeligt Had til Fiender, samt Hævnelyst og Ringeagt for Døden, er det rene Aftryk af det gamle Nordens Aand og Tænkemaade. En Skildring af den Natur greb saa aldeles ind i ethvert skandinavisk Gemyt, at ikke allene alle tre nordiske Riger, men endog i ethvert Rige tre fire Provindser, tilegnede sig den her besjungne Tildragelse. Ogsaa er, indtil de seneste Tider, dette Æmne bleven bearbejdet af Digterne paa adskillige Maader. Messenius skrev i Begyndelsen af 17de Aarhundrede: Signill, ther är en ustigh och sanfärdigh Tragoedia om then högbaarne mycket berömte och manhaftige Hertige Hertigh Habor, Konnung Amunds Søn af Norige, och then högborne schöne och trofaste Frøcken Signill, then stormechtige Herres Hr. Sigars Sweriges Konnungs endeste Dotter o. s. v.; Suhm skrev sin berømte af Christiani fortydskede og af Presser i et slet Sørgespil forvandlede — Fortælling Signe

og Habor; Pram anbragde Begivenheden som en Episode i sin Emilias Kilde; og muligt vi ogsaa fra Ohlenschlæger med Tiden kan vente et Drama, hvori Signes og Habors ulykkelige Kjærlighed er Themaet.

Det Faktum, som ligger til Grund for dette i hele Skandinavien saa almeen yndede Sagn, skjuler sig langt borte i den fjerneste Oldtid, hvor man raver i et tykt Mørke uden at kunne med Critikens Fakkel belyse de forekommende Gjenstande. I Landnama og de eddiske Sange, hos en Saxo og en Snorro, altsaa hos Forfattere, som har levet i 11=13 Aarhundrede, er Talen derom som et Ecco der gjenlyder fra hine længst henrundne og umindelige Tider. Derfor kan ogsaa saa mange Steder gjøre Paastand paa den formentlige Hæder, at have været Scenen for denne standhaftige Elskov, og man er ikke istand til med historisk Kritik og Henvisning til Kjendsgjerninger at afgjøre Tvisten imellem dem. Alle have de Folkesagn og visse Egennavne at beraabe sig paa som Hjemmel for deres Paastand; saa det gaaer som i Comoedien, hvor af de tvende stridige Parter enhver havde Justinian paa sin Side. Man høre engang de forskjellige Testimonia og Grunde, og hvilke de fornemste Forfægtere ere, som ethvert Land har for sin Mening.

A. Danmark.

a) Sielland.

1. Saxo Grammaticus, med samt sin ypperlige Commentator

2. Stephanius. See dennes Notæ uberiores in Historiam Saxonis Gramm. pag. 158-60.

3. Den danske Rimkrønike.

4. Ole Worm i hans Monumenta Danica pag. 133-38.

5. Peder Syv i Anmærkningen til den XI Vise i IV Part i Kjæmpevisebogen; og endelig den ucritiske utilforladelige og lettroende Compilator,

6. Seyer Mahling Beyer i hans Beskrivelse over Bringstrup og Sigersted Sogne, hvor man faaer at vide, at han i en Gravhøj fandt Kong Sigars Spore, Stridsøxe og Kaardeklinge, samt hans Hestes Sko, ligesom i en anden Droningens Brystsmykke; hvor man paa hans antiquariske Landkort finder Habors Høj, Signes Bur, Signes Brønd, og Ternehullet; for ikke at tale om den af ham selv opdigtede Runeinscription over Kong Sigar.

b) Nørre-Jylland.

1. Jen Indberetning til Antiqvitetscommissionen fra Hr. Sadolin, Præst til Nørbæk Sønderbæk og Læsten, i Sønderlyng Herred i Viborg Stift af Dat. August 1809, heder det: "Af Sagn fra Oldtiden haves og her i Egnen det bekjendte om Sivert Konge og Habor Konge, hvorom Visen begynder: Sivert Kong og Habor Kong de yppede sig en Kiv. Kongens Bopæl, eller Stedet hvor samme har ligget, vises endnu paa Heden, sønder for Nørbæk, og en tæt derved liggende Mose heder Habors Mose. Ligeledes sees Ternestenen, hvor den troløse Terne, der opdagede de to Elskende, ligger begraven."

2. Jørgen S. Blicher, Præst til Vorning, Ovorning og Hammershøi, indberetter om samme Locale: "I Lyngheden, sydost for Hviding By i Vorning Sogn, ligger Habors Høj, og er her et almindelig Folkesagn, at den Tildragelse her skal være foregaaet, som besynges i Kjæmpevisen, Sivard Konge og Habor Konge ꝛc. Habors Høj siges at være den hvor Habor blev hængt og begraven. I

en Fordybning, ikke langt fra denne Høj, findes to temmelig store Stene kaldte Ternestenene. Almuen siger, at der altid paa disse Stene sidder en lille Fugl og hvipper. Det skal være den forbandede Terne, der sidder og beklager sin og de ulykkelige Elskendes Skjebne."

c) Synder-Jylland.

At Romanen ogsaa er kommen derhen, synes ikke at have nogen anden Hjemmel end det ubekjendte, formodentlig ved en Trykfejl forvanskede Ord, "Suderborg" i Cranzii Sveciá lib. I. Cap. 46; hvor man underettes om, at efter Folkesnak kunde man endnu see Signe sidde i Suderborg ved Ilden og rede sit Haar, men altid vendte hun blot Ryggen til Tilskuerne. Dette Suderborg er i den ranzovske Libellus de origine nomine fortitudine et rebus gestis Cimbrorum 1594 gjort til Sønderborg paa Als, og Tildragelsen beskreven i et latinsk Poem.

B. Sverrig.

Gaae vi over Sundet til vore Naboer, og adspørge dem, hvor Scenen var for denne Tragoedie, saa henvises man til

a) Bleking.

I de til Vorm 1624 indsendte antiqvariske Beretninger fra Provsterne i Skaane, som ere af Sandvig indrykkede i Samlinger til den danske Historie 1ste B. 1 Hefte, tales S. 124 om Havburs Eg og Signelils Bur; hvorom er en yderligere Forklaring hos Sjøborg i hans Blekings Historie S. 15 Note 7.

b) Nerike.

Her er ved Segersiø Kongsgaard i Lennäs Sogn Habors Høj, Signes Kilde, og Kong Sigars Grav. [See Salvii Upland S. 239.)

c) Upland.

Erkebiſpen Laurentius Petræus, og efter ham Meſſenius (Scondia. Tom. IV. p. 28 og Sveapentaprotopolis Cap. 12) lade Tildragelſen gaae for ſig i Haatuna Sogn, ikke langt fra Sigtuna, hvor der efter Salvius Pag. 236 er en By ſom heder Signildsberg og en Habors Slette, ſamt en Ternelund, og hvor Laurentius Petræus fortæller en Bonde ſkal have opgravet af Jorden den Bjelke, hvorpaa Habor var bleven hængt.

d) Halland.

Her i Sognene Aarſtad og Asſige, ikke langt fra Falkenberg, mangler der hverken paa Monumenter eller Sagn, til Beſtyrkelſe for den Hypothes, at Begivenheden her har gaaet for ſig. Det ſeer man ſaavel af Hermanni Chytræi i Brings Monumenta Scanenſia aftrykte antiquariſke Efterretninger S. 313, ſom af Richardſons Hallands Beſkrivning S. 103 f. følg. Hos den ſidſtnævnte Forfatter findes kobberſtukken Afbildning af Habors Stene, (hvoraf de to høieſte kaldes Galgen), Signes Bur, Sigarſted By, og Sigars- eller Kongsberget.

At den hallandſke Tradition ikke har været ubekjendt i Danmark, ſeer man af Yttringerne hos Hvitfelt, hos Vedel i hans Overſættelſe af Saxo, og hos Anne Krabbe i hendes haandſkrevne Viſebog.

C. Norge.

Begive vi os fra Halland over Grændſen til Norge, bliver man der atter paa ſamme Maade henviſt fra et Sted til et andet lige op til Landets yderſte Ende.

1. Ved Kjøbſtaden Frederikſtad i Aggershus Stift viſte man den opſloeſke Biſkop Jens Nielſen paa hans Viſitatsreiſe 1584 Hagbarholm, hvor Haubor Kongens Søn

blev hængt, og strax derhos Salborg, hvor Signe indebrændte sig i sit eget Bur. (See det norske Videnskabsselskabs Skrifter nyeste Samling 1ste B. S. 56.)

2. Professor Arnas Magnæus har paa en løs Sedel antegnet følgende: "En halv Fierding ovenfor Stavanger, noget nær midt imellem Laurvigen og Stavern, staaer en stor Bondegaard, som hedder Angenæs, som tilforn skal have været kaldet Hangenæs. Rundt omkring Gaarden en tyk Granskov. Paa den Kant af Gaarden som er imellem Gaarden og Søen, der gaaer fra Stavern ind ad Laurvigen, staaer 4 oprejste Stene, hvoraf de to højeste som staae i Øster og Vester ongefær ere af en Mands Højde. Om disse Stene og Stedet har Bønderne den Relation, at her er begravet Hagbord Konge, efterat han var bleven hængt, fordi han havde lokket en Kongedatter. Ovenfor Laurvigen, hvor Stedet heder Ranset, sige de, at denne Kongedatter (Signild) opbrændte sig selv; og det kunde sees der hen til Stedet hvor Hagbor blev hængt og begravet, og skal der da ikke have været Skov som der nu er. Af Hagbors Hængende, mene de, at Gaarden har faaet det Navn Hangenæs. De 4 Stene har jeg selv seet."

3 Torfæus i sin Series p. 280 nævner Sigarsvoldpaa Lister, hvor man endnu seer Levninger af Mure og Grundstene af et Slot, som et Sted, der ogsaa prætenderer at have været Residents for Signes Fader Kong Sigar. Lige ledes anfører samme Forfatter i samme Henseende l. cit.

4. Gaarden Ornæs i Sogn i Bergens Stift ej langt fra det Forbjerg Aungulsnæs.

Endelig komme vi til det Sted som vel maa siges at kunne for en Deel maale sig med Sigersted i Sjelland, i Henseende til retmæssig Krav paa den omtvistedede Hæder.

Det er Hagbarholm strax ved Laugmandsgaarden Stegen i Stegens Præstegjæld i Saltens Fogderi i Nordlands Amt, hvor Kong Sigar skal have boet paa Gaarden Stejg eller Stegen, beliggende paa Den Aungley nu Engelen kaldet. (Torfæus I. cit. Schønings norske Hist. 1. S. 201). Det som især taler saameget for dette Sted er det Vidnesbyrd i Landnamasaga (Kbhavn. 1774) S. 256, "I Aungley bio Sigar Konge i Steig, oc thar er Signyarbrudar i Hagbarsholme." o: Kong Sigar af Steig boede paa Aunglej, hvor Signes Brønd er paa Hagbardsholm

Denne vidtløftige antiquariske Reise tillands og tilvands, tilfods og tilhest, paa Vogn eller i Kelke, for at være vis paa, at man dog endelig i et af Landene er kommet til det rigtige og sande Rettersted, hvor Habor blev hængt — en Travlhed som Gram, ikke saa ganske i utide, persiflerer i sine Noter til Meursius Col. 58—kan man forresten dispensere sig for, naar man har Mod til at hylde de Verlauffke altfor skeptiske Grundsætninger. I den norske Archæologies Historie (Skandinav Museum for 1807 Iste Bind) S. 8 yttrer han sig nemlig med overdreven historisk Pyrrhonisme saaledes: "Et Factum bliver mistænkeligt derved, at det tilskrives forskjellige Steder, f. Ex. Signes og Habors Roman, der sættes paa saa mange forskjellige Steder her i Norden. Ligesom Enhver der paa forskjellige Steder seer forskjellige Hoveder som alle tilskrives Johannes den Døber, falder snarest paa, at intet af dem er det rette, saaledes maa det og falde Kritikeren ind, at Signe og Habor have aldrig været til."

Hvad den her paa ny udgivne Vise angaaer, hvori Riddertidens Galanteri og Manerer findes parrede med den

nordiske Fortids raa Sæder og vilde Adfærd, da grunder den sig paa Aftrykket i Tragica. De andre mig bekjendte danske Udgaver ere (foruden den i Levninger af Middelalderens Digtekonst) af 1665. 1672. 1708. 1710. Paa svensk haves Udgaver af 1685 hos Doctor Zetterstrøm i Upsala, af 1800, trykt i Gefle, hos Kongl. Expeditionssecretæren Thomée i Stokholm, og i Kjobenhavn er en af 1739 og en foruden Aarstal. Visens oprindelige Alder er ikke let at afgjøre. Sandvig i sine Levninger henfører den til det 13de Aarhundrede, dog medgiver han store Forandringer. Messenius i Sveopentaprotopolis tillægger ogsaa sin svenske Vise om denne Begivenhed en høj Alder, naar han p. 62 bruger det Udtryk "de Haboris et Signes vulgatissimis amoribus, *plurimis ante seculis concinnata* et publicata *cantio*". Begge Dele maatte vel være at overdrive Sagen noget; endskjøndt man med Sikkerhed kan antage, at den ikke behøvede saa kort en Tid til at blive almeen bekjendt, og det var den danske ved Midten af det 15de Seculo. I den Aar 1575 udgivne Oversættelse af Saxo siger Vedel S. 146 i en Anmærkning: "Om Hagbarts Historie er lagt en Vise, som sjunges endnu almindeligen paa denne Dag."

Dette være nok til en Indledning! Hjelper den ikke til videre, saa lærer man dog deraf, at Habor spaaede Sandt, da han blandt andre sine Trøstegrunde, han anførte før han skulde døe, udraaber.

— — — gemino celebrabitur orbe
Una animi reqvies, par in amore fides.

Paa Dansk hos Vedel: "Naar vi ere hendøde skal al den nordre Verden endda vide at sige af vor tro Kjærlighed og Endeligt," og efter Thura

Saavidt som Solen gaaer, den Huldhed prises vil,
Som vi i Liv og Død hverandre bare til.

V. 3. Hos Sandvig i Levninger af Middelalderens Digtekonst var Drømmen saaledes:

Jeg drømte, jeg var i Danmark
Og stod paa Aasebro,
Jeg havde en Voxlerte i min Haand
Og Luen deraf slog.

Og i Svenſken heder det:

Mig tyckte jag uti Lunden war
Alt med min Brynia tung,
Ther rann en Roos uppå min Arm,
Hon war både skön och ung.

Ther rann en Roos uppå min Arm,
Hon war både skön och ung.
Hwar och en Fogel på Qwiste såto,
The monde för henne sjunga.

V. 11. Istedenfor "er det mig til Lykke lagt" læser Rentzils Codex "til Øde lagt."

V. 12. Dette Krigspuds, at forklæde sig og saaledes komme til sin Elskede under Forregivende af at ville lære at sye og brodere, betjener Hug Dieterich sig ogsaa af i Heldenbuch Udgaven 1590 Blad 30—33.

Det i dette Vers forekommende Ord Slyngende heder i særskilte Aftryk Slæben eller Sleben. (at slæbe, siger Syv S. 461, betyder at sømme. conf. det svenske Slögder.)

I Tragica haves ved Visens Ende to moraliserende Slutningsstropher, der her ere udeladte, da de upaatvivlelig ere en senere Haands Tillæg. De findes heller ikke hverken i Udgaven i Levn. af Middelald. Digtekonst, ei

heller i Visens særskilte Aftryk. Den svenske Udgave kjender dem ikke heller. Det er vel uden al Tvil, at saavel disse som andre af samme moralske Øjemed, der ere tilføjede de andre i Tragica opbevarede Viser, ere et Tillæg af Anders Sørensen Vedel.

No. CXII. Pag. 19.

Riber Ulv.

Tragica No. 2.

Om denne Vises Slægtskab med en af dem Marsk Stig angaaende, er talt i Anmærkn. til 2den Del S. 363—64.

No. CXIII. Pag. 24.

Herr Karl.

Tragica No. 3. Grimm pag. 177.

V. 17. Den trykte Udgave af 1657 læser Skammelborg, som man efter Rimelighed har rettet til Skanderborg.

V. 22. Originaludgaven har Hvalsben, som dog nok oprindeligvis har hedt Filsben, som det her er forandret til.

Mod Visens Slutning ere to Vers udeladte som uimodsigeligen ere af det Slags ved hvis Indflikkelse A. S. Vedel har søgt ved at indstrøe visse Reflektioner efter Omstændighederne, at give disse verdslige Viser en passende moralsk Tendents. Her heder den ene af de udeladte Stropher:

Det er stor Harm og en end støre Qvide
Dem fra hinanden at skille,
Som gjerne vilde leve og bo tilsammen
Med Æren og god Villie.

og den anden slutter Sangen saaledes:

Det hjelper Dig ei, i hvo Du est,
Mod din Overmand at fægte;
Thi er det bedre at lade Gud raade
Og fare i Mag saa sagte.

No. CXIV. Pag. 31.

Hans Frost.

Tragica No. 6.

I Henseende til Indhold, Udførelse eller Begivenhedernes Gang, og Moral er denne Sang aldeles overeensstemmende med den om Folker Lovmandsøn i 2den Del S. 253.

No. CXV. Pag. 37.

Erland Svenske og Hr. Mathis.

Tragica No. 7. Grimm pag. 273.

No. CXVI. Pag. 47.

Fru Bodild.

Tragica No. 8.

No. CXVII. Pag. 53.

Jomfru Mette.

Tragica No. 9. Grimm pag. 173.

No. CXVIII. Pag. 61.

Ingefred Torlufsdatter.

Tragica No. 10.

Sandvig har aftrykt den i sine Levninger af Middelalderens Digtekonst under No. 7. Den staaer ogsaa i Urups, Anne Krabbes, Karens Kristensdatters og andre haandskrevne Visebøger.

V. 3. Istedenfor "lokke med Ord" læser Sandvig og Anne Krabbe "vinde med Ord" Urups Codex derimod daare.

V. 6. Lin. 1. Sandvig har: "Gods og Jord" Urups Codex derimod det mere antiqve Udtryk mine femten Bo.

V. 6. Lin. 2. Sandvig og Anne Krabbe har "Halsben" og saaledes staaer det i den oprindelige Udgave af Tragica. Det er altsaa dog nok ingen Tvil om, at jo denne Læsemaade bør gives Fortrinnet, især naar tages Hensyn til Replikken i 27de og 33 Strophe.

No. CXIX. Pag. 68.

Sorte Grev Henriksen.

Tragica No. 11.

No. CXX. Pag. 74.

Ebbe Skammelsen.

Tragica No. 12.

Denne Ballade staaer i Sandvigs Levninger, og man har den i separate Aftryk af Aarene 1696, 1699, 1726, samt en uden Aar trykt i Hadersley. Paa Udg. af 1696 er an-

mærket, at den synges som: Torkild han er den gjæveste Svend.

Tvende Strophер af Originaludgaven, nemlig den 32te og 48de, ere udeladte her, dels fordi de sige saa saare lidt, og dels fordi man deri har Medhold af den Sandvigske Udgave.

I dansk Atlas 5 T. S. 452 fortælles, at paa Norentoft, en stor Ensted-gaard i Sjøring Sogn paa Thy har boet den i Kjæmpeviserne omtalte Ebbe Skammelsen; men saa heder det tvertimod i Tome VI p. 513, at han efter Sigende skal være begraven under en stor Sten som ligger norden for Brarup Kirke paa Falster.

No. CXXI. Pag. 86.

Herr Nilaus.

Tragica No. 13.

Denne har man udgivet i Forbindelse med tvende andre under Titel: Trende af de Gamles Viser eller Heltersange, til en Prøve for dem som deraf ere Elskere, nu nyligen til Trykken befordrede Aar 1719 to Ark i Octav.

V. 6. heder i denne Udgave saaledes:

Rider vi os til Hørsholm?
Det er saa langt af Led.
Farer vi hen til Fruerlund?
Eders Morbroder er mig vred.

Men dette "Hørsholm" heder i de andre Vers Hindsholm.

V. 12. Lin. 4. heder her i Udgaven af 1719:

Jeg kunde unde bedre end ham.

V. 34. Lin. 2. Denne Udgave har bedre:
Du lad oprede min Seng.
V. 36-38. mangle ganske i Udgaven af 1719.

No. CXXII. Pag. 94.

Den skuffede Bejler.

Tragica 14. Grimm pag. 126.

Denne Vise findes ogsaa i Levningernes 2det Hæfte under No. 9, men der mangle 8de, 9, 10, 18, 19, 20 og 21 Vers.

I det Suhmske Exemplar af Tragica i det kongelige Bibliothek findes med P. Syvs Haand den Anmærkning gjort ved denne Vise, at da Sagen faaer et godt Udfald, saa er det en Fejl at den er kommen blandt Tragica.

No. CXXIII. Pag. 99.

Jomfruen i Skoven.

Tragica No. 15. Grimm pag. 163.

"Disse tvende gamle Viser" — siger A. S. Vedel i Indledningen om No. 14 og 15 — "sjunges med een Begyndelse men med ulige Omqvædning. Det er den galne Verdsens Løb; unge Personer daarer unge Qvindfolk, og daares af dem igjen. Vel den! som spejler sig i en andens Skade og Ulykke."

Ved denne Vises Slutning ere tvende Vers ganske forbigangne, fordi de ikke passe til Visens Indhold, og ere desuden saa smagløse. Et af dem kan staae her til Prøve:

Der ſtander et Træ udi vor Gaard,
Det bær ſaa mangen en Pære,
Lønlig Sorg og Hjertens Qvide
De ere ſaa tunge at bære.

No. CXXIV. Pag. 104.

Hr. Nielus og ſtolten Adeluds.

Tragica No. 16.

Findes ogſaa i Levningerne, 1 Hefte No. 13, under Overſkrift adſkilt Elſkov. Den har der mange Forandringer, da mangeſteder en eller flere Stropher mangle, og derimod nogle Stropher findes der ſom Tragica ikke har. I de Stropher, begge Samlingerne have tilfælleds, er i Levningerne mangt anderledes end her, men ſjelden bedre.

Tragica har en Begyndelsesſtrophe, ſom indeholder et mislykket Billede paa Elſkov. Den er udladt, da den heller ikke findes i Levningerne. Den heder ſaaledes:

Hver Mand elſker i ſin Gaard —

eller, efter et Haandſkrift:

Mangen Mand ymper udi ſin Gaard
Baade Roſer og ædelige Lilier,
Tilſammen da voxer Top og Rod,
Saa gjør ogſaa god Villie.

I det 112te Vers er de af deres Grave fremſpirende Roſer den ſamme Idee ſom den hvormed Hiſtorien om Triſtands og Iſalds Elſkov endes.

No. CXXV. Pag. 127.

Fru Mettelil.

Tragica No. 17. Grimm pag. 283.

Den første, til Visens Indhold aldeles ikke passende og derfor udeladte, Strophe klinger saaledes:

Vblèt det hænger saa højt i Træ,
Saa nederligt monne det falde;—
Ihvo som haver en fuldtro Ven,
Han elsker hende vist over alle.

No. CXXVI. Pag. 135.

Ung Villum.

Tragica No. 18.

Findes ogsaa i Levningerne 2det Hefte No. 12. Den har der mange Forandringer med udeladte og tilsatte Strophер, og nogle Navne er der anderledes end her.

V. 24. Lin. 3. Her heder det i Udgaven Tragica:

"Saa gav hun hannem Heste at have"

men dette at er urigtigt. have er den gamle Flection af há o: høj. I den strax følgende Liden Engels Vise findes V. 60 "have Heste", som aabenbare siger høje Heste, hvilket er et Udtryk som flere Gange findes brugt i Viserne om betydelige Personers Heste.

V. 29. Lin. 4. Tragica har uborn; men det er upaatvilelig en Trykfeil istedenfor ubaard ell. ubaarded o: uflaaet.

No. CXXVII. Pag. 147.

Liden Engel.

Tragica 19. Grimm pag. 265.

Denne er ogsaa i Levningerne 2det Hefte No. 13, med faa Forandringer, undtagen i Enden, hvor der er 14 Strophер mere. Hvilke Strophер dog, som et ufornødent Tillæg, ikke ere her bleven optagne. Textens sidste Strophe:

Tager det til Hjerte hver ydske Mand,
Onde Raad ret Ingen at kjende!
Naar Raad i Gjerningen er fuldbyrdt,
Staaer det ikke til at vende. —

som indeholder kun en mat Moral, er her udeladt, som den ej heller staaer i Levningerne. De der forekommende 14 Strophер fortælle om Kongens Giftermaal med Fru Malfred, og Liden Engels med Kongens Søster; hvilket tilsammen synes at være et senere tilføjet Tillæg, uden Sammenhæng med Visens hele øvrige Indhold.

Scenen for denne her besjungne Begivenhed siges at have været paa Thye (conf. danske Atlas Tom. V. pag. 472 og 515). Sandvig i de Suhmske Samlinger til den danske Historie 1 B. 1 Hæfte S. 115 omtaler, i Noten, en Vise trykt i Aalborg, et halv Ark i Octav; men han synes ikke at have lagt Mærke til Overeensstemmelsen imellem den og Liden Engels Vise. Titelen paa denne aalborgske Vise har en Udførlighed som kan gjelde for et Udtog af hele Indholdet. Den heder nemlig: "En gammel Vise og Beretning om Frue Haufred, der blev voldtagen af en Herremand, Ingvor Ingvorsen paa Helleris, og da hun siden flygtede med ham igjennem Rokjær Skov til

Sønberg Kirke i Thye, forfulgte hendes Broder Gjøde Laumandsen paa Østergaard dem med sine bevæbnede Mænd, og, for at hevne sig, skjød Ild paa Kirken, hvor Ingvor blev indebrændt, og Kirken tillige opbrændt; men hun blev reddet, og gik derpaa ned i en Dal, vesten for Kirken, som endnu heder Qvindedalen. Der fødte hun en Søn, som hun efter Faderen kaldte Ingvor. Denne hævnede 15 Aar derefter sin Faders Død, da han skjød Ild paa Østergaard, hvor Gjøde Laumandsen med alle Sine blev indebrændt.—Trykt i dette Aar."

No. CXXVIII. Pag. 160.

Herr Nilus og Herr Tidemand.

Tragica No. 20.

Den vedelske Indledning til denne Vise i Tragica giver et klart Begreb om dens Indhold; og, for dog engang at levere en Prove paa Beskaffenheden af disse korte Forerindringer, som hver Vise i Tragica ledsages med, aftrykkes denne som den udførligste og tillige mest karakteristiske.

"Det er et gammelt Ordsprog: to Hunde forliges aldrig om et Ben, saa gjør og ikke heller to Bejlere om en Brud. Hr. Nielaus og Tidemand vare som et Liv og en Sjel, indtil Hr. Nielaus fæsted Jomfru Ingeborg, hvilken de begge friede til; da kom der strax Splid i Kortet med dem, saa at Hr. Tidemand voldtager Jomfru Ingeborg, som hun vilde besøge Hr. Nielaus's Søster. Og, som man siger, Synden er ikke fuldkommen, førend man roser deraf, saa kunde Hr. Tidemand ikke hugge Skjul over sin egen Skam, og tie, om han havde faaet Noget, som hannem ikke tilkom, mens han offentlig udi Hr. Nielaus's Bryllup i Bru-

behuset om Aftenen brejder hannem, at han skulde gaae til Seng med sin (hans) Elegfred. Hr. Nielaus, som vel vidste hvad skeet var, fortrød hjertelig, at han skulde have Spotten til Skaden, undsiger derfor Hr. Tidemand paa Steden paa sit Liv; og, som Hr. Tidemand derefter gjør sit Bryllup, dræber han hannem i Brudesengen ved hans unge Bruds Side. Saa hænger der gjerne blodige Fingre ved saadant Skjemt, som det gamle Vers ljuder:

Non patitur lusum fama fides oculus."

No. CXXIX. Pag. 172.

Stolt Signild.

Tragica No. 21. Grimm pag. 252.

Grimm har i en Note ved sin Oversættelse gjort opmærksom paa, at denne Sang har Lighed med Grimhilds Hevn (S. 1ste Del No. XIV, XV, XVI.) Ligeledes erindrer han, at det Udtryk om Hr. Loumor i 5te Vers og om Signild i 41, "at de lo ikke før i otte Aar" ogsaa forekommer i en Haandskreven tydsk Roman Maj og Beaflor.

No. CXXX. Pag. 184.

Stolten Helleliille.

Tragica No. 22.

V. 9. Lin. 2. Her læser Comtesse Christianes Visebog:

"Du vinde Dit gode Guldnæst."

Efter 10de Vers lægger denne Visebog til:

Hr. Gjøde lader de Breve skrive,
Han siger dem være sande;
Han siger sig have en Enke fæst
Saa langt i fremmede Lande.

og efter det 40de Vers Følgende:

Vaagen laae hans Staldbroder,
Raader han Drømmen saa:
At Du drømte, Du tabte Dine Klæder,
Din bedste Ven falder Dig fra.

Det Du drømte, Du varst nøgen,
Havde tabt Dit Skarlagen rød,
Først saa lader den Jomfru sit Liv,
Og siden saa skal Du døe.

No. CXXXI. Pag. 193.

Stolt Mettelille og Hr. Nieus.

Tragica No. 24.

No. CXXXII. Pag. 203.

Stolt Eline.

Tragica No. 25. Grimm pag. 187.

I Omqvædet staaer i Tragica allevegne "Hun sneg ham". Da Verbet snige aldrig bruges med andet Object end det Pronomen der forestiller Subjectet, saa er her sat sveg, hvilket passer saa godt til Visens Indhold.

No. CXXXIII. Pag. 268.

Esben og Malfred.

Tragica No. 26. Grimm pag. 257.

No. CXXXIV. Pag. 214.

Den onde Svigermoder.

Tragica No. 27. Grimm pag. 261.

No. CXXXV. Pag. 219.

Liden Kirsten.

Tragica No. 28.

No. CXXXVI. Pag. 225.

Hertug Hildebrand og liden Kirstin.

Tragica No. 29. Grimm pag. 85.

No. CXXXVII. Pag. 231.

Den daarede Uforsigtige.

Tragica No. 30. Grimm pag. 128.

Vedel siger i Indledningen til denne Vise, at det er en gammel Borgestueviſe; og det er ganske rimeligt, da den unægtelig bestaaer af Stumper og Stykker af andre Viser, som, ved at synges uden Eftertanke, have blandet sig mellem hverandre.

V. 6. Lin. 2. — Saavidt gaaer ventelig dette Frag=

ment af een Vise. Med tredie Linie begynder Sammenstykningen af andre.

V. 7. er næsten eens med V. 1. i No. CXXII og CXXIII.

V. 11. Lin. 3. og Vers 12 Lin. 2 ere det 2det Vers i de to nysnævnte Viser.

V. 13=15 ere af samme Indhold som Vers 3=5 i No. CXXII.

V. 16=19. indeholde det samme som Vers 1=10 i bemeldte No. CXXII.

V. 21. Lin. 2. er lige det samme Mundheld, som i Vers 22 i CXXII.

V. 22. Lin. 1. er som Lin. 1 i 3die og 4de Vers i CXXIII, og Lin. 3 er som Lin. 1 i Vers 5 i samme Vise.

I Hofmans Fundatser Tom. IV pag. 678 gjøres opmærksom paa, at Colding Byes Vaaben — en Ørn paa en Bakke med udstrakte Vinger og en Lind i en Dal — findes beskreven i denne Vises første to Linier.

No. CXXXVIII. Pag. 235.

Grevens Datter af Vendel.

Syv II. No. 11.

V. 17. I Anledning af denne Strophe har Gram, paa en skrevet Seddel, antegnet, at denne Vise skriver sig fra den Tid, da Gejstligheden havde Lov at gifte sig.

No. CXXXIX. Pag. 240.

Palle, Baar og Liden.

Syv III. No. 4. Grimm pag. 302.

En haandskreven islandsk Oversættelse haves blandt de arnæmagnæanske Manuscripter paa Universitetsbiblioteket under No. 147 i 8vo.

No. CXL. Pag. 243.

Oluf Strangeſøn og unge Hafburd.

Af denne Vise, som er Syvs III. No. 12, og staaer hos Grimm pag. 185, haves et særskilt Aftryk af 1699, der ganske stemmer overeens med Syvs Udgave.

No. CXLI. Pag. 248.

Hr. Ove og Hr. Torkild.

Syv III. No. 13. Grimm pag. 304.

I Hofmands Fundatser Tom. I. S. 292 menes, at denne Vises Thorkild muligen kan være en Thorkild Brahe som dræbte En i en Duel, og som ventelig levede i Valdemar den 2dens Tid.

No. CXLII. Pag. 252.

Knud af Borg.

Staaer i Syvs IV No. 18. er hos Grimm pag. 212 og er paa Islandsk i Magnæana No. 47 i Octav. Knud af Borg skal, efter danske Atlas V. 286, have boet i Understed Sogn i Vendsyssel. Efter det 29de Vers synes

Mangel paa Sammenhæng at vise at Noget er borte. Denne Lacune kan af den Marsvinske Codex suppleres saaledes:

For gik liden Knud af Borg
Udi Silketroje,
Efter ganger Dannerkonning
Med tredive væbnede Mænd.

Efter ganger Dannerkonning
Med tredive væbnede Mænd,
Slog han liden Knud ihjel,
Han var ikke Mand uden en.

"Somme af mine gode Mænd!
I vaage i Ligstue;
Den Stund jeg ganger i Højeloft
Og følger den unge Brud at sove."

Samme Codex har følgende, ikke upassende, Slutningsstrophe:

"Nu vil jeg aldrig rød Skarlagen slide,
Og aldrig sætte Hovedguld paa,
Jeg sørger for liden Knud af Borg
De Dage jeg leve maa."

No. CXLIII. Pag. 257.

Axel Thordsen og Skjøn Valborg.

Syv IV. No. 23. Grimm pag. 357.

Denne berømte Vise blev første Gang trykt i den christianienske Udgave af A. S. Vedels Hundrede Viser, som et Anhang, og indlemmedes siden i alle de senere Udgaver. Den er ogsaa siden adskillige Gange bleven særskilt trykt

baade i 17de og 18de Aarhundrede. I svensk Oversættelse er den udkommen i Linköping i det 17de Aarhundrede, og i Gefle i Aarene 1800, 1801 og 1809. Den Udgave som besørgedes i Aaret 1809 og der skulde være som et Slags Program der bebuddede den ny Skikkelse, hvori disse gamle Sange nu træde frem, blev anmeldt saavel af Hr. Stenblock lærde Efterretn. for samme Aar No. 13, som af Secretair Molbek i Skilderie af Kjøbenhavn No. 47. I Fortalen til hin Udgave stod blandt andet Følgende:

Hvad Stoffet eller det Faktiske i den gamle Ballade angaaer, da har den vel ved første Øiekast noget Udseende af historisk Troværdighed, men Krønikerne tie aldeles qvær, og saa brister os Hjemmel for en Tildragelses Sandhed, der hverken lader sig henføre til bestemt Tid eller Sted. I Norge foregaaer Handlingen, det er rigtigt nok, men i hvilken Egn af Landet man skal sætte Scenen, derom ladnes man i Uvished. Adspørger man Folkesagn, saa henviser det ene til een Provints, det andet til en anden. Først traadte Oedman frem med sin Hypothes og i den 1746 udgivne Bahus-Läns Beskrifning S. 251 taler om Feltslaget imellem Kong Hagen i Norge og Kong Amunds Sønner i Upland, samt S. 259 beretter, at "Dragsmarks Kyrcka är upbygd i Paawedömmet af Kong Haakan Haakansson i Norrige, hwilken saa wäl som Axel Thoresson höllt then skjöna Walborg mycket kär, och thet Aar 1234, som lät för hennes skuld, effer hon ther bodde, tiitföra alla the skjöna konstigt uthugne och polerade Marmorstenar, som woro satte i alla Kyrkans Kanter Dörar och Fenster, fraan Dronthem i Norrige. Bemälte Konung lät och upbygga thersammastädes et Augustinerkloster St. Maria til Aera, ther och skjön Walborg ligger begrafuen" o.s.v.

Dernæst kom Strøms Beskrivelse over Søndmør 2den Del, Sorøe 1766, hvor denne Begivenhed omtales paa tvende Steder. Ved Efterretningerne om Syndelvens Sogn i Norddalens Præstegjeld heder det S. 283 om Gaarden Houe. "Den bærer Navn af de mange Kjæmpegrave, hvilke der sees liggende som smaa Høje. Paa samme Sted, hvor disse findes, skal, efter Indbyggernes Sigende, have staaet det Feltslag, hvori den bekjendte Axel Thordsen faldt tilligemed Hagen, Kongens Søn, og hvorom meldes i den saa kalte Skjøn Valdborgs Vise. Men da Andre ville have denne Tildragelse henført til den Gaard Devold i Romsdalen, Andre igjen (saasom Oedman i Chorographia Bahusiensi p. 251) til Bahus-Lehn, saa er det ikke let at sige Noget derom med Vished, allerhelst da den hele Historie er i sig selv mørk og tvivlsom. Skulde Sagen end være rigtig, troer jeg dog allermindst, at den har tildraget sig her paa Stedet."

Mere mærkelig er Strøms Beretning S. 113-14, hvor der ved Beskrivelsen af Gidske-Gaard i Borgunds Sogn gives følgende Data: "Skjøn Valdborgs Grav er et bekjendt Gravsted, som findes paa Gidske Kirkegaard tæt ved Choret's søndre Side, og er ovenpaa belagt med en hvid Marmorsten, dannet som et Ligkistelog, der holder omtrent 1 Favn i Længde, men i største Brede neppe 1 Alen. Ovenpaa er efter Stenens Længde dragen en Linie med en hosføjet Paaskrift af gamle Runebogstaver, som ere omtrent 1 Finger høje, men nu mestendels udslidte eller af Elde fortærede, saa at intet staaer tilbage uden nogle knap kjendelige

Karakterer *). Ved hver Ende af Ligstenen sees en flad Marmorsten, halvanden Alen højt opreist over Jorden, af hvilke den ved Hovedet staaende har paa den udvendende Side en stor udhuggen Cirkel eller Ring, som indslutter en Haand med 3 oprakte Fingre. Graven er af Nysgjerrighed bleven opkastet for en Del Aar siden, da der, efter Beretning, skal være funden, 3 til 4 Alne dybt nede i Jorden, en temmelig stor og af 6 firkantede Stene sammensat Ligkiste, som ved Aabning ej befandtes at indeholde noget Mærkværdigt. Denne Grav har, saavidt jeg veed, bestandig baaret Navn af Skjøn Valborg, hvis Historie er Alle, indtil Pøbel, bekjendt, men derhos af liden Troværdighed, efterdi den ingensteds findes beskreven uden i den saakaldte Skjøn Valdborgs og Axel Thordsens Vise. Saa meget bliver dog vel vist, at der baade har været en Skjøn Valdborg og Axel Thordsen til, og at de begge have opholdt sig i Norge; men om den første ligger begraven paa Sondmør eller i den gamle norske Provints Bahus, synes at være noget uvist."

Schøning i sin Reise igjennem en Del Norge taler ogsaa ved mere end et Sted om Scenen for denne saa berømte Begivenhed. I det trykte 2det Hæfte heder det ved Beskrivelsen over Romsdalen S. 122 om Gaardens Sletta. "Her sees paa (Sletta-Fjeldet) 3 cirkelrunde stensatte Kredse, hver 2 Alen i Gjennemsnit. Man har om dem det her gjængse almindelige Sogn, at de har været Kjæmpeplad-

*) Hos Strøm ere Karaktererne aftrykte. Men der lader sig ikke et eneste Ord bringe ud deraf. Istedenfor at Forfatteren kalder disse Fragmenter og Levninger af Runer knap kjendelige Karakterer, burde de rigtigere hede aldeles ulæselige.

se. Det kan være og synes ej urimeligt; men, hvad man lægger til, nemlig at den i vore Kjæmpeviser omtalte, berømmelige Helt Axel Thorsøn skal have været En af dem, som her have kjæmpet, det er vel neppe troligt eller antageligt." S. 126 sammesteds omtales ved Gaarden Venja Valborg-Bakke. "Her, beretter man, at Skjøn Valborgs Vopæl skal have været ——————— muligt en anden Valdborg, som man har forbyttet med hin mere bekjendte."

Af den hidtil utrykte Del af Rejsebeskrivelsen har Bibliothekssecretairen Magister Werlauf meddelt mig Extract af det som Schøning anfører ved at omtale de ved Gaarden Einebu i Gudbrandsdalen værende Bautastene samt Stencirkler, eller runde Pladse, som ere udenomkring besatte eller indsluttede med temmelig store Kampestene, men derindenfor overalt belagte med mindre Stene: "Den paa Gaarden Einebu boende Bonde berettede, efter gammelt Sagn, som han havde hørt fortælle af sin Fader, at paa det Sted skal have staaet et Feldtslag imellem Kong Hagen og den bekjendte Axel Thordsen, og at Kong Hagen, som faldt i Slaget, skal ligge begraven under den største Bautasten, hvilket Andre igjen berette om Axel Thordsen, og, at han ligger der begraven. Jeg vil troe, at her er fordum holdt et Feltslag, men at det er skeet imellem benævnte Personer, og at Nogen af dem skulde ligge her begraven, er neppe at formode. Benævnte Persons Levetid henføres i den saakaldte Axel Thordsens Vise til de Tider, da den kristne Religion for længe siden var indført i Norge. At man skulde vildet begrave dem paa hedensk Vis, er derfor ej troligt."

Uagtet flere Grunde synes at tale for Gildskoen hos

Strøm end for nojet af de andre Steder, er Sagen dog ikke saa ganske afgjort, at der jo kan være Tvivl tilbage.*)

Samme Uvished der herfker i Henseende til Steder, hvor Skuepladsen har været for disse interessante Begivenheder, det samme gjelder ogsaa om Tiden. Man kan ikke komme den stort nærmere, end at man kan sige: har der nogensinde tildraget sig noget Sligt, maa der være skeet imedens den romerskcatholske Cultus var gjeldende i Norge, muligen i det 15de Aarhundrede.

Sangens historiske Værd bestaaer følgelig blot deri, at den bærer et nøjagtigt Præg af hin Middelalders Costume i Norge, og at man deri, som i et Spejl, kan see den Tids Aand og Sæder, Skikke og Fordomme, og overhovedet ægte nationale Yttringer paa mangehaande Maader.

Gaae vi fra Begivenhedens Alder, og spørge om Fortallingens, ere vi lige nær. Der er ingensteds det mindste Spor til, at kunne komme efter, hvo Forfatteren dertil er, og om han har levet i det 15de eller 16de Aarhundrede.

V. 23. Lin. 2. "gilske Stamme." Dette kunde man antage for Harald Gilles Afkom; men rimeligere maaske sigtes her til den i Norges Middelalders Historie saa navnkundige Gidske Slægten der ejede Gidskø. Det er Strøms Mening i hans Sødmør S. 114-15, som antager at gidske, ved at forvandskes, er bleven til gilske; ligesom Gudbrandsdalen paa samme Maade er bleven til Guldbrandsdalen.

*) Ogsaa Tønsberg gior, som Stenbloch i Recensionen anmærkede Fordring paa at have været Scenen for disse Begivenheder.

V. 48. Sante Dorothea, som de paakaldte til Vidne ved deres Pagt, foruden Jomfru Maria, var ligeledes navnkundig for sin Kydskhed.

V. 60. Lin. 4. "Sortebroder" ɔ: en Dominicaner-Munk.

V. 65. Munken, for des visere at kunne berolige Printsen, gjør opmærksom paa tvende Omstændigheder, hvoraf enhver for sig, efter den Tids Begreber, var nok til at sætte en uovervindelig Dæmning imod de Forlovedes Forening. Her var nemlig et dobbelt Slægtskab ivejen; først det naturlige, hvorom Visens Forfatter allerede i 8de Vers har underrettet Læseren (jævnfør Pous norske Love S. 234.) Det andet Slægtskab, som gjorde Hinder i deres Ægteskab, var det aandelige, som havde Sted imellem Faddere. (See Paus l. cit. p. 309 conf. *Olavius de cognatione spirituali.*)

V. 77. "Mester Erland", seer man af det 100de Vers, var Erkedegn, altsaa en af de vigtigste Prælater, som i Domcapitlet havde en høj Rang. (See *Tarpageri Ripæ Cimbr.* p. 144.

V. 101. Et Pendant til denne Strophe finder man i Arnims u. Brentanos alte deutsche Lieder III. B. pag. 74.

Das Feuer kan man löschen;
Das Feuer brenne so sehr;
Die Liebe nicht vergessen
Je nun und nimmermehr.

V. 107. At lade, som her, den hellige Birgitte raade for (ɔ: udtyde) Drømme, er ganske passende; thi saavel den svenske Birgitte der død 1373, som den irlandske der

levede i 6te Seculo, gave sig begge af med at have Syner og Aabenbaringer.

Nærværende Vise om Axel Thordsen haves i Christentse Juls Visebog af 1615, i Karen Christensdatters af 1645, og i Comtesse Christianas af 1660. Ved Sammenligning med disse Afskrifter sees, at den christianiensiske Udgiver idelig har gaaet paa Jagt efter fuldkommen Metrum og nøjagtige Rim, hvorved adskillige Vers ere blevne desto mere flaue. I Christentse Juls Visebog heder Axel, mere norsk, Aslak; Erkebispen heder Aagi.

Det 177 Vers er her to Strophер, som lyde saaledes:

I sige skjøn Valdborg saa mangen god Nat,
St. Erik give hende Ro!
Vi findes saa glade i Himmerig,
Der ville vi sammen boe.

I sige skjøn Valdborg saa mangen god Nat!
St. Oluf skal for os raade.
Naar vi mødes paa Gjellerbro,
Saa glade findes vi baade.

No. CXLIV. Pag. 291.

Edmund og Benedikt.

Syv IV. No. 26.

Denne prosaisk flæbende og med Fyldekalk udspækkede Fortælling har i Henseende til sit Indhold, sin Længde, og Mangel paa æsthetisk Værd, Lighed med Hr. Brynnings bekjendte nyere Vise.

No. CXLV. Pag. 313.

Hr. Strange og liden Kirsten.

Syv IV. No. 30. Grimm pag. 271.

No. CXLVI. Pag. 316.

Jomfru Ellensborg og Hr. Oluf.

Syv IV. No. 79.

No. CXLVII. Pag. 322.

Hr. Jonas og Hr. Nielus.

Syv IV. No. 82. Grimm pag. 183.

Scenen for denne her besjungne Begivenhed skal have været Nødager Sogn (ikke Nørager som Syv har i sin Forklaring) i Sønder-Herred i Aarhus Stift. Anne Krabbe i sin skrevne Visebog fortæller Begivenheden overhovedet noget anderledes end Syv, og synes hendes Autoritet, som den ældres, og den der boede Stedet nær, at burde gives Fortrinnet. "Denne Vise—siger hun—er digtet om tvende Herremænd som have boet i Synder-Herred i Nødager Sogn, Kallø-Amt; den ene ved Navn Hr. Nielus Høg af Tholstrup Gaard, den anden Hr. Jennus Maar, som boede i Maarup paa de Tider Maattrup kaldet. Disse tvende ikke synderlig agted Guds Ord, men paa Helligt og Søgnet brugde deres Jagt og anden Bestilling. De har engang en Paaskedag under Tjenesten bedet en Hare, og han er forsvundeu. Deres Hunde er føget paa hinanden og bidt hverandre forbervet, hvorover de selv er kommen i Trette og er rendt paa hverandre med deres Spyd, og ere

begge ombragte. Disse til Amindelse er indsat i den vestre Ende i deres Sognekirke Nødager i Sønderherred i Muren en Kampesten, udhuggen derpaa et Crucifix, og de selv siddende paa deres Heste med deres Spyde i Hænderne, og deres Drenge staaende i deres Drengeklæder uden Datum og Vaaben, som findes her udrisset lige efter Stienen (Srenen), som jeg Anne Krabbe sal. Jacob Bjørns haver personligen selv været derhos at lade udrisse Aar 1510." Saavidt Anne Krabbe. Den omtalte Afridsning er ikke tilføjet den Afskrift af hendes Visebog, som vi har ihænde, og derved er da Intet tabt; thi man seer af danske Atlas IV. 304, at Forestillingen var hverken mere eller mindre end Christi Korsfæstelse, saaledes som den paa gamle Kirketavler fra Pavedommets Tid forestilles.

Navnet Nielus eller Nialus angaaende, som forekommer i hveranden Vise, da erklærer Syv her at det er vort danske Navn Niels. Navnet Jonas, eller Jennus, som det nævnes i nogle Udskrifter, oversætter han ligefrem ved Jens.

Visen haves med nogle Forandringer i 2det Brev til en Bonde i Fyen. Kjøbh. 1785 12mo.

V. 13. Denne Strophe heder i Sandbergs Visebog saaledes:

Ikke vil jeg mine Mynder rose,
Jeg haver dem ikke frist;
Men det vil jeg forsanden sige,
Raskest saa er min Hest.

hvilket da er en Reminiscents fra Visen om Oluf Stranegesøn og ungen Hafburd, foran S. 214 V. 7, som her er indskudt.

No. CXLVIII. Pag. 327.

Herr Ribolt.

Syv IV. No. 88. Grimm pag 74.

Paa Islandsk haves den i Haandskrift, Magnæana No. 147 i Octav. Den synges i Westergöthland paa Svensk, med den Forskjel, at Helten der kaldes Hildebrand.

Hillebrand tjente på Konungens Gård —
Uti Lunden —
Och der tjente han uti femtan runda År,
För den han hade trolofvat i sin Ungdom.

Han tjente der inte så mycket för Gull,
Som för at Froken Gullborg var honom hull.

Man har ogsaa en Vise trykt i Hadersleb uden Aar, med Titel: En smuk tragoedisk Vise om en Jomfru som blev overtalet af en Ridder til at følge med ham, hvor han lovede hende at hun aldrig skulde lide Sorg eller Nød o. s. v., hvor Begyndelsen virkelig stemmer overeens med nærværende Syvske Edition, men siden faaer Tingen en anden Vending, der er flikket en Hoben til, som give et hel forskjelligt Udfald, og det saaledes at man vel kan anvende Horats's: atrum desinit in piscem mulier formosa superne.

V. 1. Lin. 1. Istedenfor "Grevesøn" har baade Barnevits's og Sandbergs Haandskrifter Kongesøn.

V. 3-5. Denne Beskrivelse stemmer overeens med Beskrivelsen af Udains Akur — de Udødeliges Land — i 1ste Cap. af Hervararsaga.

V. 8. Lin. 4. Her læser Anne Krabbes Codex:

"Der sjunger Gallander, der galer Gjøg."

V. 24. Ovenpaa denne Strophe har Syv i sin Udgave følgende:

Jeg kjender vel den Brok hun har givet sin Haand
For Præsten og for den menige Mand.—

men det synes at være et senere Tillæg og mangler ogsaa i Christentse Juls, i Sophie Sandbergs, og Anne Krabbes Udskrifter.

V. 27. Istedenfor det ubekjendte "Kullø Hus" som der staaer hos Syv, har Anne Krabbe det bekjendte Kalls Hus. Sandberg har:

Han red sig til Halde
Der drukke de Kjæmper alle.

V. 34=35. og 42. Disse Vers forekomme ligeledes i Helleliles Vise i Levningerne 2det Hæfte, No. 20. Om denne Overtro, hvor farligt det er at visse Navne nævnes, see 1ste Del S. 395; jævnfør ogsaa Iduna, en Skrift för den nordiska Fornâlderns Älskara. 3die Häftet. Stockholm 1812. S. 61 i Noten.

V. 37=42. Disse Strophер forekomme ogsaa næsten ordlydende i ovenanførte Vise om Helleliile i Levningerne.

V. 57. Lin. 2. Her læser Sophie Sandbergs Visebog: "Vidste jeg, hun Jomfru vore" (o: vare, efter gammeldags Udtale) en Læsemaade, som synes at anbefales af det 58de Vers.

V. 62=63. Disse to Vers hede saaledes i Svensken:

Och når det var Morgen, och Dagen stod ljus,
Så bars der tre Lik utur Hillebrands Hus —

Det ena war Hr. Hillebrand, det andra war hans Mö,
Det tredie war hans Moder, i Sorg war hon död.

No. CXLIX. Pag. 334.

Det tvungne Samtykke.

Levninger af Middelalderens Digtekonst 1ste Hæfte No. 3.

I Forerindringen til denne Vise yttrer Sandvig sig saaledes: "Stykket har stor Overeensstemmelse med en gammel tydsk Ballade; dog troer jeg neppe, at dette er en Oversættelse."

No. CL. Pag. 338.

Den fortalte Uskyldighed.

Levninger I. No. 8.

V. 6. Lin. 3=4. Disse to Linier hede i den thottiske Codex No. 1516 i Quart:

Det saa volder en anden Jomfru,
Vil med min Fæstemand boe.

No. CLI. Pag. 342.

Utilladelig Kjærlighed.

Levninger II. No. 6.

No. CLII. Pag. 345.

Den udkaarne Ridder.

Levninger II. No. 16.

No. CLIII. Pag. 349.

Herr Sallemand.

Levninger II. No. 19.

Ved dette Stykkes Bearbeidelse er, foruden Levningerne, ogsaa taget Hensyn til Anne Krabbes Afskrift, hvor Visen,

som har nogen Lighed med Axel Thorsens, staaer under No. 35.

V. 23:24. Ligesom i det 24de Vers erklæres at siden Tristrands og Isalds Tid havde man ikke hørt Mage til saa trofast hæftig og urokkelig Kjærlighed som den der her besynges; saaledes er det aabenbare, at det 23de Vers er en ufuldstændig Efterlignelse af den ved disse Elskendes Død indtrufne selsomme Begivenhed, da, uagtet de bleve jordede hver ved sin Side af Kirken, saa groede dog de paa deres Grave plantede Træer op og snoede sig sammen over Bygningen af Kirketaget.

No. CLIV. Pag. 353.

Hellelil og Hildebrand.

Levn. II. No 20.

Trende andre Viser, nemlig Syvs IV. No. 32, den her foranstaaende No. 148, og den efter følgende No. 162, have saa mange Strophер tilfælleds med de her forekommende, at de synes at have beriget sig med dennes Skatte. Thi det modsatte Tilfælde, at denne blot skulde være en Composition af hine tre, synes mindre sandsynligt. —

Ogsaa i Sverrig har man denne Vise trykt, og synges den endnu af Amuen i Vestergöthland og Båhus Lehn. At her forekommer nogle Træk Talemaader og Bestemmelser, som variere fra Dansken, er begribeligt og sædvanligt. Til Bevis at Grunden er den samme, anføre vi de sidste 9 Vers af den svenske trykte Udgave:

Aldrig war så liten Rot — —
Hwem wet min Sorg utan Gud?
Hon tog icke Stycke utur min Foot.
Then lefwer aldrig til, som jag torde klaga
mina Sorger.

Ey heller war så liten Gren —
Hwem wet o. s. v.
Hon tog icke Stycke utur min Ben.
Then lefwer aldrig til o. s. v.

Min Broder sätte mig i et mörckt Hus —
Hwem wet min Sorg o. s. v.
Ther war mörckt och aldrig ljust.
Then lefwer aldrig til o. s. v.

Hwar Gång jag mig rörde —
Hwem wet o. s. v.
Ormar och Draker jag der hörde.
Then lefwer aldrig til o. s. v.

Hwar Gång jag mig wände,
Hwem wet o. s. v.
Drakar och Ormar jag tå kände.
Then lefwer aldrig til o. s. v.

Min Bröder sålde mig för en Kläka ny,
Hwem wet o. s. v.
Hon hänger ännu uti Dahleby,
Then lefwer aldrig til o. s. v.

Hwar Gång jag hörde den Klockan klinge —
Hwem wet o. s. v.
Mit Hjerta mände sönder i Bröstet springa.
Then lefwer aldrig til o. s. v.

Så snart hon hade de Ord framfördt —
Hwem wet min Sorg utan Gud?
Sände hon sin Själ til Himmels Högd.
Then lefwer aldrig til, som jag torde klaga
mina Sorger.

Istedenfor det i tredie Strophe her foran nævnte Dahleby, læser Hr. Pastor Afzelius i Stockholm i sin Afskrift af denne Vise: Mariæ Kyrkoby, og han har derved følgende Anmærkning: "Man kunde ha Anledning at tro Visen förskrifva sig från Skön Walborgs Födelsebygd i Wiken;—ty Mariæ Kirka är utan Tvifvel den ryktbare Kyrka, som Konung Hakon Hakonson med sin Tids hela Pragt och Konst lät bygga til skön Valborgs Åra i den vackra Draksmarks Dal."

No. CLV. Pag. 358.

Herr Sverkel.

Lcvn. II. No. 24.

No. CLVI. Pag. 361.

Herr Medelvold.

Denne er en af de Sange, som fra Arildstid har, paa faa Forandringer nær, vedligeholdt sig eens over hele Skandinavien. Den er trykt paa Svensk i Gefle 1799 og 1802, paa Dansk, særskilt trykt hos Svares Enke u. A. og med Anmærkninger af Abrahamsen i Nahbeks Ugeblad den danske Tilskuer 1793 No. 14, hvortil færøiske Varianter af Laugmand J. M. Lund paa Færø ere meddelte i samme Aars Tilskuer No. 99. Hovedpersonernes Navne finder man ikke paa det ene Sted som paa det andet. Svares Udgave har Redselille og Videvold; Abrahamson: Liden Kirsten og Hr. Midel; Laugmand Lund: Sidsellille og Medelvold; Auditeur Rasmussen har en Afskrift med Roselil og Medervad. Hr. Pastor Drejer i Værda

len i Trondhjems Stift har sendt mig en Afskrift, hvori de hede Lille Lisa og den unge Vidævold. I Altdänische Heldenlieder Balladen und Romanzen p 508. har Hr. Grimm, der med Sandhed kan siges at boe og være aldeles hjemme i den romantiske Litteratur, gjort opmærksom paa, at den her i Visen forekommende Blufærdigheds-Idee, at den Frugtsommelige i Barnsnød ikke vil, at nogen Mandsperson maa være tilstede, den staaer ogsaa i Heldenbuch (Udgaven af af 1590 i Folio pag. 110.)

V. 16. Kappe blaa og Gangeren graa—heder det i Abrahamsons foromtalte Anmærkninger i Tilskuer—ere dogvel rhymes i vore gamle Sange, som Kritiken ikke nænder at paaanke. Forresten er den blaa Kappe Karakteristik paa fornemme og velhavende Folk, i Modsætning af den graa Kappe, der betegnede Almuen. En graa Hest er det vi nu kalde Skimmel.

V. 26. Disse sølvspendte Sko staae her, siger Abrahamsons Anmærkning, bedre end den smukkeste forgyldte Hjelm. Vil man see den samme Situation skildret med al den moderne Poesies Finheder og Pyntelighedeer, saa finder man den i Oberon, der hvor Hüon og Amanda ere paa den ubeboede Ø. — Sølvspændte Sko er ligeledes Mærke paa Stand og Rigdom.

V. 28. "Disse Nattergale, har jeg troet—siger Abrahamson l. cit. — Traditionen har indført, og troer det endnu, endskjøndt der i Syvs Kjæmpeviser IV. No. 62. Strophe 14 og 15 findes Nattergale, som ere Sandsigere. Jeg saae heller, det var to Nøkker." Man burde da vel snarere emendere det til een — saaledes: da sad der en Nøkke, og sang derved. Forresten forekomme Nattergalene i

alle bekjendte Udgaver af Visen; man lod dem synge saavel i Værdalen som i Vestergöthland, saavel paa Færø som paa Sielland.

No. CLVII. Pag. 365.

Herr Peder og Liden Kirstin.

Af denne gives der trende Kjøbenhavnske Udgaver, nemlig af Aarene 1693, 1697, 1710, og upaatvilelig er den endnu flere Gange saaledes bleven enkelt trykt. Paa Svensk ejes den saavel af Hr. Doctor Zetterstrøm i Upsala som af Hr. Expeditionssecreteraren Thomée i Stokholm. Den Sidstnævntes er trykt i Gefle 1801. Paa Svensk begynder Visen saaledes:

Herr Peder och liten Chersten de såto ofwer Bord —
Den Älskog wille wi begynna —
De talte så mångfull Skåmta-Ord.
Allerkäreståan min! jag kan Eder aldrig förglömma.

Her skildres liden Kirstens Pragt og Overdaad alt for overvættes saaledes:

Hennes Kjortel war af Gyllenduk fin,
Tröjan war af Skarlakan grön.

Hennes Förkläde war af Pärlor och Gull,
Armarne woro med Diamanter full.

No. CLVIII. Pag. 370.

Hr. Peder og hans Slegfred.

Haves trykt, uden Trykkestedets Nævnelse, Aar 1700, og en anden Udgave er uden Sted og Aar. — Ogsaa haves denne Vise paa Svensk, men med betydelige Varianter,

Den af Hr: Pastor Afzelius i Stokholm meddelte Afskrift begynder saaledes:

Herr Magnus han sadla sin Gângare röd —
Under Lida —
Så rider han sig till liten Kirstins Gârd —
Så wäl trodde han henne bida.

No. CLIX. Pag. 373.

Fortvivlelsen.

Er tagen af Karen Christensdatters haandskrevne Visesamling.

No. CLX. Pag. 376.

Mord af Hovmod.

Er af den Marsvinske Codex.

No. CLXI. Pag. 382.

Hr. Peder og Jomfru Roselil.

Af Dorothea Thots skrevne Visebog.

No. CLXII. Pag. 386.

Herr Adelbrand.

Er trykt 1700 og tillige uden Steds og Aars Meldel-

se, begge Gange i Forening med Vifen No. CLVIII. her foran. Den fynes ikke være meget gammel; og man støder paa en Del Reminiscentser fra andre Sange; for Ex. V. 12, 13 og 14 staae ligelydende i No. CLIV, p. 355; og V. 16-17. i No. CXLVIII. p. 332.

No. CLXIII. Pag. 389.

Giftblanding.

Af Wiveke Bildes Codex.

No. CLXIV. Pag. 392.

Hr. Truels's Døttre.

Denne Sang, som aftrykkes efter Sandvigs Møens Beskrivelse, synes en sand Begivenhed at ligge til Grund for, conf. *Marmora Danica* Tom. I. pag. 275. Danske Atlas III. 368. VI. 519. Sandvigs Samlinger til den danske Historie 1 Bind pag. 130 og 141. I Samlingerne henføres Begivenheden til Skaane, nemlig, pag. 130 til Højby Sogn i Barre Herred og pag. 141. til Skurup Sogn i Vemmenhøis Herred. jævnf. Brings *Monumenta Scanensia* pag. 305-6. I en Indberetning til Antiqvitetscommissionen beretter Hr. Koch, Sognepræst til Horbelev paa Falster, at Tostrup Lund, som nævnes i 7 og 8 Vers nu er omhugget; at man viser et Kildevæld der hvor de dræbte Søstre skal være blevne begravede;

og at der ligeledes, i en Bakke var en Fordybning eller Hule, hvori Røverne havde deres Tilhold. Nogle Figurer, 3 Mandfolke- og 1 Fruentimmer-hoved, som sees indhuggede i Sten paa den højre Side af Horbeløv Kirketaarn, skal, efter Almuens Formening, hensigte til denne Røverhistorie. En meget gammel Mand i Horbeløv kunde endnu denne her leverede Vise udenad fra sin Barndom af, og sang den for det meste overeensstemmende med den Sandvigske Udgave.

No. CLXV. Pag. 397.

Liden Karens Død.

Denne Vise er meddelt af Hr. Stenbloch, som har hørt den synge i Egnen ved Friderichsborg. Ogsaa i Sverrig synges den, men noget anderledes. Det heder f. E. saaledes i den af Hr. Pastor Afzelius meddelte Afskrift saaledes i Begyndelsen:

Och det var lilla Carin hun tjente på Konungons Gål,
Hon lyste som en Stjerne blandt de Terner smaa.

Unge Kungen talte til lilla Karin så.

Å hör du lilla Karin! vil Du nu blifve min,
Mit rødeste Guldband det wil jag gifwe Dig.

Istedenfor det alt for græsselige i næstsidste Vers, at Kongen selv ruller Tønden omkring, læses her:

De satto liten Karin i Spiketunnan in,
Och Konnungens Smaasvenne de rulla henne kring.

Og Slutningen er langt mere poetisk:

Strax kommo två Dufver ifrån Himmelen ned,
De togo liten Karin, och strax blev det tre.

Der kommo två Korpar ifrån Helvetet ned,
Så tog de unge Kungen, og strax blev det tre.

Forklaring

over

gamle og sjelden forekommende Ord; med Undtagelse af dem som haves fortolkede i Glossarierne til 1ste og 2den Del.

A.

Aarsag (Undskyldning) S. 70. V. 14. S. 277. V. 120.

Aarsaget (undskyldt, frikiendt) S. 168. V. 47. (sved. ursäkt af ur udaf, og Sak, Skyld, ligesom vort **Undskyldning**.)

Angel S. 24. V. 3. — betyder Lænker, Fjæder. (See Adelungs teutsches Wörterbuch.)

Arm (ulykkelig) S. 70. V. 15.

B.

Bevare sig med (befatte sig med) S. 195. V. 11. (rettere: bevære sig med. conf. Videnskab. Selskabs Ordbog.)

Ble (Sengelagen) S. 50. V. 16.

Boder (bebuder, betyder) S. 78. V. 27. S. 79. V. 28. (isl. boda.)

Brand (Sværd) S. 181. V. 57. (island. Brandur.)

D.

Dert (meget, stort) S. 8. V. 29. (See Vidensk. Selsk. Ordbog.)

Drud (forrigfuld) S. 283. V. 154.

Drue (vidne, bevidne) S. 61. V. 2. (conf. Ostersons Glossarium under dryge.)

E.

Efterlange (attraae, tragte efter) S. 28. V. 23.

F.

Fejrere (smukkere, behageligere) S. 327. V. 3.

Filsben (Elfenben) S. 28. V. 22. (island. Fill.)

Fostermoder (Fordemoder) S. 363. V. 24.

Frist (Opsættelse, Udsættelse, Raaderum) S. 308. V. 100.

Fristes S. 72. V. 26 — "friste ham Livet" d: unde

ham Livet endnu i længere Tid. (Paa Islandsk fresta.)

Fus (hurtige, redebonne) S. 304. V. 78. (isl. fus.)

Færd S. 22. V. 29. — "læg min Færd" o: skaf mig min Forlighed.

G.

Gild (ypperlig, fuldkommen i sit Slags) S. 103. V. 25.

H.

Haand — at tage paa Haand (at foretage sig) S. 172. V. 1. (Talemaaden forekommer i lige Betydning i Codex Thott. 4to No. 1516 p. 506. og heder i Islandsken at takast á hendur.)

Helde ell. Helle S. 176. V. 26-27. S. 177. V. 32-33. S. 225 V 1. betyder en Sal. (See Adelungs Wörterbuch.) Kan og henføres til det islandske, Höll o: Hal, Slot, Sal.

Herde (Skuldre) S. 292. V. 7,

Hvalsben — S. 54. V. 9. og S. 62 V. 6. — dette Ord, som i nogle haandskrevne Viser bruges istedetfor Filsben o; Elfenben (f. E. her foran S. 28. V. 22. der læser Originaludgaven hvide Hvalsben), er efter et Manuscript indsat her; men det bør dog nok forkastes, og give Plads for Halsben, som er den Læse-

maade, den trykte Udgave af Tragica af 1657 har. Pag. 62. V. 7. og p. 66. V. 33. vise, at det var Livsfag. Anne Krabbes Visebog har ogsaa det simplex Hals.

Hviv (Slør) S. 32. V. 7. (See Videnſk. Selſk. Ordbog.)

Hændeste — (behændigſte) S. 7. V. 25. (See Ordbogen under hændig. I Islandſken er hentr, hentari, hentaſtur, beqvem, belejlig, ſkikket til.)

J.

Jætte (love) S. 102. V. 20.

K.

Kjævle — S. 190. V. 35. er, ligeſom det islandſke Ord Kjæfli, Diminutivum af Kjæp; altſaa en Pind, en lille Stok, ſom de lagde den Forpinte i Munden; "de lagde hende Kjævle i Munde." Til Opløsning tjener, at Ihre har: "Kåppla o: bacillo os obturare, ne vociferari qvis posſit."

Knør S. 231. V. 3. — er det ſamme ſom Knar. (See Ordforklaringen til 1ſte Del.)

L.

Lad (Smykke, Fruentimmerprydelse) S. 390. B. 8. (isl. Hlad.)

Legeren (Spillemanden) S. 203. B. 3. (isl. Leikari)

Lider "Dagen lider over" S. 299. B. 47. o: Dagen er forbi, er tilende.

Lider efter (længes efter) S. 129. B. 14.

Lider til (attraaer, begjærer) S. 68. B. 1:

Lov, som forekommer S. 240. B. 2. S. 275. B. 106. S. 276. B. 114. S. 277. B. 123. og oftere, betegner den Rettergang naar man i gamle Dage ved Eed lovværgede sig for nogen Sag. See Øfterſon.

Lur S. 10. B. 45. **Lyd** S. 53. B. 3. og **Ljud** S. 306. B. 92. ere, i Overeensstemmelse med Syvs Glossarium, satte som Synonymer paa det musikalske Instrument **Ludr**. I den trykte **Tragica** af 1657 staaer paa det første Sted **Liu**, og paa det andet **Luv**. —S. 55. B. 11. staaer Instrumentet Benævnelse af Harpe.

M.

Minde — dette Ord skulde staae pag. 28. B. 22. Lin 2. istedenfor man unødigvis har indført det nu brugelige Udtryk **mindre**. Originaludgaven

har minde. I Ulf van Jerns Vise i 1ste Del S. 76. V. 18. har editio princeps minde, de senere Udgaver mindre. I Analogie hermed er det rigtigt, i 2den Del S. 110. V. 16. at læse forunde, og ikke forundre. I Hans Thausens Svar til Lector Povel (Malmo 1531) staaer ogsaa i et prosaisk Foredrag "jeg hagde minde Schriffuen behoff." Paa gammelt Svensk heder det ogsaa minne.

Mod S. 70. V. 10. — "Han fade et Fandens Mod!" (Maaske er Mod her det islandske Mot, o: Møde, figurl. Hændelse.)

N.

Nap S. 183. V. 65. — et lidet Menneske kaldes paa sine Steder i Norge et Nab (s. Hallagers Glossar)

Napper Rǿn (faaer Erfaring, faaer at føle Følgerne) S. 19. V. 3.

Nest S. 185. V. 9. Ifølge Ihres Glossarium betyder næsta at sye og med Naal at sammenføje Noget.

Nokken som forekommer S. 254. V. 16 (rettere Nǿkken) betyder egentlig Havguden hos de

Gamle (svecice Necken) men staaer her figurlig for Vandet, Bølgerne. conf. S. 307. V. 94.

Q.

Qvæg S. 218. V. 37. see qvæg i Glossariet til 1ste Del.

Qvæle (dræbe) S. 176. V. 26. S. 356. V. 33.

R.

Randt S. 13. V. 60. — Sandvig i Levning. af Middelald. Digt. 1. 40. læser vandt d: forslog ell. slog til, varede. (See winna hos Ihre) Rentzils Codex derimod: "Medens de Sengestolper —Udi hans Hænder randt." At rende forklarer Ihre om enhver hurtig Bevægelse.

Rede (pynte, smykke) S. 378. V. 14.

Render (dystrender) S. 244. V. 4.

Rendte (indlagte) S. 27. V. 21.

Roer (hviler) S. 208 i Omqvædet.

Røn (Prøve, Forsøg) S. 310. V. 116. "Han var ond til Røn" d: han var ikke god at komme i Kast med.

Rønne (prøve) S. 100. V. 7. (isl. reyna, sved. rǿna.)

Røste S. 324. B. 11.—en Rist.

Røste S. 346. B. 5. om dette Ords Dunkelhed see Glossariet til 1ste Del Ordet Ryst.

S.

Seder S. 300. B. 56.—See Sæder i Glossar. til 1ste Del.

Sige (lave Steder, side fugtige Enge) S. 33. B. 11. S. 227. B. 15.

Skrud (Højtidsdragt) S. 279. B. 133. (isl. Skrud.)

Slæger (slu) S. 384. B. 24.—(isl. slægr.)

Stette (Stente) S. 217. B. 29. (isl. Stett.)

Stikkende (flyvende, rasende) S. 87. B. 4. (cfr. Ihre Ordet sticka.)

Stove S. 255. B. 19.—staaer her efter den gamle Udtale istedenfor Stue; isl. Stofa.

Støv S. 60. B. 40.—"Hvor hun for Vind og Vejret støv" maaske af isl. steypa, sved. stupa, d: falde.

Svalte S. 93. B. 41.—"hun svalte ved hans Side." (svalt er den islandske Imperfect af svelta, at sulte, og efter en ældre Betydning at døe. Mösogoth er sviltan, svalt, at døe.)

Svonede (besvimede) S. 199. V. 39. (heder paa Engelsk swooned.)

Sælle (Kammerad) S. 88. V. 14. (See Hallagers Ordbog.)

Sætter til ved Fæ S. 62. V. 7.— skal muligen læses: sætter til Væd Fæ ɔ: vædder om Fæ ɔ: Penge.

Sømme S. 339. V. 33. "I lader Eder dertil sømme" ɔ: I anse det ikke for at være Eders Ære for nær.

T.

Ten (Spid) S. 39. V. 14=15 S. 44. V. 44=45. (isl. Teinn.)

Tigge, som forekommer S. 17. V. 83, bruges i Islandsken, ligesom her, om at modtage Noget der tilbydes, og skrives þiggia.

Trøsser (tre Gange) S. 101. V. 10. (isl. þresvar, qvasi þriu sinnum, tre Vendinger. Det er det Ord vi endnu har i Solhverv.)

U.

Ubaaren (uslagen) S. 139. V. 29. (Paa Islandsk obarinn; slagen heder barinn af beria.)

Ufrist (uforfaren, som Intet har prøvet, uerfaren.) S. 274. V. 100.

V.

Vandt (kummerfuld, fortrædelig) S. 43. V. 36. conf. Gudm. Andreæ, Hallager, og Ordet Vaande i Glossariet til 1ste Tome.

Vandt S. 216. V. 20. "medens Heden vandt" o: faldt stærk paa, stod paa. (See winna i Ihres Glossarium.)

Alphabetisk Register.

over

Sangene i 3die Dels 1ste Affnit.

D.

	Side
De legte Guldtavel ved breden Bord	257
Der boer en Frue i Sielland	209
Der boer en Jarl i Engelland	291
Der gaaer Dands i Hr. Sverkels Gaard	358
Der gaaer saa skjøn en Jomfru	334
Der tjener en Jomfru i Kongens Gaard	373
Der var Drik paa Helle	225
Det dromte stolten Helleliile	184
Det var bolde Hr. Nilaus	86
Det var bolde Hr. Remold	203
Det var danske Dronning	219
Det var liden Engel	147
Det var Oluf Strangeson	243

F.

Fru Margrete hun boer i Skaane . . 135.
Fru Margrete hun sidder i Bure . . 193

H.

Hellelil sidder i Bure . . . 353
Hr. Adelbrand rider til Lenelilles Gaard . 286
Hr. Jonas og Hr. Nielus Maard . . 322
Hr. Karl rider sig opad Land . . 24
Hr. Lave og Hr. Iver Blaa . . 61
Hr. Mathis haver en Husfrue . . 37
Hr. Nielus og Hr. Tidemand . . 160
Hr. Oluf han rider i Marken ud . . 345
Hr. Ove han vaagner om Midienat . 248
Hr. Peder og Hr. Oluf de sad overbord . 53
Hr. Peder han boer sig ude ved Aa . 104
Hr. Peder og liden Kirstin de sad overbord . 365
Hr. Peder han spurgde sin Moder tilraad . 370
Hr. Peder han beder sadle sin Hest . 376
Hr. Peder og stolt Mettelil sidde overbord . 382
Hr. Peder han spurgde sin Herre om Lov . 389
Hr. Sallemand er den gjæveste Ridder . 348
Hr. Truels han boede sig ude ved D . 392
Hr. Volmor skulde af Landet fare . . 214
Hvi monne sorte Grev Henrichsen . . 68

J.

Jeg blev født saa spæd udi Bur . . 235

K.

Kong Hafbur og Herre Kong Sivard . 3

L.

Liden han rider til Tinge . . 240

Liden Kirsten hun stod paa Højelofts Svale . 313
Linden den stander paa Lindebjerg . . 47

O.

Og det var rige Hr. Peder . . 127
Og hør Du liden Karen . . . 397

R.

Riber Ulf var en liden Hofdreng . . 19
Ribolt er en Grevesøn . . . 327
Ridder tager Høg og Svend tager Hund . 94
Ridder tager Høg og Svend tager Hund . 99

S.

Skammel han boer sig nør udi Thy . 74
Skjøn Sidselille og hendes Moder . 361
Sten Basse han rider i Marken ud . 31
Stolt Ellensborg stander i højen Loft . 316
Stolt Signilds Sødskende toge paa Haand . 172
Søster beder hun Broder sin . . 342

U.

Ulykken er for hver Mands Dør . . 338

V.

Ville I høre og lyde . . . 252

Ø.

Ørnen sidder paa højen Hald . . 231

Trykfejl.

Side 70. V. 13. for Aarsag. læs Sag.
— 241. V. 10. for svigfuld læs sorgfuld.